Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Byron, George Gordon.; af Byron ; oversatte af Edv. Lembcke.
Titel | Title:	Udvalgte dramatiske Digte og Fortællinger
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : forlagt af J. H. Schubothes Boghandel, 1873-1876
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

BIBLIOTHECA REG.A
HAFNIENSIS

Stukket e tegnet af Magn. Petersen, nærmest efter Thorvaldsen

Mael Hygom

UDVALGTE

DRAMATISKE DIGTE

OG

FORTÆLLINGER

AF

BYRON.

OVERSATTE AF EVV. LEMCKE.

ANDET BIND.

FORTÆLLINGER.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF J. H. SCHUBOTHES BOGHANDEL.

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1876.

UDVALGTE

DRAMATISKE DIGTE

OG

FORTÆLLINGER

AF

BYRON.

OVERSATTE AF EDV. LEMBCKE.

ANDET BIND.

(FORTÆLLINGER.)

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF J. H. SCHUBOTHES BOGHANDEL.

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1876.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

INDHOLD.

	Side
Korinths Belejring	1
Mazeppa	47
Bruden fra Abydos. Et tyrkisk Sagn	87
Korsaren	145
Giaouren. Et Brudstykke af en tyrkisk Fortælling	223
Lara. En Fortælling	281
Fangen paa Chillon. En Fortælling	337
Øen eller Christian og hans Stalbrødre	359

KORINTHS BELEJRING.

I det Herrens Aar Attenhundred og ti
da var vi en Flok saa kjæk og fri;
paa Sø vi sejled, paa Land vi red;
o, hvor lystigt vi kom afsted!
vi klatred paa Fjeld, vi svam over Flod;
ingen Dag vore Gangere stille stod;
hvad enten vi laa i Skur eller Skov,
paa den haardeste Seng vi sødeligt sov;
om vi svøbte os i vore grove Kofter
paa den vuggende Baads de haarde Tofter,
eller paa Stranden vi strakte laa
med Sadlen at hvile vort Hoved paa,
friske vaagned vi hver Morgen;
fri var Tanke og fri var Røst;
Sundhed vi ejed og Haab i Bryst;
Møje vi kjendte, men ikke Sorgen.
Mange Slags Tunger og mange Slags Tro;
Somme paa Rosenkrands bad deres Bønner;
der var Moskeens og Højkirkens Sønner,
og Somme langt fra dem begge to;
men vide om Verden kunde du fare,
før du fandt saa broget og frejdig en Skare.

Men Nogle døde, og Nogle forsvandt,
og Nogle spredtes ad hver sin Kant,
og Nogle leve i Oprørsfærd
imellem Epirus' Fjelde og Kløfter,
hvor Frihed stundom sit Banner løfter
og betaler Voldsherren med skarpe Sværd,
og Nogle i fjerne Lande bo,
og Nogle i Hjemmet uden Ro;
men aldrig mer vi samles paa Jord
til Vandring eller ved Gildesbord.

Men den kjække Tid saa lystigt fløj,
og naar den nu vil falde drøj,
gaar min Tanke som Svalen ad Voven hen
og bringer min Sjæl tilbage igjen
gjennem Luft og over Land
som en vildsom Fugl og en landflygtig Mand.
Det vækker altid mit Strængespil,
og altfor tidt det drage vil
de Faa, der høre paa min Sang,
til Følgeskab paa min fjerne Gang; —
Fremmede, sig, vil du følges op
med mig paa Akrokorinthos' Top?

I.

Hel mangen svunden Slægt og Tid
og Uvejrsstorm og blodig Strid

har ramt Korinth; dog staar det trygt,
en Borg af Friheds Hænder bygt.
Orkanens Harm, Jordskjælvets Stød
imod dets Fjelde graa sig brød, —
en Nøgle til det Land, som end,
skjønt faldet, stolt dog skuer hen
til Fjeldet, der som Skjel er strakt
imellem tvende Haves Magt,
der mødes vil i Vredesmod,
men lydigt standse ved dets Fod.
Men kunde alt det Blod, der flød
siden Timoleons Broders Død
og Perserkongens Skjændselsflugt,
af Jorden stige, der har slugt
den røde Strøm i tørstigt Skjød,
højt vilde da det Blodhav staa
og over hele Isthmen gaa; —
blev alle Ben opdynget tæt
af dem, der faldt paa denne Plet,
den Pyramide vilde naa
højt som et Bjerg mod Himlens Blaa,
mer end Akropolis, hvis Tind
blandt Skyerne sig strækker ind.

II.

Det glimter fra Kithærons Brink
af tyvetusind Landsers Blink,

og over Isthmos' Slette ned,
fra Hav til Hav, fra Bred til Bred
er Lejren strakt; Halvmaanens Glands
staar over Moslims Teltekrands;
den mørke Spahi rider ud
paa hver en skjægget Paschas Bud;
saa vidt et Blik kun række kan,
staar Turbanvrimlen tæt paa Strand;
hist knæler Ørknens Dromedar;
sin Ganger tumler en Tartar;
Turkmannen har forladt sin Hjord
og bundet Sablen ved sin Gjord;
der ruller Tordensalven hul;
det stærke Drøn gjør Søen smul.
Skandsen er rejst; som Dødsens Bud
med Hvislen flyver Bomben ud;
Murbrokker rulle ned med Brag
under den tunge Kugles Slag,
og Fjendens Svar fra Muren gaar;
i Røgsky Mark og Himmel staar,
mens paa de Vantros stolte Bud
han svarer rask med skarpe Skud.

III.

Men nærmest Muren blandt den Hær,
der truende sig trænger nær, —
med mer af Krigens mørke Kløgt

end Osmans Børn, — saa fri for Frygt
som nogen Høvedsmand, der stod
paa Valen mellem Lig og Blod, —
fra Post til Post, fra Kamp til Kamp,
i Fart, saa Hingsten staar i Damp,
hvor Fjenden bryder ud med Magt
og trænger Moslims Skandsevagt,
eller hvor Batteriet staar
urokkeligt i Striden haard, —
snart flink tilfods, til Dyst igjen
opflammende de trætte Mænd, —
den frejdigste i al den Hær,
som Stambuls Sultan mønstrer der,
den, der sin Skare fører bedst
og svinger Spyd og tumler Hest
og tager Sigtet med Forstand, —
er Alp, den vælske Rømningsmand.

IV.

Venedig var hans Fødestavn,
berømt hans ædle Fædres Navn;
men nu, landflygtig fra dets Strand,
bar han det Sværd imod sit Land,
hvis Brug det lærte ham; nu var
med Turban smykt hans Isse bar.
Korinth, tidt skiftet om, var bragt
med Hellas i Venedigs Magt;

nu stod han for dets Porte der,
blandt begges bitre Fjenders Hær
med al den Iver, der kan bo
hos den, der nylig skifted Tro
og gjemmer i opglødet Barm
mangfoldig Urets bitre Harm.
For ham bar ej hans Fødeby
sit fordums stolte Frihedsry;
thi Avind sine Rænker spandt,
og i Sankt Markos Slot man fandt
af navnløs Haand i Mørkets Stund
en Klage lagt i «Løvens Mund».
Han frelste Livet ved at fly;
men det gik hen i Stridens Gny;
da lærte først hans Land derved,
hvor stort et Tab i ham det led,
der sejrende slog Korset ned,
og mens han højt Halvmaanen bar,
Hævn eller Død hans Løsen var.

V.

Kumurdsji, — ved hvis Død den Krands,
Eugen sig vandt, fik dobbelt Glands,
ved Carlowitz, — der segned han,
den sidste og den største Mand,
og banded ej den Død, han fandt,
men Sejren, som de Kristne vandt, —

Kumurdsji, — mindes maa hans Haand,
der lagde Hellas sidst i Baand,
til Hellas af de Kristne faar
igjen de fordums Frihedskaar;
Aarhundredet er nu fuldbragt;
fra han gjenrejste Moslims Magt; —
han førte Moslimhæren der
og gav Fortroppen af sin Hær
til Alp; hans Tillid blev betalt
ved Stæder, som i Aske faldt,
og at hans nye Tro var stærk,
beviste mangt et Dødens Værk.

VI.

Muren blev svag, og Skud paa Skud
ustandset strømmed mod den ud
med vildt, usvækket Raseri
fra Batteri til Batteri;
der steg fra hver Kartove hed
et Brøl som af en Torden vred,
og hist og her et Kirketag
blev tændt, naar Bomben sprang med Brag,
og naar da Taarnet styrted knust
under Vulkanens Aandepust,
ved Faldets Drøn af Røgen brød
i Flammehvirvler Luen rød,
eller som Stjerneskud fra Jord

mod Himlen tusind Gnister foer,
og dobbelt mørk blev Himlens Sky,
saa Dagen ikke kunde gry,
mens Røgen dorsk i tætte Lag
blev til et svovlet Himmeltag.

VII.

Men ikke blot af Hævnens Ild
blev Renegaten dreven til
at øve Muselmænd saa strængt
i Kunsten at faa Breschen sprængt; —
en Jomfru var bag Muren inde,
hvis Haand det var hans Haab at vinde,
skjønt hendes Faders Haardhed før
ham havde lukket Haabets Dør,
dengang, endnu som kristen Mand,
han bejled til den Liljevand.
Dengang, mens end hans Sind var let,
og mens hans Navn var uden Plet,
da glimred han i Riddersal
og i Gondol hvert Karneval;
og ingen Serenade lød
hen over Adria saa sød
som den, han ømt sin Jomfru bød.

VIII.

Hun elsked, talte Rygtet om;
thi mangen Bejler gik og kom,
og dog var ung Francescas Haand
ubundet end af Kirkens Baand,
og da Lanciotto fra sit Land
paa Bølgen foer til Hedningstrand,
var det, som Pigens Smil bortveg,
og hun blev tankefuld og bleg,
i Skriftestol en hyppig Gjæst,
men sjeldnere ved Dands og Fest;
med sænket Blik hun gik saa tyst,
og Hjerter vandt hun, uden Lyst;
og Øjets Glimt var mere svagt,
og mere prunkløs hendes Dragt;
og mindre frisk lød hendes Sang,
og mindre rask i Dandsen sprang
den lette Fod, naar Morgenglands
end traf de glade Par i Dands.

IX.

Minotti stod som Grændsevagt
for Landet, som af Moslims Magt
Venedig frelste for en Stund,
fra Patra til Eubøas Sund, —.
mens Sobieski vældigt stred

ved Budas Vold og Donaus Bred, —
og i Korinthos' Borg sad han
som Hertugens Befalingsmand,
mens Fredens milde Øje paa
sit længe glemte Hellas saa,
og før de Vantro Freden brød,
der frelste det af Trældomsnød,
hans Datter havde fulgt ham did,
og aldrig forhen fra den Tid,
da Menelaus' Viv forlod
Husbond og Fædreland og stod
som Spejl for fjerne Tider paa,
hvad lovløs Elskov lide maa,
var Nogen seet saa skjøn som hun,
den Fremmede, paa Hellas' Grund.

X.

Muren er sprængt; Kløften er vid;
naar Dagen gryr, da er det Tid;
frem over Gruset vælte skal
Stormløbets vilde Fossefald.
Hver Trop staar fylket; helt foran
stormer Tartar og Muselmand,
en udsøgt Skare, frejdig nok,
trods Navnet «den fortabte Flok»,
der ser med Latter Døden nær
og bryder Vej med skarpe Sværd,

eller af Lig en Bro de slaa,
hvorover andre Kjække gaa;
den Næste sætte maa sin Fod
paa den, der sidst faldt i sit Blod.

XI.

Det er ved Midnat; Bjergets Tind
staar kold og klar i Maanens Skin;
blaa ruller Bølgen; Himlens Blaa
sig breder som et Hav, hvorpaa
Lysøer svømme fjern og nær
som med en Aandeverdens Skjær;
hvem saa dem funkle i det Høje
og sænked saa mod Jord sit Øje
og følte Savnet ej derved
og ønsked ej at fly afsted
paa Vinger for at komme nær
til deres evige Straaleskjær?
Paa begge Kyster Bølgen laa
klar, rolig og som Himlen blaa
og skummed ej blandt Stene vildt,
men hviskede som Bækken mildt.
Og Vinden sov paa Vovens Skjød;
hvert Banner ned ad Stangen flød,
og som det hang i Folder ned,
Halvmaanens Glimt ned ad dem gled;
den dybe Stilhed Intet brød;

kun nu og da et Vagtraab lød,
en Gangers Vrinsken skarp og klar,
og Gjenlyd gav fra Bakken Svar;
en Mumlen som af Løv i Høst
langs Lejren gik fra Kyst til Kyst,
da højt Muezzins Raab til Bøn
ved Midnat kaldte Islams Søn;
det svulmed med tungsindig Klang
paa Sletten som en Aandesang,
harmonisk, men vemodig mild,
som Vindens Leg med Strængespil,
en Tone regelløs og lang
som ingen jordisk Harpes Klang.
For dem, der vogted Muren, lød
den som et Raab, der spaaede Død,
og selv de bistre Fjenders Hu
greb den som med et Varsels Gru,
et sælsomt Gys, der uden Grund
kan standse Hjertets Slag en Stund,
til dobbelt rask det slaar af Skam,
fordi den Tavshed det fornam, —
ret som, naar brat Ligklokken lød,
om end kun for èn Fremmeds Død.

XII.

Alps Telt var tæt ved Stranden spændt;
hver Lyd var tystnet, Bønnen endt;

Runden var gjort, hver Vagt sat ud,
udstedt og adlydt hvert et Bud.
Een bange Nat endnu! — maaske
imorgen lønnes skal hans Ve,
og Ventetiden finde Trøst
i Hævnens og i Elskovs Lyst.
Faa Timer end; — nu trænger han
til Hvile, at han styrkes kan
til Dødens Værk; men uden Rast
gaa vilde Tankers Bølgekast.
Ensom blandt Hæren der han stod; —
han jubled ej i Sværmermod
ved hver en Sejr, Halvmaanen vandt,
og kasted hen sit Liv som Tant
i Troen paa at finde Havn
i Paradis i Hourifavn;
han kjendte ej, hvordan en Mand
kan gløde for sit Fædreland
og ødselt ofre Blod og Sved
i Kampen for sit Arnested.
Ensom han stod, — en Rømningsmand
i Strid mod sit forraadte Land; —
ensom han stod midt i sin Hær,
og ingen trofast Sjæl ham nær;
de lød den tapre Høvdings Bud,
der Bytte vandt og delte ud;
de krøb for ham; thi han forstod
den Kunst at tøjle Hobens Mod;
men dog hans kristne Byrd var fast

i deres Tanker Synd og Last;
de skulede med Avindsblik
selv til det falske Ry, han fik
under sit Moslimnavn; thi han,
nu deres stolte Høvedsmand,
var jo en Gjaur i Ungdoms Aar;
de vidste ej, hvor Stolthed staar
for Fald, naar Hjertets Kjærlighed
blev skuffet og sank visnet ned;
de vidste ej, hvor Hadets Glød
en Sjæl kan hærde, som var blød,
hvor vild en Sværmeraand kan bo
hos den, der sveg af Hævn sin Tro.
Han hersked over dem; en Mand
de Værste selv beherske kan,
naar han tør altid gaa foran;
Schakalen tjener Løven jo;
den sporer Vildt til Løvens Klo,
og Flokken gaar med Hyl til Gjæst
paa Levningen af deres Fest.

XIII.

Han gløder som i Feberild,
og Slag i Slag gaar Pulsen vild;
paa Lejet kaster han sig om;
forgjæves; — ingen Hvile kom;
og blunded han, en Lyd, et Sæt
opskræmmed ham i Sjælen træt.

Turbanen var saa tung og varm;
som Bly laa Pandsret paa hans Barm,
skjønt under samme Vægt saa tidt
han havde slumret trygt og blidt
og dog kun havt til Ly og Seng
en Jord og Himmel mere stræng
end denne her, der paa sit Skjød
den trætte Krigsmand Hvile bød.
Han fandt ej Ro; i Teltets Ly
blev det for trangt til Morgengry;
han vandred ud paa Kystens Sand,
hvor Tusinder sov trygt paa Strand.
Hvad gav dem Hvile? hvi var han
mer søvnløs end en menig Mand?
de led dog mest af Nød og Frygt;
dog drømte de om Byttet trygt;
den Nat, maaske den sidste, nød
nu Tusinder en Søvn saa sød;
han ene maatte vaagen gaa
og se misundelig derpaa.

XIV.

Han følte mere let sit Bryst
i Nattens Friskhed. — Alt var tyst;
den stille Luft var sval og gjød
sin Balsam paa hans Pandes Glød;
bag ham var Lejren, — for ham laa

i mange krumme Bugter smaa
Lepantos Fjord, og højt mod Sky
paa Fjeldet over Delfis By
laa Sneen evig, ren og skjær,
som tusind Somre saa den der
langs Fjorden over Bjergesiden;
den smeltes ej, som vi, af Tiden;
Hersker og Træl er vejret hen,
skjønt fastere af Stof end den;
men dette fine, skjøre Spind,
du ser paa Kjæmpebjergets Tind,
mens Taarne brast, og Træer svandt,
skinner endnu paa Fjeldets Kant,
mod Sky det som et Spir sig hæver,
let som et foldet Slør, der svæver,
af Frihed kastet hen, den Stund,
hun flyede Hjemmets kjære Grund
og dvæled her, hvor mangen Gang
hun mælte højt i Spaadomssang.
End stundom gaar med vildsomt Fjed
hun om det sunkne Offersted
paa golden Mark og vilde prøve
at vække Aanderne, de sløve,
og peger paa hvert Ærens Minde;
men hendes Røst maa uhørt svinde,
indtil der gryr en bedre Dag
med Skjæret af den Sol, hvis Gløden
saa Perserhærens Nederlag
og Spartas Sønners Smil i Døden.

XV.

Om Alp end var en Rømningsmand,
de store Tider fatted han,
og denne Nat, mens i sin Hu
han grubled over før og nu
og tænkte paa de store Døde,
som der en bedre Sag saa bløde,
da følte han, hvor mat og ringe
hans Eftermæle vilde klinge,
der som Forræder løfted Sværd
foran den turbanklædte Hær
i denne Strid mod Ret og Lov,
hvis bedste Held var Tempelrov.
Saa var ej disse Heltes Færd,
hvis Ben omkring ham hviled her;
de fylked deres Hær paa Vang
og gjorde Fjenden Vejen trang;
de ofred sig; men ej de døde;
i Vinden deres Navne løde,
om deres Ære hvisked Voven,
og deres Ros befolked Skoven;
den tavse Søjle, graa af Alder,
til deres Støv sig Frænde kalder;
i Kilden sprudler deres Ry;
det staar paa Bjerget som en Sky;
den mindste Bæk og Elven strid
melder derom til evig Tid,
og dette Land, skjønt Trældoms Hjem,

tilhører Æren dog og dem;
det er et Løsensord endnu;
naar Storværk staar for Mandens Hu,
til Hellas peger han og gaar
og i det Navn Tyranner slaar;
i det gaar han med dristigt Mod,
hvor Frihed er tilfals for Blod.

XVI.

End grubled han paa Strandens Bred,
hvor Natten sendte Kjølighed;
det Hav har ej Ebbe og Flodtider ej,
evindelig ruller det samme Vej,
og de vildeste Bølger, der vælte mod Strand,
knap en Favn gaar de ind paa Land,
og magtesløs ser Maanen derpaa;
uændset af dem kan den komme og gaa;
i Storm og i Stille, paa Hav og i Fjord,
den bringer dem ej af det gamle Spor.
Med blottet Fod staar Fjeldet og ser
over Dønningen ud; men den kommer ej der,
og Bræmmen af Skum staar dernede hvid
paa den Streg, der er sat fra Arilds Tid,
en Strimmel blød af det gule Sand
imellem den og det grønne Land.

Langs Stranden gik han, paa nærmere Hold
end et Riffelskud fra Fjendens Vold;

men intet Øje der ham saa;
hvor kunde han ellers skudfri gaa?
mon der lurede Svig bag de Kristnes Volde?
var Hænderne klamme, var Hjerterne kolde?
jeg veed det ej; men der glimted ej Skud,
der peb ingen Kugle fra Skandsen ud,
skjønt han stod just under Bastionens Ild,
der beherskede Porten ad Søen til,
og hørte Lyden og næsten forstod,
hvad Skildvagten brummed, imens hans Fod
frem og tilbage maalte sin Gang,
og hvert et Skridt i Stenbroen klang.
Under Volden de magre Hunde han saa
holde Gilde paa de Døde, der laa,
i Aadsel og Lemmer de sled med Glam;
de havde for travlt til at gjø ad ham!
af et Tyrkehoved var Kjødet pilt,
som naar Figenens Kjerner fra Kjødet er skilt,
paa den hvide Skal det knagende gned,
naar gjennem de sløvede Tænder den gled,
mens Benene dvask de gumlede paa
og knap kunde rejse sig op, hvor de laa;
saa godt var den lange Faste betalt
med dem, der til denne Nadver faldt.
Og Alp paa de spredte Turbaner saa,
at det var hans bedste Mænd, der laa;
Purpur og grønt var Shawlet, de bar;
een lang Haarlok hver Hovedskal har;
hele Resten var raget og bar.

Hovedskallen i Hundens Gab,
Haaret var filtret om dens Flab.
Men tæt ved Stranden, ved Fjordens Bred
sad en Grib og slog med Vingen vred
mod en Ulv, der var lusket fra Fjeldets Ly;
langt fra Ligene stod den, for Hundene sky;
men den fik sin Del af en Hest, der laa
ved Fjorden, som Fuglene hakkede paa.

XVII.

Alp vendte sig bort fra det Syn med Gru;
aldrig i Slaget var rystet hans Hu;
men heller han dog de Døende saa,
hvor i deres varme Blodstrøm de laa
og i brændende Tørst forgjæves sig vred,
end de Døde, som Intet længer led.
Der er en Stolthed, hvor Faren er nær,
hvilken Skikkelse Døden end bær;
thi Rygtet melder om den, der bløder,
og Ærens Øje den Kjække møder!
Men naar Alt er forbi, maa Sindet tynges
blandt Hoben af Lig, der paa Marken dynges,
mens Jordens Orm og Dyret fra Skov
og Luftens Fugle sig samle til Rov;
paa Mennesket alle de se som et Bytte;
dem alle kommer hans Død til Nytte.

XVIII.

Der er et Tempel, sunket i Grus;
de Hænder er glemte, som bygged det Hus;
tre fire Søjler, mangfoldige Læs
Granit og Marmor begroede med Græs.
O Tiden! saa liden Skaansel den har
for det, der vorder, som det, der var!
O, Tiden! den lod af det Svundne tilbage
til Fremtiden netop nok til at klage
for det, der har været, og det, der skal ske;
hvad vi have seet, vore Sønner skal se;
Levninger af den forsvundne Tid,
søndrede Brokker af Støvets Flid.

XIX.

Paa en Søjles Fod han satte sig ned,
hans Haand hen over hans Ansigt gled;
som en sorgbetynget Mand
dybt nedbøjet grubled han;
mod Brystet han sænked sit Hoved ned,
med bankende Tinding, feberhed,
og over hans Pande, der luded mod Jord,
ofte de spillende Fingre foer,
ret som saa tidt I Fingre saa
over Elfenbenstangenterne gaa,
før den Tone blev lokket frem,

der laa skjult i Strængens Gjem.
Der han sad saa tung i Sind; —
det lød som et Suk af Nattens Vind! —
Var det Vinden igjennem Stenens Sprække,
der kunde den Vemodstone vække?
Han løfted sit Hoved; til Søen han saa; —
saa glat og blank som et Spejl den laa;
hán saa til Græsset; — Intet sig rørte,
hvor kom da den sagte Tone, han hørte?
til Bannerne saa han; — ej Flig der fløj;
hvert Blad var tyst paa Kithærons Høj;
der kom ej et Pust i den stille Nat;
hvor kom da den Tone fra saa brat?
Tilvenstre han vendte sig; — skuffes hans Sands?
der sad en Jomfru i Ungdomsglands!

XX.

Mer forfærdet foer han op
end for en væbnet Fjendetrop. —
«Mine Fædres Gud! hvem er der?
Hvem er du? hvi kom du her,
en fjendtlig Skandsevold saa nær?» —
Hans skjælvende Haand kunde ikke slaa
det Kors, han ej længer troede paa;
nu vilde han gjerne søgt dets Ly;
men hans Brøde gjorde hans Hjerte sky;
han stirred; han saa: han kunde kjende

det Aasyn, den Skikkelse; det var hende!
Francesca var det, der sad ham nær,
hans haabede Brud, hans Hjertenskjær.

End hendes Kind sin Rose bar,
men modnet til mildere Skjær den var;
hvor var det spillende Smil, det søde,
der før oplived de Læber røde?
den stille Fjord, der for dem laa,
mod hendes Øje var mindre blaa;
men hendes Blik som den kolde Flod
klart, men isnende, stille stod;
den fine Kjortel om Lemmerne bølger,
og ikke den snehvide Barm den dølger,
og hvor de mørke Lokkers Flod
i skilte Strøm om Skuldren stod,
den hvide Arm sig skimte lod,
og før hun oplod sin Røst til Svar,
hun hæved sin Haand mod Himlen klar,
saa spæd, saa gjennemsigtig skjær,
som om Maanen skinned igjennem der.

XXI.

«Jeg kommer fra min Ro,
til den, jeg gav min Tro,
at han maa med mig blandt de Salige bo;
jeg gik gjennem Vagt og Port uden Frygt;

blandt Fjendernes Skarer jeg søgte dig trygt.
Der gaar jo et Sagn, at Løven sky
for en Jomfru i Uskylds Glands maa fly,
og den Magt i det Høje, der skjærme kan
Uskyldigheden mod Skovens Tyran,
den har i sin Naade været min Vagt
imod de Vantros omlejrende Magt.
Jeg kommer, — og kom jeg forgjæves herhen,
da mødes vi aldrig, aldrig igjen!
en gruelig Synd bedrev du jo,
dengang du fornægted din Fædrenetro;
men gjør Korsets Tegn, kast Turbanen ned,
og vær saa min i al Evighed;
kryst den sorte Draabe af Hjertet ud,
og imorgen er jeg for evig din Brud.»

««Og hvor mon vor Brudeseng redes skal?
blandt Døde og Døendes Dynger paa Val?
Imorgen vi ofre til Ild og til Sværd,
hvad kristent Navn og Mærke bær'.
Du og din Slægt alene, jeg svor,
skal spares imorgen fra Brand og Mord;
dig fører jeg bort til et lifligt Ly,
hvor vor Pagt skal knyttes og Sorgen fly;
der skal du være min Hustru, naar
Venedigs Stolthed jeg kuet faar,
naar dets Slægt, den forhadte, føle maa
den Arm, den vilde fornedre, slaa

med Skorpioner de Nidingsdrog,
hvis Avind mig fra Hjemmet jog.»»

Hun lagde sin Haand paa hans, — saa let; —
dog standsed derved hans Aandedræt,
og det isned ind til hans Hjerteblod,
saa han kunde ej røre Haand eller Fod.
Let var den Haand, men saa dødelig kold,
han kunde ej rive sig løs fra dens Hold;
men aldrig har vel den Elskedes Haand
gydt slig en Gru i sin Elskers Aand,
som de tynde Fingre, lange og hvide,
isned hans Blod ved Midnatstide;
forsvunden var Pandens Feberglød,
og hans Hjerte stod stille som Stenen død,
da det Aasyn han saa og dets Farveskjær;
o, hvilken Forvandling saa han ej der!
skjønt, men mat; — hvor var Sjælens Ild,
der oplived dem før med sin Straale mild,
som de blinkende Vover i Solens Spil?
Og Læberne var som paa en Død,
og uden Aande Ordene lød,
og Barmen bølged ej op og ned,
og det var, som ej Blod i Aarerne gled.
Og Øjet straaled; men sælsomt dog
var under de stive Øjelaag
det stirrende Blik, som om man saa
i urolig Drøm en Søvngænger gaa, —
som Arrastapeternes Billeder stirre,

naar de i Vinterens Trækvind dirre
ved den døende Lampes mat flagrende Lue,
livløse, som levende dog at skue,
et ræddeligt Syn, som om de skred
fra de dunkle, beskyggede Vægge ned,
mens hid og did de uhyggeligt svæver,
altsom Tapetet i Trækvinden bæver. —
«Og vil du ej gjøre det for mig,
saa for Himlens Skyld, — jeg siger dig:
kast af din troløse Pande paa Stand
den Turban ned og sværg for sand
at skaane hver Søn af dit krænkede Land; —
hvis ej, er du dømt, og aldrig mer
hverken mig eller Himlen du ser, —
thi paa Jord er det ude; — lyder du mig, —
skjønt tung er den Lod, der venter dig,
skal den dog halvt din Synd udslukke
og Naadens Port maaske dig oplukke;
men tøv endnu kun eet Minut, —
og han, du fornægted, har dig forskudt;
og vend mod Himlen dit Blik, — for dig
dens Naade for evigt lukker sig.
Der staar ved Maanen en flygtig Sky; —
den drager forbi, snart vil den fly; —
hvis ikke, naar dens taagede Fold
ej længer beskygger det runde Skjold,
dit Hjerte har vendt sig til Anger om,
da rammer dig Guds og Menneskers Dom;

haard bliver din Lod; dog mere haard
dig venter en Kval, som aldrig forgaar.»

Alp saa til Himlen; der han saa
det Tegn, hun nævned, paa Himlen staa;
men hans Hjerte svulmed og vendte sig bort,
af dyb, ubetvingelig Stolthed haardt;
den første falske Drift i hans Bryst
havde overbrust hver en anden Røst.
Han trygle Naade! — han bøjes til Jord
af en bange Piges forvirrede Ord!
Han, som Venedig med Uret forskjød,
skulde skaane dets Æt, som er viet til Død!
Nej, — om den Sky end med Dødsens Ild
mod ham var ladet, — komme hvad vil!

Han fæsted stivt paa den sit Blik,
mens intet Ord fra Læben gik;
han saa den drage hen; — forbi! —
nu skinner Maanen klar og fri.
Saa talte han: «Hvad Skjæbnens Dom
end er, jeg vender ikke om;
det er for sent; om Sivet end
af Blæsten bøjes og igjen
kan rejse sig, den stive Eg
kun splintres kan i Stormens Leg.
Venedig har mig Fjende kaldt;
det maa jeg være nu i Alt
undtagen Kjærlighed til dig;

men du er tryg; — o, fly med mig!» —
Han vendte sig; — hun er der ej mer;
Stensøjlen og intet Andet han ser.
Forsvandt hun i Luft? sank i Jorden hun ned?
han veed ej; — han ser kun det tomme Sted.

XXII.

Natten er omme, og Solen staar klar,
som om det en frydefuld Morgen var.
Lys og let af sin Kappe graa
bryder Morgenen frem; men Middag vil faa
en skummel Dag at skinne paa.
Hør Trompeten og Trommens Skrald,
det barbariske Horns tungsindige Gjald
og Bannernes Klapren, der vifte mod Sky,
og Gangernes Vrinsken og Mængdens Gny
og Klirren og Raabet: «Der kommer de, der!» —
hver Hestesvands rykkes af Jorden; hvert Sværd
er draget af Balgen; i Rækker de staa,
og Ordet kun de vente paa:
«Tartar og Spahi og Turkoman,
Teltene ned og sværmer foran!
tilhest, afsted, far Sletten omkring,
om alle de Flygtende slaa Eders Ring;
lad Ingen slippe fra Byen ud,
hverken Ung eller Gammel i kristen Hud,
mens tilfods Eders Brødre i flammende Mod

deres Vej gjennem Breschen bestænke med Blod!» —
Hver Ganger staar sadlet; den skraber i Sand
med krummet Hals og med bølgende Man;
det hvide Skum fra Mundbiddet flød;
Landsen er løftet, og Lunten i Glød;
Kanonen er rettet; snart lyder dens Brag
og knuser den Mur, den har gjort til et Vrag;
paa Plads i Rækken staar hver Janitschar,
Alp i Spidsen; hans højre Arm bar
som den skarpe Klinge paa hans Scimitar;
paa sin Post er nu baade Pascha og Khan;
Vesiren selv rider frem foran:
«Naar Kanonens Drøn giver Tegn, saa gaa paa!
ingen levende Sjæl der levnes maa, —
ej Præst ved Altret, ej Ridder i Sal,
ikke Arne i Hus, ikke Sten i Hal.
Gud og Profeten! — Allah Hu!
højt mod Sky lad det skingre med Gru! —
Der er Stigen til Trappe og Breschen til Vej,
og hver Haand om sin Sabel, slaa fejl kan det ej!
Hvo det røde Kors først til Jorden slaar,
han skal kræve og faa, hvad hans Hjerte attraar!» —
Saa talte Kumurdsji kjæk til sin Hær,
og de svang til Svar med Sabler og Spær,
og af Tusinders Røst stiger Jublen vild. —
Stille! — giv Agt paa Signalet. — Giv Ild!

XXIII.

Som Ulve, der iblinde gaar
mod Bøflen, der i sin Vælde staar
med Øjet i Glød, med stampende Fod,
med harmfuld Brummen og Hornet i Blod,
og slynger tilvejrs eller tramper tildøde
de første, der mødte den kun for at bløde, —
saa var mod Muren de Stormendes Gang;
saa blev de Forreste Vejen for trang;
mangt et Bryst, klædt i Brynje haard,
laa paa Jord som det brudte Skaar,
knust af Kuglen, der rev itu
den Grund, hvor Ingen sig rørte nu;
der, hvor de faldt, i Række de laa,
som for Høstkarlens Le det mejede Straa
paa den slagne Eng i Rad ligger tæt,
saa var det forreste Mandeslæt.

XXIV.

Som den svare Springflod gaar
og mægtige Stykker af Diget slaar,
undergravet af Bølgernes evige Slag,
til de skumhvide styrte med Tordenbrag,
som naar en Lavine skred
over Alpedalen ned, —
saa maatte tilsidst Korinthos' Mænd

til Døden trætte segne hen
for den evige Storm paany og paany
af de mylrende Moslims tætte Sky;
fast de stod og faldt i Dynger,
kjæmpende mod de Vantros Klynger,
Fod mod Fod og Bryst mod Bryst;
Intet uden Døden var tyst;
Hug og Stød og Glimt og Raab
om Naade eller af Sejershaab
blandes med Tordensalvernes Dundren,
saa fjerne Byer lytte med Undren,
hvordan det drønende Slag monne gaa,
om de eller Fjenden Sejren faa,
om der er Budskab om Sorg eller Lyst
i denne sønderknusende Røst,
der vakte mellem Fjeldene lydt
et Ekko, skrækkeligt og nyt;
det kunde høres langt derfra
over Salamis og Megara, —
derfor har vi Vidners Ord, —
lige til Piræus' Fjord.

XXV.

Fra Od til Greb i den Kjæmpefærd
med Blod forgyldte var Sabler og Sværd;
men Volden er tagen, og Plyndringen fri,
og der er kun tilbage Myrderi;

skingrende, vilde Skrig nu gjalder
ud fra den plyndrede Domkirkes Haller;
hør de ilsomme Skridt af den flygtende Fod,
der paa slibrige Stene træder i Blod!
men hist og her, hvor der findes kan
en Plet endnu til at holde Stand,
ser man en halv Snes fortvivlede Mænd
standse og byde Spidsen igjen,
og med Ryg mod Muren, med mandigt Bryst
staa eller falde i ærlig Dyst.

Der stod en Gubbe; hans Tinding var hvid;
men hans Heltearm var vældig i Strid;
saa tappert han førte sin Klinge god,
at slagne Fjender i deres Blod
laa i en Halvkreds for hans Fod;
uden Saar endnu han slog,
uomringet tilbage han drog.
Fra fordums Kampe mangt et Ar
under sit blanke Kyras han bar;
men alle de Skrammer, han dulgte der,
fra fordums Tid var en og hver,
Af vore Ungersvende kun faa
mod den staalsatte Gamle kunde staa,
og fler var de Fjender, han Dysten bød,
end de Sølvhaar, der fra hans Tinding flød;
til Højre og Venstre hans Værge hamred;
mangen en osmansk Moder jamred
for Sønner, som ej var fødte den Dag,

da hans tyveaars Sværd i det første Slag
drak Moslimblod i dybe Drag.
Han kunde været Fader til Alle,
som maatte den Dag for hans Harme falde;
thi sønneløs var han, og gram i Hu
gjorde mangen en Fjende han barnløs nu,
og fra den Dag, hans eneste Dreng
i Sundet fik sin sidste Seng,
havde Faderens Jernhaand harmoptændt
mer end en Hekatombe ham sendt.
Hvis Skygger kan forsones med Blod,
har Patroklus' Aand faaet mindre Bod
end hans, Minottis' Søns, der døde,
hvor Asiens Grændser vore møde;
han laa begravet, hvor Tusinder laa
for tusind Aar siden ved Stranden graa;
hvad er der levnet af dem til et Spor
af, hvor de faldt og lagdes i Jord?
ej en Sten paa en Høj, ej et Ben i en Grav;
men Sangen udødeligt Liv dem gav.

XXVI.

Hør Allahraabet! en Flok er nær
af de tapreste, bedste af Moslims Hær;
Førerens senede Arm er bar,
til Skaansel sen, til at dræbe snar; —
nøgen til Skuldren den vinker til Strid;

saadan i Slaget han kjendes altid;
Andre kan prale med rigere Dragt,
der lokker den gridske Fjende med Pragt;
mangt et Sværdgreb har rigere Glands;
men saa rød er ingen Klinge som hans;
en højere Turban mangen har; —
Alp kjendes paa Armen hvid og bar;
se den, hvor Striden er tæt og svar!
der er ej en Fane paa den Strand,
der gaar saa dristigt Rækken foran;
intet Moslimbanners Vink
følger Delhien halvt saa flink;
som et Stjerneskud er dens Blink!
hvor den mægtige Arm man ser,
de Tapreste finder man visselig der;
der, mens Krysteren raaber om Naade,
lader Tartaren Sværdet raade,
eller Helten tier i Nøden
og forsmaar selv et Suk i Døden,
men vender mat endnu sit Sværd
tilsidst mod den Fjende, der ligger ham nær,
og begge trætte af Vundernes Kvide
endnu paa den blodige Jord de stride.

XXVII.

End rank og stolt den Gamle stod
og dæmmed en Stund den stride Flod. —

«Giv dig, Minotti, tag mod Fred
for din egen Skyld, for din Datters med!» —
««Aldrig, Renegat, af dig,
om et evigt Liv du skjænked mig!»» —

«Francesca! — o, min Fæstemø!
skal hun da ved din Stolthed dø?» —
««Hun er tryg.»» — «Hvor? hvor?» — ««Hos Gud,
fra hvem din falske Sjæl er stødt ud, —
ubesmittet og langt fra dig!»» —
Bittert var da Minottis Smil,
da han saa, hvor Alp maatte krumme sig
for hans Ord som for en Pil.

«O, Gud! naar døde hun?» — ««Inat; —
og jeg græder ej, for hun har mig forladt;
af mit rene Blod skal ingen Sjæl
nu blive din eller Mahomeds Træl! —
kom kun!»» — Forgjæves lød hans Kald; —
Alp var alt blandt de Slagnes Tal!
Mens Minottis bitre Ord
dybere i hans Hjerte foer,
end hans Klinges Od havde evnet,
om end Tid til et Stød var levnet, —
fra den nærmeste Kirkes Buegang,
hvor Striden end var haard og lang,
hvor de sidste, fortvivlede Faa
endnu et haabløst Slag vilde slaa,
kom et Skud, der slog Alp til Jord;

før Nogen øjnede Saaret, der foer
gjennem den Vantros Hjerneskal,
rundt han hvirvled, og brat var hans Fald.
Et glimtende Lyn han for Øjnene saa,
da han segned for aldrig mer at opstaa;
og derpaa sænked sig evig Nat
over hele det skjælvende Legem brat;
intet Liv; kun en Trækning gik
igjennem hans Lemmer et Øjeblik;
de vendte ham om; af Støv og Blod
over Bryst og Pande der randt en Flod,
og gjennem hans Læber kom Livsblod frem,
som nylig slap ud gjennem Aarernes Gjem;
men ikke et Slag dog Pulsen slog,
og ikke et Dødssuk Læben drog,
og intet Ord, ingen Stemme lød,
der meldte om Kamp mellem Liv og Død;
før Tanken fik en Bøn opsendt,
bort gik han uden Sakrament,
uden Haab til Naaden hist,
en Renegat endnu tilsidst.

XXVIII.

Frygteligt Raabet steg paany
baade fra Ven og Fjende mod Sky,
Glædesraab og Harmens Gny;
og de mødtes igjen med klirrende Sværd

i voldsom Dyst og med hvinende Spær,
og de skiftede Hug og Stød;
mangen Krigsmand segnede død.
Gade for Gade og Fod for Fod
værged Minotti med Mandemod
den sidste Levning af det Land,
ham var betroet som Høvedsmand;
og trofast ved hans Side staa
de sidste af hans tapre Faa.
Endnu kan Kirken give Ly,
hvorfra det skjæbnesvangre Skud
halvt hævnede den faldne By,
mens Alp det bragte Dødens Bud;
did stiled de med trodsigt Mod
og mærked deres Vej med Blod,
i Øjet saa de Fjenden fast,
og hvert af deres Hug bed hvast;
saa gik tilbage deres Tog,
indtil de ind i Kirken drog;
der kan de drage Aande paany
en Stund bag de tykke Mures Ly.

XXIX.

En stakket Stund! — den vantro Hob
med øgede Rækker og vilde Raab
saa tæt og voldsomt trænger paa,
at tilbage kan Ingen gaa;

thi trang var Vejen, der førte hen
til den Plet, hvor de Kristne værged sig end,
om blandt de Forreste Nogen er fejg,
fly gjennem Trængslen kan han ej;
han maa dø eller bryde sig Vej.
De dø; men før deres Øjne brast,
steg Hævnere frem over dem i Hast;
friske og vilde de fyldte hvert Hul;
trods Mandefaldet blev Rækken fuld,
og de trætte Kristne værge sig svagt
mod det evig fornyede Stormløbs Magt;
nu naar Osmannerne Portens Værn;
end gjør den Modstand, tung af Jern,
og end fra hver en Revne ud
farer det dødeligt sigtede Skud;
fra hvert af de søndrede Vindver gaa
de svovlede Skyer tunge og graa;
men Porten vakler, og Fløjene knage,
og Jernet bugner, og Hængslerne brage; —
den helder, — den styrter, — forbi er Alt;
Korinthos' sidste Bulværk faldt!

XXX.

Mørk og barsk og helt alene
Minotti stod over Altrets Stene,
og Madonnas Aasyn, det rene,
straaled i himmelske Farver ned

med Blikke af Lys og Kjærlighed;
hun stod over Altrets Helligdom,
at Tanken til Gud maa løftes from,
naar vi knælende se den Jomfru skjær
med Barneguden paa Skjødet der
til vore Bønner smilende ned,
som om hun hjalp dem til Himlen afsted;
end smiled hun, skjønt Blodbadets Flom
sig vælted i hendes Helligdom.
Minotti sit gamle Øje opslog
og korsed sig, mens et Suk han drog,
og fra Altret en brændende Kjerte tog;
stille han stod, mens med Ild og Sværd
Moslim stimlede fjern og nær.

XXXI.

Hvælvingen under de tavlede Sten
gjemte henfarne Slægters Ben;
deres Navne paa Gulvet indhugne stod;
nu kunde de ikke læses for Blod;
og Adelsskjolde i Sten udhugne,
og Aarer broget i Marmoret trukne,
og i en Blodpøl henslængte der
laa flakte Hjelme og brustne Sværd;
Lig laa foroven, og Rækker lange
af Kister stod i Kjældrens Gange;
igjennem det dunkle Gitter svagt

faldt Lyset ned paa den skumle Pragt;
men Krigen var i Gravens Nat
trængt ind og havde sin svovlede Skat
opdynget tæt i Hvælvingens Ro,
i de kjødløse Dødningers tavse Bo;
her var, mens Belejringen vared ved,
de Kristnes største Oplagssted;
did førte nu Løbekrudtet ned;
Minottis sidste Hjælp var der,
naar Overmagten blev for svær.

XXXII.

Fjenden brød ind; nu var der kun faa
af Stridsmænd, der maatte forgjæves slaa;
da Levende mangled, rased vild
uslukkelig Hævntørstens Ild;
de flænged de Døde med rasende Skrig
og hugged Hoveder af Lig
og styrted Altrenes Billeder ned
og plyndred de rige Helligdomme
og med rovgrisk Haand fra hverandre sled
Sølvkar, indviet af Helgener fromme.
Imod Højaltret frem de gik;
ha! hvor det straaled for deres Blik!
endnu stod paa det Alterbord
den hellige Guldkalk, tung og stor;
det var et Bytte værd at vinde;

i Røvernes Øjne kunde det skinne;
imorges rummed den Vinen god,
forvandled af Krist til hans dyre Blod,
som hans Troende drak, da det gryede ad Dag,
til Sjælebod, før de gik i Slag.
End et Par Draaber paa Bunden laa,
og i Kreds om det hellige Bord de saa
tolv høje Lamper straalende staa,
støbt af Malmen saa ren og skjær;
det rigeste, — sidste Bytte var der.

XXXIII.

Saa nær kom de; den nærmeste staar
saa tæt, at hans Haand fast Byttet naar; —
Minotti Faklen svang
imod den Minegang; —
den er tændt!
Taarn, Hvælving, Lighob, Altrets Pragt,
den kristne Flok, de Vantros Magt,
hver en levende Sjæl, hver en livløs Krop
med det splintrede Tempel slynget op, —
i eet vildt Drøn var det endt!
Stadens det søndrede Vrag,
Muren, der styrted med Brag, —
Bølgen, der veg tilbage en Stund, —
Højen, der skjælvede til sin Grund
som ved et Jordskjælvs Stød, —

de tusinde formløse Ting, der foer
i denne Rædselsstorm fra Jord
mod Himlen i Røg og Glød, —
forkyndte, at endt var den vilde Dyst,
der hærged saa længe denne Kyst;
og tilvejrs som Rakętter foer
Alt, hvad der mylred før paa Jord;
mangen en rank, velvoxen Mand,
sveden og skrumpet ind til et Spand,
kom til Jorden ned igjen
strøet som et Kul over Sletten hen;
Asken faldt ned som en Regn igjen;
nogle styrted i Bugten ned,
som hvirvled tusinde Krandse derved;
nogle faldt langt hen paa Land,
vidt og bredt over Isthmens Strand;
hvem er Kristen, hvem Muselmand?
lad deres Mødre kjende dem der!
Da de laa i sin Vugge hver,
og hver Moder smilende saa
paa sin Glut, der slumrende laa,
lidet aned hun da den Gru,
at den spæde Krop skulde splittes itu.
Ikke de Kvinder, ved Hjertet dem bar,
kunde skjelne, hvem deres egen var;
det Øjeblik havde Intet spart
af Mennesketræk og Menneskeart,
kun en Hovedskal hist og her et Ben; —
og brændende Bjælker faldt ned og Sten

og slog i Jorden dybt et Hul
og laa der rygende, sorte som Kul.
Hver levende Skabning monne fly,
der hørte det rædsomme Jordskjælvs Gny;
Fuglene flygted; med Hyl og Skrig
løb Hundene bort fra Dyngen af Lig;
Kamelen fra sin Driver sig sled;
Oxen langt borte sit Aag kasted ned;
Gangeren hen over Sletten foer,
sled Tøjlen itu og sprængte sin Gjord;
nede fra Mosen Sumpfrøen sang
med dobbelt saa dyb og barsk en Klang;
Ulvene tuded fra Bjerget med Gru,
hvor Gjenlyden rulled som Torden endnu.
I det Fjerne glammed Schakalernes Trop;
et hylende Kor de stemte op,
en blandet Lyd, saa ynkelig,
som en tugtet Hund, som et Barneskrig;
med pjuskede Fjer foer Ørnen mod Sky
i pludselig Fart fra Fjeldredens Ly
og fløj mod Solen mere nær;
Skyerne blev den for mørke der;
Røgen steg den i Næbet; den svang
højt sig tilvejrs og skreg, saa det klang. —
Saa var Korinthos' Undergang.

MAZEPPA.

I.

Endt var Pultavas haarde Leg,
hvor Lykken Svenskerkongen sveg;
nedhugget laa trindt om hans Hær
for aldrig mer at løfte Sværd;
nu havde Krigens Magt og Ry,
troløs som Menneskenes Sind,
sat Sejrens Krands paa Czarens Tind,
og Moskovs Mur var tryg paany,
indtil en Dag end mere sort,
et Aar end mere mindestort
til Død og Skam indvied der
et større Navn, en stoltere Hær;
et dybere Fald, et større Vrag,
Ens Fald, — for Alle et Tordenslag.

II.

Saa faldt nu Lykkens Tærningkast:
Karl maatte saaret fly i Hast,
ved Dag og Nat, ad Mark og Flod,

bestænkt med sit og Sines Blod;
thi for at dække Kongens Flugt
var tusind Tapres Liv udslukt;
dog løfted der sig ingen Røst
imod den faldne Ærelyst
i denne Stund, da Sandhed ej
af Magten skræmtes fra sin Vej.
Hans Hest var dræbt, og Gieta bød
ham sin, — og fandt saa selv sin Død;
den bar ham mangen Mil afsted,
til ogsaa den sank dødstræt ned,
og midt i Skovens Dyb, det dunkle,
mens Vagtblus i det Fjerne funkle, —
et Tegn paa Fjenden, som er nær, —
maa Kongen træt sig lægge ned;
den Laurbærkrands, det Hvilested,
er det Nationers Kampe værd?
De lagde ham ved Træets Rod,
saa vaandefuld, saa træt og mod;
hvert Lem var stivt, størknet hans Saar;
Tiden var mørk og kold og haard;
hans Blod var i en Feberglød,
som hvert et kvægsomt Blund forbød;
og dog, hvor mørk end Skjæbnen var,
helt kongeligt sit Fald han bar,
og midt i denne Kval og Nød
hans Smerter dog hans Vilje lød,
og tyst og lydigt laa de der,
som før betvungne Folkefærd.

III.

En Høvdingflok! — ak, ikke stor!
fortyndet af een flygtig Dag;
men kjækt og tro var dette Vrag.
Hver tog nu tavs og mørk paa Jord
sin Plads, alt som han kunde bedst
tæt ved sin Konge og sin Hest;
thi Mænd og Dyr gjør Farens Tid
til Fæller tro i Nød og Strid.
Blandt dem Mazeppa søgte Læ
under et gammelt Egetræ; —
gammel og barket selv var han,
Ukraines bolde Høvedsmand; —
men først gned dog Kosakkers Drot
sin trætte Gangers Lemmer godt;
af Løv han den et Leje bredte,
og Man og Hovskjæg glat han redte,
strøg Tøjlen af, løsned dens Gjord,
og saa, hvor godt den aad sit Foer;
thi tungt det ham paa Sinde laa,
om ej den vilde træt forsmaa
det Græs med Midnatsduggen paa;
men som sin Herre, lige glad,
den vraged ikke Seng og Fad;
men fuld af Ild den villig lød
hvert Krav, som Øjeblikket bød;
lodden og rask og stærk den bar
utrættet ham som en Tartar;

den lød hans Ord, kom paa hans Raab,
kjendte ham blandt den hele Hob;
blandt Tusinder i bælmørk Nat,
naar hver en Stjerne sluktes mat,
fra Kveld til Gry den fulgte ham,
ret som et Hjortekid saa tam.

IV.

Saa bredte han sin Kappe der
og lagde Landsen hos sig hen
og prøved, om hans Vaahen end
efter det lange Togs Besvær
var vel istand; om Krudtet laa
paa Panden, og om Stenen sad
i Laasen fast, og følte saa
paa Sablens Balg og Greb og Blad,
og om de havde slidt hans Rem;
og derpaa tog den Hædersmand
sin Vadsæk og sin Flaske frem,
og paa sit knappe Forraad han
bød Kongen og hans Mænd til Gjæst
med mere frejdig, mandig Skik,
end Hofmænd ved en prægtig Fest,
og Karl tog Del et Øjeblik
med Smil i dette Maaltid ringe
og vilde paa sit Aasyn tvinge
en Mine frem af frejdigt Mod,

der trodsed Nød og Saar og Blod. —
Saa talte han: «Af al vor Flok,
skjønt der er kjække Hjerter nok,
Ingen i Kamp, paa Tog, paa Vagt
har mere gjort og mindre sagt,
end du, Mazeppa! aldrig var
paa Jorden født et bedre Par
fra Alexanders Tid til nu,
end din Bucefalus og du;
ad Mark og Flod i Vædderidt,
blev ringe Skythiens Ry mod dit.» —
Mazeppa gav til Svar: ««Skam faa
den Rideskole, jeg var paa!»» —
«Hvad, gamle Hetman? den har jo
dog lært dig Kunsten godt, min Tro.»
Mazeppa svared: ««Altfor lang
blir den Fortælling vist, og vi
har langt endnu og mangen Gang
en Dyst at stride, en mod ti,
før vore Gangere kan i Fred
faa Græs paa Dniepers anden Bred,
og Eders Højhed trænger til
at hvile; jeg er Skildvagt nu
for Eders Skare.»» — «Men jeg vil,»
var Svenskerkongens Ord, «at du
skal melde os dit Eventyr;
det kunde skaffe mig et Blund
maaske; thi fra mit Øje flyr
alt Haab om Søvn i denne Stund.»

«« Vel, Herre, jeg vil prøve paa,
i dette Haab igjen at gaa
tilbage i de syvti Aar;
det var vel i min tyvende Vaar, —
mens Kasimir end Kronen bar, —
Kong Johan Kasimir, — jeg var
hans Page i min Ungdoms Tid
sex Somre; — i al boglig Id
var han en stor Monark, min Tro,
hel ulig Eders Højhed jo;
han førte ingen Krig; han vandt
ej Land, der atter snart forsvandt;
paa Rigsdagskjævlerier nær
i Warschau hans Regjering gled
i næsten uanstændig Fred; —
han var ej helt for Sorger fri;
han elsked Kjønnet og de Ni,
og det gav tidt ham Hovedbrud,
saa han i Krig sig ønsked ud;
men naar hans Harm saa var forbi,
en anden Hjertenskjær han tog
og søgte sig en anden Bog, —
og Fester gav han uden Lige; —
det hele Warschau vilde kige
ad Porten ind paa Hoffets Glands,
paa Ridderes og Damers Krands;
som Polens store Salomon
af Digterne han hilset blev;
kun Een, der ikke fik Pension,

i Vrede en Satire skrev
og praled af, han var en Mand,
der ej til Smiger var istand;
det var et Hof, hvor Karousel
og Mummespil blev dyrket vel;
hver Hofmand til en Rimsmed blev;
jeg selv skrev ogsaa Vers engang;
«Den trøstesløse Thyrsis» skrev
som Navn jeg paa min Elskovssang.

Der var en mægtig Herre der,
af gammel Æt, højgrevelig,
som Salt- og Sølvergruben rig
og stolt, begriber vel Enhver,
som om han var af himmelsk Kuld;
han var saa rig paa Guld og Blod
som faa, der under Tronen stod;
han havde stirret paa sit Guld
og paa sit Stammetræ saa vist,
at det løb rundt for ham tilsidst,
og han indbildte sig, — hvad næsten
saa ud som svagt Begreb forresten, —
at deres Værd ham selv tilkom.
Hans Hustru tænkte ej derom
som han, — vel tredve Aar var hun
yngre end han, og hver en Stund
kjed af hans strænge Herredom,
og paa den vante Vis det gik
med Ønsker, Længsler, Frygt, Attraa;

en Afskedstaare Dyden fik;
i Drømme hun uroligt laa;
paa Warschaus Ungdom faldt et Blik;
en Dands, en Sang hun lytted paa,
og vented kun den Lejlighed,
der gjør saa ofte, som man veed,
en iskold Skjønhed øm og hed,
for paa Herr Greven da at sætte
den Pryd, som Nogle vil berette,
til Himmerig skal Vejen lette; —
sært nok, de taler mindst derom,
hvem allermest den Ros tilkom.

V.

««Jeg var dengang en vakker Svend;
nu tør jeg sige uden Sky:
kun faa blandt Drenge eller Mænd
i mine Dages Morgengry, —
Svend eller Ridder, — kunde sig
i artig Daarskab maalt med mig;
thi jeg var stærk, ung, kjæk i Hu,
og jeg saa ikke ud som nu;
men Alt var glat, hvad nu er ru;
Tid, Sorg og Krig har pløjet væk
min Sjæl af mine Ansigtstræk;
knap kunde al min Slægt mig mer
gjenkjende, som I nu mig ser,

hvis Før og Nu den sammen saa:
men den Forvandling kom mig paa,
længe før Alderdommen tog
mit Ansigt til sin Skrivebog;
men Aarene har, som I veed,
min Kraft, mit Mod ej kuet ned;
thi ellers sad jeg ikke her
og meldte gamle Eventyr
om Natten under Skovens Træer
i Ly af Himlens mørke Skyer.
Men videre. Theresa var, —
det er, som nu jeg hende saa
under Kastanietræet staa;
saa frisk er Mindets Magt, saa klar;
dog, naar jeg hende male vil,
jeg finder aldrig Ord dertil.
Et asiatisk Øje, — som
fra Tyrkenaboskabet kom
ind i vort polske Blod, — en Nat
saa sort som her i dette Krat,
og dog saa mild en Glands som, naar
Maanen ved Midnatstid opstaar
og svømmer paa de dunkle Vande,
der med dens Straaleglands sig blande, —
helt Elskov, Smægten halvt, halvt Lue,
som Helgener i Baalets Nød,
der henrykt op mod Himlen skue,
som om det var en liflig Død. —
Panden som Sommersøens Glar,

af Solen gjennemstraalet klar,
naar Voven tyst sig lister hen,
og Himlen spejler sig i den.
En Kind, en Læbe, — dog nok sagt!
jeg elsked; — end i denne Stund
min Elskov har ej tabt sin Magt,
og mine Lige elske kun
af Sjælens hele, dybe Grund —
i Godt og Ondt. — Dog elske vi
selv i vor Vredes Raseri
og følges til vor Alderdom
af Billeder, der tale om
de svundne Tider, som endnu
de lever i Mazeppas Hu.

VI.

««Saa mødtes vi; — vi skifted Blikke; —
jeg saa og sukked; — hun talte ikke,
og gav dog Svar; der er et Sprog
af Tegn og Toner tusindfold,
som høres og som ses, og dog
kan Ingen ret paa dem faa Hold; —
Glimt, der sprang uvilkaarligt frem
fra det betrængte Hjertes Gjem,
et sælsomt Følelsernes Sprog,
saa løndomsfuldt og kraftigt dog,
der med en Flammelænkes Magt

fastknytter unge Hjerters Pagt,
og leder, som en elektrisk Traad, —
man veed ej, hvordan det gaar til, —
den umodstaaelige Ild; —
jeg saa og sukked, og min Graad
i Taushed flød, og end, imod
mit Hjertes Attraa, fjernt jeg stod,
til endelig jeg Adgang fik,
og trygge for Mistankens Blik
vi kunde omgaas uden Sky; —
da længtes jeg og vilde talt
men end blev paa min Læbe kvalt
hver Tone skjælvende og bly, —
indtil en Stund, — der er et Spil,
en taabelig, letsindig Skjemt;
en Tidsfordriv det bruges til;
det er, — dog Navnet har jeg glemt; —
og ved et Træf, — jeg veed ej mer,
hvordan, — blev vi sat sammen der;
tabt eller vundet, det var eet
for mig, nok, at jeg havde seet
og hørt og været hende nær,
hende, der var min Sjæl saa kjær. —
tro som en Skildvagt holdt jeg Vagt, —
gid vor saa godt maa passe paa! —
indtil jeg klart og sikkert saa,
at paa sin Syssel liden Agt
hun gav, mens tankefuld hun sad,
og blev ej ved at vinde glad

og ændsed ej, hvad Tab hun led,
men blev dog hele Timer ved
det Spil, som om til dette Sted
en mægtig Vilje hende bandt,
om end ej hun var den, der vandt.
Da foer med eet en Tanke ind
brat som et Lynglimt i mit Sind:
der var i hendes Mine dog
Noget, der ej mit Haab nedslog,
og frem med Tanken trængte sig
i vild Forvirring mine Ord; —
Veltalenheden var ej stor; —
hun lytted; det var nok for mig;
thi den, der een Gang lytter til,
vel end en Gang jo lytte vil;
af Is er hendes Hjerte ej;
en Vægring er ej afgjort Nej.

VII.

««Jeg elsked, og min Kjærlighed
blev gjengjældt; man har tidt mig sagt,
at Eders Højhed aldrig led
af denne ømme Daarskabs Magt;
hvis det er sandt, vil kort og godt
min Lyst og Nød jeg melde blot;
Jer det kun Daarskab synes vil;
men Alle blev ej skabte til

at styre deres Sjæls Begjær,
dertil, som I gjør, Folkefærd.
Jeg er, — eller jeg var en Drot,
og Tusinder, naar jeg det bød,
gik kappevis til Saar og Død;
men aldrig styred jeg saa godt
mit Sind; — dog videre igjen:
jeg elsked, og min Kjærlighed
blev gjengjældt; — o, det er forvist
en Lykke sød og salig; men
midt i den største Salighed
den ender dog i Kval tilsidst. —
Vi mødtes lønligt, og den Stund,
der førte mig til hendes Kammer,
var Lønnen for min Længsels Flammer.
Mig Dag og Nat var Intet, — kun
den Stund, der medens Tiden gaar
fra Ungdoms til de gamle Aar
sin Lige aldrig mere faar! —
Ukraine gav jeg gjerne hen
for at opleve den igjen
og være atter kun en Svend,
den glade Svend, hvis Rigdom her
var eet ømt Hjerte og hans Sværd,
der fik før Gods og Guld til Arv
Naturens Skjænk, sin Ungdomsmarv. —
I Løn vi mødtes; lønligt mødt,
det skal jo være dobbelt sødt;
jeg veed det ej; — med frejdigt Mod

jeg vilde givet Liv og Blod
for højt for Mennesker og Gud
at nævne hende som min Brud;
thi ofte var det mig en Kval
at til at mødes vi os stjal.

VIII.

««Paa Elskov lurer Manges Blik,
med vor paa samme Vis det gik: —
men Djævlen burde vise ved
en saadan Sag lidt Høflighed; —
Djævlen! — maaske jeg løj ham paa;
en vranten Helgen, vil jeg tro,
der ikke længer havde Ro,
men lod sin fromme Galde gaa;
nok sagt, af Spejderne, der laa
paa Lur, blev vi en skjønne Nat
opdagede og grebne brat;
lidt mer end vred var Greven nok, —
jeg værgeløs; men om jeg saa
var klædt i Staal fra Top til Taa,
hvad mægted jeg imod en Flok? —
Nær Borgen var det; ingen By,
og ingen Hjælp at haabe der;
det var alt nærved Dagens Gry;
jeg vented ej at se den mer;
kort Tid jeg havde kun igjen;

saa bad jeg til vor Frue mild
og et Par Helgener dertil
og gav mig i min Skjæbne hen;
til Borgeleddet blev jeg ført,
om hende har jeg Intet hørt;
vi skiltes ad i samme Stund. —
I kan vel tænke, han var vred,
den stolte Højvelbaarenhed,
og dertil havde han jo Grund;
mest tirred ham dog Tanken om,
at Stammetræet muligt fik
ved denne Hændelse en Klik,
og at der just i hans Tid kom
paa hans højædle Skjold en Plet,
mens han var højest af sin Æt;
den første selv han tyktes sig
blandt Mænd og troede, at han stod
for Andre saa, men mest for mig.
En ussel Page! Ha, Guds Blod! —
En Konge, — naa, det kunde jo
maaske dog ses med mere Ro;
men med en Fløs af Page! — nej! —
hans Raseri, det følte jeg;
men skildre det formaar jeg ej.

IX.

««Træk Hesten frem!» — de trak den frem;
en ædel Hingst var det forsand;

Ukraine var dens Fødeland,
og den saa ud, som i hvert Lem
var Tankens Hast; men den var vild,
vild som den vilde Hjort, utæmmet,
af Spore og Bidsel aldrig skjæmmet, —
nys fanget ind, i al sin Ild;
den fnøs, mens Manken oprejst stod,
og stred forgjæves stolt imod,
og skummende af Harm og Gru
stod der den Ørkenfødte nu,
og paa dens Ryg med Baand og Bast
surred mig Trælleflokken fast,
og brat de slap den med et Slag; —
afsted! afsted! — med vinget Hast! —
Bjergstrømmen farer mer i Mag.

X.

«« Afsted! — afsted! — halv kvalt jeg laa; —
hvorhen vi foer, jeg ikke saa;
endnu det knap ad Daggry led;
den skummede, — afsted! — afsted! —
Den sidste Lyd, der til mig kom
fra Mennesker, imens jeg foer
fra mine Fjender bort, det var
det vilde Brøl af Latter, som
efter mig Vindens Susen bar
fra Trælleflokkens Pøbelkor.

I Harm jeg brat mit Hoved vred,
saa Rebet brast, der havde spændt
til Manken fast i Tøjlens Sted
min Hals, og jeg kom halvvejs op
og fik en Ed til Tak dem sendt;
de kunde det vel knap forstaa
for Gangrens drønende Galop,
hvad eller agted ej derpaa;
det harmer mig; før jeg drog bort,
jeg vilde dog betalt den Tort; —
siden betalte jeg den godt:
der er ej levnet af det Slot
Vold, Grav, Faldgitter, Vindebro,
Port, Skandsepæl, Sten, Bom og Led,
og paa dets Grund ej Græs vil gro
undtagen paa en Dynge Grus,
der før var Hallens Arnested;
I kunde tidt forbi det gaa
og aldrig ane, at det Hus
kun havde været til; — jeg saa
dets Taarne i et Ildhav staa,
dets Mure styrte ned med Brag,
mens som en Regn det hede Bly
faldt fra det svedne, sorte Tag,
der ikke gav mod Hævnen Ly.
De tænkte knap den Rædselsdag,
da, som et Lynets Glimt de bød
mig fare bort til Kval og Død,
at med titusind Mand til Hest

jeg skulde komme der til Gjæst
og sige Greven Tak for sidst.
En bitter Spas var det forvist,
da bunden fast til Hingsten vild
de jog mig ud ad Ørknen til;
den blev dem dog tilsidst betalt;
thi Tiden vil udjevne Alt,
og bier man paa Timen blot,
saa har end ingen Magt paa Jord
undgaaet den, der vaaged godt,
og som taalmodig gik paa Spor
og uforsonligt gjemte paa
sin Tort, til Timen vilde slaa.

XI.

«« Afsted, afsted, min Hingst og jeg,
paa Vindens Vinger uden Rast;
hver Bolig svandt bag os i Hast
som Luftsyn henad Himlens Vej,
naar knitrende i mørke Nat
Nordlysets Flammer glimte brat; —
ej Sted, ej Landsby traadte frem;
den vilde Steppe udbredt laa
med sorte Skoves lange Bræm;
tilnød man i det Fjerne saa
en Borg paa Højen fordum lagt
imod Tartarerne paa Vagt;

af Mennesker var Ingen nær;
forgangen Aar en Tyrkehær
var dragen denne Vej, og hvor
Spahiens Hest har sat sit Spor,
der kan den blodbestænkte Jord
ej grønnes mer; — Himlen var graa,
og tung og skummel Skyen laa;
klagende sneg sig Nattens Vind,
og med et Suk jeg kunde svart; —
afsted, afsted i vildsom Fart; —
ej Suk, ej Bøn kom mig i Sind,
og som en Regn min kolde Sved
faldt paa min Gangers Manke ned;
men fnysende af Raseri
den fløj henad den vilde Sti;
jeg tænkte stundom dog, at snart
den vilde sagtne i sin Fart;
forgjæves! for dens vilde Mod
min lette Vægt var kun et Spil,
kun som en Spore for dens Ild,
og rørte jeg Haand eller Fod
for mine svolne Ledemod
for deres Pine at befri,
det ægged kun dens Raseri.
Min Røst jeg løfted, mat og svag;
den gav et Sæt som ved et Slag,
og sky ved hver en Lyd den sprang,
som ved Trompetens bratte Klang,
og ned ad mine Reb drev Blod,

der randt fra mine Ledemod,
og i min Gane Tørsten vild
var mere brændende end Ild.

XII.

««Den vilde Skov foran os laa, —
saa vidtudstrakt; hvorhen jeg saa,
mit Blik ej kunde Grændsen naa;
saa mangt et knudret Træ der stod,
der aldrig end sig bøje lod,
om Stormens Tuden nok saa vred
kom fra Siberiens Ørken ned
og Skoven i sin Fart afsved; —
men spredte stod de, hist og her,
og mellem dem et yppigt Krat,
hvor Sommerløvets grønne Skjær
var friskt, som førend Høstens Nat
har svedet Skovens Løv, saa dødt
det hænger med et livløst Rødt,
som paa de Dræbte størknet Blod
om Morgenen, hvor Slaget stod,
naar Vintrens lange Nat har lagt
paa hvert et Hoved Frostens Magt,
og i den stive, frosne Kind
ej Ravnens Næb kan trænge ind, —
en vældig Kratskov; hist og her
stod der et Par Kastanjetræer,

en dristig Gran, en vældig Eg;
men langt til Siderne de veg; —
om ej jeg havde havt det Held,
knap var det gaaet mig saa vel; —
ej Lemmerne de søndersled,
og mine Saar nu mindre sved,
af Kulden størknede, og tryg
jeg bunden laa paa Hestens Ryg.
Som Blæsten gjennem Løvet brat
vi rasled hen, og Træer og Krat
og Ulvene vi efterlod;
om Natten hørte jeg dem nok;
tæt i vort Spor var deres Flok,
en lang Galop, i sluttet Rad,
der trætter Jægrens raske Mod
og Hundens dødelige Had;
de fulgte, hvor vi vilde fly,
og slap os ej ved Morgengry;
jeg saa dem knap ti Skridt bagved
ved Daggry sno sig gjennem Krat
og havde hørt den hele Nat
de raslende, de lumske Fjed.
O! hvor jeg ønsked Spyd og Sværd
for dog at dø i Kampens Færd
og falde, — hvis det Skjæbnen bød, —
hævnet ved mangen Fjendes Død.
Da først min Ganger kom i Fart,
jeg ønsked, Enden var der snart;
nu tænkte jeg med Frygt kun paa,

om og dens Kraft og Fart slog til;
tom Frygt! den var som Bjergets Raa,
af ædelt Kuld, saa stærk og vild,
saa hurtig som den Fygesne,
der fanger Bonden nær hans Dør,
hvis Tærskel han ej mer skal se,
forblindet, overvældet, ør;
saa foer den henad Skovens Sti,
utæmt, utrættet, mer end vild;
ubændig i sit Raseri
som et forkjælet Barn, der faar
ej det, som just dets Hu staar til;
ja, — som en opbragt Kvinde, naar
hun i sin Harm sin Vilje faar.

XIII.

««Skoven holdt op; Middagens Stund
var ovre; dog var Luften raa,
endskjønt det var en Junidag;
maaske dog ogsaa Kulden laa
i mine egne Aarer kun;
lang Pine gjør den Kjække svag;
nu synes jeg Jer sagtens kold;
da bruste Lidenskabens Flod
brat som med Vinterstrømmens Vold,
før selv dens Grund jeg ret forstod,
saa Harm og Frygt og Raseri,

de Lidelser, jeg stedtes i,
Sult, Kulde, Sorg og Skam og Ve,
bunden og nøgen der til Spe, —
født af en Æt, hvis hede Blod,
opirret og traadt under Fod,
er Klapperslangen lig, naar vild
med giftig Tand den hugger til; —
hvad Under, om mit Legem mat
en Stund sank hen i Afmagts Nat?
Himlen gik rundt og Jorden gled;
mig tyktes, at jeg segned ned;
men jeg tog fejl; thi troligt holdt
mig mine Baand; Hjertet blev koldt;
igjennem Hjernen foer der brat
en Smerte; derpaa blev det Nat;
Himlen foer som et Hjul i Ring,
Træerne raved rundt omkring;
et Glimt mit Øje foer forbi,
og derpaa lukked det sig i;
den Mand, der dør, kan sikkert ej
fornemme Døden mer end jeg.
Udpint af denne Helvedfart
jeg følte Mørket komme snart
og snart forsvinde, og jeg stred
mod Dvalen; men jeg savned Magt
til at faa mine Sandser vakt;
jeg var som den skibbrudne Mand,
hvem Planken holder over Vand,
mens Bølgen over ham gaar hen

og løfter ham og flux igjen
begraver ham og hvirvler brat
ham ud i Dybets øde Nat.
Saa svæved Livet i mig som
de Flimrelys, der glimte mat
for Øjet, der er lukt, ved Nat,
naar Feberen i Hjernen kom.
Med ringe Smerte svandt det hen;
værre var Svimmelhedens Nød;
jeg tilstaar, nødigt vil igjen
jeg føle dette i min Død;
og dog jeg tror, vi føle maa
langt mer, før vi til Jorden gaa; —
men, hvad! jeg har med frejdig Hu
budt Døden Brodden før og nu.

XIV.

««Min Tanke kom igjen til Liv; —
hvor var jeg? — svimmel, kold og stiv; —
min Puls slog atter, Slag for Slag,
eet efter eet, saa mat og svag,
og jeg fornam med Ve og Værk,
der greb mig som en Krampe stærk,
mit Blod paany, skjønt tykt og koldt;
for mine Øren sært det sang;
mit Hjerte skjælved end engang;
mit Syn kom atter; ak! det var

som om man for mit Øje holdt
et tykt og taageplettet Glar; —
det lød som Vandets Plasken her; —
et Glimt af Himlen var jo der
og Stjerner! — det er ingen Drøm!
den vilde Hest i vilden Strøm!
rundt om er Floden fjern og nær;
med klare Bølgers raske Flugt
den ruller hen i mangen Bugt,
og midtvejs vi os fremad stred
mod den ukjendte, tavse Bred.
Vandet forjog min Afmagts Blund;
med nye Kræfter for en Stund
igjendøbt blev hvert stivnet Lem;
med breden Bryst min Ganger god
bød dristigt Trods den stride Flod
og brød sig gjennem Bølgen frem.
Saa naaede vi den glatte Bred;
men liden Trøst jeg fandt derved;
thi bag mig Mørkets Gru jeg saa,
og Nat og Rædsel for os laa.
Hvormange Timer, Nat og Dag,
jeg bar den Kval, formaar jeg ej
at sige; neppe vidste jeg,
om selv jeg drog mit Aandedrag.

XV.

«« Af Vandet glindsede dens Hud,
dens Manke drypped; paa sin Fod
den vakled; af dens Sider stod
en Damp; dog holdt den modigt ud,
den vilde Hingst, ad Brinken op,
og da vi havde naaet dens Top,
en Slette uden Grændser laa
henstrakt i Nattens Skygge graa,
og længer, længer, længer frem, —
som i vor Drøm en Afgrund tidt
gaaer længer end vort Blik kan naa, —
og hist og her af Hvidt en Bræm,
og snart af dunkelt Grønt en Plet
brød frem til Lys, da Maanen kom
tilhøjre op; men Intet ret
jeg skjelned der, som varsled om,
at nogen Hyttes Dør var nær
i Ørknens Taage; intet Skjær
af Lys, der med sit fjerne Blink
stod som en gjæstfri Stjernes Vink.
Selv ej en Lygtemand der sprang,
der med min bittre Nød drev Spot;
det Blændværk vilde gjort mig godt,
om end jeg snart det havde kjendt.
Velkomment havde det dengang
vist været mig, fordi det jo

i al min Nød mig havde sendt
et Glimt fra Menneskenes Bo.

XVI.

««Frem gik det, — men med tunge Fjed;
brudt var min Gangers vilde Kraft,
og segnende, bedækt med Sved,
forsagt og mat og svag den skred;
et skrantent Barn vel havde havt
Magt over den i denne Stund;
men mig det baaded lidet kun;
hvad hjalp det mig, den nu var spag? —
hvert Lem var bundet, og om end
jeg havde været fri igjen,
maaske min Kraft var dog for svag.
Jeg prøved paa med magtløst Greb
at sprænge mine stramme Reb;
men frugtesløst endnu jeg stred,
og dobbelt Lemmerne de sled;
snart opgav jeg den tomme Strid,
som kun forlænged Pinens Tid;
snart syntes endt den vilde Færd,
skjønt intet Maal endnu var nær,
og nogle Striber varsled om,
at Sol stod op; — ak! hvor den kom
sendrægtig! næsten tyktes mig,
at disse Morgentaager graa

ret aldrig vilde Dagskjær faa;
saa tungt afsted de vælted sig,
før Østens Lue steg i Glød
og Stjernerne at vige bød
og bleged deres Flammehjul
og fyldte fra sin Trones Guld
Alverden med et Straalespil,
som hørte den alene til.

XVII.

««Den steg, og Taagens lette Lag
bortrulled fra den øde Jord,
der laa rundt om og for og bag; —
hvad baaded det mig, at vi foer
igjennem Flod og Skov og Myr?
der var ej Mand, der vär ej Dyr,
ej Spor af Hov, ej Trin af Fod
i denne friske Jordbund stod;
af Vandring, Arbejd, Hoveri
ej Spor; selv Luften der var stum;
der surred ej en lille Bi
igjennem dette øde Rum;
der løfted ej fra Græs og Krat
en Fugl sin morgenfriske Røst;
mit trætte Dyr, der gisped mat,
som sprænges skulde snart dens Bryst,
end vakled mangen Verst afsted;

alene var vi, — som det lod;
tilsidst som frem vi raved der, —
som Vrinsken lød det mig imod
hist fra de mørke Fyrretræer:
mon det er Blæsten, som saa vild
driver med Grenene sit Spil?
Nej, nej! i dundrende Galop
fra Skoven ud; — der ser jeg dem!
der kommer de i sluttet Trop! —
jeg kunde ej et Raab faa frem.
Saa stoltelig de Gangre sprang; —
hvem styred dem med Tøjlens Tvang?
vel tusind Heste der jeg saa;
men ingen Rytter sad derpaa!
stolt flagred Svands og Manke hen;
de vide Næsebor var end
af Kval og Smerte ej udspændt,
og aldrig havde Munden kjendt
til blodigt Bidsels skarpe Tvang,
og uden Jernsko Foden sprang,
og deres Sider aldrig bar
af Svøben eller Sporen Ar.
Vel tusind Heste, vilde, fri,
som Bølgers Hær paa Havets Sti,
foer frem med Tordendrøn, som om
de vilde møde dem, der kom.
Ny Kraft min Gangers Fødder fik
ved dette Syn; et Øjeblik
den vakled; svagt den prøved paa

et Løb; den vrinsked mat til Svar;
saa faldt den; gispende den laa,
mens Øjet stirred dødt som Glar;
Sved af de stive Lemmer drev;
dens første Fart den sidste blev! —
Flokken kom til; — dens Fald de saa;
de saa mig sælsomt bunden paa
dens Ryg med mangen blodig Snor;
de standsed, — studsed, — snøfted, — foer
en Stund omkring paa kryds og kvær,
trak sig tilbage, kom os nær
og galoppered i en Ring,
og pludseligt med bratte Spring. —
en vældig, kulsort Hingst foran;
den syntes Stammens Høvedsmand,
ej Plet, ej Haar af Hvidt var der
at se paa al dens laadne Skind, —
de snøfted, — vrinsked; — med et Sæt
de vendte sig ad Skoven ind,
som deres Drift bød dem at fly
for Menneskenes Øjne sky. —
Der de forlod mig i min Nød,
til Aadslet bunden, uden Trøst;
under mig laa den stiv og død,
fra den uvante Byrde løst,
hvorfra jeg ikke kunde fri
den eller mig; — der laa da vi,
den Døende paa den Døde laa!
kun lidet tænkte jeg da paa,

i al min hjælpeløse Ve
endnu engang en Dag at se.

Jeg maatte føle, bunden der
fra Morgengry til Aftenskjær,
de lange Timers tunge Fjed,
med Livskraft nok til klart og vist
at se min sidste Sol gaa ned,
i haabløs Vished, som tilsidst
formaar os at forsone med
det, der har været for vor Hu
den værste og den sidste Gru,
det Uundgaaelige, — som
er dog en Naade, og som har
ej mindre Værd, naar snart det kom,
men som vi frygte dog og sky
saa ængsteligt, som om det var
en Snare blot, som Kløgt kan fly;
som Mange tidt har bedet om
og stundom søgt med eget Sværd,
og dog en Udvej mørk og haard
selv af de allerværste Kaar,
og som var aldrig Nogen kjær,
i hvilken Skikkelse den kom.
Og dog er det en sælsom Gaade,
at Glædens Børn, som uden Maade
i Skjønhed, Fester, Vin og Pragt
har svælget, Døden møde kan
med Ro, med større Ro end han,

hvem Livet kun har Jammer bragt;
thi den, som Alting udtømt har,
hvad Skjønt og Nyt i Verden var,
har Intet mer at haabe paa
og Intet, som han slippe maa,
og Intet, han med Sorg maa se,
undtagen Fremtiden maaske, —
og den ses ikke netop, som
en Mand er ond til eller from,
men som hans Nervers Kraft er til; —
men den Ulykkelige vil
bestandig haabe, at hans Nød
skal faa en Ende, og hans Død,
der skulde som en Ven fuldtro
staa for hans Hu, den synes jo
for hans omslørte Blik, som om
den netop for at røve kom
den endeligt opnaaede Pris,
hans nysopladte Paradis.
Imorgen vilde bragt ham Alt,
oprejst hans Fald, hans Nød betalt;
Imorgen vilde vist opladt
for ham en Tid med andre Kaar,
ej mer begrædt og ej forhadt,
men mange lyse, lange Aar,
der straale gjennem Taarers Sky
og vinke til det trygge Ly;
Imorgen loved Glands og Vælde,
Magt til at herske, skaane, fælde,

Løn for saa mangen kvalfuld Stund; —
skal den hans Grav beskinne kun?

XVIII.

««Solen gik ned; — endnu jeg paa
den kolde, stive Ganger laa;
jeg tænkte, at vort Støv tilsidst
der skulde blandes, og til Ro
mit matte Øje trængte jo;
af Haab var der ej levnet Gnist.
Mit Blik til Afsked løfted sig
mod Himlen; — der, imellem mig
og Solen flagred Ravnen hen
forventningsfuld; knap vilde den
sit Maaltid bie paa i Ro,
til vi var døde begge to;
den fløj, slog ned og fløj igjen,
og hvergang kom den mere nær;
jeg saa ved Aftnens Dæmreskjær
dens Vingeslag; engang saa tæt,
den satte sig ved mig, at let
jeg kunde ramt den med et Slag;
men dertil var min Kraft for svag;
dog blot den Haand, jeg rørte mat,
og Sandets lette, sagte Skrat,
et Gisp fra mit forpinte Bryst, —
det kunde neppe kaldes Røst, —

fik jaget den tilsidst afsted; —
jeg veed ej mer; min sidste Drøm
var Noget om en liflig Stjerne,
hvis Blinken fængsled fra det Fjerne
mit sløve Blik og glimted ned
og kom og gik med flygtig Glands,
og om en kold, tung, taaget, svimmel
Fornemmelse af gjenvakt Sands,
der atter sank i Døden hen,
og saa lidt Aandedræt igjen,
et lille Gys, en Standsning brat, —
en iskold Trykken paa mit Hjerte, —
i Hjernen tusind Gnisters Vrimmel, —
et Gisp, et Sæt, — et Ryk af Smerte,
et Suk — og Alt var Nat.

XIX.

««Jeg vaagnede; — hvor er jeg? ser
et Menneskeansigt paa mig ned?
er det et Loft foroven der?
har jeg en Seng til Hvilested?
ligger jeg i et Kammer her?
hører det Øje Jorden til,
der med en Glands saa klar og mild,
paa mig saa trolig giver Agt?
Jeg lukked mine egne i;
jeg frygted, Feberdrømmens Magt

var endnu ikke helt forbi.
Ved Hyttens Væg sad der paa Vagt
en Pige slank, langhaaret, høj;
mit første, gjenopvakte Blik
et Glimt af hendes Øje fik;
thi stadigt Bud til mig der fløj
fra hendes sorte Øjnes Lyn,
saa forskende, saa medynksfuldt;
jeg saa og saa, til det var klart,
at det var intet Drømmesyn,
men at mit Liv var blevet spart,
frelst fra at stille Gribbens Sult. —
Og da Kosakkens Datter saa
mit matte Øje aabne sig,
hun smiled; — jeg forsøgte paa
at tale; — Stemmen svigted mig. —
Hun nærmed sig; med Fingren lagt
paa Læben fik ved Tegn hun sagt,
jeg maatte ikke tvinge end
mig til at tale, før igjen
jeg følte Kræfter nok dertil.
Saa lagde hun sin Haand paa min
og retted Hovedpudens Lin
og listed sig saa let paa Taa
og aabned Døren ganske tyst
og hvisked; — aldrig var en Røst
saa liflig dog at høre paa!
de lette Trin var en Musik; —
men de, hun kaldte paa, var end

ej vaagne, og hun maatte gaa,
men sendte mig dog først et Blik
og sagde mig ved Tegn igjen,
«jeg kunde være rolig; Alle
var nær, saasnart jeg vilde kalde;
hun vilde ikke nøle, men
komme tilbage strax igjen;» —
saa gik hun; da hun fjerned sig,
hvor ensom dog jeg tyktes mig!

XX.

««Med Moder og med Fader kom
hun atter; — knap det lønned sig
vidtløftigt at fortælle om,
hvad der iøvrigt hændtes mig,
mens ved Kosakkens Arnested
jeg fandt en Tilflugt i min Nød;
paa Steppen traf de mig som død,
bar mig til Hytten nærmest ved
og fik mig der til Live bragt, —
mig, som engang med Fyrstemagt
iblandt dem skulde staa! — Og saa
den blinde Gjæk, der tænkte paa
med ret en udsøgt Kval at faa
sin Hævntørst slukt! — han jog mig bort
i vilden Hede, bunden haardt,
blødende, nøgen og forladt, —

kun for at gjennem Ørknens Nat
jeg til en Trone skulde naa. —
Naar har en Dødelig forud
vel sluttet sig til Skjæbnens Bud? —
Lad Ingen tabe Haab og Mod!
imorgen kan jo Dniepers Flod
alt vore Gangre græsse se
i Ro paa Tyrkens Bred maaske; —
og aldrig har jeg hilst endnu
en Flod med saa taknemlig Hu
som jeg vil sikkert hilse den,
naar vi har naaet dertil med Held. —
Saa, Kammerater, sov nu vel!»» —

Saa strakte sig den Hetman hen
til Ro, hvor under Egens Ly
hans Seng af Løv var færdig alt;
den var ej haard, ej heller ny
for ham, der tog sin Hvile, naar
det traf sig, ligemeget hvor;
snart Søvnen paa hans Øjne faldt,
og dersom Nogen undres paa,
at Karl for det, der var fortalt,
ej havde sagt ham Tak: — han saa,
at Kongen havde gyldig Grund;
han havde sovet alt en Stund.

BRUDEN FRA ABYDOS.

Et tyrkisk Sagn.

«Had we never loved so kindly,
had we never loved so blindly,
never met or never parted,
we had ne'er been brokenhearted.»

BURNS.

FØRSTE SANG.

I.

Kjender I det Land, hvor Myrter og Cypresser gro,
som Billed paa de Gjerninger, der ske paa deres Jord,
hvor Turtelduens Elskovskluk og Gribbens vilde Røverklo
snart smelte til Vemod, snart ægge til Mord?
Kjender I det Land, hvor Ranken og hvor Cedren staar,
hvor Blomsten i Solskin evindelig pranger,
hvor Zefyrens Vinge af Vellugten svanger
over Rosenhaven mat smægtende gaar?
hvor Citron og Oliven knap Frugterne rumme,
og Nattergaltonerne aldrig forstumme,
hvor Himmel og Jord har sit Farvespil hver
og kappes i Skjønhed dog hver især,
og Havet har dybest Purpurskjær;
hvor Pigen er sød, som de Roser, hun bær,

og Alting er himmelsk, — paa Mennesket nær?
Det er Østens Land; Solguden bor der;
kan han smile til sine Sønners Færd? —
O, vilde som Elskendes sidste Farvel
er Landets Sagn og Mændenes Sjæl.

II.

Hvor raske Slaver stod i Ring,
i Krigersmykke rundt omkring,
som vented Herrens Bud fuldtro,
fulgte hans Fjed, vogted hans Ro,
holdt gamle Giaffir sit Divan; —
hel tankefuldt var Gubbens Blik;
skjønt sjeldent kun en Muselmand
for Andre røber, hvad der gik
gjennem hans Sjæl, men dølger godt
Alt uden Hjertets Stolthed blot,
tilstod dog nu hans Bryn og Kind
mer end sædvanligt af hans Sind.

III.

«Lad Alle gaa ud!» —
De forsvandt paa hans Bud. —
«Kald Høvdingen hid for min Haremsvagt!» —
Ved Giaffirs Fod

kun hans Søn nu stod
og Nuberen, som paa hans Vink gav Agt. —
«Harun, — lad hele Sværmen gaa
først ud ad Gaardens ydre Dør; —
thi Ve den Mand, hvis Øjne saa
mit Barn Zulejka uden Slør! —
fra Taarnet saa min Datter før;
thi hendes Lod er afgjort nu;
men røb for hende ej min Hu;
af mig sin Pligt hun lære bør!» —
««At høre er at lyde!»» fler
er Slavens Ord til Herren ej;
til Taarnet er han alt paa Vej;
da tav ung Selim ikke mer;
først bøjed han sig dybt mod Jord,
med sænket Blik og ydmygt Ord
han talte saa, imens han stod
ved Paschaens, sin Faders Fod, —
thi dø en Moslims Søn jo maa,
før for sin Fader han tør staa.

«Min Fader, vredes ikke paa
min Søster eller hendes Vagt;
jeg ene Brøden har fuldbragt;
kun mig din Vrede ramme maa; —
saa liflig var den Morgenstund, —
den trætte Gamle blunde kan,
jeg kunde ej; — men kjedsom kun
var al den Pragt paa Sø og Land,

naar Ingen delte al min Lyst
og Glædestanken i mit Bryst;
thi enten sorgfuld eller glad
til Ensomheden har jeg Had.
Jeg afbrød da Zulejkas Blund,
og, som du veed, at let for mig
Haremets Nøgle drejer sig, —
trygt sov endnu den hele Vagt, —
vi tyede til den svale Lund,
og Jord og Hav og Himlens Pragt
tilhørte os! Der sad en Stund
vi to og glemte Tidens Gang
ved Meinouns Sagn og Sadis Sang,
indtil jeg hørte Trommens Gjald;
at Timen hurtigt nærmed sig
til dit Divan, den minded mig,
og tro mod dig og mod mit Kald
jeg iled hid at hilse dig.
Zulejka vanker der endnu; —
nej, vredes ej; men kom ihu,
at Kvindernes Bevogter kun
har Adgang til den stille Lund.» —

IV.

««Du Trællesøn,»» lød Giaffirs Svar,
««en vantro Moders Liv dig bar;
kun lidt din Fader haabe kan

af dig engang at faa en Mand;
imens du skulde Landsen svinge
og spænde Buen, Hesten tvinge,
du, — Hjertet er jo græsk i dig,
om ej din Tro, — vil stirre paa
hvor sladrende Smaabølger gaa
og Rosenknopper aabne sig.
Gid denne Sol, hvis Morgenglød
dit tankeløse Øje nød,
dig skjænked af sin Ild en Gnist!
med roligt Sind du kunde vist
se denne Borg i Gruset lagt,
knust af de kristne Kuglers Magt,
ja gamle Stambul tændt i Brand
af Hundene fra Moskovland,
og ikke slaa paa Liv og Død
mod Nazaræers Kjøterflok!
Gaa, Kvindekarl! — tag Ten og Rok;
til Sværdet er din Haand for blød. —
Harun; — gaa til min Datter nu,
og hør, — vogt vel dit Hoved du; —
hvis tidt Zulejka sværmer mer, —
den Bue har en Stræng, — du ser.» » —

V.

Fra Selims Læber fandt der ej
en Lyd til Giaffirs Øre Vej;

men værre bed hvert Ord, hvert Blik
end noget Kristenglavinds Stik. —
«Fejg! — Trællesøn! — den Haan forsand
var bleven dyr en anden Mand!
en Trællesøn! — hvis Søn er jeg?» —
hans Tanker tog saa mørk en Vej;
og Glimt af mer end Vrede brat
brød frem, men sluktes atter mat.
Paa Sønnen gamle Giaffir saa
og studsed; thi af dette Blik
han saa, hvor dybt hans Haansord gik;
i dette Blik et Oprør laa. —
««Kom, Dreng, kom hid! — hvad? intet Svar? —
jeg ser det nok; jeg kjender dig;
men der er dog de Ting, tro mig,
du ikke tør. Naar først du har
et Skjæg, som sømmer sig en Mand,
og naar din Haand først er istand
til mandig Daad, da gad jeg se,
om du en Landse bryde kan,
om end det var mod min maaske.»» —

Saa taled han med Spottens Stik
og saa i Selims Øje hvast;
det Øje svared Blik for Blik
og mødte hans saa stolt og fast,
til Giaffirs skulende sank ned; —
hvorfor? — hans Hjerte vel det veed;
men nævne det, det tør han ej. —

«« Den trodsige Dreng, det aner jeg,
vil volde mig engang Besvær;
ret aldrig har jeg havt ham kjær; —
hvis ej hans Arm var lidet værd,
knap dygtig til paa Jagt at naa
den sky Gazelle eller Raa,
langt mindre til i blodig Kiv
at slaa for Ære og for Liv, —
mistænke kunde jeg det Blik,
den Tone, dette Blod, saa nær
mit eget. — Dette Blod! — han fik
dog ej at høre, — tys! — han maa
herefter passes bedre paa.
Som en Araber er han mig,
en Kristen, sky for Kampens Færd. —
Men hør! — Zulejka nærmer sig;
som Hourisang er hendes Røst,
min Elskovs Barn! mit Hjertes Lyst!
hun, som min Sjæl er mere kjær
end Moderen; i hende trygt
ser jeg kun Haab og ingen Frygt. —
Min Peri! o, velkommen vær!
Liflig, som Ørknens Kilde sval,
for den, der laa i Tørstens Kval, —
saa for min Længsels Blik er du,
og for sit Liv ved Mekkas Skrin
var ej hans Tak saa varm som min
for dit, fra du blev født til nu!»» —

VI.

Yndig, som den, der synded først af Kvinder
og smiled til den grumme, — skjønne Slange,
hvis Billed evigt du i hende finder; —
engang bedaaret selv hun daarer Mange, —
straalende som det fagre Syn, der fødes
af Sorgens drømmesvangre Natteblund,
naar Sjæl ser Sjæl igjen i Edens Lund
og, hvad paa Jord blev skilt, i Himlen mødes; —
som den begravne Elskovs Minde mild,
ren som den Bøn, et Barn til Gud kan sende,
var hun, — Barn af den Høvding barsk og vild,
der græd, — men ikke Sorgens Graad, — for hende.

Hvem prøved ej, hvor lidet Ord formaa
een Gnist af Skjønheds Himmelglands at naa?
hvem føler ej, indtil hans Øje mat
af Lyst bedøvet synker hen i Nat,
mens Kinden skifter Farve, Hjertet svagt
og bange sukker, — Yndighedens Magt?
Saa var Zulejka, — saa udstraaled hun
et Trylleri, ukjendt af hende kun;
den rene Ynde, denne Elskovsglød,
den Sjæl, den Melodi, der lifligt flød
fra hendes Aasyn, Hjertet som til hel,
skjøn Harmoni forbandt hver enkelt Del,
og Øjet, — o, det var jo selv en Sjæl!

De skjønne Arme ydmygt lagte
paa Barmens spæde Knopper to,
og paa et kjærligt Ord udstrakte
for om hans Hals sig ømt at sno,
han, der i hendes Kjærtegns Lyst
velsignede sin bedste Trøst, —
saa stod hun der; — i Giaffirs Hu
halvt smeltet var hans Forsæt nu; —
hans barske Hjerte tænkte vel
kun paa at fremme hendes Held;
hans Hjerte var hun fæstet ved;
men Æresygen Baandet sled.

VII.

«Zulejka! Hjertens Datter, du!
min Ømhed skal du kjende nu;
min egen Sorg jeg glemme vil;
thi jeg maa miste dig, som var
mit Hjerte altid dyrebar;
en Fremmed jeg dig skjænker til; —
en Fremmed! — mere tapper Mand
end aldrig gik i Strid foran.
En Moslim er af Byrd ej stolt;
hans Ætmand dog er Karasman,
hvis Slægt har uomskiftet holdt
blandt Timarioter første Rang
og tappert end forsvare kan

det Land, de vandt til Len engang.
Nok, den, der kom at bejle nu,
er nær i Slægt med Bey Oglou;
hans Aar vil vi ej tænke paa;
en Dreng skal ej til Brud dig faa;
en prægtig Medgift bliver din,
og naar hans Magt forstærker min,
kan ad det Dødsfirman vi le,
som Andre skjælve ved at se,
og lære Portens Sendemand,
hvad Løn sligt Bud sig vente kan.
Din Faders Vilje nu du ser;
dit Kjøn behøver ikke mer;
at lyde har du lært hos mig;
Elskov din Husbond lære dig.

VIII.

Sit Hoved sænked Pigen tyst,
og, om et Væld i Øjet stod
af Taarer, som det bange Bryst
ej aabenlyst udstrømme lod,
og skifted Kinden Farve tidt
fra hvidt til rødt, fra rødt til hvidt,
imens de vingelette Ord
som Pile gjennem Øret foer, —
hvad var det mer end Pigesky?
Taaren i Skjønheds Øje har

en Glands saa straalende og klar,
at Elskov selv fortrød det fast,
naar den bortkyssed den ihast;
saa yndig er den Bluselsglød,
der farver, Pigekinden rød,
at Medynk selv med Lyst den saa;
Faderen tænkte ej derpaa,
eller han ændsede det ej;
i Haanden gav han trende Klap,
lod føre frem sin Ganger, slap
sin rigt stensmykkede Tschibuk,
steg rask tilhest og tog sin Vej
med Maugrabi og Mameluk,
omgiven af sin Deliflok;
saa red han ud ad Engen til,
for der at se det kjække Spil
med skarpe Sabler, Kastestok,
og Kislar kun med sine Sorte
vogted de svære Haremsporte.

IX.

I Haanden støtted han sin Pande
og stirred paa de mørkblaa Vande,
der glide let i sagte Ro,
hvor Dardanellerne sig sno;
han saa ej Hav, han saa ej Kyst,
selv ej sin Paschas Ryttertrop,

der tumled sig i Skjemtedyst
og kløvede i fuld Galop
med Sabel hvas det tykke Filt;
Spydkasterne han ikke saa,
ej Allahraabet højt og vildt
han ændsed eller lytted paa;
hans Tanke var i denne Stund
hos gamle Giaffirs Datter kun.

X.

Ordet var stumt i Selims Bryst;
eet Suk kun drog Zulejka tyst;
ad Gitret saa han ud endnu
bleg, tavs, med stille, harmfuld Hu.
Zulejkas Blik ham søgte tidt,
men fatted kun hans Mine lidt;
hun sørged selv; men hendes Hjerte
var mere mildt dog i sin Smerte; —
hvorfor mon i sin Angst og Nød
det hende dog at tie bød? —
Dog tale maa hun jo, — men naar? —
«Hvor sælsomt dog han bortvendt staar!
saadan jeg aldrig før ham saa;
saadan skal han ej fra mig gaa.» —
Tre Gange Salen rundt hun gik
og saa paa ham, — det samme Blik;
saa greb hun Vasen, som udgjød

af Rosenvand en Duft saa sød,
og stænked det i flygtig Leg
paa Marmorgulv og Loft og Væg;
men Draaberne, som skjemtefuld
hun stænked paa hans Klædnings Guld,
flød ad hans Barm uændset ned,
som var hans Bryst af Marmor med.
«Hvorledes? mørk endnu? mod mig?
o, kjære Selim, er det dig?» —
Der stod en Flor i broget Skjær
af Østerlandets Blomster der. —
«Dem elsked han; maaske han dog
end af Zulejkas Haand dem tog.» —
Knap var det tænkt med barnlig Aand,
før Rosen slynget var i Baand,
og flux ved Selims Fødder ned
den alfelette Skabning gled:
«Fra Nattergalen bringer her
den Rose Trøst min Broder kjær;
inat sin bedste Melodi
for Selim vil den stemme i,
og er lidt vemodsfuld dens Sang,
saa vil den prøve denne Gang,
om ej et mere muntert Kvad
kan sprede Sorgens Tanker ad.» —

XI.

«Min stakkels Blomst kan du forsmaa?
o, da først ret jeg græde maa;
og ser du da saa mørkt paa mig,
veed ej, hvem højest elsker dig?
o, Selim, mer end kjære, du!
kan mig du se med Had og Gru?
kom, læg dit Hoved ved mit Bryst
og lad mit Kys dig skjænke Trøst,
da baade Sang og Ord mig svigted
og selv den Nattergal, jeg digted.
Vor Fader har jeg gram i Hu
vel stundom seet, men dig først nu;
jeg veed, han er mod dig forstemt;
men er Zulejkas Ømhed glemt?
O, — ser jeg ret? — Paschaens Plan; —
er denne Bey af Karasman
maaske din Fjende? — hvis han er,
ved Mekkas Skrin jeg sværger her, —
hvis Kvinderne tør sværge ved,
hvad spærret er for deres Fjed: —
uden din Vilje og dit Bud
faar ingen Sultan mig til Brud!
jeg leve skilt, — hvor kan du tro, —
fra dig med Hjertet delt i to?
ak! skilles vi, hvor skal vi finde,
min Leder jeg, du din Veninde?
den Stund er ej blandt Timers Tal,

som vore Sjæle skille skal;
ja, skal fra Dødens Kogger fare
Asraels Pil, som jo tilsidst
adskiller Alt, skal han bevare
uskilte vore Hjerter vist.»

XII.

Han leved, aanded, Hjertet slog;
op fra sin Fod han Pigen drog;
Dvalen var endt,
hans Blik optændt
af Tanker, som var længe dunkle,
Straaler, som smelte, Tanker, som funkle;
som en Strøm, der ej længer
sig bag Pilene dølger,
men til Lyset sig trænger
med blinkende Bølger,
som af Skyen et Lyn
glimter frem i det Høje,
saa hans Sjæl af hans Øje
under skyggende Bryn.
Stridshingsten, af Trompeten vakt,
Løven af frække Hundes Glam,
Tyrannen, som en Dolk fornam,
der end ej fik sit Værk fuldbragt,
farer ej op, som han opfoer,
idet han hørte, hvad hun svor;

Alt, hvad der inderst i hans Hu
laa gjemt, det kom for Dagen nu. —

«« Nu er du min, tilhører mig;
med Livet fast jeg holder dig
og slipper dig knap i min Død;
nu er du min; den Ed, som lød
nys fra din Læbe, Een kun svor;
os begge binder dog det Ord; —
ja, klogt og kjærligt handled du;
mer end eet Liv du frelste nu;
skjælv ej! den mindste Lok, du bær,
er mer end al min Ømhed værd;
jeg kunde aldrig krænke blot
et Haar omkring din Pande klar,
for al den Skat, som Dybets Slot
hist gjemmer fjernt ved Istakar.
Nys samled mørke Skyer sig,
og Haansord regned paa mig ned,
fejg kaldte Giaffir næsten mig!
nu har jeg Grund til Tapperhed;
maaske den Trællesøn, — fat dig;
saa var det jo, han kaldte mig, —
kan vise, skjønt ej stærk i Pral,
et Sind, som han ej kyse skal.
Hans Søn! — ja, takket være du,
det kan jeg blive vel endnu;
men lad ej nogen Sjæl paa Jord
erfare, hvad i Løn vi svor.

Den Usling kjender jeg helt vel,
som fræk hos Giaffir bejler til
den Haand, du nødigt skjænke vil;
en mere lav og usel Sjæl,
en Rigdom vundet mere slet
hos ingen Pascha findes let.
Er han ej født i Egripo?
ej værre Kuld har Israel jo;
men nok; — vor Løndom du bevare;
alt Andet skal vel Tiden klare;
betro til mig kun Osman Bey;
i Nød jeg fattes Fæller ej;
jeg er ej, hvad jeg synes her:
Hævn, Vaaben, Venner har jeg nær.» » —

XIII.

«Du er ej, hvad du synes her!
Ak, Selim, hvor forvandlet nu!
imorges end saa øm og kjær; —
dig selv ej længer ligner du.
Min Kjærlighed du prøvet har;
den bliver, hvad den er og var.
At være hos dig, høre, se,
at hade Nattens Tid — maaske
fordi ved Dag vi mødes kun, —
at leve og at dø med dig,
det Haab skal aldrig svigte mig;

at kysse Øje, Kind og Mund, —
som nu, — og nu, — dog nej! — o nej! —
Allah! din Læbe er jo Ild;
hvad er det for en Feber vild,
der gjennem dine Aarer flød?
til mine fandt den næsten Vej;
jeg føler mine Kinders Glød! —
at pleje dig, syg eller sund,
dele din Rigdom, ej forøde,
eller tilfreds, med Smil om Mund
dig Fattigdommens Lod forsøde, —
Alt uden Eet: i Dødens Stund
at lukke dine Øjne i; —
for dette kun mig Himlen fri! —
Se dertil staar kun al•min Hu;
hvad kan jeg mer? hvad kræver du?
Men, Selim, svar mig dog: hvortil
behøves alt det Løndomsspil?
jeg aner, fatter Grunden ej;
dog du veed vel den rette Vej;
men «Vaaben, Venner» var dit Ord?
langt over min Forstand det gik;
jeg ønsked just, at Giaffir fik
den Ed at høre, jeg dig svor;
hans Harm mit Sind ej havde bøjet;
men vist min Bøn han havde føjet.
Er det saa sært, jeg ønsker kun,
at blive, hvad jeg altid var?
hvem anden mon Zulejka har

seet fra sin Barndoms første Stund?
hvem anden kan hun attraa end
at se end dig, sin Barndoms Ven?
det Sind, som med mit Liv har fulgt,
hvorfor skal det nu holdes dulgt?
hvad er der skeet, at jeg ej tør
den Sandhed tilstaa frit, som før
min Stolthed var og din? — Vor Tro,
vor Lov, vor Gud forbyder jo
at møde noget fremmed Blik;
og aldrig i min Sjæl opstod
nogen letsindig Klage mod
Profetens Vilje og vor Skik;
nej, dette Bud beriged mig,
lod mig beholde Alt i dig.
Med Gru jeg maatte tænke paa
at ægte den, jeg aldrig saa;
hvi maa jeg det ej aabenbare?
hvi skal jeg dog med Dølgsmaal fare?
Paschaens stolte Sind, jeg veed,
har aldrig vist dig Kjærlighed;
tidt uden Grund han stormer vild;
Allah! giv ham ej Grund dertil!
jeg veed ej ret; den Løndomsfærd
mig tynger som en Brøde svær;
har da den Tavshed Synd i sig, —
og saadan vil det tykkes mig, —
o, Selim! lad mig Lys dog faa
og ej i bange Tanker gaa. —

Ak! hist gaar Tschokodaren frem;
min Fader kom fra Legen hjem;
hans Blik jeg tør ej møde nu; —
Selim, forklar mig dog den Gru!» —

XIV.

«« Zulejka, nu til Taarnet gaa; —
Giaffir kan jeg vel hilse paa;
nu skal der føres Snak om Stat,
Firmaner, Afgift, Told og Skat;
slet Nyt fra Donau Rygtet bær:
Vessiren øder rask sin Hær.
Lad Giaouren takke ham! jeg tror,
vor Sultan uden mange Ord
saa dyr en Sejr at lønne veed.
Men hør mig nu; naar Sol gaar ned,
og Trommen minder om at ty
til Nadverbord og Nattely,
da kommer Selim til dit Bur;
da snig dig ud af Taarnet tyst
og lad os gaa ved Havets Kyst;
højt hæver sig vor Havemur;
der stiger Ingen over kjæk
for paa vort Ord at lytte fræk;
men kom han, — dette Værge her
har rammet før, kan ramme fler.
Da skal du høre der, hvad du

har aldrig hørt og tænkt endnu;
frygt ej for mig; — mig kan du tro,
og Haremsnøglen har jeg jo.» » —

«Frygte for dig! ej førend nu
har dette Ord —»

«« Saa tøv ej du;
Nøglen har jeg, — og Haruns Mænd
har faaet Løn og Haab om mer.
Inat skal jeg dig aabenbare
min Lod, mit Forsæt og min Fare;
jeg er ej, hvad jeg synes her.» »

ANDEN SANG.

I.

Det stormer over Helles Sund
som i den vilde Nattestund,
da Eros glemte at bevare
ham, som han sendte selv i Fare,
den Ungersvend saa kjæk og skjøn,
som Sestos' Mø vented iløn.

Da intet Lys paa Himlen var
undtagen hendes Fakkel klar,
da Skummet sprøjted, Stormen steg,
og Maagen højt sit Varsel skreg,
da Himlens Sky og Havets Flod
stod truende hans Fart imod,
han saa og hørte ikke paa
de Tegn, der vilde Fare spaa;
han saa kun Elskovslysets Blink;
han lød kun denne Stjernes Vink;
han hørte kun, hvad Hero kvad:
«I Bølger, skil ej Elskov ad!» —
Det Sagn er gammelt; men Elskov tro
kan end i unge Hjerter bo.

II.

Det stormer; Helles Strøm gaar vild,
mørkt-svulmende ad Havet til,
og Nattens Skygge synker paa
den Mark, der drak det spildte Blod,
den Ørk, hvor Priams Rige stod,
og Gravene, der ensomt staa, —
kun ej paa Drømmesynerne, de høje,
der stod for Chios' blinde Gubbes Øje.

III.

De Steder har jeg vandret over;
min Fod har traadt den hellige Grund;
mig har de vugget, disse Vover; —
o, Skjald, gid end jeg mangen Stund
med dig maa drømme, sukke, skue
den gamle Mindets Vang paany
og tro, at hver en grønklædt Tue
har givet Heltes Aske Ly,
at om den ægte Sagnets Jord
dit «brede Hellespont» sig snor; —
kold er den Sjæl, som her kan staa
og tvivlende dit Ord forsmaa.

IV.

Paa Helles Strøm laa Nattens Slør,
og end ej over Idas Tind
var Maanen stegen, den, hvis Skin
bestraaled Sagnets Steder før;
vel ingen Stridsmand dadle vil
det fredelige Straalespil;
men Hyrden glæder sig dertil;
han vogter Faar paa Heltens Grav,
hvem Paris' Pil Dødssaaret gav; —
den Kjæmpehøj saa vældig stor,
som Ammonssønnen stolt omfoer,

som Folkefærd har højt opbygt,
og Konger har med Krandse smykt, —
den er en ensom navnløs Tue;
derinde, o hvor trang en Stue!
og ude, — Fremmede kun minde
om ham, som var engang derinde;
Støv overlever Sten; — men Du, —
endog dit Støv er borte nu.

V.

Sent, sent inat vil Lunas Skin
Hyrder og Sømænd bringe Trøst;
men intet Fyr paa Klippens Tind
er Skibets Haab i Stormens Dyst;
de spredte Lys langs Strand og Bugt
var eet for eet i Mørke slukt;
een eenlig Lampe glimter kun
fra Taarnet i den tavse Stund;
i hendes Kammer Lyset brænder;
paa Ottomanen silkehængt
laa Ambraperlekrandsen slængt,
der nys gled gjennem hendes Hænder;
derhos smaragdbesat, — hvordan
har hun dog glemt det rige Smykke? —
laa hendes Moders Talisman,
beskreven med Koranens Ord,
der lover Tryghed her paa Jord

og hisset Paradisets Lykke,
og tætved hendes Perlekrands
Koranen smykt med Farvers Glands,
og mangt et Digt fra gammel Tid
med Billedpryd af persisk Flid;
paa Skrifterne laa Luthen glemt,
kun sjelden ellers saa forstemt, —
og rundt om Lampen gyldenklar
en Blomsterflor i Chinakar,
af Irans Væv en Skat saa rig
og Schiras' Vellugt kostelig;
hvad Sands kan fatte, Øje se,
var samlet i det rige Rum;
men mørk er Hallen dog og stum;
thi hun, det Kammers lyse Fe,
hvi har hun dog sit Hjem forladt
i denne barske, vilde Nat?

VI.

Svøbt i det mørke Zobelskind,
som Fyrster kun blandt Moslim bær,
den Barm bedækt mod Himlens Vind,
der er som Himlen Selim kjær,
saa skred hun varsomt gjennem Krat,
og gjøs, hvergang et Vindstød brat
hult sukked i den dunkle Lund;
saa kom hun paa den jevne Sti,

og Barmen aanded mere fri;
sin tavse Fører fulgte hun;
skjønt Frygt vil standse hendes Spor,
hvor kunde dog fra Selims Side
hun skilles, og kan bitre Ord
vel komme fra de Læber blide?

VII.

En Grotte naaede de nu til,
udhulet ved Naturens Spil;
men Kunsten bygged med derpaa;
der plejed hun sin Luth at slaa
og læse sin Koran i Ro,
og tidt paa unge Kvinders Vis
hun havde drømt om Paradis; —
hvor Kvinders Sjæle skulde bo,
det havde jo Profeten ej
undt os at vide; — Selims Vej
var sikker nok; men kunde han
i Salighedens fjerne Land
vel trives, naar ej hun var der,
som mest var ham paa Jorden kjær?
Hvem kunde bo hos ham, der var
hans Hjerte mere dyrebar?
og hvilken Houri kunde vel
forlyste halvt saa sødt hans Sjæl?

VIII.

Men Noget var i Grotten vist
forandret, fra hun var her sidst:
maaske forvansked Nattens Slør
kun, hvad hun saa ved Dagen før;
thi ikke himmelsk er det Skjær,
som Kobberlampen spreder der;
men hist i Cellens skumle Krog
paa sære Ting faldt Øjet dog;
en Dynge Vaaben; men det var
ej dem, som Delierne bar;
en fremmed Haand dem smedet har;
eet rødt; — kan det paa Brøde tyde?
ak! hvor kan Blod vel ellers flyde?
et Bæger fyldt paa Bordet stod;
det var ej Sherbet, som det lod; —
hun spørgende til Selim ser: —
hvordan? er dette Selim der?

IX.

Hans Fyrstedragt
var nu bortlagt;
den høje Turban ej han bar;
men i dens Sted
fra Panden ned
det røde Shawl let slynget var;

hans Daggertgreb, juvelbesat,
saa kostbart som en Fyrstes Skat,
funkled ej i hans Belte mer;
simple Pistoler sad nu der;
fra Beltet hang en Sabel ned,
og løseligt fra Skuldren gled
den hvide Kappe, tynd og let
paa Kandioters Vis, og tæt
med gyldne Plader, Rad paa Rad,
hans Vest fast som en Brynje sad;
Benskinnen var befæstet vel
under hans Knæ med Sølverskjæl;
men havde ej en Herskeraand
talt ud af Blik og Røst og Haand,
et flygtigt Øje maatte se
i ham en ung Galiongee.

X.

«Jeg er ej, hvad jeg syntes her;
det Ord var Sandhed, som du ser;
jeg har et Ord at sige, som
endnu du aldrig drømte om;
og er det sandt, — da skal med Skjel
den Sandhed angre Andre vel.
Nu maa min Løndom komme ud;
du skal ej blive Osmans Brud;
havde dit unge Hjerte frit

ej røbet selv, at det var mit,
saa skulde end ej af sit Gjem
min mørke Løndom kommet frem; —
jeg taler ej om Elskov end; —
lad Tid og Fare vise den; —
men først, — ægt ingen Anden! — jeg,
Zulejka, er din Broder ej.»

XI.

«»Min Broder ej! — fornægt det Ord! —.
o, Gud! blev jeg da her paa Jord
saa ensom og forladt, at jeg
begræde maa det Øjeblik, —
forbande det, jeg vover ej, —
da jeg saa ensom Livet fik?
fra mig har du da vendt din Hu! —
Ondt anede mit Hjerte jo; —
jeg er Zulejka dog endnu,
din Søster, din Veninde tro.
Maaske du her vil dræbe mig; —
hvis du har Grund til Hævn, stød til!
her er mit Bryst; gjør, som du vil;
langt heller dø end leve mer,
naar jeg er Intet mer for dig, —
ja værre end; thi nu jeg ser,
hvorfor dig Giaffir var saa gram,
og jeg er Datter, ak, af ham;

for min Skyld led du Haan og Spe.
Og er jeg ej din Søster, — se;
hvis du mit Liv vil skjænke mig,
som Trælkvind lad mig tjene dig!»» —

XII.

«Zulejka! nej, din Træl er jeg:
min Elskede, forfærdes ej!
din Lod er knyttet fast til min;
jeg sværger ved Profetens Skrin, —
den Tanke bringe dig til Ro:
gid det Koranens Ord, der her
staar gravet paa mit blanke Sværd,
maa styre det i Kampens Færd
til Frelse for os begge to,
saasandt min Ed jeg holder tro!
det Navn, som du var stolt af før,
maa skiftes; men, Zulejka, hør:
vort Baand er ikke brudt; det kan
kun vinde større Magt, skjønt han,
din Fader, er min Avindsmand.
Min Fader var for Giafflr Alt,
hvad Selim nylig syntes dig;
for Broderhaanden Broder faldt; —
jeg var kun spæd; — han skaaned mig
og dyssed mig med Løgn og List,
som vel gjengjældes kan tilsidst;

han fostred mig, ej øm og mild,
men som en Brodersøn til Kain;
han vogted mig som Løven vild,
der kunde sprænge Burets Hegn.
Nu koger hedt min Faders Blod
i hver en Aare; men fat Mod;
end skal ej Hævnens Time slaa,
skjønt her jeg ikke dvæle maa.
Dog, min Zulejka, først erfar,
hvor rædsom Giaffirs Gjerning var.

XIII.

«Hvordan den Strid blev først optændt,
om Elskov eller Avind var
dens Grund, er ikke mig bekjendt;
i flammehede Sjæle har
en ringe Ting, uoverlagt,
jo tidt et voldsomt Oprør bragt.
Abdallahs Arm i Strid var gram;
end Bosniens Sange mindes ham,
og Paswans Horder veed det bedst,
hvorlidt de ynded slig en Gjæst;
hans Død kun her jeg melde vil,
som Giaffirs Had var Aarsag til,
samt hvordan jeg min Byrd udfandt;
hvad ellers end det bringe vil,
min Frihed dog derved jeg vandt.

XIV.

«Da Paswan efter aarlang Kiv, —
tilsidst for Magt, men først for Liv —
sad altfor stolt bag Widins Vold,
da løfted vore Paschaer Skjold
til Rigets Værn, og i den Færd
de Brødre førte hver sin Hær;
højt vajed Hestesvands fra Stang;
Lejr slog de paa Sofias Vang,
og Telt var spændt for hver især; —
for En var det ej Møjen værd! —
men kort og godt: den Dødsens Drik,
som Giaffirs Svig tillavet fik
med Gift lumsk som hans eget Sind,
Abdallah hjalp i Himlen ind.
Af Jagten træt og hed han laa
i Badet, tænkte lidet paa,
en Broder havde skjænket i
det Lædskebæger, man ham rakte;
en lejet Træl Pokalen bragte;
eet Drag, — saa var hans Tørst forbi. —
Tror du ej, hvad jeg har fortalt, —
spørg Harun, — han kan sige Alt.

XV.

«Da det var gjort, og Fejden vendt
til Fred, skjønt halvt den kun var endt,

vandt han Abdallahs Paschalik; —
du veed ej, hvad i vort Divan
ved Guld den Værste vinde kan; —
Abdallahs Rang og Vælde fik
han, der bar Brodermordets Plet.
Vel sandt, det Kjøb udtømte fast
den rige Skat, han vandt saa slet;
gjenvundet blev den dog i Hast; —
hvorledes? — se det øde Land
og spørg den usle Bondemand,
hvad al hans Sved indbringer ham! —
Hvorfor Voldsmanden spared mig,
og tog mig i sit Slot til sig,
det veed jeg ej. — Nag, Anger, Skam; —
hvem frygter vel et Barn saa svagt? —
dertil var det maaske hans Agt
at kaare mig engang til Søn,
da Himlen nægted ham hans Bøn; —
maaske en Grille, — List, — hvem veed?
det frelste mig; — men ej til Fred;
han tvinger ej sit Overmod;
jeg glemmer ej min Faders Blod.

XVI.

«Omkring din Fader Fjender staa;
ej hver, som brød hans Brød, er tro,
og kjendte de min Byrd, blev jo

hans Dage, ja hans Timer faa;
dem fattes kun en Aand til Raad,
en Haand, der viser Vej til Daad.
Men Harun ene er bekjendt
med dette Sagn, som snart er endt;
han i Abdallahs's Hus var fød,
og for hans Harem Vagt han holdt,
som her han gjør; — han saa hans Død; —
hvad kan een Træl vel, om han vilde?
hævne sin Herre? — ak! forsilde! —
frelse hans Søn fra samme Nød? —
det valgte han, og mens nu stolt
af slagen Fjende, svegen Ven,
i Sejersglandsen Giaffir sad,
han bragte til hans Port mig hen
i al min Nød, og ej han bad
forgjæves for mit Liv, jeg tror; —
naar Ingen, mindst dog jeg, erfoer
min Byrd, var Giaffir farefri.
Saa drog han bort fra Rumili
og fæsted her i Asien Bo,
fjernt fra vort Hjem ved Donaus Bred,
og ingen Andre tog han med
end Harun, som den Løndom gjemmer;
men Nuberen det tungt fornemmer,
hvor haardt Tyrannens Løndom klemmer,
og gjerne han unddrager sig
og aabenbarer Alt for mig;
thi Allahs Retfærd Brøden sender

Redskaber vel og Trællehænder,
Medskyldige, — men ingen Venner!

XVII.

«Mit Ord klang haardt, Zulejka; men
haardere maa det klinge end;
om end min Tale saarer dig,
dog sanddru skal du finde mig;
ved denne Dragt du studsed jo,
dog har jeg ofte baaret den,
og længe maa den bæres end;
den Galiongee, du gav din Tro,
er Drot for de Korsarers Hær,
hvis Lov og Liv er deres Sværd; —
hørte du om den vilde Leg,
din blege Kind blev mere bleg;
min Flok har bragt de Vaaben der,
og de, der svinge dem, er nær;
for disse vilde Svende staar
det Bæger fyldt; saasnart de faar
det stukket ud, vil Angren ej
til deres Hjerter finde Vej.
Allah tilregne dem det ikke!
de er kun Vantro, naar de drikke.

XVIII.

«Hvad kunde jeg vel bleven her?
fredløs i Hjemmet, — tirret haardt,
indtil jeg ønsked mig langt bort, —
og ørkesløs; — thi Hest og Spær
mig Giaffirs Mistro tilstod ej,
skjønt tidt, — o, Mahomed, — hvor tidt!
midt i hans Raad jeg maatte høre
hans bitre Haan, som var jeg fejg,
og som min Haand kun dued lidt
til Tøjle eller Sværd at føre.
Ene han drog i Orlogsfærd
og mig han holdt ukjendt, uprøvet,
blandt Kvinderne, hos Harun her,
hvor Haab og Ære var mig røvet.
mens du, hvis Ømhed var min Trøst,
skjønt den tog Kraften af mit Bryst,
til Brusas faste Borg blev sendt
i Ly, til Fejdens Larm var endt.
Harun, der saa min Sjæl nedtrykt
af Daadløshedens dorske Vægt,
slap for en Stund, endskjønt med Frygt,
sin Fange af sin Varetægt;
dog loved jeg at være her,
før Giaffir havde endt sin Færd. —
Nej, intet Ord kan tolke dig
den Lyst, der fast berused mig,
da først mit Øje sværmed vidt

paa Jord, Hav, Sol og Himmel frit,
som om min Aand et klaret Blik
paa alle deres Undre fik!
Eet Ord kun kan den rummes i,
den Følelse, — nu var jeg fri!
ja selv dit Savn jeg følte ej;
Verden, — ja, Himlen ejed jeg!

XIX.

«I Sluppen med en trofast Mor
fra denne lade Kyst jeg foer;
de Øer, der som Perler smaa
i Havets Purpurkrone staa,
did higed jeg; jeg saa dem alle;
men naar og hvor jeg traf den Flok,
med hvem jeg svor at staa og falde,
skal jeg fortælle dig tidsnok,
naar vi har først vort Værk fuldbragt,
og jeg kan faa det Hele sagt.

XX.

«En lovløs Flok, det er de jo,
barske at se, bistre i Sinde,
og hver en Slægt og hver en Tro
blandt dem kan Plads og Tilflugt finde;

men ærlig Tale, daadsnar Haand,
mod Høvdingsbud en lydig Aand,
et Sind til Daad beredt og kvik,
der aldrig ser med Frygtens Blik;
Venskab for hver, Troskab mod Alle
og Hævn tilsvoren dem, der falde,
det gjør dem til en Bistand stærk
for mer end det, jeg har i Værk.
Og Nogle, — jeg har agtet paa
Alle, der over Mængden staa;
men hyppigst til mit Raad jeg dog
den sindig kloge Franker tog, —
Nogle med høje Tanker gaa,
den sidste Rest af Lambros Mænd,
sin Frihedsdrøm bevarer end;
om Hulens Baal de drøfte tidt
storladne Drømme bredt og vidt;
Rajahers Baand de løse vil;
lad dem kun lette deres Sjæl
med Snak om lige Ret og Skjel,
som Ingen har paa Jord kjendt til;
mig huer ogsaa Frihed vel.
Ja! lad som Havets Patriark mig fly
og kjende kun paa Land Tartarens Ly!
mit Telt paa Strand, paa Søen min Galej
er mer for mig end Stad og end Seraj;
igjennem Ørknen baaren af min Hest,
ført af mit Sejl frem for den raske Blæst!
spring, hvor du vil, min Ganger! glid, min Stavn!

men Stjernen, der skal lede mig i Havn,
vær du, Zulejka! stig i Baaden med;
som Arkens Due bring mig Haab og Fred!
dog hvor er Fred i Stridens Verden her? —
i Livets Uvejr du Regnbuen vær!
en Aftenglands, der smiler bort hver Sky
og med sin Straale spaar om Morgengry!
velsignet — som fra Mekkas Mur til Trøst
for fromme Pilgrimsmænd Muezzins Røst;
sød — som en Klang fra Ungdoms Aar, hvorved
en Taare stum og henrykt bæver ned,
liflig, — som for en Fredløs Hjemmets Sang,
er mig din dyrebare Stemmes Klang.
Paa disse Øer er en Bo dig bygt
som Eden i sin Ungdom blomstersmykt;
med Selims Haand og Hjerte tusind Sværd
til Værn for dig alt blinke dragne der;
i Kreds af dem, Zulejka nær hos mig,
jeg smykker med Nationers Bytte dig.
Det dorske Harems ørkesløse Leje
kan disse Sorger, — denne Lyst opveje;
jeg er ej blind; jeg ser ved hvert mit Fjed
talløse Farer, — men een Kjærlighed!
den Ømhed al min Møje rigt gjengjælder,
naar falske Venner svige, Lykken helder,
hvor sød en Drøm: naar Nødens Time slaar,
om Alle svigte, du dog trofast staar!
men gid dit Hjerte være fast som mit,
og Selims imod dig saa ømt som dit,

at deles maa hver Lyst, hver Sorg formildes,
hver Tanke blandes, — Alt, kun ikke skilles!
nu er jeg fri; jeg føre maa min Hær, —
hverandres Venner, Fjender mod Enhver.
Det er jo kun Naturens Vej, vi gaar,
der skabte Mennesket til Stridens Kaar;
se, naar han er af Sejr og Blodbad kjed,
en Ørk han skaber, som han kalder — Fred!
min Kraft og Kløgt maa jeg jo stole paa,
men kræver kun det Land, mit Sværd kan naa;
Magten er stærk ved Deling; — paa dens Skjold
staar dette skjønne Valg: Svig eller Vold.
Det sidste vælge vi: Listen kan komme
tidsnok, naar vi er stængt bag Stæders Bomme;
der kunde du selv fare vild; forført
blev tidt det Hjerte, som ej Frygt har rørt,
og Kvinden kan saa let, naar Vanheldsfærd,
Død, Skjændsel rammer hendes Hjertenskjær,
beskjæmme, sunken hen i Lystens Favn, —
nej, bort, Mistillid! — ej Zulejkas Navn!
men Livet er et Lykkespil, og her
kan Intet vindes, frygtes dog desmer; —
ja frygtes, — for at miste dig, min Brud
ved Osmans Magt og Giaffirs strænge Bud; —
den Frygt skal svinde for den Medbør brat,
som Elskov varslet har mit Sejl inat,
trygt er det Par, til hvem den smiler ned;
er Foden fredløs, Hjertet har dog Fred,
hos dig Besvær er Lyst, hvert Sted er hjemme, —

Jord, — Hav, — vor Verden i vor Favn vi gjemme.
Lad højt kun over Dækket Stormen synge,
naar dine Arme tæt min Hals omslynge!
min Læbes Hvisken skal ej da for mig
om Tryghed bede, men en Bøn for dig.
For Elementers Kamp ej Elskov gruer;
kun Menneskenes Svig med Død den truer;
der ligger for vor Fart de lumske Skjær;
her true Timer, aarlang Jammer der!
men bort, I Billeder af Frygt og Gru!
vort Fængsel brydes aldrig — eller nu.
Faa er de Ord, som min Fortælling ender;
med eet kan du os fri fra vore Fjender; —
ja Fjender; — mig forfølger Giaffirs Had, —
og mon ej Osman vil os skille ad?

XXI.

«Jeg holdt det Ord,
jeg min Vogter svor;
itide jeg tilbage kom;
at jeg foer paa Sø
fra Ø til Ø,
Faa vidste, Ingen talte om;
og nu, skjønt til min tapre Skare
jeg sjeldent kun af Land kan fare,
til ingen Færd de drage ud,
før de har hørt mit Raad og Bud;

Plan, Bytte, Alt bestemmer jeg,
og jeg bør dele Farens Vej.
Men altfor længe har jeg talt;
det haster; ude svømmer alt
min Baad; vi lade Had og Frygt
kun her tilbage; følg mig, flygt!
Imorgen drager Osman hid;
inat er end til Frelse Tid.
Og vil den stolte Bey du spare,
maaske dertil hans Liv bevare,
der gav dig dit, — saa flux afsted! —
Og dog, — skjønt mig du gav din Ed, —
hvis af mit Ord forfærdet du
dit Løfte vil gjenkalde nu, —
jeg bliver; — ikke skal du til
en Anden vies; — ske, hvad vil!» —

XXII.

Stum stod Zulejka, uden Liv,
som Sorgens Billedstøtte stiv,
som Moderen, til Sten omskabt,
da hendes sidste Haab var tabt;
saalunde Pigen var at se
alt som en yngre Niobe.
Men før fra Læbe eller Blik
et Svar hun end fremtvunget fik,
fra Havens Port et Glimt der brød

af Fakkelblus med Lue rød;
end en, — fler, — fler! — ««Saa flygt dog du,
ej mer, — jo, mer end Broder nu!»» —
Trindt om, fra Krattet fjernt og nær
kom frem det frygtelige Skjær;
og mer end det; et draget Sværd
har i sin højre Haand Enhver.
De spredes, søge, nær og fjern
der glimte Lys, der blinker Jern,
og sidst, med vild, forbitret Aand
kom Giaffir med sit Sværd i Haand.
og nu, nu er de Hulen nær; —
er Selims Grav da gravet der? —

XXIII.

Frygtløs han stod; — «Min sidste Stund
er nær; — eet Kys til Afsked kun!
Og dog endnu min Flok maaske
mit Skud kan høre, Glimtet se; —
dumdristigt var det; de er faa; —
velan! jeg prøver dog derpaa!» —
Til Hulens Indgang frem han sprang;
Pistolens Knald i Luften klang; —
hun skjalv ej; ingen Taare flød;
hun stirred stum i haabløs Nød! —
«De hører ej, eller maaske
de netop faar min Død at se;

det Knald har lokket Fjenden hid.
Frem da, min Faders Klinge! du
har aldrig set mer ulig Strid.
Farvel, Zulejka! Søde, fly!
dog bliv kun der, i sikkert Ly;
du ægger kun hans vilde Hu.
Bliv, ellers kunde jo mod dig
Kugler og Sværd forvilde sig.
For ham du frygter? — før jeg lader
mit Liv, end kjæmper mod din Fader!
nej; — om han end den Gift udgjød;
nej, — om han atter Haan mig bød!
men vige fejgt for dem? Nej, hver
skal føle Eggen af mit Sværd!» —

XXIV.

Eet Spring, — paa Breddens Sand han stod,
og blødende laa ved hans Fod
den Første af den Spejdertrop
med kløvet Pande, livløs Krop;
en Anden faldt; — men rundtomkring
stod nu hans Fjender tæt i Ring;
snart her, snart der
brød Vej hans Sværd
fast til, hvor Bølgen Stranden slaar; —
se Baaden! — knap fem Aareslag; —
Fortvivlelsen er i hvert Tag; —

O, mon ham Hjælpen tidsnok naar?
i Bølgen alt hans Fødder staar;
hans Svende ud i Vandet springer;
i Skummet funkle deres Klinger;
vaade og vilde ind mod Strand
de trænge sig; — nu naa de Land!
der er de! — kun til Drab og Død: —
hans Hjerteblod i Vandet flød.

XXV.

Uramt af Skud, uskadt af Sværd
paa neppe følte Rifter nær,
forraadt, forfulgt alt Selim stod,
hvor Kysten møder Havets Flod;
det sidste Skridt han skred fra Land
det sidste Dødshug førte han, —
ak! hvorfor vendte han sig om; —
hendes Farvel han dog ej fik;
det ene, skjæbnesvangre Blik,
det fældte ham jo Dødens Dom.
Ak! længe vil i Nød og Fare
den Elskende sit Haab bevare!
Hans Ryg var vendt mod Havets Flom;
tæt bagved ham hans Fæller kom;
i samme Nu peb Kuglen hen: —
«Saa falde Giaffirs Avindsmænd!» —
Hvis var den Røst? hvis Riffel klang?

hvis Kugle hen i Natten sang,
mens Dødens visse Bud den bar? —
Abdallahs Morder, din det var!
Sen Gift dit Had hans Fader bød;
hans Søn fandt mere brat sin Død;
rask fra hans Bryst randt Blodet ned; —
det hvide Skum blev rødt derved; —
men, hvis et Suk steg fra hans Barm,
det kvaltes brat af Bølgens Larm.

XXVI.

Tungt rulled Skyerne paa Flugt
ved Dagens Gry; faa var der kun
af Sejerstegn; paa Sund og Bugt
tav Raabet nu fra Nattens Stund,
men Mærker dog af Kampens Færd
paa Stridens Kyst der laa;
Stumper man saa af brudte Sværd,
Fodspor, og trykt i Sandet ned
Mærker af mangen Haand, der stred,
en splintret Fakkel nær derved,
en Baad man uden Aarer saa
og filtret ind i Tangens Net,
der laa paa Strand opdynget tæt,
en Kappe hvid slængt hen;
flænget den var; en blodrød Plet
veg ikke bort for Bølgens Tvæt;

hvem mon har baaret den?
I, som vil græde ved hans Grav,
gaa, søg den, hvor det vilde Hav
sit Rov rundt om Sigæons Skjær
til Lemnos Strande bær;
med hungrigt Næb og hæse Skrig
Søfuglen kyses fra hans Lig,
naar hvileløst paa Bølgens Top
hans blege Hoved løftes op,
naar Haanden uden Liv og Magt
dog røres, som den trued svagt,
mens den af Bølgen løftet op
med Bølgen synker ned.
Hvad gjør det, om den døde Krop
faar Fuglevom til Hvilested?
Den Fugl, som hakker dette Lig,
mod Ormene kun øver Svig.
Eet Øje vilde grædt, eet Hjerte
blødt ved hans Død i bitter Smerte
og samlet disse spredte Ben
og sørget ved hans Turbansten; —
det Hjerte brast; det Øjes Glands
var slukt, — ja, slukt før hans.

XXVII.

Ved Helles Strøm er Jammerskrig og Graad,
og Mandens Kind er bleg, og Kvindens vaad.

Zulejka, Giaffirs Stammes sidste Skud,
forsilde kom din Brudgom til sin Brud!
dit Aasyn faar han ej at se; —
kan han ej høre
Dødsklagens fjerne Varsel for hans Øre?
Ternerne, som ved Porten græde,
Sangerne, som Dødshymnen kvæde,
de tavse Slaver, som med Sorg sig te,
i Hallen Suk, Skrig, som i Luften klinge,
kan Bud om dig ham bringe!
Du saa ej, at din Selim faldt!
den Rædselsstund, da Hulen han forlod,
dit Hjerte stille stod:
han var dit Haab, — din Lyst, — din Elskov, —
Alt! —
Tanken om ham i Fare og i Nød
den blev din Død;
kun eet vildt Skrig, og Alting tav.
Fred være med
dit knuste Hjerte og din Jomfrugrav!
Held dig! af Livet kun dets Kval du misted!
din Sorg, hvor dyb, hvor dødelig den var,
det var den første dog, du fristed!
Ja, trefold Held, at aldrig følt du har
Skilsmisse, Skam, Had, Hævn og Nag og Kummer,
og, o, den Kval, som mer end Vanvid rummer!
Tanken fra mørke Dage, Helvednætter,
der hader Mørket og dog Lyset skyr,

der sig med Slangebid om Hjertet fletter,
ak! hvi fortærer den det ej — og flyr! —
Du haarde Gubbe, Ve din Haardhed nu!
forgjæves strør med Støv dit Hoved du
og svøber Sæk om dine Ledemod;
dig pletter Selims og Abdallahs Blod.
slid nu dit Skjæg i haabløs Sorg og Nød!
dit Hjertes Skat, bestemt til Osmans Leje,
hun, som din Sultan gjerne vilde eje, —
dit Barn er død!
din Alders Haab, dit Lys i Aftnens Stund,
Stjernen er slukket over Helles Sund.
Hvad slukte den? — Det Blod, som du udgjød!
Hør! Angsten spørger uden Haab og Trøst:
«Hvor er mit Barn?» — «Hvor», svarer Ekkos Røst.

XXVIII.

Hvor tusind hvide Gravsten staa,
mens høj og mørk, med Tungsinds Skjær,
Cypressen skuer ned derpaa
og visner ej, endskjønt den bær
paa alle Grene Sorgens Skrud, —
som Elskov skuffet i sin Vaar, —
een Plet i evig Blomstring staar
i Dødens Urtegaard;

een enkelt Rose spreder ud
sin Glands saa ensom, bleg og mat,
som havde Sorgens Haand den sat,
saa hvid, saa fin, — en Luftning svag
dens Blade kunde vejre hen,
og dog om Storm og Uvejr end
og kaade Hænders plumpe Tag
kan rive fra sin Stengel den, —
den blomstrer atter næste Dag!
En Aand maa pleje denne Stamme
og den med Himmeltaarer amme;
med Rette Helles Piger tro,
den Blomst ej hører Jorden til,
der trodser Stormens vilde Spil
og uden Ly og Skjærm kan gro,
og visner ikke, skjønt den faar
ej Sommersol, ej Regn i Vaar;
der synger nærved den i Skjul
den hele lange Nat en Fugl.
Ingen har seet dens lette Vinger,
men mildt som Houriharpen klinger
dens Tone sød og lang!
selv Nattergalens Vemodssang
har ej saa underfuld en Klang;
thi den, som lyttede derpaa,
kan ikke bort fra Stedet gaa,
men dvæler der med Sorg i Hu,
som om hans Elskov var forstødt;

og dog flød Taarerne saa sødt,
og Sorgen er saa fri for Gru,
at, naar det Tungsinds Trylleri
med Morgenstunden er forbi,
har til at græde end han Lyst
ved denne sælsomt søde Sang!
Men gløder Morgensol i Øst,
da dør den underfulde Klang,
og Nogle tro, — sligt Sværmeri
kan unge Hjerter hildes i;
dog, hvem vil spotte deres Drøm? —
at i den Tone, dyb og øm,
naar ret man agte vil derpaa,
kan man Zulejkas Navn forstaa.
Fra hendes Gravcypresses Top
i Luften aandes hen det Ord;
paa Jomfrugravens Tue gror
den spæde, hvide Rose op.
En Marmorsten var stillet der
i Kveld, — i Gry den stod ej mer!
ej nogen jordisk Arm forsand
bar hen den tunge Sten paa Strand;
den laa, har Helles Sagn fortalt,
ved Daggry der, hvor Selim faldt,
pisket af Havets Bølge vred,
der nægtede ham Gravens Fred;
og tidt paa den ved Nat man saa
et Dødninghoved med Turban paa;
end staar trods Bølgers Larm derude

«Korsargjenfærdets Hovedpude».
Hvor først den stod, der blomstred den,
Tungsindets Blomst; den blomstrer end,
ensom, kold, ren og bleg, med dugsprængt Blad,
som Skjønheds Kind, der græd ved Sorgens Kvad.

Anmærkninger.

S. 92. «Mejnouns Sagn og Sadis Sang». Mejnoun og Lejla ere Navne paa to Elskende, hvis Kjærlighed er berømt i de østerlandske Sagn. — Sadi en persisk Digter.

S. 95. «Som en Araber er han mig». — Imellem Tyrkerne og Araberne har der altid været et gjensidigt Had.

S. 97. «Timarioter». — Saaledes kaldtes en Slags Lensbesiddere, der vare pligtige til at stille Ryttere til Krigstjeneste, i Forhold til Størrelsen af det Land, de havde til Len; den mægtigste blandt dem var Kara Osman Oglou (Karasman), der havde Magnesia.

S. 99. «Tschibuk». — Den lange tyrkiske Pibe. «Maugrabi». — Mauriske Lejetropper. «Delierne» — ere et udvalgt Rytterkorps. «Kislar». Høvdingen for Eunucherne.

S. 103. «Asrael». — Dødens Engel.

S. 103. «Istakar». — Der gjemmes efter østerlandske Sagn store Skatte, der have tilhørt de Sultaner, der herskede før Adam.

S. 105. «Egripo». — De Tyrker, der bo i Egripo (Negropont) gjælde blandt deres Landsmænd for den sletteste Race af Tyrkerne.

S. 108. «Tschokodaren». — En Tjener, der gaar foran Paschaen for at melde hans Ankomst og gjøre Vejen ryddelig.

S. 109. «Sestos' Mø». — Hero, Venus' Præstinde i Sestos; Sagnet om hende og hendes Elsker Leander fra Abydos, der svømmede over Hellespont til hende, indtil han druknede i en stormfuld Nat, er bekjendt.

S. 110. «Chios' blinde Gubbe». — Homer.

S. 111. «Ammonssønnen». — Alexander den Store, (der af Jupiter Ammons Orakel blev erklæret for Gudens Søn). Paa sit Tog til Persien anstillede han til Ære for Achilles Væddekjørsel omkring hans Grav og bekrandsede den. Han blev senere efterlignet af den romerske Kejser Caracalla.

S. 116. «Galiongee». — En tyrkisk Sømand.

S. 119. «Paswans Horder». — Paswan Oglou var en oprørsk Pascha, der længe trodsede Portens hele Magt.

S. 126. «Lambros Mænd». — Lambro Canzani var en Græker, der i 1789—90 forsøgte at befri sit Fædreland ved Russernes Hjælp. Da han blev forladt af dem, levede han en Tid som Sørøver i Arkipelagus. «Rajaher» — kaldes det tyrkiske Riges ikke-muhamedanske Undersaatter; de maa betale Kopskat, og deres Stilling var i Hele temmelig trykket.

S. 126. «Havets Patriark». — Noah.

S. 135. «Turbansten». — Det er Tyrkernes Skik, at en Turban indhugges paa Mændenes Gravsten.

Rettelse til 1ste Bind.

S. 232 L. 12 f. n.:

Men Nationers Fortvivlen l. Med osv.

KORSAREN.

FØRSTE SANG.

«— — — nessun maggior dolore,
che ricordarsi del tempo felice
nella miseria — — —.»

DANTE.

I.

«Over de mørkblaa Bølgers muntre Sti, —
som de vor Tanke frejdig, Sjælen fri, —
saavidt som Vinden bærer, Voven gaar,
der er vort Rige, der vor Arne staar!
der uden Skranke vi som Herrer byde;
vort Flag er Sceptret, som Enhver maa lyde;
der snart i Lediggang og snart i Dyst
vi sværme, — hver Omskiftelse er Lyst!
Hvem kjender — ikke du, Blødhedens Træl,
der Bølgens Svulmen ser med svimmel Sjæl, —
ej du, blødsødne Daare, lad og fejg,
hvem Søvn ej kvæger, Glæden glæder ej, —
hvem kjender — uden den, der selv engang
i Sejersdands foer over Bølgens Vang, —
den vilde Jubel, der i Pulsen bæver,

mens over den sporløse Sti han svæver, —
den, som mod Kampen stunder glad i Hu
og frydes ved, hvad Andre se med Gru,
som søger, hvad den Fejge ængstes ved,
og føler, mens den Svage segner ræd,
sit Bryst opglødet indtil Hjertets Rod,
sit Haab opvakt og stigende sit Mod?
Hvem frygter Død, naar Fjenden falder med?
kun dybere end Søvnens er dens Fred; —
lad den kun komme; — Livets Liv vi kjende,
om Sygdom eller Kamp det saa skal ende;
lad den, hvem vissen Alderdom er kjær,
henskrante sine Aar blandt Sengefjer,
og rokke med sit Hoved mat og stønne;
vor Dødsseng være Markens Græs, det grønne!
mens langsomt han udgisper Aanden, vi
er med eet Spring, een flygtig Smerte, fri;
lad kun hans Lig en prægtig Gravsten smykke;
lad dem, hans Død var kjær, hans Grav udsmykke! —
Faa Taarer skjænkes os, men uden Svig,
naar Havet slaar sit Dække om vort Lig;
ja selv ved Gildet mindes vi med Savn,
mens Mindebægret tømmes ved vort Navn,
og saa en Gravskrift kort paa Farens Dag,
naar Byttet deles efter vundet Slag,
og naar det lyder med vemodig Hu:
«Hvor han, den Kjække, vilde jublet nu!»

II.

Saalunde rungede det over Sø
om røde Vagtblus fra Korsarens Ø;
mens Tonerne mod haarden Fjeld sig brød,
for haarde Øren som en Sang det lød.
Paa gule Sand i Klynger hist og her
de spille, — drikke, — sladre, — hvæsse Sværd,
de dele Vaaben ud, hver tager sit;
det Blod, der pletter det, de agte lidt;
bøde paa Baaden, gjør et Ror istand,
mens Andre slentre ledigt om paa Strand;
for vilde Fugle Doner de berede;
det vaade Net i Solen ud de brede;
det fjerne Sejl, der skimtes som en Prik,
de stirre paa med gridsk, daadlystent Blik;
saa mangen Nat i Storm og Dyst de mindes:
«Hvor mon det næste Bytte nu skal vindes?»
dog, hvor, — det styrer deres Høvding jo;
paa Byttet og hans Bud skal kun de tro.
Hvem er den Høvding da? hver Kyst og Havn
hans Rygte kjender, skjælver for hans Navn;
de vide ej, de spørge ej om mer;
blandt dem man kun som Bydende ham ser;
hans Ord er faa, skarpt er hans Blik og Slag;
han bringer aldrig Liv i deres Lag
med munter Skjemt; men de tilgive vel
hans mørke Tavshed for hans Sejersheld;
de skjænker aldrig Purpursaften i

hans Bæger; den gaar ham urørt forbi; —
hans Maaltid vilde af hans Svende raa
den ringeste vel ladet urørt staa;
grovt Brød og Havens tarveligste Rod,
knap nok en Frugt af Somrens Overflod; —
tilvisse, ved saa tarvelig en Fest
en Eneboer kunde været Gjæst;
dog, mens han Sandsers grove Lyst forsmaar,
det er, som Aanden dobbelt Styrke faar.
«Styr did!» — De sejle. — «Gjør det!» — Det
er gjort. —
«Til Angreb! følg med mig!» — Byttet er vort. —
Rask er hans Ord, rask følger Gjerning paa,
og Alle lyde, spørge tør kun Faa;
dem bringer korte Ord og mørke Blik
kun Dadel; intet andet Svar de fik.

III.

«Et Sejl! — et Sejl! — et Bytte snart maaske!
hvad Landsmand? Flag? tag Kikkerten og se!
Ak! intet Bytte! — men en velseet Gjæst.
Blodflaget vajer i den friske Blæst;
ja, — den er vor, — en Slup, der hjemad gaar;
før Mørket ankrer den, hvis Vinden staar; —
den klarer Næsset; ind i Bugten glider
den stolt, mens Skummet staar om Bov og Sider.
Hvor prægtigt den de hvide Vinger spænder

til Flugten ud, — men ej fra sine Fjender!
Den gaar paa Sø, som Liv var i dens Bryst,
som bød den Elementerne til Dyst.
Hvem vilde ej i Slag og Havsnød staa
for paa dens fulde Dæk som Drot at gaa?

IV.

Hæst rasler Kjettingen ad Boven ned,
for Ankret svajer den; de bjerge Sejl.
Hoben, der ledig staar paa Strandens Bred,
ser Baaden fires ned fra Skudens Spejl.
de ro med sikkert Aareslag mod Strand,
til Kjølen skurer paa det flade Sand.
Med Velkomstraab dem hilser Vennerøsten,
og varme Haandtryk skiftes der paa Kysten;
Smil, Spørgsmaal, raske Svar gaa Slag i Slag;
og Hjertet lover sig en lystig Dag.

V.

Det rygtes, og der flokkes fler og fler;
den muntre Stimmel raaber, støjer, ler,
og bange Kvinderøster høres der,
om Ven, om Mand, om Brudgom spørger hver:
«Ak, lever han? — ej Sejren er min Lyst;
men skal jeg se ham? glædes ved hans Røst?

Fra Slagets Drøn, fra Bølgens vilde Kiv —
kjækt stred han vist, — men frelste han sit Liv?
o, bed ham skynde sig min Angst at dysse
og af mit glade Øje Taaren kysse!

VI.

Hvor er vor Høvedsmand? ham søge vi,
og Velkomstglæden er nok snart forbi.
Dog er den lystelig, om end ej lang. —
Nu til vor Høvding! — vis os Vej, Juan!
Naar vi har hilst paa ham, i Vennelag
vi Nyt skal melde efter Hvers Behag!
Ad Klippestien langsomt op de skred,
did, hvor hans Taarn saa over Bugten ned
i Brombærkrat, blandt vilde Blomsters Klynger,
hvor friske Sølverkilder ned sig slynger,
fra Klippebækner spredte Strømme flyde
og funklende den Tørstige indbyde;
fra Fjeld til Fjeld de stige; — hvem er han
ved Hulen hist, der stirrer over Strand,
til Sværdet støttet tankefuld? den Stav
hans røde Haand kun sjeldent Hvile gav. —
Ham er det, — Konrad, — altid ensom; — gaa
Juan, og meld ham flux vort Komme; — gaa!
Han ser vort Fartøj; sig ham, at vi har
at melde Nyt, som kræver hurtigt Svar.

Vi tøve her; — du kjender jo hans Sind,
naar sig en Fremmed ukaldt trænger ind.»

VII.

Juan sin Melding bragte; med et Nik
samtykked han; ej andet Svar han fik;
de kom; de hilste ham; han bøjed kun
sit Hoved let; men stum var end hans Mund.
«Kaptajn, et Brev fra Grækeren, vor Spejder,
der varskor os om Bytte og om Fejder.
Hvad han end skriver, vi kan melde klart» —
««Ti!»» — brat han standser deres Tales Fart.
Forbavsede, skamfulde staa de der,
og sagte til sin Nabo hvisker Hver;
de give lønligt paa hans Mine Agt,
om de kan tyde, hvad det Brev har bragt;
men, som han gjætted det, bortvendt han stod, —
var det af Stolthed, — Tvivl, — i Vredesmod? —
han læste. — «Ræk mig Tegnebogen, — hvor
er nu Gonsalvo?» — ««Paa sit Skib ombord.»» —
«Der skal han blive; — bring ham her mit Bud; —
gaa I ombord; — klar til at løbe ud!
iaften gaar jeg selv paa Toget med.» —
««Iaften, Herre?»» — «Ja, naar Sol gaar ned,
da vil det lufte op. — Mit Harnisk hid! —
Kappen! — vi sejler om en Timestid. —
Hæng Hornet om; — sørg for, at Laasen paa

min Riffel fri for Rust kan sikkert gaa;
lad Eggen paa min Huggert slibes hvas;
lad Fæstet faa til Haanden bedre Plads;
lad Vaabensmeden gjøre det i Hast;
sidst trætted det mig mer end Fjenden fast;
lad saa Kanonen melde med et Skud,
naar Tiden er der til at løbe ud.»

VIII.

De hilste dybt; til Havets vilde Fart
de skyndte sig igjen, ak altfor snart!
dog knurrer Ingen; — Konrad fører an;
hvem spørger vel, naar han er Høvedsmand?
ensom og lønlig altid var hans Vej;
og Smil og Suk hos ham man kjendte ej;
hans Navn gjør selv hans vilde Skare ræd;
mangen en brunlig Kind blev bleg derved;
han styred dem med denne Herskerkløgt,
som Hoben blindt tilbeder skjønt med Frygt.
Hvad Trolddom er det, som de vilde Svende
mod deres Vilje lyde og erkjende?
hvad har i Lænker deres Troskab lagt?
Det er kun Aandens Trolddom, Tankens Magt,
der kan ved Snillets Kraft i Pagt med Lykke
sin Viljes Præg paa Andres Svaghed trykke,
og medens den med deres Hænder slaar,
for deres største Daad den Æren faar.

Saa var det altid, og vil blive saa:
de Mange for den Ene trælle maa;
saa gaar det; — men lad den, der Aaget drager,
dog ej misunde den, der Byttet tager.
O vidste han, hvor gyldne Lænker nage,
let var da Vægten af hans egen Plage!

IX.

Om Helte melde Oldtidssangens Toner,
i Skabning Guder, men i Daad Dæmoner.
Konrad bar intet Højhedspræg tilskue,
skjønt mørke Bryn beskygged Øjets Lue.
Kraftfuld, men ingen Herkules, — saa høj
som mangen Mand, men ikke jettedrøj;
og dog, hvo som betragted ham igjen,
saa mer hos ham end hos de fleste Mænd;
de ser og undres, — og de tilstaa atter,
at det er saa, skjønt Ingen Grunden fatter.
Solbrændt var Kinden, Panden bleg og høj;
og mørke Lokker tæt omkring den fløj,
tidt Læben trodsigt løftet røbe vilde
en Haan, den vel betvang, men skjulte ilde.
Hans Røst var mild, og i hans Aasyn Ro;
dog syntes der en Løndom dybt at bo;
hans Pandes Rynken, Farvens Vexelspil
forvirred Øjet, mens det drog det til;
det var som om hans Sjæls det mørke Gjem

var vilde, skjulte Lidenskabers Hjem;
maaske saa var, — forvist det Ingen veed; —
hans hvasse Blik slog hver en Fritten ned;
der leved Faa kun, som med frejdigt Blik
hans skarpe Øje fast imøde gik;
naar Spejderblikke paa hans Aasyn agted
og snildt hans Tankes Løndom eftertragted,
da gjætted han den skjulte Hensigt let
og fanged Lureren i eget Net,
saa det blev ham, der røbed selv sit Sind,
før i sin Høvedsmands han trængte ind.
Hans Haansmil bar en Djævels Spot tilskue,
man maatte harmes og tillige grue;
og naar af Had hans mørke Blikke isned,
veg Naaden bort med Suk, og Haabet visned.

X.

Den onde Tankes ydre Spor er svagt;
men i det Indre virker Aandens Magt;
Elskov kan røbe sig paa mange Maader;
men Æresyge, Brøde, Had forraader
kun ved det bitre Smil de mørke Gaader;
en flygtig Blegnen kun, et Træk om Munden
røber den Ild, der ulmer dybt i Grunden.
Hvo slig en Sjæl vil uden Slør betragte,
maa, selv i Skjul, dens skjulte Færd paaagte;
da, — se ham gaa med rastløst Fjed; — han knytter

sin Haand, — slaar Øjet op; — han standser, — lytter,
i Skræk for at en Lurers Fjed skal naa
ind i hans ræddelige Løndoms Vraa; —
da, — naar hvert Træk afspejler Hjertets Kiv,
hver Attraa fri og løst faar dobbelt Liv
og svulmer, kæmper, iskold eller hed,
i Kindens Glød, i Pandens kolde Sved, —
da, — hvis du kan og skjælver ej derved,
betragt hans Sjæl, — sid ved hans Lejested!
se, hvor hans Hjerte visner tomt og øde
ved Mindet om et Liv i Kval og Brøde!
se, — dog, hvo skal vel se, — hvo saa vel før
Mennesket selv, hans Væsen uden Slør?

XI.

De Ondes Fører, — selv det Ondes Træl, —
dertil var han dog ikke født; hans Sjæl
var omskabt, før hans Gjerning drev ham ud
til Krig mod Mennesker, Oprør mod Gud.
Af Verden skuffet, mens han syntes der
i Ord for viis, en Daare i sin Færd,
til fejgt at bøje sig for fast og stolt;
da selv hans Dyder blev for Daarskab holdt,
banded han disse Dyder selv og ej
de Nidinger, der ledte vild hans Vej;
han glemte, at anvendt med bedre Skjøn
hans Gaver kunde bragt ham Frugt og Løn.

Bagtalt, skyet, frygtet, fra sin Ungdomstid
stod han mod Menneskenes Slægt i Strid;
sin Vrede som et helligt Kald han lød;
paa Alle hævned han, hvad Faa forbrød;
han vidste, at han var en Udaadsmand;
men Resten var ej bedre, tænkte han;
de Bedste var ham Hyklere, der prøved
i Smug, hvad aabenlyst den Kjække øved.
Han vidste, han var hadet; men han saa,
at fejgt hans Avindsmænd for Fod ham laa.
Vild, ensom, fremmed stod han; aldrig nød
han Venskabs Lyst; Foragt ham Ingen bød;
hans Daad forbavsed, og hans Navn forfærded;
men Frygten mod Foragt hans Ry omgjærded.
paa Ormen træder man; men Faa kun vover
at vække Edderslangens Gift, der sover;
hin krymper sig, men kan ej Slaget hævne;
den anden vil ej Fjenden Livet levne;
den snor om Avindsmanden sine Ringe;
knust, — ej besejret, —, kan endnu den stinge.

XII.

Helt ond er Ingen; i hans Hjertes Gjem
en Mildhedsfølelse fandt end sit Hjem.
Tidt spotted han med Andres kjælne Drømme,
der ikkun Børn og Daarer kunde sømme;
dog mod den Drøm han selv forgjæves stred,

og selv hos ham dens Navn var Kjærlighed!
Ja! Kjærlighed, — urokkelig, — urokket, —
til En, fra hvem han aldrig bort var lokket.
Vel fagre Fanger mødte tidt hans Blik;
han uden Attraa, kold forbi dem gik;
og i hans Bur sad mangen Jomfru skjøn;
men ingen dog forlysted ham iløn.
Ja, det var Elskov, — Hjertets Ømhed mild,
styrket i Fristelsers og Modgangs Ild,
ens under alle Himmelstrøg, bevaret
i Afstand, selv af Tidens Frostvind sparet;
saa han et Haab at glippe, Planer strande,
ved hendes Smil veg Mørket fra hans Pande;
om Harm og Sygdom end hans Sind oprørte,
et umildt Ord af ham hun aldrig hørte;
med Glæde kom han, og med Ro han gik,
at hun ej skulde se hans Kummers Blik.
Ja det var Elskov, — hvis paa Jorderige
den findes, — Elskov, som kan aldrig svige!
Han var en Udaadsmand; — ja, — skjæld, — foragt
kun ham, men ej den stærke Hjertets Magt,
hvorved, mens alle Dyder gik tilgrunde,
den bedste Synden selv ej kvæle kunde!

XIII.

Han tøved lidt, indtil hans Mænd forsvandt,
hvor Stien snoede sig om Fjeldets Kant. —
«Sært Nyt! — tidt maatte før jeg Faren friste;

hvorfor mon denne tykkes mig den sidste?
det aner mig; men frygte maa jeg ej,
og mine Mænd skal ikke se mig fejg;
forvovent er det selv at møde Faren;
men her har os den visse Død i Snaren;
og smiler Lykken, lykkes mig min List,
stort Sørgefølge faar vor Ligfærd vist.
Ja lad dem drømme, — Fred med deres Blund!
aldrig de vaktes af en Morgenstund
saa rød, som den i Nat, — blæs op, I Vinde! —
for Havets dorske Vogtere skal skinne. —
Nu til Medora! — o, min tunge Hu!
gid hendes være mere let end du!
Kjæk var jeg; — dog, de Kjække er en Skare;
selv Bien vil sin Kube jo forsvare;
det Mod, hvori vi kun er Dyret lige,
som højest i Fortvivlelsen kan stige,
er lidet værd; men stolt med mine Faa
imod de Mange tænkte jeg at staa;
trygt har jeg ført dem ud af mangen Nød: —
nu har vi kun eet Valg: Sejr eller Død!
jeg agter ej min Død; men skal de drives
didhen, hvorfra der ingen Udvej gives?
min Lod mig angrer ikke; men med Blu
min Stolthed føler sig i Garnet nu.
Var det min Kunst, min Kløgt, at sætte blind
Haab, Magt og Liv paa denne Tærning ind?
Ha, Skjæbne! — nej, min Daarskab, Skjæbnen ej!
den kan endnu til Redning vise Vej.» —

XIV.

Saaledes steg han, tankefuld i Sind,
til Taarnet op, der kroned Fjeldets Tind.
Der standsed han: — thi sværmerisk og blidt
lød der den Røst, der aldrig lød for tidt;
højt gjennem Gitret vidt, men sødt den klang;
hør, hvad den skjønne Fugl i Buret sang.

1.

««Dybt i min Sjæl en Løndom sød sig dølger,
og aldrig Dagens Lys den skue tør,
undtagen, naar mod dit mit Hjerte bølger,
og bæver saa tilbage, tyst som før..

2.

««Derinde, som en Gravens Lampe, luer
en evig, men usynlig, sagte Ild,
hvis Straale selv et haabløst Mulm ej kuer,
og dog den er, som den var aldrig til.

3.

««Kom mig ihu; o, glem ej, naar du drager
min Grav forbi, hvis Støv deri er gjemt;
een Kval der er, hvorved min Sjæl forsager:
den Tanke kun, om jeg af dig var glemt.

. 4.

««O, hør min sidste Bøn, der sagte bæver, —
Sorg for den Døde blues Ingen ved; —
en Taare kun, ej anden Løn jeg kræver,
den første, — sidste — for min Kjærlighed!»» —

Han skred igjennem Porten, gjennem Gangen;
just som han naaede Kamret, standsed Sangen.
«O, min Medora, sorgfuldt er dit Kvad!» —
««Skal uden Konrad jeg da være glad?
naar du ej lytter til mit Strængespil,
min Sang mit Hjertes Tanker røbe vil;
alt som mit Sind er mine Melodier;
Hjertet maa tale, om end Læben tier!
O, mangen Nat paa ensom Hovedpude
i Drømmens Angst jeg hørte Storme tude,
og Luftningen, som knap dit Sejl udspændte,
mig varsled om en Storm, der var ivente;
dens milde Susen til en Dødssang blev
om dig, der paa de vilde Bølger drev;
saa vilde jeg staa op, til Fyret kige,
om Vogteren holdt tro dets Blus vedlige;
til alle Stjerner sluktes, vaaged jeg,
og Morgenstunden kom; — du kom dog ej;
O, hvor dog Blæsten isnede mit Bryst,
og Dagen bød mit Øje ingen Trøst;
end stirred jeg og stirred, — ingen Stavn
sig viste for min Sorg, min Bøn, mit Savn!

ved Middag endelig! — jeg jubled; — hist
en Mast jeg øjned: det var den forvist! —
forbi! — en anden! — det var din tilsidst! —
Gid dog den Tid var omme! — skal dit Bryst,
min Konrad, aldrig kjende Fredens Lyst?
Rigdom har du jo nok og mangen Bo,
saa skjøn som denne, byder os til Ro.
Du veed det, ikke Faren ængster mig;
jeg skjælver kun, naar jeg er skilt fra dig,
og ej for mit, men for dit dyre Liv,
du, som fra Elskov flyr til blodig Kiv!
hvor sælsomt, at din Sjæl, mod mig saa blid,
er mod Naturen, mod dig selv i Strid.» » —

«Ja, sært forvandlet er min Sjæl; traadt ned
som Ormen, hævnet som en Slange vred;
din Elskov alt dens Haab paa Jorden her;
fra oven knap et Glimt af Haab den ser.
Dog dette Sind, som du bebrejder mig,
mit Had til dem, er Kjærlighed til dig,
saa tæt forenede, at elsked nu
jeg dem, saa vendte sig fra dig min Hu;
dog frygt ej dette, — al den Tid, der svandt,
er paa min Elskov dig et Fremtidspant. —
Men, o, Medora, styrk din ømme Sjæl;
nu for en Stund jeg siger dig Farvel.» —

««Igjen Farvel! — det anede jeg vel;
altid henvejres snart min Drøm om Held.

I denne Stund! — umuligt! — denne Skude
er knap i Bugten ankret hisset ude.
Den anden er ej kommen, og dens Mænd
maa hvile, før de gaa til Dyst igjen.
du gjækker kun min Svaghed, Ven; før Tiden
du vil mit Hjerte hærde til, hvad siden
det bære maa; men spot dog ikke med
min Sorg; den Skjemt er fuld af Bitterhed.
Ti, Konrad! — Kjære, kom og nyd med mig
det Maaltid, jeg har selv beredt for dig;
let var den Dont at samle og berede
dit tarvelige Maaltid og oplede
de bedste Frugter, og i Tvivl jeg vraged
og valgte dem, som Øjet mest behaged;
tre Gange gik jeg rundt det hele Fjeld,
indtil jeg fandt det bedste Kildevæld.
Iaften er din Sorbet liflig; se,
hvor klar den funkler i den svale Sne.
Dit Hjerte Druesaften aldrig kvæger,
du mer end Moslem ved det fyldte Bæger.
Dog, det var Spøg; det glæded mig jo tidt;
hvad Andre gjør som Bod, det gjør du frit.
Kom, der er dækket; Sølverlampens Lue
kan selv Sirokkos Aande ikke kue;
imens skal mine Terner Dandsen røre,
eller med Sang forlyste vi dit Øre;
du fandt jo Glæde i mit Guitarspil
saa tidt, og har du ikke Lyst dertil,
saa lad os læse, hvad Ariosto digted

om Ridderen, der skjøn Olympia svigted;
hvis nu du flygted, var du værre jo
end han, der mod den Jomfru brød sin Tro,
ja end den falske Helt, — dit Smil jeg saa,
naar Ariadnes Ø jeg peged paa,
der i den klare Luft fortonet laa,
og sagde, halvt i Spøg og halvt med Gru,
at dog det kunde blive sandt endnu:
Saa vil og Konrad bort paa Havet drage! —
men han bedrog mig; — thi han kom tilbage.» » —

«Tilbage kommer jeg, — tilbage vist,
hvis der er Liv og Haab om Naade hist!
jeg kommer vist; men Tidens rappe Vinger
ustandseligt os Afskedsstunden bringer; —
hvorfor — hvorhen, — den Tale er kun tom,
et tungt Farvel det gjælder dog kun om.
Dog gjerne sagde jeg, — hvis der var Tid; —
frygt ikke; — det er ingen farlig Strid;
og her skal stilles en fordoblet Vagt
til Værn mod hver en Fjendes List og Magt;
er jeg end borte, er du dog ej ene;
Kvinderne, — dine Terner skal dig tjene;
og trøst dig ved, at naar vi mødes her,
skal Tryghed gjøre Hvilen dobbelt kjær.
Men, hør! — nu skingrer Hornet højt fra Fjeld! —
Eet Kys, — end eet, — og eet endnu — Farvel!»

Hun styrted i hans Favn; hun trykked ned
sit Aasyn til hans Barm, der svulmed hed.
Han voved ej at løfte det og se
det mørke Øjes taareløse Ve;
over hans Arm de lange Lokkers Net
i yndig vild Forvirring bølged tæt;
det Hjerte, som hans Billed boede i,
slog mat, som om dets Varme var forbi! —
Hør! — højt forkyndte nu Kanonens Brag,
at Sol gik ned; — han banded Sol og Dag.
Igjen! — fortvivlet hende han omslynged,
der stum og bedende sig til ham klynged,
bar hende vaklende til Lejet hen,
saa, — som han skulde aldrig se igjen
den Eneste paa Jord, der var hans Ven, —
den kolde Pande kyssed han, og brat
han vendte sig; — var hun da nu forladt?

XV.

«Er han da borte?» — hvor det Spørgsmaals Gru
sig trænger ind i den Forladtes Hu! —
«I denne Stund stod han jo her! — og nu!» —
Hun stormed gjennem Porten; da først brød
sig hendes Taarer Vej, og frit de flød
og klart og tæt; hun mærked ej dertil;
Farvel dog Læben ej udtale vil;
thi i det Ord, det skjæbnesvangre Ord,

skjønt der er Haab og Tro, dog Dødskval bor.
Det stille, blege Aasyn bar en Sky
af Sorg, som aldrig vil for Tiden fly;
det store, elskovsfulde Øjes Blaa
med iskold Glands ud i det Tomme saa,
til fjernt det fik et Glimt af ham; — da strømmed
det over, og i Vildelse det svømmed
gjennem de mørke Øjenhaar, hvis Krands
af Sorgens Dugg stod frisk i fugtig Glands. —
«Han gik!» — Mod Hjertet Haanden fast hun spændte,
og derpaa fromt mod Himlen hun den vendte;
hun saa mod Strand de høje Bølger gaa;
det hvide Sejl var hejst; ej mer hun saa;
hun gik ad Porten ind til Døden mat: —
«Nej, det er ingen Drøm! jeg er forladt!»

XVI.

Han iled ned ad Fjeldets bratte Vej
og vendte paa sin Gang sit Hoved ej;
han gjøs, naar han ved Stiens Bugtning saa
det Syn, hans Blik ej turde dvæle paa,
hans skjønne Enebo paa Fjeldets Rand,
der først ham hilste, naar han søgte Land. —
Og hende, denne blege Vemodsstjerne,
hvis Skjønhedsglimt ham mødte fra det Fjerne,
ej Blik og Tanke turde komme nær; —
det var jo Døden, om han dvæled der; —

een Gang han standsed; — nær han havde sat
Alting paa Spil, sit Forsæt ofret brat; —
dog nej: en Høvding kan, naar Kvinden græder,
vel blive blød, men ikke til Forræder.
Han ser sin Skude; — nu er Vinden god;
med kraftig Vilje samler han sit Mod;
han iler frem igjen, til han kan høre
den travle Larm, der dirrer mod hans Øre;
de høje Røster, Tummelen paa Sandet,
Signaler, Raab og Aarens Plask i Vandet;
Skibsdrengen ser han højt i Mastens Top;
og Sejlet hejses, Ankret hales op,
og Skaren, som et stumt Farvel fra Kysten
tilvifter dem, der gaa til Bølgedysten,
og fremfor Alt, han ser sit røde Flag;
han fatter knap, at nys han var saa svag;
med Ild i Øjet, Brystet vildt i Flamme,
han føler, at han er endnu den samme;
han springer, flyver, til han naar derned,
hvor Fjeldets Fod staar tæt ved Havets Bred;
der standser han, ej for at aande ind
den friske Kjølighed af Havets Vind,
men for at træde rolig frem og fast
for Mængdens Blik, ej stormende med Hast;
thi han forstod den Kunst, hvorved en Mand
i Stoltheds Slør beherske Mængden kan;
med Herskerholdning, Minen kold og stolt,
kun sjeldent seet, han dem i Skranker holdt;
hans Alvorsaasyn og hans Fyrsteblik

holdt fjernt hver Skjemt, der indtil Kaadhed gik;
saaledes tvang han Lydighed sig til;
men, hvor han vilde vinde, var han mild,
saa Frygten svandt, og blot et Ord udtalt
af ham for mer end Andres Gaver gjaldt,
naar med en Klang saa dyb og dog saa blød
ret som fra Hjertet det til Hjertet lød;
dog saa var kun hans Sind en sjelden Gang;
hans Sag var ikke milde Ord, men Tvang;
det havde ham hans vilde Ungdom lært:
at elskes ej, — at lydes var ham kjært.

XVII.

Hans Vagt staar stillet op, — Juan foran. —
«Er Alle færdige?» — ««Ja, Allemand
ombord; kun paa vor Høvding venter her
den sidste Baad.» » — «Min Kappe og mit Sværd!» —
De bringe Sværdet; Beltet spændes fast;
om Skuldren bliver Kappen slængt i Hast. —
«Kald Pedro hid! — Han kom; — med høfligt Nik
ham Konrad hilste, som det var hans Skik.
«Tag dette Brev og mærk dig vel hvert Ord;
et vigtigt Tillidshverv jeg dig betror;
gjør Vagten dobbelt; naar Anselm er vendt
tilbage, gjør ham med mit Bud bekjendt;
om trende Døgn, hvis Vinden holder sig, —
er vi her atter. Fred imens med dig!» —

Sin Fælles Haand han trykked end engang,
og stoltelig han ned i Baaden sprang. —
Gjennem de dunkle Bølger skjød den rask;
Morilden glimted ved hvert Aareplask;
nu lægge de ombord; paa Dæk han staar;
højt skingrer Piben; flink Arbejdet gaar;
han ser, hvor Skuden lystrer godt sit Ror,
og lutter kjække Mænd den har ombord;
han vender mod Gonsalvo stolt sit Blik; —
hvad traf hans Sjæl brat som et Dolkestik? —
Ak! dette Blik traf Taarnet hist paa Fjeld;
han gjennemleved atter det Farvel;
hun, — hans Medora, — mon hans Stavn hun ser?
ak! aldrig har han elsket hende mer! —
men meget maa før Dag udrettes end;
med bortvendt Blik han fatter sig igjen,
gaar med Gonsalvo i Kahytten ned
og viser ham sin Plan, sit Maal og Med;
Lampen er tændt, og Kortet bredt foran
med Alt, hvad Sømandskunsten fremme kan;
til Midnat talte de; naar Sindet ret
er tankespændt, blir Øjet ikke træt;
imens holdt Vinden frisk og stadig ved,
og som en Falk fløj Skuden rask afsted;
Øklyngerne forbi den vilde fly;
thi Havnen maatte naas, før Morgengry.
Natkikkerten snart havde Stedet fundet,
hvor Paschaens Galejer laa i Sundet,
og alle Byens Lys, der skinned ned

forgjæves over Moslims Sorgløshed;
useet gled trygt forbi dem Konrads Stavn
og kasted Anker i en lønlig Havn,
hvor Pynten gav mod Spejderblikke Ly
bag Fjeldet, der steg dristigt, vildt mod Sky.
Aarvaagne rejse de sig Allemand,
rede til Kampens Færd paa Sø og Land;
men lænet over Dybet selv han stod
og talte roligt, — talte dog om Blod!

ANDEN SANG.

«Conoscete i dubiosi desiri?»
DANTE.

I.

I Korons Bugt Galejer laa paa Rad,
og Lamper straaled trindt i Korons Stad;
Seyd Pascha holdt jo Sejrsfesten glad,
den Sejr, han venter trygt, at føre stolt
de fangne Røvere i Jern og Bolt;
ved Allah og sit Sværd han svor det jo,
og mod hans Ord og hans Firman fuldtro
hans Snekker komme sammen uden Tal,

og tæt er Vrimlen, lydelig dens Pral;
de dele Bytte, Fanger trygt i Mag,
skjønt fjern er Fjenden, som de kalde svag;
kun en Sejlads! imorgen skuer Dagen,
Korsaren lagt i Lænker, Borgen tagen!
lad Vagten sove kun imens i Fred
og kjækt i Drømme hugge Fjenden ned;
men hvem der kan, adspreder sig paa Kysten;
paa Grækerne de Tapre styre Lysten;
de Turbanhelte klæder det saa vel
at blotte Sablens Egg imod en Træl,
hans Bolig krænke, — dog ej slaa ihjel;
de Tapre vise Skaansomhed idag:
at dræbe, det er altfor let en Sag, —
medmindre En af Lune løfter Sværd
kun for at øve sig til Kampens Færd;
med Svir og Sværm den Aftens Timer ile,
og hvo der har sit Hoved kjært, maa smile,
opvarte Moslim flink med Fad og Kande; —
naar de er borte først, — saa kan han bande.

II.

Seyd Pascha turbansmykt i Hallen sad,
hos ham en skjægget Høvdingflok i Rad;
Maaltidets sidste Ret var tagen ud; —
det hed, hans Drik var mod Koranens Bud;
til dem, der agted strængt paa Moslims Skik,

bar Slaver den ædruelige Drik;
fra lange Piber hvirvler Røgens Krands,
til vilde Toner gaar Almaens Dands.
Imorgen tidlig vil ombord de gaa;
ved Nat er Havet ej at lide paa;
man sover ud en Rus langt mere tryg
paa Silkepuden end paa Bølgeryg;
saa lad dem svire, mens de end har Tid,
slaa til Koranen mer end Sværdet Lid,
skjønt slig en Hær vel maatte mer formaa,
end det, den stolte Pascha stiled paa.

III.

I Hallen ind med ydmygt, bange Fjed
den Træl, der vogted Porten, sagte skred;
han bøjed sig og sænked ned mod Jord
sin Haand, saa meldte han sit Budskabs Ord:
«En fangen Dervisch, nylig sluppen ud
fra Røverreden, venter paa dit Bud.» —
Et Øjekast fra Seyd opfanged han,
og tavs han førte ind den fromme Mand.
Hans Arme korsvis over Kutten lagt,
hans Blik nedslagne, og hans Skridt var svagt;
han syntes mer af Nød end Alder trykt;
af Bod var Kinden bleget, ej af Frygt;
det mørke Haar, til Himlen viet, fløj,
og over det steg Huen stolt og høj;

løst hang den lange Kutte om hans Bryst,
der ikke ænsed Verden og dens Lyst;
ydmyg, men mandig fattet frem han gik
og mødte rolig hvert nysgjerrigt Blik,
der om hans Komme vilde fritte ud
og neppe vented paa Paschaens Bud.

IV.

«Hvor kom du fra?» —

««Ved Flugt jeg frelste mig fra Røverne.» —

«Hvor har de fanget dig?» —

««Fra Scalanovas Havn gik Skudens Vej
til Chios' Ø; men Allah smiled ej
til denne Fart; hvad Moslim Kjøbmænd vandt,
tog Røverne; i Lænker os de bandt;
ej Døden ængsted mig; jeg praled ej
af Rigdom; kun min Frihed misted jeg;
tilsidst en ringe Fiskerbaad jeg fandt;
ved den i Nattens Ly jeg Frihed vandt;
jeg greb den rette Tid; her staar jeg trygt;
hvo kan hos dig, o Pascha, føle Frygt?»» —

«Hvor staar det hos Korsaren? mon han vel
kan værge for sit Bytte og sit Fjeld?
og aner han vor Orlog, som skal brede
en Flammekreds om Skorpionens Rede?» —

««Pascha! kun efter Frihed Fangens Øje
med Taarer ser; det kan ej spejde nøje.
Jeg hørte kun, hvor Bølgen brummed vred,
der ikke vilde bære mig afsted;
Solen og Himlen kun jeg agted paa,
der for en Fange var for lys, for blaa;
jeg følte, ingen Trøst jeg kunde faa
i Verden, før min Lænke brudt jeg saa.
Dog af min Flugt du slutte kan maaske,
at intet Tegn til Faren end de se;
thi hvis de havde vogtet mig med Flid,
knap var det lykket mig at fly herhid;
den dorske Vagt, der lod mig useet gaa,
vil ved dit Komme blunde ligesaa. --
Men jeg er træt; Naturen kræver Føde
og Hvile efter Havets Storm og Møde;
giv mig nu Orlov, Pascha; — Fred med dig
og Alle her! nu lad mig hvile mig! —»»

«Tøv, Dervisch! jeg har mer at spørge om;
sid ned, jeg byder dig, -- saa hør dog, — kom!
Føde skal mine Slaver bringe dig;
du skal ej sulte, naar du gjæster mig;
naar du har spist, saa giv mig klar Besked;
den gaadefulde Snak jeg aldrig led.» --

Hvad mon med eet den fromme Mand kom paa?
ej mildelig han paa det Selskab saa;
kun lidt ham glæded den paanødte Fest;

han stod ej som en glad og høflig Gjæst;
over hans Aasyn foer en Skygge hen, —
men flygtigt; saa kom det til Ro igjen;
tavs satte han sig ned og atter fik
den Ro, det nylig havde tabt, hans Blik.
Maaltidet blev bragt ind; — han stirred paa
den lækre Kost, som Gift paa Bunden laa;
sært nok, at han, der døjed Sult og Trang,
det rige Maaltid rørte ej engang. —
«Hvad nu? — spis, Dervisch! — eller mon du tror,
du Kristne ser og Fjender ved mit Bord?
hvi skyr du Saltets hellige Pant? blandt dem,
der delte det, ej Sværdet kommer frem;
selv fjendske Stammer samler det i Fred;
i Fjendens Telt er Gjæsten tryg derved.» —

««Salt krydrer Maden; — mig kun kvæge kan
den ringe Jordens Rod og Bækkens Vand:
mit Løfte og min Ordens Lov forbød
med Ven og Fjende mig at bryde Brød;
sært kan det synes; — men hvad Skade end
det kunde volde, mig kun rammer den;
men om du mig en Sultans Skatte bød,
for Andres Aasyn ej jeg Spise nød;
blev Loven brudt, Profetens Harm maaske
forbød mig Mekkas Helligdom at se.»» —

«Vel, Sværmer, som du vil; — giv mig Besked
om dette kun, — og gaa saa bort i Fred: —

hvormange? — Ha! er dette Dagens Skjær?
staar Solen op alt over Bugten der?
det er et Hav af Ild! — Min Vagt! — mit Sværd! —
Forræderi! min Flaade staar i Brand,
imens jeg tøver her! — afsted paa Stand!
Fordømte Dervisch! — det var din Besked! —
en Spejderskurk! — grib! — slaa ham! — hug ham
ned!»

Op sprang den Dervisch ved det Flammeskjær;
en Gru at se stod han forvandlet der;
op sprang den Dervisch, — ej som hellig Munk,
men som en Ridder paa sin Ganger strunk;
bort kasted han sin Hue, Kutten sank;
hans Brynje skinned, Sablen funkled blank;
lav var hans Hjelm, sort Fjeren var derpaa,
og under sorte Bryn hans Øjne saa
paa Moslim som en Aand af Mørkets Hær; —
hvo tør vel møde kjækt hans Helvedsværd? —
den vilde Larm, — Nathimlen mørkerød
foroven, — og forneden Faklers Glød,
og Rædselsskrig og vilde Raab der lød, —
thi Sværdegny og Kampraab hørtes nu, —
har fyldt den Plet af Jord med Helveds Gru!
De rædde Trælle foer omkring; — paa Strand
de saa kun Blod, mens Bølgen stod i Brand.
Paschaens vrede Raab de ænsed ej: —
«gribe den Dervisch! — ja, grib Zatanaj!» —
Han mærked deres Skræk; — han tænkte alt

i haabløs Kamp at stride, til han faldt;
thi altfor tidligt havde de tændt Ild
med ivrig Hast, før han gav Tegn dertil; —
nu saa han Fjendens Skræk; — ved Beltet hang
hans Horn; — han blæste; — kort og skarpt det klang; —
de svared. — «Flink I, Gutter, mig forstod! —
hvi tvivled jeg om Eders raske Mod
og tænkte, at i mig i Stikken lod?» —
Saa lod han vidt i Kreds sin Klinge gaa;
sin første Tøven snart den bøded paa;
han stormed vildt; af Skræk var Fjenden lam,
og fejgt for Een de Mange veg med Skam.
Paa Gulvet mangen kløvet Turban laa,
og knap en Arm tør for sit Hoved slaa;
selv Seyd, forbavset, stum af Harm og Gru,
maa vige for ham, skjønt med trodsig Hu;
han var ej fejg, og dog han veg forsagt;
Forvirringen gjør dobbelt Fjendens Magt!
Han saa sin Flaade kun af Ild omspændt,
han rev sit Skjæg og flygted harmoptændt;
thi Røverne nu Haremsporten brød
og stormed ind; — at tøve her var Død;
vild Rædsel kaster Sværdet; Raabet lyder
om Naade, — men forgjæves; Blodet flyder;
den vilde Skare stormer, haster frem
didhen, hvor Konrads Horn har kaldet dem,
hvor Dødsenssuk og Jammerskrig fortælle,
hvordan han fører Sværdet der med Vælde.

De jubled, da de saa, hvor barsk han stod
som Tigren i sin Bo berust af Blod;
men kort var deres Hilsen, Svaret kort:
«Alt godt; men Seyd maa ikke slippe bort.
Meget er gjort; — langt mer dog fattes end:
Flaaden er brændt; — lad Byen følge den!»

V.

Flux paa hans Ord de hver en Fakkel tog
og snart fra Port til Taarnspir Luen slog;
en bister Glæde i hans Øje stod,
men kort; thi Kvindejammer slog imod
hans Øre; — ej han skjalv i Kampens Larm;
men det lød som Ligklokken i hans Barm.
«Spræng Haremsporten! Hvo der krænker dem,
han dø! Husk, vi har Kvinder i vort Hjem;
Udaad vil Hævnen over dem neddrage; —
mod Mænd i Kamp vi give Død og tage;
men nu som før vi skaane maa de Svage.
Jeg glemte, — o, men Himlen mig forskjød,
hvis jeg forvoldte Hjælpeløses Død.
Følg, hvo der vil; — jeg gaar, — endnu kan vi
dog for een Brøde vore Sjæle fri!»
Ad Trappen foer han op; en Dør han brød;
hans Fod fornam ej Gulvets hede Glød; —
Røgskyer standsed Aandedrættet fast;
fra Sal til Sal han brød dog Vej i Hast;

de søge, — finde, — frelse; — sindigt hver
i kraftig Arm sit skjønne Bytte bær;
de stille deres Angst; som trofast Støtte
den værgeløse Skjønhed de beskytte; —
saa holdt han deres vilde Sind i Baand
og tæmmed deres blodbestænkte Haand. —
Men hvem var hun, som Konrads stærke Arm
bar bort fra Brandens Gru og Kampens Larm?
hans dødelige Fjendes Elskerinde,
Haremets Dronning, — men dog Seyds Slavinde!

VI.

Knap Tid fik Konrad kun til Mod og Trøst
at gyde i Gulnares bange Bryst;
thi medens Medynk stjal et Øjeblik
fra Kampen, Fjenden atter Kræfter fik;
Forfølgelsen ej længer mærked han;
han sagtned Flugten, — samledes, — holdt Stand;
Seyd saa det, saa først nu, hvor svag en Trop
mod hans Korsaren kunde stille op;
med Blu han saa den Nederlagets Skam,
som denne blinde Skræk forvoldte ham;
«Allah il Allah!» vildt Hævnraabet lød;
Bod kræver denne Skjændsel eller Død!
nu vidne Brand for Brand og Blod for Blod,
at Ebben kom for Sejrens stolte Flod,
naar Harmen til fornyet Strid vil gaa,

og de, der sejred, maa for Livet slaa.
Konrad blev Faren var; han saa, hvor svagt
hans Mænd modstod de friske Fjenders Magt. —
«Et Indhug kun, saa har vi Vejen fri!» —
De slutte, — storme, — vakle; — Alt forbi!
alt tættere sig Kredsen om dem drog;
haabløst, men ikke modløst end de slog. —
Ak! ikke mer i sluttet Rad de stred;
de trænges, — skilles, — fældes, — trampes ned;
men hver for sig slog tavs og mandig end
og træt, men ej betvungen segned hen,
og opgav med det sidste Hug sin Aand,
og Sværdet blinked i en Dødnings Haand!

VII.

Men end før Fjenden vendte om til Dyst,
og Mand mod Mand de stred og Bryst mod Bryst,
var alt paa Konrads Bud i Sikkerhed
Gulnare bragt med sine Terner ned
i Staden til et Hus, hvor deres Frygt
for Liv og Ære kunde stilles trygt;
da Pigen med de sorte Øjne nu
gjenkaldte i sin Sjæl den Times Gru,
da undredes hun ved hans Ridderskik,
hans Stemmes bløde Klang, hans milde Blik. —
Hvor sært! — Seyd, selv i Elskovslune, var
saa blid ej som den blodige Korsar;

Paschaen bejled, som om hans Slavinde
sin Lykke i hans Elskov maatte finde;
Korsaren skjænked Hjælp og Trøst i Nød,
som om hans Pligt mod Kvinden ham det bød. —
«Uret, — letsindigt er mit Ønske; — men
jeg vilde gjerne dog se ham igjen
og takke for, — i Angsten glemte jeg, —
det Liv, min ømme Husbond ænsed ej!»

VIII.

Hun saa ham der, hvor Kampen rased hed
og tog sig Hvile kun i Dødens Fred;
skilt fra sin Flok imod en Hær han stod,
der kjøbte dyrt hvert Skridt, den vandt, med Blod, —
henstrakt i Blod, af Døden selv forskudt,
fangen, til Bod for, hvad han har forbrudt, —
gjemt til at se sit Liv i Marter svinde,
mens Hævnen nye Kvaler kan udfinde,
og Blodet standset, — langsomt skal det rinde
ret snart; thi Seyd, optændt af Hævnens Glød,
vil se ham døende, men ikke død.
Var det da ham? nys stod han sejerstolt;
hans røde Haand jo Kampens Tøjler holdt.
Ham var det, — vaabenløs, ej modløs dog;
hans Sorg var kun, at end han Aande drog;
hans Saar var altfor let; den Haand han kunde
vel kysset, som ham gav en Dødsens Vunde.

Var blandt de mange Dødshug intet da,
der kunde sendt hans Sjæl — blot bort herfra?
og var da ham alene Døden nægtet,
der havde allermest for Døden fægtet?
Han følte, — hvad en Sjæl vel føle vil,
naar Lykken driver falskelig sit Spil, —
sin Brødes Vægt og Kvalens Bitterhed,
som Sejerherrens Hævn ham trued med; —
han følte; — men det stolte Sind, som før
drev ham til Daad, blev nu til Skjul og Slør;
med stolt og fattet Mine ligned han
en Sejerherre, ej en fangen Mand;
skjønt han var træt af Strid, og Saaret værked,
saa roligt var hans Blik, at Faa det mærked;
mens længer borte Hoben stemte i
sit frække Raab, da Skrækken var forbi,
de bedre Mænd, som stod ham nær, bød ham
ej Haan, hvem nys de flygted for med Skam;
og Vogterne, der drog med bister Hu
ham bort, saa paa ham med en lønlig Gru.

IX.

Og Lægen kommer; han kun forske vil,
hvor stor en Kval der end er Livskraft til;
til Lænkers Vægt at bære nok han fandt
og til hver Pinsel at fornemme grant.
Imorgen, — da skal Aftensolen se

paa Marterpælen ham i Kval og Ve,
og naar den atter stiger rød og klar,
da skal den se, hvordan sin Kval han bar.
Den Marter er blandt alle længst og størst,
til hver en anden Kval den føjer Tørst,
af Døden ikke slukt i mange Dage,
mens sultne Gribbe rundt om Pælen drage. —
«Vand! — Vand!» — men Hadet ler ad Ofrets Nød
og nægter det; thi Drikke er jo Død. —
Det var hans Dom; saa gik de hver sin Kaas,
og ene laa han der bag Bolt og Laas.

X.

Hvem kunde nu i Sjælens Dyb ham se?
ja neppe kjendte han det selv maaske!
Der er i Sjælen en kaotisk Strid,
naar alle Elementer vildt i Splid
de spildte Kræfter mod hverandre vender,
og Nag, — men uden Anger, — skjærer Tænder;
den Løgnens Aand, som forhen mæled ej,
raaber, naar Alt er skeet: «Det sagde jeg!»
Tomt Ord! Den stolte Aand kan harmfuldt syde
og trodse vildt; — de Svage kun fortryde!
selv naar den føler mest en ensom Stund
og skuer i sit Væsens dybe Grund,
vil ingen enkelt Tanke vinde Magt,
mens alle andre er til Tavshed bragt;

men for dens Blik den hele vilde Hær
ad tusind Veje mylrer fjern og nær:
Ærgjerrighedens Drøm udslukt i Nat,
Kjærlighed bittert skuffet og forladt,
Æren og Livet selv i Fare sat,
Glæden forspildt, Foragt og bittert Nag
mod dem, der juble ved vort Nederlag,
det Svundne haabløst, Fremtids raske Fjed, —
ad Himlen eller Helved til — hvem veed?
Daad, Tanker, Ord, der før ej saa bestemte
som nu for Mindet stod, dog aldrig glemte;
Smaating, — en Leg de dengang tyktes kun, —
nu hver en Brøde tung i Alvors Stund,
det Dødsensnag af Udaad lønligt øvet,
hvis Braad vil pine skjult, men ikke sløvet; —
kort, Alt, hvad Øjet gyser ved at se,
den aabne Grav med al dens dulgte Ve,
som Hjertet viser frem, til Stolthed slaar
i Stykker Spejlet, der for Sjælen staar.
Ja, — Alt kan Stolthed dølge; Modet kan
mod Alt selv midt i Faldet holde Stand.
Frygt kjender Alle; hvo den bedst kan dølge
den Hykler ene Agt og Ros skal følge,
ej den, der skryder højt og flygter fejg,
men den, der vandrer tavs ad Dødens Vej;
hans Tanke gik den lange Vej saa tidt,
at han gaar halvvejs den imøde frit.

XI.

Højt under Taarnets Tag, i Fangevraa,
i Fjendevold haardt lænket Konrad laa.
Paschaens Slot var brændt; til Taarnets Ly
med Fange og med Hof han maatte ty.
Ej Konrad dadled Dommen; vilde han
ej gjort det samme mod sin Avindsmand?
Alene sad han; — i sit Hjertes Mørke
han stirred ned, men samled al sin Styrke;
een Tanke vilde alt hans Mod dog lamme:
«Hvorledes vil det Bud Medora ramme!»
Da først han Hænder vred, saa Jernet klirred,
og sled i Lænkerne, mens vildt han stirred;
dog snart fandt han en Trøst, indbildt maaske,
og smiled ad sit eget Hjertes Ve. —
«Nu komme Marterdøden, naar den vil!
jeg maa jo hvile, styrke mig dertil!»
Saa sneg han mødig sig til Lejet hen,
og snart han sov, hvad han saa drømte end.
Ved Midnatstid begyndte Kampens Færd; —
hos Konrad fulgte Daad paa Tanken nær,
og Mordets Aand vil nødigt Tiden øde;
den havde knap forsømt een blodig Brøde.
Een Time saa ham, før den helt var runden,
formummet, — røbet, — sejrende, — og bunden, —
Høvding paa Land, en fredløs Mand paa Vove,
Drabsmand og Frelser, Fange, — og nu sove!

XII.

Hans Søvn var rolig; — neppe hørligt lød
hans Aandedræt; — Held ham, om det var Død!
Han sov; — hvem lister sig hans Leje nær?
hans Fjender gik; — han har ej Venner her;
er det en Engel, sendt med Naadens Ord? —
et himmelsk Aasyn, dog kun skabt af Jord!
den hvide Haand bar Lampen; men dens Flamme
hun dækked, at den brat ej skulde ramme
hans Øje, der kun aabnes vil til Kval,
og først i Døden atter lukkes skal; —
de sorte Øjne, — Kindens Rosenblod, —
de perlesmykte Lokkers mørke Flod, —
den Alfeskikkelse, — den nøgne Fod,
som Sne, der faldt paa Jord, saa let og hvid, —
hvor kom hun gjennem Nat og Vagter hid?
Den Magt, som gjør hver Kvinde kjæk i Fare,
Ungdom og Medynk ledede Gulnare.
Hun kunde ikke sove, — i sit Blund
Seyd mumled om den fangne Røver kun; —
hun sneg sig bort; hans Ring paa Haand hun bar;
tidt før i Skjemt med den hun smykket var;
den baned hende Vej; den dorske Vagt
fast uden Spørgsmaal lystrede dens Magt.
Udmattet af at skifte Hug og Stik
saa de paa Konrads Søvn med Avindsblik;
forfrosne og søvndrukne laa de der
ved Taarnets Dør, og Vagt de holdt ej mer.

De hylded Ringen med et døsigt Nik
og spurgte ej, hvorhen dens Bærer gik.

XIII.

Forbavset stirred hun. — «Hans Søvn er sød,
mens andre Øjne græde for hans Nød!
og mine sværme uden Hvile her.
Ved hvilken Trolddom blev den Mand mig kjær?
Sandt nok, mit Liv og mer jeg skylder ham;
os Alle frelste han fra Nød og Skam;
for sent jeg tænker — tys! — nu drager han
et Suk; — han rører sig; nu vaagner han!» —

Sit Hoved løfter han; — af Lysets Glands
han blændes; — skuffer ham da ej hans Sands?
han rører Haanden; — hæst hans Lænke skratter
og siger ham forvist, han lever atter.
««Hvem der? hvis ej sit Spil et Luftsyn drev,
min Vogters Aasyn sært forskjønnet blev!»» —

«Korsar, du har forglemt mig; men mod mig
du øvet har en Daad, uvant for dig; —
se paa mig! — kom ihu, du var mit Skjold
mod Luen og din vilde Skares Vold.
I Mørket kom jeg, ikke for din Nød
at øge; — men jeg vil ej se din Død.»

««Skjøn Jomfru, da er vistnok her dit Øje
det eneste, det Syn ej vil fornøje; —
de vandt; saa lad dem nytte deres Spil;
men deres Høflighed jeg takke vil,
der undte mig saa skjøn en Skriftefader!»» —
Der knyttes tidt, hvor sælsomt end det lader,
til Sorgens allerstørste Bitterhed
en Skjemt, — den bringer ikke Trøst og Fred;
den sørgelige Skjemt vil Ingen tro;
den smiler bittert; men den smiler jo;
ja selv den viseste og bedste Mand
paa Retterstedet stundom skjemte kan!
fra Glæden stammer ej den Munterhed;
hans eget Hjerte skuffes ej derved.
Hvad der end foer nu gjennem Konrads Hu,
et sælsomt Smil halvt glatted Panden nu;
en Klang af Lystighed var i hans Ord,
som om det var den sidste her paa Jord; —
det var ham fremmed; thi hans korte Liv
knap havde Rum for mer end blodig Kiv.

XIV.

«Korsar, din Dom er fældet; men jeg mægter
Seyd at formilde, naar han kjælent smægter.
Jeg vilde gjerne strax dig Frelse bragt;
men dertil har jeg ikke Tid, ej Magt;
udsætte vil jeg dog, saavidt jeg evner,

den Dom, som knap en Dag endnu dig levner;
mer tør jeg ej; dig selv vist neppe hued
et Vovespil, hvis Tab os begge trued.»

««Tilvisse, nej! jeg hærdet er mod Alt,
kan dybere ej falde, end jeg faldt;
frist ikke Faren; frist ej mig til fejg
at fly fra Fjenden, jeg besejred ej;
jeg kunde ikke sejre; skal jeg fly, —
kun jeg blandt alle Mine Døden sky?
Dog, Een saa fast i min Erindring bor,
at Øjet hende selv at skue tror.
Min Trøst, mit Haab i Livets Storm og Slud
var kun mit Skib, mit Sværd, Hun og min Gud!
han har forladt mig, som jeg ham forlod,
og lagt mig under mine Fjenders Fod.
Min Bøn skal ej hans Throne haane fræk,
fremtvungen som den fejge Træls af Skræk;
jeg lever og formaar at lide kjæk;
mit Sværd blev mig af Haanden vristet jo,
der burde bedre holdt den Klinge tro.
Mit Skib er sunket eller taget; — men
for hende kunde jeg dog bede end.
Kun hun til Jorden binder mig; den Smerte
vil knuse hendes mer end ømme Hjerte,
vil øde denne Skjønhed, — aldrig paa
dens Lige troede jeg, før din jeg saa.»» —

«En Anden elsker du? — dog hvorfor høre
paa dette? hvad har jeg dermed at gjøre?
Og dog, — du elsker! — jeg misunder dem,
hvis Bryst fandt ved et trofast Bryst sit Hjem,
som kjender ej den Tomhed, der kan trykke
en Sjæl, der kun i Drømmen fandt sin Lykke.» —

««Jeg troede, at du elsked ham, min Frue,
for hvem jeg frelste dig af Dødsens Lue.»» —
«Jeg elske Seyd! — Nei, — nej! — og dog jeg
stred, —
engang, — ej længer, — for med Kjærlighed
at møde ham; — men det var snart forbi;
jeg føler, Elskov bor kun hos de Fri.
Jeg er i Trældom, højst en Yndlingstræl;
hans Glands at dele regnes for mit Held!
hel mangen Gang mit Hjerte spurgte jeg:
Elsker du da? — det bitre Svar var: Nej!
haardt er det denne Ømheds Tvang at lide
og mod sin magtesløse Afsky stride,
dog mere haardt, naar Hjertet i sin Kval
for Een — maaske en Anden skjule skal.
Min Haand han tager — uden Strid og Tvang;
dens Puls gaar rolig kun sin vante Gang;
og slipper han, den synker dorsk og lad;
saa kold en Elskov bliver ej til Had;
ej ved hans hede Kys min Læbe luer;
ved andre Minder isnér jeg og gruer.
Ja, — havde jeg af Elskov brændt, maaske

jeg kunde den til Had omskiftet se;
men kold ser jeg ham komme, rolig gaa;
fjern fra min Tanke kan han hos mig staa;
naar Eftertanken kommer saa tilsidst,
fra nu af Væmmelse den bringer vist;
Slavinde er jeg; — det min Stolthed krænker;
o, men hans Brud, — det værre var end Lænker!
Ja, gid hans Elskov vilde vende sig
kun til en Anden snart og unde mig —
endnu igaar jeg kunde sige — Fred!
men, hvis jeg nu vil hykle Kjærlighed,
husk, Fange, det er for at frelse dig,
til Tak for Livet, som du skjænked mig,
og give dig til den, der kunde tænde
en Elskovsglød, — som jeg skal aldrig kjende. —
Farvel! — det gryr ad Dag; — jeg maa afsted; —
det bliver dyrt; — idag dog har du Fred.

XV.

Hans Haand i Lænken drog hun til sit Bryst,
bøjed sit Hoved, vendte sig, og tyst
forsvandt hun som en liflig Drøm ved Nat. —
Var hun da her? og er han nu forladt?
en Perle funkler paa hans Lænke, — se!
den Taare klar, der flød for Andres Ve,
af Medynks Væld udsprang den blank og ren,
fra Herrens Haand en sleben Ædelsten!
Hvor farlig, umodsigelig en Magt

er ikke i en Kvindes Taare lagt!
det Svaghedsvaaben kan hun vældigt svinge;
som Skjold og Spyd det frelse kan og tvinge; —
fly den! thi Dyd er svag og Visdom fejler,
naar i det Sorgens Væld de dybt sig spejler; —
hvi flygted Helten fejgt og Verden misted?
en Taare af Kleopatra ham fristed.
Dog døm ej Triumviren; Mangen satte
derved ej Jorden til, men Himlens Skatte,
gav Menneskenes Fjende sig til Pris
og led for Skjøgegraad sin Sjæls Forlis!

XVI.

Det dages; til den blege Fange trænger
Gaarsdagens Straaler ind, — dens Haab ej længer.
Hvad skal før Nat han vorde? skal med Skrig
de sultne Ravne flagre om hans Lig,
hvis lukte Øje mærker ej dertil,
mens Sol gaar ned, og Duggen falde vil
omkring de stive Lemmer vaad og klam
og kvæge Jorden, — Alt — undtagen ham?

TREDIE SANG.

«Come vedi — ancor non m'abbandona.»
DANTE.

I.

Langs ad Moreas Høje Solen gled,
i Afskedsglandsen skjønnest, langsomt ned,
ej som i Nord, halvskjult af Skyers Krands,
men skyløs, straalende i Liv og Glands!
paa Dybet den de gyldne Straaler strøede;
de grønne Bølger skjælve, mens de gløde.
Æginas gamle Fjeld og Idras Kyster
den Glædens Gud med Afskedssmilet trøster;
sit gamle Hjem han end saa gjerne ser,
skjønt ej hans Guddomsaltre staa der mer.
Og Skyggerne, der ned ad Bjerget haste,
dig, stolte Salamis, et Kys tilkaste!
og de azurblaa Buer vidt udspændte
er ved hans Blik til Purpurglød optændte,
og Farvespillet, der langs Tinden iler
med Himlens Skjær hans lyse Vej tilsmiler,
indtil i Skygger dulgt for Land og Vove
han gaar bag Delfis Fjelde hen at sove.

Paa slig en Aften saa dens sidste Blik,
Athen, din Vismand tømme Dødens Drik.
For dine bedre Sønners bange Blik,

den sidste Stund kun altfor skyndsomt gik,
End ej! — end er ej Sol fra Højen svunden;
den dyre Afskedsstund er ej udrunden;
men dunkel er for Sorgens Blik dens Ild,
og mørkt er Bjergets skjønne Farvespil;
vil Mørke om det skjønne Land den brede,
som Phoebus aldrig før saa til i Vrede?
men før den bag Kithærons Tind var slukt,
var Dødens Bæger tømt, hans Aand paa Flugt,
hans, der ej kunde fejgt for Faren vige,
der leved og der døde uden Lige.

Men fra Hymettos over Sletten ned
i stille Vælde Nattens Dronning skred.
Ej skumle Taager, Bud om Stormens Spil
den straaleklare Pande hyller til;
den hvide Søjle hilser hendes Glands,
mens Straalen leger om dens Hovedkrands;
og bævende de lyse Straaler spilled
paa Minaretens Top om hendes Billed;
Olivenlunde mørke, vidt omstrøede,
hvor mat Kephissus' svage Strømme fløde,
Moskeen skygget af Cypresser dunkle,
Kiosken, hvor de muntre Taarne funkle,
og mørk, tungsindig i sin høje Ro
en ensom Palme tæt ved Theseus' Bo, —
Alt fængsler med sit rige Farvespil
hvert Øje, der ej dorsk er lukket til.
Ægæerhavet brøler ej i Harm,

fra Striden dysses ind i Blund dets Barm,
og atter festligsmykt det breder ud
af Guld og af Safir sit rige Skrud,
og fjerne Øers Skygger stirre paa
Havfladen, mens den smiler blank og blaa.

II.

Det var ej dig, jeg vilde synge om; —
hvorfor mon du mig da i Tanke kom?
O, hvem kan se dit Hav og ikke glemme
alt Andet, for dit Minde kun at gjemme?
for denne Tryllemagt maa Alt sig bøje.
Hvem saa vel Solen over dine Høje,
du dejlige Athen, engang gaa ned.
og mindes ej din Aftens Herlighed?
ej den, hvis Sjæl med trolddomsbundne Tanker
bestandigt blandt Kykladers Vrimmel vanker!
Du er dog ikke fremmed for min Sang;
over Korsarens Ø du Sceptret svang; —
gid atter fri den vorde din engang!

III.

Solen er dalet; som dens Skjær svandt bort
fra Fyrets Tind, da sank som Natten sort
Medoras Hjerte; trende Døgn var omme,

og intet Bud om den Troløses Komme!
Det stormed ej; en sagte gunstig Vind;
Anselmos Skude løb igaar alt ind;
men andet Budskab bragte han jo ej
end, at han traf ham ikke paa sin Vej.
Hvis Konrad havde havt ham med sig hist,
helt andet Bud var nu at melde vist.
Natbrisen lufter op; den hele Dag
hun havde stirret efter Mast og Flag.
Mørk sad hun der; tilsidst til Strandens Bred
ved Midnats Tid drev Angsten hende ned;
der vanked hun og ænsed Skummet ej,
der sprøjted over hende paa sin Vej;
hun mærked Intet, flytted ej sin Fod,
fornam ej Kuld, skjønt Is var hendes Blod;
og Angsten blev en Vished nu tilsidst;
ja, kom han nu, brast hendes Hjerte vist.

Tilsidst en Baad, — et enligt Vrag der kom;
først traf de hende, som de søgte om;
nogle med Saar, i bitter Nød Enhver;
hvorledes nu de Faa stod frelste her,
det vidste de knap selv, og Intet mer.
Hver vented tavs og mørk paa, hvad hans Fælle
maaske om Konrads Skjæbne kunde melde;
de vilde sige Noget; men for hende
det var, som om de turde ej bekjende.
Hun saa det, sank dog ej; skjalv ej derved;
thi under denne Sorgens Haabløshed,

i denne blide, svage Skabning boede
en Sjæl med større Kraft, end selv den troede;
mens der var Haab, den kunde smelte blød; —
naar Alt var tabt, var ej dens Blidhed død,
den blunded kun, men Styrken talte nu:
«Naar Hjertet misted Alt, hvad frygter du?» —
Den Styrke hører ej Naturen til;
den fødes kun af Hjernens Feberild.

«I staa saa tavse; — dog fortæl mig ej, —
tal intet Ord! — det Hele kjender jeg; —
jeg vil kun spørge, — knap min Læbe kan —
giv Svar i Hast, — sig mig, — hvor ligger han?» —

««Frue! vi veed ej; — vi slap bort med Nød;
men Een forsikrer, han er ikke død;
han saa ham levende, men saaret, — fangen.»»

Ej mer hun hørte; — Alt var endt; — ved Klangen
af disse Ord hver Aare svulmed; brat
om hendes Sjæl sig lagde Mulm og Nat;
hun vakled, — faldt; — nær havde Bølgen taget
sit Offer og en anden Grav bedraget;
men haarde Hænder, — dog med Øjne vaade, —
hjalp medynksfuldt i Hast, hvad de formaaede;
de løfted, støtted, stænked Søvand. paa
den blege Kind, til atter Liv de saa;
de vakte Ternerne, de gav den Svage
til Kvinderne, der flokkedes med Klage.

Saa søgte de Anselmo med det Bud
om stakket Sejr, — der kun til Sorg faldt ud.

IV.

Helt varme Ord faldt i det vilde Stævne;
løskjøbe vilde de, — befri ham, — hævne, —
Alt uden Flugt og daadløs Ro; end lod
dem Konrads Aand ej slippe Haab og Mod;
hvor han end er, hans Mænd vil af hans Nød
udfri ham eller hævne dyrt hans Død.
Ja, Ve hans Fjender! liden er hans Flok;
men der er tro og kjække Hjerter nok.

V.

Seyd sad i Fruerstuen, gram i Hu,
og grunded paa sin Fanges Lod endnu;
hans Tanker mellem Had og Elskov gaa,
snart til Gulnare, snart til Konrads Vraa.
Den skjønne Trælkvind ved hans Fødder stille
gav Agt, om ej hans Sind sig lod formilde;
men hendes store, sorte Øjes Blik,
som søgte hans, end intet Gjensvar fik.
Hans hang ved Perlekrandsen, som det lod;
i Tanken saa han kun sit Offers Blod.

«Pascha, du vandt; Sejr sidder paa din Pande;
Konrad er fangen; slagen er hans Bande;
hans Dom er Døden; han forskyldte den;
fuldt Maal har dog din Hævn ej faaet end.
Om han en stakket Frihed kjøbte sig
for alt sit Guld, — til Vinding blev det dig.
Saa vide Ry om Røverskatten gik;
o gid min Pascha den ihænde fik!
end af den sidste Dyst bedøvet, slagen, —
bevogtet, — fulgt, — snart er han atter tagen; —
men er han dræbt, vil Røverflokken fly
med deres Skatte til et bedre Ly.»

««Gulnare! — bød man for hver Draabe Blod
en Perle rig som Stambuls Rigsklenod,
hvis der for hvert hans Haar af Jomfruguld
imøde blinked mig en Mine fuld,
hvis her Arabiens drømte Skatte laa,
han skulde for det Guld ej Frihed faa!
det havde ej en Times Frist ham bragt,
hvis ej jeg saa ham lænket, i min Magt;
i Hævnens Tørst jeg grunder paa, hvordan
den Kval, der langsomst dræber, findes kan.»»

«Nej, Seyd, din Hævn jeg ikke standse vil;
du har kun altfor gyldig Grund dertil;
kun sikre dig hans Skatte vilde jeg;
blev han end løsladt, fri var han dog ej;

lamslaaet, halvt berøvet Magt og Ry,
saasnart du vil, han fangen er paany.

«Fangen paany! — skal frit han røre sig
een Dag blot, nu, da han tilhører mig?
slippe min Fjende! — for at føje dig,
min smukke Talsmand? — Højt jeg maa paaskjønne,
at du taknemligt nu vil Giaouren lønne,
fordi mod dig alene han var mild
og lagde sagtens ikke Mærke til,
hvor skjønt hans Bytte var; men hør mig, du!
et Raad din Ømhed vil jeg give nu:
jeg tror dig ikke, Kvinde! hvert dit Ord
min Mistro leder sikrere paa Spor.
Da han fra Slottets Brand dig bar i Ly, —
sig, dvæled der du for med ham at fly?
spar kun dit Svar! i dine Kinders Gløden
jeg læser klart Bekjendelsen af Brøden.
Ja saa, skjøn Jomfru! tag dig kun ivare,
hans Hoved er ej ene nu i Fare!
eet Ord endnu, — og det er nok for mig.
Forbandet var den Stund, han frelste dig
af Flammen! — heller maatte — dog, da vilde
jeg nu for dig min ømme Sorg jo spilde;
nu truer dig din Herres Røst. — Du Frække!
veed du, jeg kan din kaade Vinge stække?
med Ord min Vrede sjelden nøjes vil;
vogt dig! driv ej for trygt dit falske Spil! —

Op stod han; barsk og langsomt bort han gik
med Harm og Trusel i sit Afskedsblik,
den Herre kjendte Kvinderne kun slet;
ej bistre Blik og Ord dem skræmmer let.
Gulnares Hjerte kjendte han kun lidt,
i Harm saa dristigt som i Ømhed blidt.
Hans Mistro krænked hende; hun forstod
endnu ej selv sin Medynks dybe Rod.
Hun var Slavinde; — skulde Fangen hun
ej ynke? Navnet var et andet kun;
hans Harm kun halvt hun fatted, ænsed end,
og voved sig paa Farens Vej igjen;
igjen et harmfuldt Nej, — da var den vakt,
den Tankens Strid, som Kvinden Fald har bragt!

VI.

Lang, angstfuld, mødig, tyst, ensformig gik
en Dag og Nat; hans Sjæl ej Hvile fik;
det Mellemrum af Tvivl og Frygt og Nød, —
hver Time kunde bringe mer end Død,
hvert Skridt, hvis Gjenlyd op fra Porten kom,
Øxe og Baal maaske det varsled om;
hver Lyd, der dirrede imod hans Øre,
maaske den sidste var, han skulde høre;
hvis Rædsel kunde gjort ham tam og fejg,
da havde denne stolte Sjæl vel ej
nu været vel beredt til Dødens Vej;

træt var den, sønderknust maaske; men tyst
stred den dog denne allerværste Dyst.
I Kampens Hede, Stormens vilde Brum
er der for ingen modløs Tanke Rum;
men lænket i et ensomt Fangebo,
mens Sindet evigt skifter uden Ro,
at stirre i sin Sjæl, — at se tilbage
paa Fejl, som ændres ej ved Sorg og Klage,
at vente, hvad det er for sent at sky,
at tælle Livets Timer, mens de fly, —
uden en Ven til Trøst, der vidne kan
for Verden, at du døde som en Mand, —
trindtom kun Fjender, som med giftig Mund
besudle vil dit Livs den sidste Stund, —
foran dig Marter, — Aanden trodse kan,
men tvivler, om og Kjødet holder Stand,
og føler, at et Skrig blot vil forspilde
det Manddomsry, du sidst forsage vilde, —
og Saligheden hisset dig frakjendt
af dem, der fromt paa Naaden tog Patent, —
og, — mer end det uvisse Edens Lyst, —
din Himmel her paa Jord, dit Haab, din Trøst,
din Elskede bortreven fra dit Bryst! —
med slige Tanker maatte Fangen stride
og bære mer end menneskelig Kvide; —
han bar den, — hvem vil spørge om, hvordan?
det er dog Noget blot at holde Stand.

VII.

En Dag gik hen; Gulnare kom ej mer;
den anden, — tredje; end hun kom ej der;
ved hendes Yndes Magt var det dog skeet,
at end den næste Sol han havde seet.
Den fjerde Dag randt hen, og Natten brød
mulmhyllet frem med Uvejr i sit Skjød.
Hvor lytted han til Bølgens Brag den Stund!
saa vakte det ham aldrig før af Blund;
ved Brølet af hans eget Element
hans vilde Sjæl til vild Begjær blev tændt;
tidt han med vinget Fart paa Bølgen red,
glad ved den Storm, der bar ham rask afsted;
nu for hans Øre lød dens Plask, — en kjær,
en velkjendt Røst, — men ak! forgjæves nær!
højt hyled Stormen; over Taarnets Tag
end højere lød Tordenskyens Brag;
forbi hans Fængselsgitter Lynet gik;
det fryded mer end Stjerneglands hans Blik;
tæt trak han Lænken hen til Vindvets Rist,
og haabed, at det traf dog vel tilsidst.
Med lænket Haand han Himlen bad at ramme
af Naade nu sit Værk med Lynets Flamme;
hans Bøn og Jernet lige lidt formaaede;
Uvejret rulled bort; ham det forsmaaede;
dets Bulder sagtned, tav; han stod igjen
forladt, som svigtet af en troløs Ven.

VIII.

Midnat var omme, — til den tunge Dør
kom lette Fjed, — de standsed, — atter, hør! —
hæst drejed Nøglen sig i Laasen om;
hans Hjerte anede det nok, — hun kom!
hvad end hun synded, ham en Skytsaand øm,
saa dejlig som en Eneboers Drøm,
forandret dog fra sidst, hun kom herind;
hun bæved mer, var mere bleg om Kind;
sky faldt paa ham det sorte Øjes Glød
og talte, førend Ordet hørtes: — «Død!
ja, Død! — et sidste Raad der er mod Nøden; —
det værste; — værre dog er Marterdøden!» —

««Frue, jeg venter Intet, — samme Svar
alt sidst du hørte; — jeg er den, jeg var!
hvi vil du for en Røvers Liv dog stride
og ændre Dommen, jeg med Ret maa lide?
ved mangen lovløs Gjerning, ej blot her,
er jeg den Hævn, mig Seyd bereder, værd.»»

«Hvorfor jeg vil? — fordi — o, frelste du
mit Liv da ej fra mer end Trældoms Gru?
hvorfor? — og har din Nød da gjort dig blind
for, hvad der røres ømt i Kvindens Sind?
skal jeg da røbe, hvad en Kvindes Blu
tør ikke nævne, — Striden i min Hu?
trods al din Brøde har du vundet mig, —

jeg frygted, — takked, — ynked, — elsked dig.
Svar ikke nu; fortæl mig atter ej,
en Anden er din Brud, forsmaaet jeg;
er hun end øm og skjønnere maaske, —
jeg trodser Farer, som hun ej tør se.
Var du for Alvor hendes Hjerte kjær, —
hvis jeg var din, — du var ej ene her; —
en Røverbrud, og ej sin Husbond følge?
skal Hjemmet slig en ædel Frue dølge? —
Tal ikke nu! os begge svæver nær,
kun fæstet ved et Haar, det skarpe Sværd;
men tør du gaa, hvor Frihed vinker dig,
tag denne Dolk, — staa op — og følg med mig.»

««Ja, let vil vist med disse Lænker paa
mit Fjed blandt Vagterne, der sove, gaa!
du glemmer, — kan jeg fly med Jern om Fod?
er denne Dolk i Kamp en Klinge god?

Vantro Korsar! mig er jo Vagten huld,
til Oprør villig, graadig efter Guld;
din Lænke falder paa et Ord af mig;
thi uden Hjælp stod jeg ej nu hos dig;
vel har og siden sidst jeg brugt hver Stund;
hvad Ondt er gjort, er gjort for din Skyld kun;
dog nej, — at straffe Seyd er ingen Brøde;
Voldsmanden, den forhadte, han maa bløde!
Du gyser? — men jeg er forvandlet; — levnes
mig Haan og Skjændsel kun, saa vil jeg hævnes! —

jeg er beskyldt for, hvad endnu min Sjæl
foragted, — altfor tro, skjønt jeg var Træl.
Smil kun! — med Uret dog han krænked mig;
jeg var ej utro, — elsked end ej dig;
men han har sagt det; — vil Tyrannen skynde
og tirre selv ved Mistro til at synde,
fortjener han den Lod, hans Ord forkynde. —
jeg elsked ej; — han kjøbte mig, — med Tab;
thi Hjertet mangled ved det Kjøbmandskab;
jeg bar min Trældom tavs; men han har sagt,
at bort med dig at flygte var min Agt;
du veed, han løj; men snart han angre kan,
at med hans Uret blev hans Spaadom sand.
Han gav dig ikke Frist, fordi jeg bad,
men for at mætte mere fuldt sit Had,
kun ved din Marter og min Jammer glad.
Han truer ogsaa mig; jeg venter kun,
at til sin Lyst han sparer mig en Stund;
men falmer jeg og mættes han tilsidst,
saa er jo Sækken her og Søen hist.
Er jeg en Dukke da til Leg og Tant,
der bruges ikke mer, naar Glandsen svandt?
jeg saa dig, — elsked dig, — du frelste mig; —
taknemlig vilde Trællen vise sig; —
dog, hvis jeg ej for Liv og Ære grued, —
han holder Ord, naar han i Vrede trued, —
dig havde jeg da frelst, men ham bevaret.
Nu er jeg din; — nu være Intet sparet!
Du elsker ikke mig; — det Værste veed

om mig du kun; — ak! denne Kjærlighed —
og dette Had har jeg ej følt før nu.
O, kjendte blot mit Hjertes Troskab du,
da vilde du ej skrækkes nu og grue
for dette Hjertes østerlandske Lue;
den viser dig nu Vej til Frelsens Havn;
den leded hid Majnotterbaadens Stavn;
men i et Kammer, hvor vor Vej skal gaa,
der sover Seyd, — ej mer han vaagne maa!»

««Gulnare! — aldrig tynged paa min Hu
mit svundne Held, mit tabte Ry som nu!
Seyd er min Fjende; mine Mænd han slog
hel skaanselløst, i aaben Fejde dog,
og derfor kom jeg hid i Orlogsfærd
for Drab med Drab at hævne med mit Sværd;
det er mit Vaaben, ej den lumske Kniv;
hvo Kvinder skaaner, stjæler Ingens Liv
isøvne; dit, min Frue, frelste jeg
med Glæde; dette var min Agt dog ej.
Lad mig ej tro, at min Barmhjertighed
greb fejl; — og nu Farvel! gid mere Fred
dit Bryst husvale! — Nattens Timer ile, —
den sidste, der paa Jord mig skjænker Hvile.»»

«Hvile! — ved Gry skal Kval dig sønderslide,
og dine Lemmer sig paa Pælen vride.
Jeg hørte, — saa, — jeg vil ej se derpaa;
hvis du vil dø, saa vil med dig jeg gaa.

Mit Liv, — min Elskov, — Had, — Alt hviler nu
paa dette Tærningkast; — eet Stød kun, du!
forgjæves uden det er Flugt; han naar
os overalt, — og ingen Hævn jeg faar!
min Ungdoms Skam, de lange Aars Ulykke! —
eet Stød vil os for Fremtids Frygt betrygge. —
Men hvis en Dolk til Værge du forsmaar,
jeg prøver, hvad en Kvindes Haand formaar.
Vagten er vundet; snart er Alt forbi; —
Korsar, vi mødes aldrig, — eller fri!
fejler min Haand, ser Morgensolen dig
paa Retterstedet og paa Baaren mig!»

IX.

Hun var forsvunden, før hans Svar hun fik;
men ængstligt fulgte hendes Vej hans Blik;
han samled op sin Lænke, for at mindre
den skulde rasle og i Gangen hindre;
da Laas og Slaa ej standsed mer hans Fjed,
saa rask han kunde, iled han afsted.
Han vidste ej, hvorhen den mørke Vej
sig bugted; Lys og Vagt der fandtes ej;
han saa en dnnkel Lysning; — skal han fly
hvad eller søge dette matte Gry?
Tilfældet leder ham; — hans Pande følte
en Friskhed, som om Morgenluft den kjølte; —
han fandt en aaben Gang; — halv blegnet faldt

den sidste Stjernes Skjær; det lysned alt;
han saa det knap; et andet Lys han skimted,
som inde fra et enligt Kammer glimted;
han fulgte det; der stod en Dør paaklem;
han saa ej mer; kun dette Lys brød frem;
i Hast en Skikkelse kom ud derfra, —
stod, — saa tilbage; — hende var det da!
hun bar ej Dolk; af Brøde intet Spor:
«Den blide Sjæl var ej istand til Mord!» —
Han saa igjen: — hvor hendes Blik var sky,
som om i Skræk det vilde Dagen fly! —
hun standsed, og det mørke Haar hun skjød
tilbage, der om Barm og Aasyn flød,
som om hun havde staaet bøjet nys
over et Syn, hun saa med Skræk og Gys. —
Men se, mens Haanden over Panden foer,
den havde ubemærket sat et Spor;
han saa kun Farven; — næsten sank hans Mod:
et svagt, men sikkert Tegn paa Brøden, — Blod!

X.

Slag havde før han seet; han saa imøde
den Marter, der ham trued for hans Brøde;
haardt var han fristet, tugtet; om hans Haand
sad end, maaske for evigt, Lænkens Baand; —
men ej ved Kamp, ved Fangenskab, ved Smerte,
ved nogen Rædsel dybest i hans Hjerte

saaledes stivnede hans Blod af Gru
som ved den Purpurplet det isned nu.
Det Blodstænk, dette Brødens svage Spor
forjog al hendes Aasyns Skjønhedsflor!
Blod kunde kold han se; det var ej nyt;
men da var det i Strid, — af Mænd udgydt.

XI.

«Nu er det gjort! — nær var han vaagnet; — Alt
er nu forbi; — dyrt er dit Liv betalt. —
Unyttigt er hvert Ord; afsted! nu fly!
hist vugger Baaden; det er Morgengry.
De Faa, jeg vandt, tilhøre ganske mig,
og til dit Mandskab vil de slutte sig.
Min Haand skal snart forsvares af min Røst,
naar Bølgen bær fra den forhadte Kyst.»

XII.

Hun klapped i sin Haand; fra dunkle Haller
kom Mor og Græker, hendes tro Vasaller;
de løste tyst og rask hans Haand og Fod;
frit var som Bjergets Vind hvert Ledemod.
Men paa hans Sjæl et Tungsind faldt med Magt,
som Jernets Byrde nu paa den var lagt.
De mæled ej; paa hendes Vink opsprang

en Dør; til Stranden gik en lønlig Gang;
bagved den ligger Byen; snart de staa,
hvor muntre Bølger op paa Sandet slaa;
og Konrad fulgte, hendes Vink han lød;
han ænsed ej, til Frelse eller Død;
al Modstand var forgjæves her, som om
Seyd leved end og over ham holdt Dom.

XIII.

De var ombord; i Vinden Sejlet slog; —
hvormeget saa han ej i Mindet dog!
hensunken sad han; Næsset hæved hist
sin Jættekrop der, hvor han ankred sidst.
Hvor kort en Tid fra denne Nat til nu!
og dog hvor rig paa Sorg og Blod og Gru!
da Skyggen faldt paa Masten, i sin Haand
sit Aasyn skjulte han med sorgfuld Aand;
han tænkte paa Gonsalvo, — sine Mænd, —
den korte Sejr, der svigted snart igjen, —
hende, sin fjerne Brud han tænkte paa;
han vendte sig, — og Mordersken han saa!

XIV.

Hun vogted paa hans Aasyn mørkt og koldt;
ej længer dette Isblik hun udholdt;

og hendes Øjes sære, vilde Glød
i Taarer drukned; — ak! for sent de flød.
Hun knæled, greb hans Haand: «Forbarm du dig,
om Allah selv endog fordømte mig.
Hvad, uden denne Mørkets Daad, var du?
bebrejd mig, — men ej nu, — o, skaan mig nu!
jeg er ej, hvad jeg synes; vild blev jeg
af Nattens Gru; driv mig til Vanvid ej!
hvis ej — skjønt brødefuldt — jeg elsked dig,
saa leved du ej nu — og haded mig.»

XV.

Hun gjør hans Tanker Uret dog; de vende
Anklagen mod ham selv mer end mod hende;
men uden Ord, i Mørke dybt og tyst
de bløde i den tavse Grav, — hans Bryst. —
For Medbør gaar det over Bølgen blaa;
om Stavnen lege muntre Vover smaa;
fjernt viser sig i Horisontens Rand
en Plet, — en Mast, — et Sejl — en Orlogsmand!
fra Merset har den lille Baad de seet
og mere Sejldug ud for Vinden bredt;
saa stoltelig dens Fart imod dem gaar;
paa Stevnen Hast, paa Siden Trusel staar; —
et Glimt; — for Boven hen en Kugle fløjter
og vander hvislende, mens Skummet sprøjter.
Op sprang da Konrad af sit Tungsinds Blund;

et længe ukjendt Smil var om hans Mund:
««Mit eget røde Flag! — igjen! — igjen!
jeg er ej helt forladt paa Havet end!»» —
Han prajer dem; hans Tegn de kjendes ved;
de mindske Sejl; de fire Baaden ned,
og «Konrad! Konrad!» jubler Allemand;
den Glædestummel Intet stille kan;
med Stolthed i sit Blik, med lette Fjed
frem paa sit eget Dæk igjen han skred,
hvert bistert Aasyn af et Smil blev lyst;
nær havde de ham trykt til deres Bryst.
Han glemte halvt sin Fare og Forlis,
og hilste dem igjen paa Høvdingvis.
Anselmos Haand han trykked varmt og stod
igjen med Sejershaab og Herskermod!

XVI.

Da Jublen tav, det tyktes fast en Skam,
at uden Kamp de havde vundet ham;
de sejled ud til Hævn; var det dem sagt,
en Kvinde havde denne Daad fuldbragt,
da var hun bleven deres Dronning; ej
som Konrad stolt de vraged Raad og Vej.
De skotte til hverandre, hviske, le
og med Forundring paa Gulnare se,
og hun, — mere og mindre end en Kvinde, —
er sky for Blikke, skjønt hun Blod saa rinde.

Paa Konrad bedende hun fæster Øjet;
hun sænker Sløret og staar tavs og bøjet;
paa Brystet Armene er korsvis lagt; —
han frelstes; — Resten staar i Skjæbnens Magt.
Skjønt mer end Vanvid i den Barm kan gløde,
skjønt Had og Elskov vildt hinanden møde, —
en Kvinde er hun dog i al sin Brøde.

XVII.

Han saa det, følte det; — hans Hjerte bød
Had til den Daad, — men Sorg for hendes Nød.
Hvad hun forbrød, kan Taarer ej bortgræde,
og Himlen vil det ramme i sin Vrede;
men — det var gjort; han vidste og forstod,
for ham traf denne Dolk, flød dette Blod,
og han var fri! — ham havde hun betalt
med Alt paa Jord, — i Himlen mer end Alt!
Han nærmed sig; — de sorte Øjne bly
sig sænked for hans Blik og søgte Ly;
forvandlet stod hun der med ydmygt Sind,
mens Farven skifted tidt paa hendes Kind,
indtil der paa det blege Aasyn stod
ej andet Rødt end denne Plet — af Blod!
han tog den Haand, — den skjalv, ak nu for silde! —
saa vild i Had, i Elskov øm og stille;
han trykked den; — den skjalv, — og fra hans egen
var Kraften, fra hans Røst var Klangen vegen.

«Gulnare!» — hun var stum, — «kjære Gulnare!» —
kun med et Blik formaaede hun at svare;
halv søgte hun, halv sank hun til hans Bryst; —
o, nægtede han hende denne Trøst,
mer eller mindre var han end en Mand; —
men støde hende bort, — ej kunde han.
Ja, — hvis ej Anelser ham havde skræmt,
sin sidste Dyd maaske han havde glemt.
Dog selv Medora vilde ej formene
ham dette Kys, det første, sidste, — ene,
som Svaghed stjal fra Troskab; o, saa smukke
var disse Læber, fra hvis brudte Sukke
der aanded ud et duftende Behag
som Vift af Elskovsgudens Vingeslag.

XVIII.

Ved Aftenstid kom de til Øen hjem,
og Fjeldet selv imøde smiled dem;
en livlig Tummel fyldte Havn og Rhed,
og Fyr og Blus var tændt hvert paa sit Sted;
henover Bugten Baade foer omkring;
Delfiner boltred sig i muntre Spring;
ja selv den hæse Maages Klynken lød,
som om dens Næb dem et Velkommen bød;
ved hvert et Lys, de saa bag Gitret skinne,
i Tanken saa de Vennerne derinde.
O, hvem velsigner Hjemmets Glæde mer
end den, som det fra Bølgetumlen ser?

XIX.

Fra Fyr og Hytte Lysets Hilsen kom;
blandt dem Medoras Taarn han leder om; --
han ser forgjæves; — sært er det tilvisse,
at hendes kun er mørkt blandt alle disse!
før svigted ej den Lampes Hilsen mild; —
maaske den ej er slukt, kun dækket til.
Han springer i den første Baad ihast;
han harmes ved det dovne Aarekast.
O, havde han nu Falkevinger paa!
o, kunde som en Pil derop han naa!
da de paa Aaren hviled første Gang,
han vented ej; i Bølgerne han sprang;
igjennem Brændingen til Land han stred,
og rask op ad den kjendte Sti han skred.

Han naaede Taarnet, — standsed; — ingen Røst
derinde lød; rundt om laa Natten tyst.
Han banked, — stærkt; — ej Fodtrin eller Svar
forkyndte, at man aned, hvem det var;
han banked, — sagte; — Haanden skjalv og lød
ej længer, hvad hans tunge Hjerte bød.
Døren gik op; — det Ansigt vel han kjendte;
det var ej den, hvortil hans Hu sig vendte;
det tav; to Gange prøved han at stamme
et Spørgsmaal frem; -- hans Læber var som lamme.
Lampen han greb; dens Lys vil klare Alt;
han tabte den; den sluktes, da den faldt.

Han vented ej, til den blev tændt paany; —
saa kunde han jo ventet Morgengry! —
en anden i den dunkle Gang han skimted,
hvis matte Skjær hen over Gulvet glimted;
han naaede Kamret; der hans Øje saa,
hvad Hjertet aned — men ej troede paa!

XX.

Han vendte sig ej bort; — han talte ikke; —
han segned ej; han stod med faste Blikke;
han skjælved ikke mer; han stod med Ro
og stirred; — ak, vi stirre længe jo,
om end det smerter, og dog vide vi, —
men tør ej tilstaa, — at det er forbi!
hun var saa mild og skjøn i Livets Tid,
at Dødens Visnen syntes mere blid;
i kolden Haand de kolde Blomster laa;
saa let og sagteligt den holdt derpaa,
som om paa Skrømt hun laa der som i Blund,
og vilde drive Skjæmt med Sorgen kun;
de lange mørke Øjenhaar i Krands
om Øjelaaget, hvidt som Sneens Glands,
tilsløred, hvad vor Tanke gruer ved;
ja, — over Øjet skrider Dødens Fjed
med al sin Magt; den styrter Sjælen ned
fra Straaletronen! disse klare Lys
den sænker ned i Nattens mørke Gys;

dog skaaner den endnu den Tryllemagt,
som var paa hendes skjønne Læber lagt.
End er det, som de undlod kun at smile,
fordi en liden Stund hun vilde hvile;
men dette hvide Skrud, — hver Lok udspredt,
saa lang, — saa skjøn, — men uden Liv udbredt, —
nys var de jo en Leg for Sommervinde,
og slap fra Krandsen, som dem vilde binde, —
den hvide Kind, — Alt Dødens Mærke bær; —
men hun er Intet; — hvorfor staar han her?

XXI.

Han spurgte ej; — han saa jo Svaret her;
den stille Marmorpande saa han der;
hun var jo død! — hvad vil han vide mer?
hans Ungdoms Elskov og hans Fremtids Drøm,
Kilden til hver en Tanke mild og øm,
den Eneste paa Jord, han haded ej,
bortreven brat! fortjent var Skjæbnens Vej,
men følt dog ligefuldt. De Gode gaa
til Fredens Hjem, hvor Brøden ej kan naa;
den Stolte, som har her sit Hjerte bundet,
og som paa Jorden Kvaler nok har fundet,
han mister derved Alt, — et Fnug maaske;
men kan dit Alt du rolig svinde se?
tidt dølger jo et stoisk Blik et Hjerte,
der kjender Alt, hvad kjendes kan af Smerte,

og tidt vil Sjælekval bag Smil sig gjemme,
der, hvor de mest sig vise, mindst har hjemme.

XXII.

Hvo dybest føler, finder slet kun Ord
for al den Ve, der i hans Hjerte bor,
hvor tusind Tanker sig til een forbinde
der kan hos ingen af dem Hvile finde;
Ord kan ej Sjælens dybe Løndom nævne;
thi Sandhed nægter Sorgen Talens Evne.
Lamslaaet sank hans Sjæl i Afmagt ned,
og Sløvhed dyssede den fast til Fred;
hans Moders Blødhed til hans Øje fandt
en Vej, og som et Barns hans Taare randt;
hans Hjernes Svaghed aabned Taaren Vej
og tilstod Smerten, lindred den dog ej.
Hans Taarer Ingen saa; maaske de ikke
saaledes havde flydt for Andres Blikke.
Ej længe flød de; snart han dem betvang,
og haabløs, hjælpeløs han gik sin Gang;
Solen stod op; — for ham var Dagen bleg, —
og Natten kom; — fra ham den aldrig veg.
Hvad er saa sort som Sjæletaagens Dække,
der over Sorgens Øje sig vil lægge?
den kan ej, — tør ej se; — mod Mørket hen
den flyr, — og ingen Fører taaler den!

XXIII.

Til Ømhed skabt, var han til Synd bedaaret,
forraadt for tidlig og for længe saaret;
hver Følelse, saa klar som Draaben hist
i Grotten, hærdedes som den tilsidst, —
maaske for Jordens Muld ej fuldt saa ren;
men den faldt ned og frøs og blev til Sten.
Dog Stormen rokker, Lynet kløver Fjeldet;
som det blev og hans haarde Hjerte fældet;
under dets barske Bryn een Blomst der groede;
i Skygge, men i Ly til nu den boede.
Uvejret kom; dem begge Lynet slaar,
det spæde Liljeskud og Klippen haard;
af Planten blev der ej et Blad tilbage,
der kunde melde om dens Nød og Klage,
og af dens kolde Værge laa der kun
de knuste Splinter paa den golde Grund.

XXIV.

Saa blev det Morgen; — til hans Taarn kun Faa
sig voved; men Anselmo vilde gaa.
Han var ej der; man saa ham ej ved Strand;
før Nat, med Angst de søgte trindt om Land;
en Dag endnu, end en fra Bred til Bred
de søgte; — Ekko trættedes derved;
Bjerg — Hule, — Dal ransages, hver en Vraa; —

ved Strand en Baad var tagen bort, de saa, —
og med fornyet Haab tilsøs de gaa.
Alt var forgjæves; — Maaneder randt hen;
Konrad kom ej, kom aldrig mer igjen;
ej Spor, ej Rygte meldte, hvor i Nød
han leved, eller var fortvivlet død.
Hans Mænd begræd ham ene; for hans Brud
oprejste de et Mindesmærke prud.
Han selv fik ingen Mindesten; hans Død
var tvivlsom; men hans Ry saa vide lød.
Han var, som Eftermælet lydt forkynder,
en Røver med een Dyd og tusind Synder.

GIAOUREN.

Et Brudstykke af en tyrkisk Fortælling.

«One fatal remembrance, — one sorrow, that throws
its bleak shade alike o'er our joys and our woes, —
to which life nothing darker nor brighter can bring,
for which joy has no balm — and affliction no sting.»

MOORE.

Der kruser ingen Vind det Hav,
som ruller under Heltens Grav,
den Grav, der ser fra Klippen ned
og byder Skibet først Gudsfred
til det forgjæves frelste Land;
naar lever igjen en Helt som han?

Du skjønne Himmel, evig blaa,
som smiler til de Øer smaa,
der øjnes fra Kolonnas Tind
og glæder det henrykte Sind,
og skjænker Ensomheden Lyst!
der kruses sagte Havets Bryst;
der spejles mangen Fjeldtop rank
i denne Strøm, som klar og blank
om Østens Eden smiler mild;
og hvis en Vind med flygtigt Spil
paa Vovespejlet volder Brist
og river løs en Blomst fra Kvist,
velkommen er den milde Luft,
der trindtom vækker liflig Duft;

paa Høj, i Dal, i Dronningskrud
staar Rosen, Nattergalens Brud,
den Jomfru, hvem hans Toner klang
i Natten for saa mangen Gang; —
hun blusser ved hans Elskovssang;
hans Dronning, Rosen, Havens Pris,
der kues ej af Blæst og Is,
i Ly for Vestens Vinterkuld,
men's hver en Aarstid er den huld,
og hvad Naturen skjænked den,
den ofrer Himlen sødt igjen;
dens Farveskjær, dens Sukkes Duft
er Takken til den milde Luft.
Og Blomster vrimle paa den Kyst
og Skyggely til Elskovs Lyst
og mangen Grotte skabt til Ro; —
der har Sørøveren sin Bo;
i Vigens Ly han lurer der,
til Kjøbmandssnekken kommer nær,
indtil ved Aftenstjernen klar
han hører Skipperens Guitar;
da lister han i Klintens Ly
sig frem med dæmpet Aaregny
og styrter paa sit Rov med Svig
og gjør den Sang til Jammerskrig.
Hvor sært! Naturen skabte jo
det Land ret som til Guders Bo,
og al sin Skjønheds rige Pragt
har den paa dette Eden lagt, —

og Mennesket i Ondskab stærk
gjør til en Ørk dens skjønne Værk
og tramper dyrisk Blomsten ned,
der kræver ej en Times Sved,
men uden Røgt og Pleje gror
i disse Tryllelandes Jord,
og springer ud i Mark og Lund
og beder sødt om Skaansel kun! —
Sært nok! hvor Alting aander Fred,
er Sjælens Storm saa vild og vred,
og grisk Begjær og Rov og Mord
beherske denne skjønne Jord.
Det er, som onde Aanders Hær
i Strid besejred Engle der,
som Helvedskaren sluppen løs
paa Himmeltroner sad og fnøs;
et Land skabt som til Glæde blot,
saa grumt af Voldsmænds Fod nedtraadt!

Har paa den Døde hvilt dit Blik,
før Dødens første Dag hengik,
den første Dag af Tomheds Øde,
den sidste Dag af Angst og Møde, —
før end Opløsnings fule Magt
hvert Skjønhedstræk har ødelagt, —
saa du den blide Himmelro,
der tog paa dette Aasyn Bo,
de faste Træk og dog saa milde
paa denne Kind saa mat og stille, —

var ej det Øje, mørkt og lukt,
dets Taare standset, Ilden slukt, —
og Panden, saa forandringsløs,
saa kold, hvor Gravens klamme Døs
ængster den Sorrigfuldes Sind,
som om han selv blev draget ind
i det, han skyr og dog maa se, —
hvis det ej var, kun det, — maaske
du kom i Tvivl et Øjeblik,
om og Tyrannen Sejer fik.
Thi dette Dødens Blik er jo
saa skjønt, saa mildt, saa fuldt af Ro! —
saaledes ser nu Hellas ud, —
Hellas, — men i sit Dødningskrud;
vi se det kolde Skjønhedsskjær
med Gys; thi Sjælen mangler der;
det er den Yndighed, som end
ej svandt med Livets Aande hen,
men med et Skjær, vi ræddes ved,
der indtil Baaren følger med,
af Sjælens Liv den sidste Glands,
Opløsning, smykket med en Straalekrands,
et Afskedsglimt af den bortvegne Sands!
en Gnist, maaske fra Himlen kommen ned,
hvis Glands dog Støvet ej kan varmes ved.

Udødelige Heltes Land!
hvor trindt paa Slette, Fjeld og Strand
for Frihed var et Hjemsted trygt

eller en Grav for Æren bygt!
du Storheds Alter, mon jeg ser
Alt, hvad af dig er levnet, her? —
Du Træl, der synker fejg i Knæ,
sig, er ej det Thermopylæ?
den Bølge blaa, der ruller hen, —
du Trælleæt af frie Mænd, —
den Bugt i Klippekystens Favn,
er ikke Salamis dens Navn?
Op! disse Steders Sagary
gjør det til Eders Arv paany;
er der i Fædres Aske end
en Glød, kald den til Liv igjen,
og hvo der segner i den Strid,
skal faa som de til evig Tid
et Navn, der skal med Rædsel slaa
Tyranner, og i Arv skal gaa
til Sønnerne et Haab, et Ry,
hvis Tab de mer end Døden sky;
thi naar et Slag først Frihed slog,
og Søn fra Fader Kampen tog
i blodig Arv, trods Nederlag
den sejrer dog tilsidst en Dag.
Det vidner jo din Sagas Blad,
Hellas, i mange Slægters Rad!
mens over Kongers glemte Ben
kun staar en navnløs Hob af Sten,
fik dine Helte, — styrted end
i Tiden Mindestøtten hen, —

et Minde mere stolt og trygt
af Fædrelandets Bjerge bygt!
hver Grav din Muse peger paa,
hvor de Udødelige laa!
langt er og tungt at følge med
din Glands, der sank til Skjændsel ned;
for ingen fremmed Fjende veg
din Aand, indtil sig selv den sveg;
ja, Selvfornedrelse har bragt
dig Trældom og Tyranners Magt.

Hvad har vel den at synge om,
der nu til dine Strande kom?
Ej dine svundne Tiders Færd,
ej Daad, hvorved sig Musens Sang
kan hæve højt, som din engang,
mens dine Mænd var Landet værd.
I dine Dale fødes Mænd,
der kunde ført dit Afkom end
med Flammesjæl til Heltedaad;
de krybe nu ad Livets Sti,
fejgt i en Slaves Slaveri
og snilde kun til onde Raad,
befængte med hver Last, hvorved
til Dyret Manden synker ned, —
ej een fribaaren, tapper Mand,
selv ej den Dyd, der findes kan
blandt Vildmænd i Barbarers Land;
de færdes om i fremmed By

med snedig Trædskheds gamle Ry;
der ser man Grækersnillet end;
den Ros har han endnu, kun den.
Forgjæves lyder Friheds Røst
i dette sløve Trællebryst;
ej mer kan rettes stolt den Ryg,
der villigt bærer Aagets Tryk. —
Ej mer jeg vil med Klagesang
begræde Friheds Undergang;
et Sørgesagn jeg melde vil,
og tro mig, I, som lytte til:
hvo først det Sagn at høre fik,
med Grund det ham til Hjerte gik.

Fra Fjeldet over Bølgen blaa
de bange, mørke Skygger gaa;
den bange Fisker tror, han ser
Majnottens Røversnekke der;
han frygter for sin Jolle Svig
og flyr den farefulde Vig;
skjønt mødig af sin Dont og træt
og tynget af sin Fiskedræt
med sejge Aarer stiler han
til Port Leonas trygge Strand,
der ligger i en Glands saa klar,
som Østens Nat alene har.

Hvem tordner paa kulsorten Hingst afsted?
med slappe Tøjler, den drypper af Sved;
Ekkò fra Hulerne trindt omkring
vækkes ved Klangen af Jernskoens Ring,
med Slag for Slag og Spring for Spring;
Skumstriben ligger paa Gangerens Side
som stænket af Brændingens Fraad det hvide;
Voven har lagt sig til Hvile ned;
men i Rytterens Sjæl er der ingen Fred,
og brummer imorgen Stormens Røst,
det stormer dog mere, Giaour, i dit Bryst.
Jeg kjender ej dig, din Slægt jeg forsmaar;
men i dit Aasyn at læse staar,
hvad der voxer i Tiden og ej forgaar;
skiønt ung, din Pande bærer Præg
af vilde Lidenskabers Leg;
dit onde Øje du slog mod Jord,
mens som et Luftsyn forbi du foer,
men Osmans Sønner, vist jeg veed,
bør sky dig eller slaa dig ned.

Afsted han hasted, brat afsted;
mit Blik forbavset fulgte med,
og skjønt han ad den dunkle Sti
foer som en Nattens Aand forbi,
hans Billed har dog i mit Sind
et vildsomt Minde præget ind,
og end for mit Øre mangen Gang
den sorte Gangers Hovslag klang. —

Han sporer sin Hingst, han Brinken naar,
som skyggende ud over Dybet staar;
det gaar i Fart ad den bugtede Sti;
bag Fjeldet er for mit Blik han fri;
thi vel jeg veed, velkommen er ej
det Øje, som ser den Flygtendes Vej,
og hver en Stjerne skinner for klart
for den, der haster saa vild en Fart.
Han svinged om; forinden dog
det var, som et Afskedsblik han tog;
et Minut han standsed sin Gangers Il;
den pustede ud i et flygtigt Hvil;
et Minut jeg saa ham i Stigbøjlen staa; —
udover Olivenlunden han saa;
Halvmaanen funkler paa Højens Tind;
fra Moskeen bæver Lampernes Skin;
de lange Bøssers fjerne Knald
kan her ej vække Gjenlydskrald;
men Glimtet af hvert Glædesskud
om Moslims Iver bringer Bud;
inat er Rhamazans Faste endt;
inat er Bairams Festlys tændt;
inat, — men hvem er du dog der,
i fremmed Dragt, med ængstlig Færd?
hvad har den Fest for dig at betyde,
hvad enten du tøved eller flyede?

Han stod, — en Gru paa hans Aasyn sad;
og snart den skiftede om til Had;

det steg ej op med en Lue rød
som hastig Vredes flygtige Glød,
men blegt, som Marmor paa Gravens Tue,
saa ræddeligt, spøgelsehvidt at skue;
hans Pande skuled, stivt Øjet stod,
han løfted sin Arm i Vredesmod;
han svang sin Haand saa vildt mod Sky; —
skulde han vende om eller fly?
hans ravnsorte Hingst i Bidslet bed;
den vrinsked højt af den Tøven kjed; —
brat foer da hans Haand til Sværdet ned;
den Lyd af hans vaagne Drøm ham vækker,
som et Ugleskrig den Sovende skrækker.
I Gangerens Side Sporen bed;
afsted, afsted! for Livet han red;
som et Spyd, der slynges i Luften, et Spring
gav Hingsten ved det Sporesting;
om Klippen han svinged; nu drøner ej
under Hovslaget længer Strandens Vej;
nu er han bag Fjeldet; nu ses ej mer
hans stolte Mine, hans Kristenfjer.
Et Øjeblik han standsede knap
sin fyrige Hest med Tøjlen skrap;
et Øjeblik, og afsted han foer,
som Døden fulgte tæt i hans Spor.
Men det var, som kom i det korte Nu
en Vinter af Minder over hans Hu,
som samledes i den Draabe Tid
et Liv af Smerte, Synd og Strid.

Hvem Elskov, Had eller Frygt betrænger,
for ham sligt Nu sig til Aar forlænger;
hvad følte da han, der Alting led,
hvad Hjertet mest maa bæve ved?
det Minut, han grunded paa Skjæbnens Gang,
hvem veed, hvor den Kval og Gru var lang?
i Tiden regnet for Intet vel,
en Evighed dog for den pinte Sjæl!
som Verdensrummet uden Skranke
er jo Samvittighedens Tanke,
der mægter at rumme i sit Skjød
en navnløs, haabløs, endeløs Nød.

Tiden er runden; Giaouren forsvandt;
flyede han eller Døden fandt?
Ve den Stund, han gik eller kom!
for Hassans Synd det blev en Dom;
Borgen blev tavs som en Grav og tom;
han kom, han gik som en Samum mørk,
den Dødens Herold i den tavse Ørk,
hvis Aande hærger saa dræbende hed,
at selv Cypressen visner derved,
det Træ, som evigt i Sorg sig klæder,
som alene trofast de Døde begræder.

I Stalden vrinsker ej Hingsten mer;
i Hassans Hal ingen Slave man ser;
den ensomme Edderkops graalige Skrud
langs Væggen breder sig langsomt ud.

Flagermus bo i hans Fruerbur,
og over den stærke Borgemur
i Taarnet sidder Uglen paa Lur.
Ved Vandspringets Rand tuder Hunden vildt;
dens Tørst er uslukt, dens Sult ustilt;
thi fra Marmorbæknet er Strømmen svunden,
og Ukrud og Grus bedækker Bunden.
Det var skjønt at se den sin Straale sprede
og tvinge Dagens lumre Hede
og slynge sin Dugg med Sølverglands
i tusind Draabers hvirvlende Dands
og svale lifligt Luften omkring
og sprede paa Jorden saa grøn en Ring;
det var skjønt, under Stjernenatten mild,
at se paa de blinkende Vovers Spil
og lytte paa Bølgens Sang dertil;
i Barndomslege mangen Gang
omkring det Kildevæld Hassan sprang,
og mangen Gang ved hans Moders Bryst
den Lyd havde dysset ham ind med Lyst;
og ved dens Bred han mangen Gang
i sin Ungdom lytted til Skjønheds Sang,
og sødere klang hver Melodi,
naar Bølgens Røst sig blanded deri.
Men aldrig skulde ved denne Bred
hans Alderdom hvile i Aftenens Fred;
den Strøm, som fødte det Væld, forsvandt,
og Blodet, der varmed hans Hjerte, bortrandt!
og aldrig her en Menneskerøst

skal lyde i Harm, i Sorg eller Lyst;
den sidste Tone, paa Blæsten foer,
var Kvindernes vilde Dødsklages Kor;
den er forstummet, og Alt er stille;
med det klaprende Gitter kun Vindene spille;
trods strømmende Regn og Bygekast
ingen Haand sætter Krogen fast.
Hvo gjennem Ørkenens Sandhav foer,
ham glæded det vildeste Menneskespor,
og her vilde selve Sorgens Røst
en Gjenlyd vække, der ligned Trøst: —
«De sank dog ej Alle i Dødens Blund;
der er Liv, om og i en Eneste kun;» —
thi mangt et Kammer er i det Slot,
som er til Ensomhed for godt,
og Ødelæggelsen har der
kun langsomt øvet sin nagende Færd; —
men Tungsind staar ved det Borgeled;
Fakiren selv vil ej dvæle derved;
den vandrende Dervisch gaar sin Vej;
thi Almisse lønner hans Tøven ej;
den trætte Fremmede venter ej paa
det hellige «Brød og Salt» at faa.
Rig og Fattig den Vej drog frem;
Intet de ænsed og Ingen dem;
thi høvisk Sæd og Mildheds Skik
med Hassan sin Død paa Bjergstien fik;
hans Tag, for mange en Tilflugt tryg,
er Ødelæggelsens Hule styg;

baade Gjæster og Trælle fra Borgen forsvandt,
da hans Blod for den Vantros Klinge randt.

Jeg hører Fodtrin denne Vej,
men ingen Røst fornemmer jeg;
der er de; hver Turban jeg skjelne kan
og sølvbeslagen Ataghan;
foran ser en Emir jeg gaa;
den grønne Dragt han kjendes paa. —

«Hej! — hvem er du!» —
««Min Salam kan
bevidne, jeg er Muselmand. —
Den Byrde, I saa varligt bær,
er vist al Eders Omhu værd,
min ringe Skude glædes maa,
om den saa rig en Fragt kan faa.»»

«Vel talt! gjør saa din Baad istand
og før os fra den tavse Strand;
Nej, sæt ej Sejlet til, men rør
din Aare nu med Flid og før
os did, hvor dybe, dunkle Vover
i snevert Ly af Fjeldet sover.
Læg Byrden ned! — saa; — det var ret;
vor Fart er gaaet rask og let;
men det er den længste Rejse vist
som En af — —

Det faldt saa trevent, sank langsomt ned;
Bølgen slog Kredse til Stranden derved;
jeg saa det synke; det var for mit Blik,
som om af Strømmen et Liv det fik;
det var kun et Blink af Stjerneskjær,
der bævede hen over Strømmen der.
Jeg stirred, til af Syne det svandt,
som en Smaasten, der skjelnes alt mindre grant, —
alt mindre og mindre, en hvidlig Plet,
en Prik paa Floden, der skuffer let; —
saa sank den Løndom dybt i Blund
bekjendt for Dybets Aander kun,
der skjælve i Koralgrottens Bo
og tør det ikke til Voven betro.

Som Østens Sommerfugldronning prud
sin Purpurvinge breder ud
over Kaschemires smaragdgrønne Eng
og lokker den forfølgende Dreng
og leder fra Blomst til Blomst ham omkring,
til Timen er spildt med trætte Spring,
og lader ham staa, mens den flyr mod det Høje,
med bankende Hjerte og taarefyldt Øje, —
saa det voxne Barn lokker Skjønheds Magt
med flygtige Vinger og Farvepragt;
en Jagt, som med Haab og Frygt ham daarer,
begyndt i Daarskab og endt i Taarer,
og vindes den, venter samme Smerte

paa Sommerfuglen og Pigens Hjerte;
et Liv i Kval, et saaret Bryst
ved Barnets Leg og Mandens Lyst;
det Legetøj, der trylled hans Sands,
naar det er grebet, har tabt sin Glands;
thi hvergang Haanden det grebet fik,
det klareste Skjær af Farverne gik,
og naar Skjønhed og Farveglands var slukt,
saa ænsed Ingen dets Fald eller Flugt.
Med falmet Vinge, med blødende Bryst,
ak, hvor faar Ofret Hvile og Trøst?
kan Sommerfuglen med visnet Vinge
fra Rose til Lilje som før sig svinge?
kan Skjønheden, i en Time nedtraadt,
med Glæde bo i sit brudte Slot?
Nej, Sommerfuglens Frænder glade
vil alle den Døende forlade;
hver Fejl har de Skjønne Medynk med,
kun ej deres egen Skrøbelighed;
og milde Taarer har de for Alt,
kun ej for en Søsters Skam, der faldt.

Den Sjæl, der grubler i Syndens Nød,
er lig Skorpionen, af Ild omspændt,
naar mere og mere Luens Glød
sig nærmer, i Kreds om Fangen tændt,
til pint af Smerter uden Tal
og ægget til Vanvid af Harm og Kval

eet eneste bittert Raad den kjender: —
den Braad, den gjemte til sine Fjender,
hvis Gift slog altid sikkert til
og slukked med Eet hver Smertens Ild,
den borer den i sin Hjerne vild.
Saa er de Ondes Liv eller Død
som Skorpionens i Luens Glød;
saa pines den Sjæl, der i Syndeangst gaar,
som Jorden forstøder og Himlen forsmaar;
foroven Mørke, forneden Nød,
foruden Luer, forinden Død!

Den sorte Hassan sit Harem flyr;
hver Kvindeskabning hans Øje skyr;
hver Stund fordriver han paa Jagt;
men Jægerens Lyst har han ikke smagt.
Saaledes flyede Hassan ej,
mens Lejla boede i hans Seraj.
Bor Lejla der ej mer? — Hvem veed,
undtagen Hassan, derom Besked? —
Der gaar et Sagn i vor By, at hun
er flygtet bort den Aftenstund,
da Rhamazans sidste Dag var svunden,
og talløse Lampers straalende Skjær
forkyndte for Østerland fjernt og nær,
at Bajramsfesten var oprunden.
Hun gik til Badet, var hendes Ord;
men aldrig Hassan fandt hendes Spor;

thi snildt hun havde sin Flugt beredt,
som en georgisk Dreng forklædt,
og langt fra Moslims Riger og Magt
hun sveg sin Herre med Giaouren i Pagt.
En Anelse havde vel Hassan iløn;
dog tyktes hun saa øm, saa skjøn,
og han troede for godt den falske Træl,
hvis Svig fortjente Døden vel;
til Moskeen gik han den Aftenstund,
derfra til Fest i sit Havepaulun.
Det har hans nubiske Slaver sagt,
der sagtens havde holdt daarlig Vagt;
men samme Nat, har Andre fortalt,
mens Maanens Straaler bævende faldt,
paa sin kulsorte Hingst man Giaouren saa;
alene var han og lod staa
med blodig Spore langs Stranden hen,
og hos ham var hverken Mø eller Svend.

Det Øjes mørke Tryllemagt
kan Ord kun skildre mat og svagt;
men vil du paa Gasellens se,
saa fatter det din Sands maaske; —
saa stort, saa smægtende sort det glimted,
og Sjæl var i hvert Lyn, der skimted
under det Øjelaag frem, saa ren,
saa klar som Djamschids Ædelsten.
Ja, Sjæl; og var det Profetens Ord,

at den Skabning var kun aandende Jord,
ved Allah! dristigt Nej jeg svor,
om end paa Al-Sirats Bue jeg stod,
der vakler over den glødende Flod,
mens Paradis mig straaled nær,
og alle Houris vinked der.
Hvo som i Lejlas Øje saa,
knap kunde Koranens Ord han forstaa,
at Kvinden er kun et sjælløst Ler,
et Legetøj for sin Tyran, ej mer.
En Mufti selv igjennem det Øje
en Glands maatte se af det Evighøje.
Hendes Kinders aldrig falmende Lød,
var, som Granatblomstens rige Glød
var strøet derover, saa frisk og rød;
som Hyacinten i lokket Flod
hendes Haar, naar frit hun det rulle lod,
mens i Ternernes Kreds som Dronning hun stod,
ved Marmoret rørte, hvor Fødderne hvide
skinned som Sneen paa Bjergets Side,
før skilt fra Skyen, sin Fødestavn,
den fik en Plet i Jordens Favn.
Som Svanen glider paa Voven rank,
skred paa Jord Cirkassias Datter slank,
den skjønneste Fugl i Franghistan!
som Svanen knejser og bruser vred
og skyder med stolte Vinger afsted,
naar den mærker Trin af en fremmed Mand
langs med sin hjemlige Voves Bred,

saa var skjøn Lejlas Hals i sin Pragt;
saa kued hun i sin Skjønheds Magt
hvert dristigt Blik, til Daarskab forvirret
med Sky paa hendes Dejlighed stirred;
saa høj var hun, saa yndefuld
og mod sin Mage saa øm og huld; —
sin Mage, — stolt Hassan, hvem mon det være?
ak! dette Navn kan du ikke bære.

Stolt Hassan rider ud paa Tog;
vel tyve Svende med ham drog,
hver væbnet, som sig sømmer en Mand,
med Bøsse og med Ataghan.
Stridsrustet Høvdingen foran red;
fra Beltet hans Scimitar hang ned,
som drak Arnauters bedste Blod,
da Oprørsskaren i Passet stod,
og Faa kom hjem, der kunde melde
om Kampen mellem Parnassets Fjelde;
Pistolerne, som hans Belte bar,
i fordums Tid en Paschas var;
med Guld og Ædelstene smykt,
selv Røvere saa dem dog med Frygt.
Det hed, han hented en Brud igjen,
som var ham mere tro end den,
der troløs brød sin Herres Baand,
ja, værre, — ved en Vantros Haand.

Det sidste Solglimt er paa Fjeldet
og spiller end i Kildevældet,
hvis kjølige spejlklare Vand
velsignes af hver Bjergets Mand.
Her finder den græske Kræmmer Fred,
som han i Staden finder ej
for nær sin strænge Herres Vej
og for sin skjulte Rigdom ræd;
hid han, af Ingen seet, kan ty, —
i Vrimlen Træl, i Ørknen fri, —
og skjænke frejdig Vinen i
den Skaal, en Muselmand maa sky.

Foran i Passet red en Tartar,
kjendt paa den gule Hue, han bar;
de Andre langsomt i Rækken red
gjennem Hulvejens lange Bugtning ned;
foroven en Tind af Fjeldet steg,
hvor Gribbe hvæssed Næbet og skreg;
inat er dem en Fest bered,
der vel før Gry kan lokke dem ned;
forneden en Bæk fra Vinterens Slud,
af Sommerens Hede tørret ud;
der er kun en Rende, nøgen og tør,
hvor en enkelt Busk kommer frem og dør,
og paa hver Side af Stien laa
Fjeldstumper af Graniten graa,
af Tiden eller Lynet slængte

fra Bjergetinder skyomhængte;
thi hvo har Liakuras Tind
seet uden Skyers Pandebind?

«Til Pinjelunden naaede vi;
Bismillah! Faren er forbi!
histnede bredes Sletten vidt;
der kan vi bruge Sporen frit.» —
Knap Ordet var af Chiausens Mund,
en Kugle peb i samme Stund;
Tartaren først i Græsset bed!
knap fik de Farten standset end,
hver Rytter sprang af Hesten ned;
men tre kom aldrig op igjen.
Hvo Døden sendte, Ingen saa;
ej Hævn de Faldne kunde faa.
Med Bøssen spændt, med blottet Jern
bag Sadlen søge Nogle Værn,
bag Hestekroppen halvt i Ly,
mens Andre bagved Klippen ty
og vente Fjendens Anfald der,
for ej at dø i værgeløs Færd
for en usynlig Fjendes Skud,
der ej tør fra sit Skjul gaa ud.
Stolt Hassan ene springer ej
af Hesten; fremad gaar hans Vej,
til Glimt forfra forkynde vist,
at Røverhorden har med List

besat den eneste Vej, hvorpaa
dens Offer kunde Frelse naa;
da strutted i hans Skjæg hvert Haar;
i Vredesflammer Øjet staar:
«Lad Kugler hvisle fjernt og nær;
jeg stred vel før i værre Færd!» —
Frem af sit Skjul nu Fjenden brød;
at strække Vaaben flux han bød;
men Hassans vrede Blik og Røst
de frygted mer end Fjendedyst;
og blandt de Faa var ingen Mand,
der kasted Bøsse og Ataghan,
og Ingen raabte fejgt: «Aman!»
Nærmere nu man klarligt saa
Fjenden, som før i Baghold laa,
og Nogle kom af Lunden ud,
der tumled hver sin Ganger prud.
Hvem er den Fører dog, som bær
i røden Haand et fremmed Sværd? —
«Ham er det! ham! jeg skuffes ej;
hans blege Pande kjender jeg;
hans onde Øje kjender jeg vel;
det er som den Svig, der bor i hans Sjæl;
hans sorte Hingst jeg vel kjende maa;
Arnauterdragt har han taget paa,
sin egen falske Tro han brød;
det skal ej frelse ham fra Død;
ham er det! Vel mødt i hver en Stund,
Lejlas Forfører, vantro Hund!»

Som de mørke Strømme af striden Flod
vildt rullende ud mod Havet gaa,
som Højvandsbølgerne vælte imod
i skinnende Rækker mørkeblaa,
og slaar dem langt tilbage med Brum
i blandede Bølgers krusende Skum,
mens Voverne brydes i hvirvlende Spil,
oprørte af Vinterstormen vild,
og i blinkende Sprudlen med Tordenbrag
det glimter som Lyn i hvert Bølgeslag,
og Kysten skinner saa ræddelig hvid
og bæver under den vældige Strid, —
som Floden og Havet sammenstøde
med Bølger, der rase i fjendtligt Møde, —
saa mødes de Skarer, som Hævnens Lyst
og Had og Skjæbne drev frem til Dyst.
De krydsende Klingers skingre Klirren
og fra det Fjerne Dødskuglens Svirren,
mens Knaldet vidt hen drønende klang,
og dirrende Gjenlyd i Øret sang,
og Kampens Gny og Raab og Nød
gav Gjenlyd højt i Dalens Skjød,
hvor Hyrdesagnet bedre lød;
de var kun Faa, men det var en Kiv,
der spared ej Liv og trygled ej Liv!
Ak! Ungdom kan favnes Bryst mod Bryst
og gribe og dele den salige Lyst;
men Elskov selv kan ikke smægte
efter, hvad Skjønhed ikke vil nægte,

med halvt den Ild, som Hadets Magt
i Fjenders sidste Favntag har lagt,
naar tæt de krystes, i Brydetag knyttet,
med Arme, der aldrig vil slippe Byttet;
thi Venner mødes og skilles igjen,
og Elskov kan troløst svinde hen;
men ægte Fjender, der mødes i Had,
kan ikke levende skilles ad.

Til Fæstet var splintret hans Klinge god;
den drypped dog end af Fjendeblod;
den afhugne Haand holdt bævende fast
om Grebet af Sværdet, der troløst brast;
hans Turban laa i Støvet slængt;
den tætteste Fold var sønderflængt;
hans bølgende Kaftan skaaren af Sværd
og rød som Morgenskyens Skjær,
naar den i lange Strimer staar
og inden Aften Uvejr spaar;
Blodpletter paa hver Busk der var,
som af hans Shawl en Pjalt kun bar;
paa Brystet utallige Sværdets Spor,
hans Aasyn opad, hans Ryg mod Jord, —
saa ligger Hassan, — Øjet end
stod aabent, vendt mod Fjenden hen,
som om hans Hads den vilde Glød
end ej var slukket i hans Død;

og ned paa ham hans Fjende saa
med et Aasyn saa mørkt som den Dødes, der laa.

«Ja, Lejla sover i Bølgens Skjød;
han faar en Grav dog mere rød;
af hendes Aand blev Staalet ført,
som fik det onde Hjerte rørt.
Profeten kaldte han paa; men han
mod Giaourens Hævn holdt ikke Stand;
han kaldte paa Allah; men det Ord
uænset hen i Luften foer. —
Du Hedninggjæk! hvor ej Lejlas Raab
blev hørt, var der for dig da Haab? —
Jeg passed min Tid; jeg hverved min Trop;
jeg lured belejligt Nidingen op;
mit Hævnens Værk fuldbyrded jeg;
jeg gaar, men ensom er min Vej.»

Kamelernes Klokker fra Græsgangen lød;
fra Højeloftsgluggen hans Moder saa;
hun saa, hvor Aftenduggen sig gjød
over Engen, der for hendes Øjne laa.
Hun saa de blege Stjerners Skjær:
«Det mørknes; nu er hans Tog vist nær.»
Hun fandt ikke Ro i Haven mer;
ud fra det højeste Taarn hun ser:
«Hvi kommer han ej? hans Gangre er rappe;

ej Sommerens Glød deres Mod kan slappe;
hvi bringer den Brudgom ej Brudeskat?
blev hans Hjerte koldt eller Hingsten mat? —
Jeg gjør ham Uret; paa Bakkens Top,
se hist! der kommer Tartaren op;
nn rider han varligt ad Skrænten ned;
nu drejer han ind mod vort Borgeled;
han bærer Gaven ved Sadelknap;
hvor kunde jeg tro, hans Hest var ej rap?
men rigt jeg lønner, som han er værd,
hans trofaste Hast og hans mødige Færd.»

Tartaren ved Porten af Hesten stod;
knap mægted han at støtte paa Fod;
hans sortladne Ansigt spaaede ej godt;
men det var maaske af Træthed blot;
Blodstænk var paa hans Dragt at se;
men det var af Gangerens Side maaske;
fra Kappen frem han Tegnet trak: —
Ve! Hassans kløvede Kalpak! —
hans blodige Kaftan! — «Tilgiv mit Bud!
din Søn har fæstet en Rædselsbrud;
mit Liv ej af deres Mildhed jeg vandt,
men for at bringe det blodige Pant.
Fred med den Tapre, hvis Blod der flød!
Ve Giaouren! han har voldt hans Død.»

En Turban, hugget i Stenen raa,
en ukrudtbevoxet Søjle graa,
hvor af Koranens Trøstens Ord
kun ses et halv udslettet Spor,
betegne den Plet, hvor Hassan laa
som Offer fældet i Fjelddalens Vraa.
Der sover saa god en Osmans Søn,
som nogentid i Mekka holdt Bøn
og skyede Vinens forbudne Drik
og bad, mens mod Kaaba han vendte sit Blik,
imedens Hymner steg fra Jord
med «Allah Hu!» i højtidsfuldt Kor.
Dog er for Fremmedes Haand han død,
og fremmed i Landet, hvor han var fød;
dog døde han, som i Vaaben han stod,
og fik ej Hævn ved sin Morders Blod.
Men Paradismøerne længselsfuldt
indbyde ham til deres Haller huldt;
deres Øjnes dunkle Himmerig
paa ham skal straale evindelig;
de komme, — de vifte med Klæder grønne;
og med et Kys den Tapre de lønne!
hvo der falder i Slag for Giaourens Sværd,
er mest de himmelske Lunde værd.

Men du, troløse Giaour, du skal
under Monkirs Le dig vride i Kval
og slippe fra dens Pinsel blot

for at fare ned til Eblis' Slot,
og i dit Hjerte brænde vil
en evig, aldrig slukket Ild;
den Sjælens indre Helvedbrand
ej fattes og ej nævnes kan!
men først skal dit Lig af Graven opstaa
og som Vampyr paa Jorden gaa
og spøge paa din Fødeplet
og drikke Blodet af al din Æt
og af din Datter, Søster, Viv
ved Midnat suge det varme Liv
og væmmes dog ved den Næring led,
som dit levende Lig maa fødes ved;
men dine Ofre, før Livet de ende,
skal som deres Ætmand Utysket kjende
og bande dig, og du dem igjen,
og dine Blomster skal visne hen;
men Een, som for din Brøde maa falde,
den yngste, kjæreste blandt dem alle,
skal nævné dig Fader i sin Død;
det Ord skal svøbe dit Hjerte i Glød!
og dog maa du øve til Ende din Færd
og se hendes Kinders sidste Skjær,
og det sidste Glimt du fange maa
af Øjnene, naar de stirrende staa
og isne over det livløse Blaa,
og i den gule Fletnings Baand
du slide skal med Røverhaand; —
en Lok af den var i Livet jo

et Elskovspant saa ømt og tro;
men nu af dig den bæres skal
til Minde om din Sjælekval!
ved din gumlende Tand og din Troldelæbe
dit eget dyre Blod skal klæbe;
saa gaa til din Gravs det skumle Bo
blandt Djævle og Trolde i evig Uro,
og de skal ræddes og krybe i Skjul
for dig, som en Dæmon dobbelt saa ful.

«Hvad hedder den Munk, der staar ene hist?
hans Træk har før jeg set forvist
for mange Aar siden i mit Land;
i vilden Fart ved den ensomme Strand
jeg saa ham spore en Ganger saa snar,
som nogentid Rytter i Nøden bar.
Kun eengang jeg det Aasyn saa,
men en Sjælekval stod præget derpaa,
saa det aldrig kan mig af Minde gaa;
den mørke Aand staar der endnu,
som den Pande var mærket af Dødens Gru.»

««For sex Aar siden, ved Sommertid
kom først han til vore Brødre hid,
og her han søger Fred og Ro

for en Daad, han ingen vil betro;
men aldrig han knæler ved Vesper til Bøn,
og aldrig i Skriftestolen iløn;
og aldrig han agted, naar Hymnens Sang
med Viraksduften mod Sky sig svang;
han grubler i Cellens ensomme Bo,
og Ingen kjender hans Slægt og hans Tro.
Han foer over Hav fra Hedningland
og drog til Klostret op fra Strand;
ej Osmansætten ligner han,
og kun i Aasyn en kristen Mand;
han er en Renegat, jeg tror,
der angrer, at han sin Tro afsvor,
og dog han skyr vort Helgenskrin:
han smager ej Nadverens Brød og Vin.
Stor Rigdom bragte han Klostret med
og vandt sig Gunst hos vor Abbed;
men var jeg Prior, ikke en Dag
slig Gjæst jeg taalte under vort Tag;
eller jeg holdt ham fængslet strængt
i Pønitensecellen stængt.
Han mumler i sine Syners Stund
om en Pige, sænket til Havets Bund,
om hævnet Uret, om Sværdegny,
en døende Moslem, Fjender, der fly.
Paa Fjeldet staar han stundom vild;
en blodig Haand han taler til,
fra Armen skilt i samme Stund,
for ham alene synlig kun,

der vinker ham fremad til sin Grav
og lokker ham ned i dyben Hav.

Han stirrer mørk og ræddelig
under den skumle Hættes Flig;
formeget af den Tid, der gik,
røber det store Øjes Blik;
ustadig er det Øjes Lue,
men den, som saa deri, maa grue;
der er et navnløst Trylleri,
der taler hemmeligt deri,
en Aand, ubøjelig, uforsagt,
der hævder stolt sin Herskermagt;
som Fuglen, der slaar med Vingen bange,
men kan ej fly den stirrende Slange,
saa kue Andre hans Øjes Straale;
dog kan de ej fly, hvad de ej kan taale.
Naar Munken ham møder paa ensom Sti,
halv bange vil han sig liste forbi,
som om fra hans bitre Smil og Blik
en Smitte af Frygt og Brøde gik.
Ej tidt ham Nogen smile ser,
og sørgeligt er det, naar det sker,
som ad Elendigheden han ler;
da kruses og bævrer hans Læbe hvid
og lukkes strax, som for evig Tid,
som havde af Sorg eller af Foragt
han evigt Farvel til Smilet sagt.
Godt om saa var! — slig Lystighed

kan aldrig fra Glæden stamme ned.
Men med Sorg og Gru man sporer vel
i dette Aasyn hans fordums Sjæl;
end har ej Tiden Trækkene størknet;
det Lyse er kun af det Onde mørknet;
der er et Skjær, ej helt forsvundet,
Glimt af et Sind, ej helt trælbundet
af Brøden, som har det omspundet.
Mængden ser kun den mørke Daad
og Himlens strænge Retfærds Raad;
det skarpere Blik dog mærker vel
den høje Byrd og den ædle Sjæl.
Forgjæves var de Gaver skjænket,
af Sorg forvandlet, af Synd bestænket;
men dog var det en Bolig stolt,
der disse Skatte indeholdt.
Og end er det med lønlig Gru,
at Øjet fængsles ved den nu.
En usel Hytte, styrtet ned,
vil Vandreren knap standse ved;
et Taarn, der faldt i Striden haard,
mens barsk en enkelt Mur dog staar,
det fængsler Øjet med undrende Frygt;
hver Bue begroet med Vedbend tykt,
hver enlig Søjle Vidne bær
om svundne Tiders stolte Færd!

Den side Kutte han om sig slaar,
mens langsomt ad Søjlegangen han gaar;

med Gru han ses; med mørke Blik
han ser paa Klostrets hellige Skik;
men naar Koret runger af Lovsangens Klang,
naar Munkene knæle, han standser sin Gang;
hist hvor en enlig Kjerte glimter,
hans Skikkelse i Portalen man skimter;
der staar han, indtil der er lyst Fred,
og hører paa Bønnen, men beder ej med.
Se, ved den halvdunkle Mur han staar:
Hætten er sunken; hans mørke Haar
den blege Pande vildt omslynger,
som var der flettet i hans Lok
den sorteste af den Snogeflok,
der om Gorgonens Hoved sig klynger;
thi Klosterløftet han forsmaar
og lader verdsligt voxe sit Haar;
men ellers bærer han vor Dragt,
og ej af Fromhed, af Stolthed kun
han Rigdom til det Hus har bragt,
der aldrig hørte en Bøn af hans Mund.
Se kun, mens højt paa Tonens Vinger
Lovsangen stærkere sig svinger,
den gustne Kind, de stenhaarde Træk,
halv Trods og halv fortvivlet Skræk!
O, Sankt Franciskus, naadig vær,
lad ham ej komme Altret nær!
ellers kan snart Guds Vrede svar
med Gru sig vise aabenbar.
Hvis nogen Mørkets Engel bar

en Menneskeskabning, ham det var!
Saasandt jeg paa Herrens Naade tror,
det Blik tilhører ej Himmel, ej Jord!»»

Det blødeste Sind kan Elskov fange;
men det giver ej helt sig i Elskovs Magt;
til at dele dens Smerter er det for bange,
til at trodse den haabløse Nød for svagt;
kun stærkere Hjerter føle det Saar,
som Tiden aldrig at læge formaar.
Det haarde Malm fra Bjergets Indre
maa gløde, før det blankt kan tindre;
men naar det styrtes i Ovnens Flamme,
det bøjes og smelter, men bliver det samme,
og naar det saa hærdes med Forstand,
til Værn og ti Drab-det tjene kan;
som Pandser for dit Bryst i Nød,
som Sværd, der volder din Fjendes Død;
men bliver det til en Dolk, saa lad
ham vogte sig vel, der hvæsser dens Blad! —
Saa Kvindekunst og Elskovs Ild
det stærke Hjerte betvinge vil;
af dem det Form og Tone faar,
og det maa blive i de Kaar;
ej bøjes, kun briste det formaar.

Afløses Sorg af Ensomhed,
kun lidet lindres den, der led;
den øde Sjæl, den tomme Barm
vil heller huse Kval og Harm.
Hvad Ingen med os dele vil,
det faa vi Had og Lede til;
ja selv i Salighedens Skjød
er for den Ensomme Savn og Nød;
det helt forladte, øde Bryst
søger tilsidst i Hadet Trøst. —
Det er, som om de Døde fornam
Ormen liste sig kold og klam,
og mærked med Gru den fule Gjæst,
der sniger sig paa deres Søvn til Fest,
og mægted dog ej deres Støv at værge
mod det kolde Kryb, der vil det hærge! —
som om Ørkenens Fugl, der moderøm
med sit Næb oplukker for Barmens Strøm
for at bringe de skrigende Unger Trøst,
og giver for dem sit Liv med Lyst. —
som om med blødende Bryst den kom
og fandt dem fløjne og Reden tom! —
Den bitreste Kval paa sin højeste Tind
er Vellyst mod det rædsomme Øde,
den bladløse Ørk i et Menneskesind,
hvor alle Følelser spildtes og døde.
Hvo vilde ej for en Himmel grue,
hvor hverken Sky eller Sol var at skue?
Saa ræddelig er ej Orkanens Røst

som aldrig at prøve med Bølgen en Dyst,
henslængt, naar stilt er Vindenes Brag,
paa Skjæbnens Strand som et enligt Vrag,
der i Bugten, hvor Bølgen stille staar,
uænset i døsig Ro forgaar; —
saa heller styrte for Slaget ned
end raadne paa Fjeldet Led for Led!

«Fader, dit Liv i Fred henrandt
ved Rosenkrands og Litani;
for Andres Synder Trøst du fandt,
selv dog for Synd og Sorger fri;
kun Støvets fælles Svaghedskaar
faldt i din Lod fra Barndoms Aar;
og vel du maa dig korse from
for al det Sjælens Oprør, som
i Skriftestolen du hører om;
naar i dit rene, milde Bryst
Synder og Sorger søge Trøst.
Mit Liv, skjønt kortere, henflød
i megen Lyst og mere Nød;
men i Elskov eller i blodig Strid
Kjedsomhed led jeg dog ingen Tid;
blandt Fjender eller blandt Venner tro
forhadt var mig den dorske Ro.
Nu er baade Elskov og Had udslukt,
og Haab og Stolthed har taget Flugt,
og før vil jeg være det værste Kryb,

der kravler paa Muren i Fængslets Dyb,
end leve min Tid saa idrætsløs
i ensformig Grublen og stirrende Døs.
En lønlig Trang dog føler jeg
til Ro, men en Ro, der fornemmes ej.
Dertil er jeg nu snart paa Vej;
da skal jeg sove og aldrig mere,
skal nogen Drøm forstyrre mig
om, hvad jeg var og end vilde være,
hvor mørk min Færd end tykkes dig.
Nu er mit Minde som Gravens Skjød
for døde Glæder; mit Haab nu maa
den samme Dom som de jo faa;
dog bedre med dem at være død
end slide Livet i haabløs Nød.
Min Sjæl har ikke bævet fejg
for Lidelser, der endtes ej;
jeg søgte ej Døden med ilsindet Hu
som Daarer fordum og Skjelmer nu;
dog har jeg uden Frygt den mødt,
og gjerne jeg vilde paa Valen blødt,
hvis jeg til Kamp var draget ud
paa Ærens, ej paa Elskovs Bud;
jeg trodsed den, — ej for Ærens Glands, —
jeg ler ad den tomme Laurbærkrands;
lad Andre løfte Kampens Skjold
for Heltery eller Trællesold;
men lad kun for mit Øje staa
en Pris, jeg agter værd at naa,

min Elskede eller min Avindsmand, —
da skal jeg følge Skjæbnens Spor
og ile til Frelse eller til Mord
gjennem hvasse Sværd og brusende Brand.
Og tro du kun, hvad jeg har sagt;
jeg taler om, hvad jeg har fuldbragt.
Den Stolte vil kjækt i Døden gaa;
den Svage Døden taale maa;
Staklen maa længes efter sin Grav; —
saa tag da Livet, du, som gav;
jeg veg for Faren ej med Gru
i Højhed og Lykke, — hvorfor da nn?

«Jeg elsked hende, Munk! — tilbad! —
dog slige Ord kan Hvermand sige; —
jeg viste det dog i Daad tillige:
der er Blod paa det hakkede Sværdeblad,
en Plet, som aldrig af Staalet vil vige;
det randt for hende, der døde for mig;
det var den Forhadtes Hjerteblod; —
gys ej! — slaa ikke Kors for dig!
den Gjerning kræver ingen Bod;
den vil du selv frikjende jo;
thi han var fjendsk imod din Tro!
blot Kristennavnets Lyd var ham
som en Malurtdrik saa bedsk og ram.
Den utaknemmelige Nar!
hvis ej de gode Klinger var,

som stærke Hænder svunget har,
og Saar af Kristenhaand, der gav
paa Tyrkehimlen ham sikkert Krav,
saa vented hans Houris med Længsel end
ved Paradisporten paa deres Ven. —
Jeg elsked, — Elskov finder Vej,
hvor Ulven paa Rov sig vover ej,
og ilde maatte vist det gaa,
om ej dens Mod sin Løn skulde faa;
ligemeget, hvordan og hvor, —
min Bejlen og Bøn faldt ej til Jord;
dog stundom med Anger jeg ønsker nu,
hun ej havde vendt til mig sin Hu.
Hun døde, — jeg tør ej nævne, hvordan;
men se! — paa min Pande det læses kan;
der Kainsmærket skrevet staar
med Træk, som aldrig i Tiden forgaar.
Dog døm mig ej for ilsomt; jeg
var Skyld, men øved Gjerningen ej.
Dog vilde som han jeg handlet jo,
hvis hun havde øvet Svig mod To.
Ham sveg hun; derfor Hævn han tog;
mig var hun tro; derfor ham jeg slog;
om Straffen med Ret hun voldte sig,
saa var hendes Svig dog Troskab mod mig;
mig gav hun sit Hjerte; Hjertet kan
ej lænkebindes af en Tyran;
at frelse, ak! jeg naaede ej;
men, hvad jeg mægted, gjorde jeg; —

det var dog nogen Trøst; — jeg gav
vor Avindsmand en blodig Grav.
Hans Død ej tynger paa min Hu;
men hendes har gjort mig til, — hvad du
maa se med Afsky og med Gru.
Han vidste, fældet var hans Dom;
den mørke Tahir advared derom,
thi før til Blodbadets Dal de kom,
lød for hans Øre det Dødsensskud
med dybt, alvorligt Varselsbud.
I Kampens Larm fik han sin Død,
hvor Ingen ænser Saar og Stød;
een Gang han fik paa Mahomed kaldt;
een Bøn til Allah, det var Alt;
vi stødte sammen; mit Aasyn han saa;
jeg stirred paa ham, hvor han laa;
det synkende Liv jeg agted paa;
skjønt som Pantheren saaret af Jægerens Spær,
han følte kun halvt, hvad jeg føler her;
jeg fandt ej, skjønt jeg søgte med Flid,
et Spor af bitter Sjælestrid;
hvert Træk paa dette døde Vrag
forraadte Harm, ej Angrens Nag.
Hvor Hævnen vilde glædet sig ved
det døende Aasyns Haabløshed,
den sene Angers fortvivlede Røst,
der mægter ej mer i Dødens Stund
at fjerne fra Graven een Rædsel kun,
og kan ikke frelse og bringer ej Trøst!»

«Under kjølig Himmel bor kjøligt Blod;
knap Elskov der er værd sit Navn;
men min er som den Lavaflod,
der syder i Ætnas Flammefavn.
Jeg kan ej sladre i klynkende Sang
om «Hjertenskjær» og «Elskovs Tvang»;
hvis kogende Aarer og blegnende Kind
og Læber, der klemme Klagen ind,
hvis Hjertet, der brister, og Hjernen, der brænder,
og Hævnens Sværd i dristige Hænder,
og Alt, hvad jeg lider nu og led, —
hvis det er Tegnet paa Kjærlighed, —
saa var min stærke Elskovsattraa;
mangt bittert Tegn som Vidne skal staa.
At klynke og sukke forstod jeg ej,
kun dø eller vinde kunde jeg.
Jeg dør; — men jeg vandt, hvad min Hu stod til;
jeg har været salig, — komme, hvad vil!
Skal jeg nu klage for selvvalgte Kaar?
nej, — Alt er tabt; men ubøjet jeg staar,
og var ej den Tanke om Lejlas' Død,
jeg valgte igjen, om mig Skjæbnen det bød,
at leve og elske i Lyst og i Nød!
Min egen Død er det ikke nu,
men hendes, Fader, der tynger min Hu;
hun sover under det rullende Hav;
o, havde hun dog paa Jord en Grav!
saa fandt vel mit Hjerte og Hoved jo
paa hendes trange Leje Ro.

Af Liv og Lys var hun formet hel;
af Øjet, der saa hende, blev hun en Del;
og hvor mit Blik jeg sværme lod,
som Mindets Morgenstjerne hun stod!
Ja! Elskovs Lys er i Himlen tændt,
en Gnist af den evige Straaleglands,
af Engle delt, af Allah sendt,
for at hæve fra Jord vor lave Sands.
Andagten os løfter til Himlens Fred;
men i Elskov stiger selv Himlen ned.
Den Følelse Guddommen selv os gav
til at dysse hver Attraa selvisk og lav,
et Glimt af Alskaberens evige Glands,
om Sjælen en lysende Straalekrands!
vel lidet værd var min Elskov, kun
som Navnet misbruges af Menneskers Mund;
døm, som du vil, om Synd deri,
men sig blot, at hendes var brødefri!
Hun var mit Lys; det sluktes ud;
hvad lyser mig nu gjennem Nattens Slud?
O, gid det lyste for mig endnu,
om end det var til Død og Gru!
Hvi undres I, naar den, der har mist
sin Glæde her og Haabet hist,
ej længer sin Sorg kan tvinge mildt,
men skjælder paa Skjæbnen højt og vildt,
og rasende øver Udaad frækt,
der føjer kun Synd til Ulykkens Vægt?
Ak! Hjertet, der bløder af indre Saar,

frygter ej dem, som Skjæbnen slaar;
lidt agter den, der tabte sit Alt,
i hvilken Afgrund han siden faldt.
Vild som den onde Gribs vel maa
min Gjerning, Gubbe, tykkes dig;
jeg ser paa din Pande Afsky staa; —
den Bod beskikked Skjæbnen mig.
Vel sandt, som den vilde Rovfugl jeg
med blodig Færd har mærket min Vej;
men dette har mig Duen lært:
ej anden Elskov har jeg begjært.
Den Lære Mennesket nemme maa
af Skabninger, som han vil forsmaa:
Fuglen, der fløjter sin Vise i Lund,
Svanen, der svømmer stolt i Sund,
vælger en Mage, — en eneste kun.
Lad Daaren med sit Flagresind,
der spotter hvert et trofast Bryst,
blandt pralende Drenge gjøre Vind;
jeg under ham hans flygtige Lyst;
men slig en svag og hjerteløs Mand
staar under den ensomme Svane forsand,
langt under Kvinden, der taabelig
blev daaret og forladt ved hans Svig.
Den Skjændsel var dog aldrig min; —
Lejla! hver Tanke var kun din!
min Dyd, min Synd, mit Ve og Vel,
hisset mit Haab, her alt mit Held!
paa Jord er Ingen, der ligner dig,

og var der det, var det Intet for mig;
jeg vilde ej møde paa Livets Vej
den, der ligned dig og var det dog ej.
Ja selv min Ungdoms syndige Færd
bevidner det og mit Dødsleje her! —
den Trolddomsmagt, hvori min Hu
var hildet, var og er kun du! —

Og hun gik tabt, — og jeg leved dog;
men det var intet Menneskeliv;
omkring mit Hjerte sig snoede en Snog,
der ægged hver min Tanke til Kiv;
hver Tid var ens, forhadt hvert Sted;
Naturens Aasyn grued jeg ved;
hvert Farveskjær, der fryded mig før,
bar nu mit Hjertes sorte Slør.
Om Resten veed du alt Besked,
hele min Synd og halvt, hvad jeg led.
Men tal om Anger og Bod ej mer;
snart gaar min Vej herfra, du ser;
og var end din fromme Fortælling sand,
mon en Gjerning ugjort du gjøre kan?
Jeg er dig taknemlig; men mit Saar
at lindre ingen Præst formaar;
hvad der sig rører i min Sjæl,
kan du i Stilhed ane vel;
men større Medynk viste du,
hvis mer paa Ord du spared nu.
Hvis du kan bringe Lejla tillive,

da vil jeg bede dig tilgive;
da tal min Sag paa det høje Sted,
hvor kjøbte Messer skaffe Fred. —
Gaa, trøst Løvinden, om du formaar,
naar Jægeren har ranet forvoven
hendes skrigende Kuld fra Hulen i Skoven; —
men trøst ej, — spot ej mit Sjælesaar.

Fordum, — i Ungdomstidens Ro,
da Sjæl til Sjæl sig giver hen,
hvor Fædredalens Lunde gro,
jeg havde — ak! har jeg end? — en Ven.
se, — send ham dette Pant fra mig; —
et Ungdomsløfte det betød;
nu skal det melde ham min Død;
en Sjæl, der, som min, forvilded sig,
kan glemme fjerne Venners Savn;
men han vil mindes mit skjændede Navn.
Sært nok! han spaaede min Skjæbne tidt,
og jeg smiled, — jeg kunde smile dengang, —
naar Visdommens Røst fra hans Læber klang,
og agted kun Advarslen lidt.
Nu hvisker Erindringen mig igjen
de Ord, der neppe hørte foer hen.
Sig ham, hans Anelser slog ind,
og han vil forfærdes i sit Sind
og ønske sit Ord i Vejret sagt; —
sig ham, skjønt jeg gav liden Agt
i mangen Livets Storm og Strid

paa Mindet fra vor Ungdomstid,
jeg prøved dog med stammende Mund
at signe hans Minde i Dødens Stund;
men Himlens Dør vilde lukkes i,
hvis Brøden bad for den Brødefri.
Jeg beder ham ej om Skaansel mild; —
mit Navn hans Højsind ej krænke vil,
og Æren staar ej min Tanke til;
jeg beder ham ej paa sin Sorg gjøre Vold; —
som Spot vilde klinge en Bøn saa kold,
og hvad kan skjænkes en Broders Baare
bedre end Venskabs mandige Taare?
men bring ham den Ring, som af ham jeg fik,
og sig ham, hvad her har mødt dit Blik,
et visnet Legem, et Sjælens Vrag,
henslængt paa Strand efter Stormens Brag;
en flagrende Lap, et Løv, der faldt ned,
som Sorgens Stormvind leger med!

Tal ej om indbildte Syner; — nej!
en Drøm, min Fader, var det ej;
ak! til at drømme hører et Blund;
jeg vaaged og ønsked at græde kun,
men kunde ej; thi Feberild
brændte som nu mig i Hjernen vild;
een eneste Taare bad jeg om,
en ukjendt, liflig Lægedom; —
det ønsker jeg end; men min Vilje kan

ej mod Fortvivlelsen holde Stand;
spar dine Bønner; Fortvivlelsen har
en Kraft, som er din Bøn for svar;
jeg vilde ej blandt de Salige bo;
ej Himlen trænger jeg til, men Ro; —
da var det, Fader, jeg siger dig:
jeg saa hende; levende stod hun for mig
og skinned i sit hvide Skrud
som den Stjerne hist gjennem Skyen graa,
som nu mit Øje hviler paa;
men o, langt skjønnere saa hun ud.
Dens bævende Skjær jeg skimter mat;
men imorgen kommer en mørkere Nat;
og jeg er, før atter dens Straaler lyse,
et Lig, hvorfor de Levende gyse; —
min Tanke begynder at fare vild;
thi Sjælen glider ad Livsmaalet til. —
Jeg saa hende, Munk! jeg sprang op derved,
og glemte Alt, hvad vi fordum led;
fra Lejet farer jeg op i Hast
og favner hende fortvivlet fast, —
jeg favner, — hvad favner da min Arm?
ej levende Skabning jeg har ved min Barm!
og intet Hjerte banker mod mit; —
dog, Lejla, dog er det Billed jo dit! —
Og er du saa helt forvandlet, at jeg
kan se dig kun, men føle dig ej? —
Om aldrig saa kold var din Dejlighed,
mit Hjerte ængstes ikke derved,

naar kun min Arm omslynge maa,
hvad ene den ønsker at holde paa.
Ak! om en Skygge slynget min Arm
maa bæve paa min ensomme Barm;
og dog er det der; og tavs det staar,
og vinker med bedende Hænder blot,
med de sorte Øine og flettede Haar; —
hun kunde ej dø! — jeg vidste det godt! —
men han er død! — I Kløftens Vraa,
der, hvor han faldt, hans Grav jeg saa;
han kommer ej, kan ej trænge sig
gjennem Muldet frem! — hvem vakte da dig? —
de sagde, dybt under rullende Sund
dit elskede Aasyn laa i Blund;
de sagde, — o, vilde jeg nævne den Gru,
saa vilde min Tunge svigte mig nu!
Er det sandt, og kom du fra dyben Hav
at kræve en bedre, stillere Grav,
saa læg dine duggede Fingre mild
paa min Pande og sluk dens Feberild,
eller paa mit haabløse Hjerte her! —
men, Aand eller Skygge, hvad du end er,
forlad mig aldrig, aldrig igjen,
eller lad min Sjæl med dig fare hen,
længer end Vind og Vove bær! —

Mit Navn, min Skjæbne nu du veed;
min Skriftefader, trygt hos dig

har jeg min lønlige Sorg lagt ned;
hav Tak for den Taare, du skjænked mig;
fra mit isnede Øje den aldrig flød.
Læg mig saa ydmygt i Jordens Skjød,
og lad kun et Kors ved mit Hoved staa,
men hverken Navn eller Mærke derpaa,
som en nysgjerrig Fremmed lokke kan
eller standse den vandrende Valfartsmand.» —

Han døde og levned ej paa Jord
af Navn og Æt et Tegn eller Spor,
undtagen, hvad Munken fortie maa,
der skrifted ham, da han døende laa;
dette brudte Sagn er Alt, hvad vi veed
om hans blodige Daad og hans Kjærlighed.

Anmærkninger.

S. 165. «Ridderen, der skjøn Olympia svigted». — I Ariostos «Orlando furioso».

— — «Den falske Helt». — Theseus, der forlod Ariadne, som havde frelst ham fra Labyrinthen paa Øen Naxos.

— 171. «Koron». — En Søstad paa Moreas Kyst.

— — «Firman». — Den tyrkiske Benævnelse paa en i Sultanens Navn udstedt Befaling.

— 173. «Alma». — En tyrkisk Dandserinde.

— 177. «Zatanaj». — Satan.

— 194. «Athen, din Vismand». — Sokrates.

— 195. «Hymettos». — Et Bjerg i Athens Omegn.

— — «Kephissos». — En Flod samme-steds.

— — «Theseus' Bo». — Ruinen af Theseus' Tempel.

— 199. «Perlekrandsen». — Muhamedanerne bruge ligesom Katholikerne en Perlesnor til at tælle det Antal af Bønner, de bede.

— 223. «Giaouren». — Det tyrkiske Ord «Giaour» betyder en Vantro. — Forfatteren betegner dette Digt som «et Brudstykke»; han ud-

maler Begivenhedens Hovedscener saaledes, at han sætter Læseren istand til selv at udfylde Handlingens Mellemled. Handlingens Skueplads er Grækenland, og en glimrende Skildring af dettes Natur med en bitter Sammenstilling af Naturens Herlighed og Folkets store Fortidsminder med dets dybe Fornedrelse under den tyrkiske Trældom, aabner Digtet; derpaa fortæller en tyrkisk Fisker, hvorledes han en Nat paa Stranden har seet en hemmelighedsfuld Fremmed paa ilsom Flugt, og hvorledes kort efter en Skare Tyrker have benyttet hans Hjælp til at bringe en tilhyllet Byrde ud paa Havet og sænke den i Dybet. Derpaa fortæller han efter Rygtet, at en tyrkisk Stormand er bleven forraadt af en Franker, der har forført hans Yndlingshustru; hun er forsvunden, Frankeren flygtet. Tyrken er kort Tid efter paa en Rejse bleven overfalden i et Bjergpas af sin Fjende i Spidsen for en Skare Arnauter og dræbt med hele sit Følge; kun een af hans Følgesvende er bleven skaanet for at bringe Budskabet med Tegnene paa hans Død tilbage til hans Hjem. — Et Mellemrum af flere Aar springes over; da ser den samme Fisker, i et fremmed Land en Mand i Munkedragt, i hvem han gjenkjender den hemmelighedsfulde Flygtning; paa hans Spørgsmaal fortæller en Munk ham, at han for sex Aar siden er kommen til Klostret og ved rige Gaver har erhvervet sig et Fristed der, men kun i sky Afstand er Vidne til de hellige Skikke uden at tage Del i Brødrenes Andagt, medens han derimod sværmer om i Ensomhed, forfulgt af ængstende Syner. — Fortællingen slutter med den døende Giaours Skriftemaal for en gammel Munk, for hvem han i af-

brndte Antydninger udtaler sin Sjæls sønderrevne Tilstand og bekræfter, hvad der er fortalt i det Foregaaende; han dør uden Trøst og Haab, idet han i Febersyner ser sin Elskede.

S. 225. «Heltens Grav». En Grav der paa Kysten, hvori efter Sagnet Themistokles skal være begraven.

— — «Colonnas Tind». — Et Forbjerg paa Kysten af Attika.

— 226. «Rosen, Nattergalens Brud». — De østerlandske Digtere bringe gjerne Nattergalen i Forbindelse med Rosen.

— 231. «Majnottens Røversnekke». — En røversk Folkestamme paa Morca.

— 233. «Rhamazan» er Muhamedanernes store Fastetid; dens Slutning og Begyndelsen til Bajramsfesten fejres med larmende Glædesytringer, hvortil bl. A. høre Glædesskud (med skarpladte Geværer).

— 238. «Ataghan». — En krum Sabel.

— — «Salam». — (Fred) Muhamedanernes sædvanlige Hilsen.

— 239. «Østens Sommerfugldronning». — En pragtfuld, blaavinget Sommerfugl i Kaschemire.

— 240. «Skorpionen». — Det er et bekjendt Sagn, at Skorpionen, naar der lægges Ild rundt omkring den, saa at den ikke kan undfly, dræber sig selv med sin Braad.

— 242. «Djamschids Ædelsten». — De østerlandske Sagn nævne en ældgammel Sultan Djamschid som Ejer af en Ædelsten, hvis vidunderlige Glands betegnes ved dens Tilnavne, som «Nattens Fakkel» og «Solens Bæger».

— 243. «Al Sirats Bue». — Denne Bro er den eneste Adgang til Paradiset; men den er saa

smal som en Edderkops Traad og saa skarp som Eggen af et Sværd, og nedenunder den strømmer Helvedes Ildflod.

S. 243. «Houris». — De skjønne, evigunge Jomfruer, der modtage den Troende i Paradis.

— — «Mufti». — Muhamedanernes fornemste Gejstlige.

— — «Franghistan». — Circassien.

— 246. «Bismillah». — I Guds Navn; med disse Ord begynder ethvert Kapitel i Koranen og enhver Bøn og Taksigelse.

— — «Chiaous». — En væbnet Drabant i en tyrkisk Stormands Følge.

— 247. «Aman!» — «Naade!»

— 252. «Allah Hu». — Slutningsordene af det Raab, hvormed Muezzin kalder til Bøn.

— — «De komme, de vinke med Klæder grønne» o. s. v. — Saaledes hedder det i en tyrkisk Krigssang.

— — «Monkir». — En af de onde Aander, hvis Hverv er at pine de Fordømte, førend de sendes til Helvede.

— 253. «Eblis». — De onde Aanders Fyrste.

— — «Vampyr». — Sagnet om Vampyren, en fordømt Aand, der om Natten forlader sin Grav for at suge Blodet af Sovende, er meget udbredt i Orienten og Donaulandene.

— 260. «Ørknens Fugl, der moderøm». — Pelikanen, der efter Sagnet saarer sit Bryst for at nære sine Unger med Blodet.

— 265. «Tahir». — Til den bekjendte Tro, der er udbredt i Skotland og paa de frisiske Øer, at nogle Mennesker ere begavede med et Fjernsyn, der sætter dem istand til at se vigtige Be-

givenheder, der foregaa paa fjerne Steder, (f. Ex. at en Hustru ser sin Mand i det Øjeblik, han omkommer i et Skibbrud langt borte), svarer en lignende i Orienten, at visse Mennesker have den Evne at høre Skud, der varsle om en forestaaende Kamp paa samme Sted.

LARA.

En Fortælling.

FØRSTE SANG.

I.

Paa Laras Gods er Fest og Glædesklang,
og Trællen glemmer fast sin Lænkes Tvang.
Uventet efter lange Vandringsaar
i Borgen atter nu dens Herre staar.
I Hallen er der glade Blik og Ord,
paa Væggen Bannere, Bægre paa Bord;
den gjæstfri Arnelue spiller klar
med uvant Skjær paa Vindvets malte Glar;
og lystigt flokkes der Vasallers Hob
med muntre Blik og høje Glædesraab.

II.

Sin Herre hilser Laras Borg igjen; —
hvi drog vel Lara over Havet hen?
Hans Faders Død, før han sit Tab forstod,
en tung og farlig Arv ham efterlod:

han blev sin egen Herre; — Hjertets Fred
gik tidt tilgrunde ved den Herlighed,
naar Ingen standsed med et venligt Vink
den Snublende paa Brødens stejle Brink; —
da, mens han trængte til en Fader god,
som Hersker over Mænd alt Drengen stod;
kort var hans vilde Fart kun; men endda
med Livet halv forødt kom han derfra.

III.

Ung Lara bort fra Fædrelandet drog;
men fra den Time, da han Afsked tog,
svandt efterhaanden af hans Vej hvert Spor,
og til hans Minde faldt der knap et Ord;
hans Fader død, og Lara var ej her;
det vidste hans Vasaller, Intet mer;
der kom ej Bud; de Fleste havde glemt
hans Minde snart, kun Faa med Sorg det gjemt;
knapt i kans egen Hal hans Navn gjenklang;
hans Billed mørkt i falmet Ramme hang;
hans Brud var af en Anden trøstet nu;
den unge Slægt kom ham ej mer i Hu;
dog paa hans Liv en graadig Arving tror,
imens han sukker efter Sørgeflor;
vel hundred Vaabenskjolde smykke jo
tungsindigt Laraslægtens sidste Bo;

men i den skumle Række mangler eet,
som nu i denne Hal var gjerne seet.

IV.

Uventet, ene endeligt han kom; —
hvorfra? hvorfor? det taltes der ej om;
hans Komme kunde Ingen undres paa,
men heller, at man ikke før ham saa;
een Smaadreng var hans hele Følge; han
var ung af Aar og fra et fremmed Land.
Aar var henrundne; Tidens Maal er kort,
enten man bliver eller rejser bort;
men, da man ingen Tidender fornam,
saa tyktes dog dens Vinge træt og lam;
nu ser og kjender de ham; — det som svandt,
var det en Drøm? og er da dette sandt?

Han lever; i sin Manddoms Blomst han staar,
skjønt mærket af Anstrængelser og Aar;
om end hans Ungdoms Fejl man kom ihu,
maaske dem Livet havde ændret nu;
ej Ondt, ej Godt man vidste om hans Færd;
maaske han dog sit Fædrenavn var værd;
stolt var han; men han foer ej mere vild,
end Ungdomsblodet let kan fristes til,
og var han ej forhærdet i sin Hu,
saa kunde sligt jo rettes vel endnu.

V.

Forandret var han jo; — det saa Enhver;
hvad han end var, den Forrige ej mer;
hans Pandes Furer meldte om en Glød
af vældig Lidenskab, men slukt og død;
hans Ungdoms Stolthed, ej dens Heftighed,
hans kolde Mine, der ej Smiger led;
et Højhedspræg, et Blik, der trængte ind
ved første Øjekast i Andres Sind,
og Tungens hvasse, lette Spotteevne,
en saaret Sjæl, der sine Saar vil hævne
og skjemtende med hvasse Pile naar
dem, der vil ikke tilstaa deres Saar, —
Alt dette fandtes hos ham og tillige
Noget, som Ingen kunde se og sige.
Ros, Højhed, Elskov, — der for Alle staar
som Maalet, og som Nogle stundom naar, —
syntes ej mer at kjæmpe i hans Hu,
omend det nyligt leved der endnu,
og over det blege Aasyn stundom foer
af stærke Følelser et dunkelt Spor.

VI.

At frittes om sin Fortid led han ej;
han nævned ej sin fjerne Vandrings Vej,
ej Ørknens Eventyr han talte om,

hvorhen han som en enlig Fremmed kom;
dog havde meget vist han skuet der,
betragtet Mennesker og deres Færd;
men hvad han havde seet, det tav han med,
som om det ikke kom en Fremmed ved,
og trængte Nogen ham med Spørgsmaal haardt,
saa blev hans Pande mørk, hans Tale kort.

VII.

Med Glæde saa man ham engang igjen,
Velkommen bød man ham, hvor han kom hen;
højbaaren var han, og som Ligemand
han færdedes blandt Stormænd i sit Land;
han stod ved deres Festers Herlighed,
saa, hvor med Smil og Sukke Tiden gled;
men hvad de glædedes og sørged ved,
saa han kun paa, men følte det ej med;
han fulgte ej som de den Haabets Sky,
der altid brast og altid steg paany,
ej Gods og Guld, ej Ærens tomme Skygge,
ej Kiv om Skjønheds Pris og Elskovs Lykke;
der var en lønlig Kreds omkring ham trukket,
hvorved Fortrolighed var udelukket;
hans Øje havde noget Strængt og Stolt,
som al Paatrængenhed i Afstand holdt;
og de, der nærmede sig mere bly,
saa paa ham tavst og hviskede med Sky;

«han var», saa dømte klogt og mildt de Faa,
«vist bedre, end hans Ansigt tyded paa.»

VIII.

Saa fuld af Liv var han i fordums Tid,
gridsk efter Glæde, villig nok til Strid;
Kvinder, Valpladsens Tummel, Havets Dyst,
Alt, hvad der loved Fare eller Lyst,
Alt prøved han, hvad Jordelivet bød,
og fandt sin Løn i Glæde og i Nød;
kun ej den dorske Middelvej! at flygte
fra Tanken bort i Spændingen han søgte;
hans Hjertes Storme saa med stolt Foragt
ned paa de svage Elementers Magt.
Hans Hjertes Jubel op mod Himlen foer
og spurgte, om en større var paa Jord;
en Træl i alle Lidenskabers Magt, —
hvordan blev af den vilde Drøm han vakt? —
han vaagned, — men forbandede sit Hjerte,
der visnede, men ikke brast af Smerte.

IX.

Bøger, — thi før var Mennesket hans Bog, —
hans Øje og hans Sind nu til sig drog;
og tidt i Tungsinds Lune mangen Dag

han fjerned sig fra Menneskenes Lag;
da sagde Tjenerne, de hørte tidt
om Natten timevis hans raske Skridt
gjennem den skumle Hal, hvor mørkt i Rad
hans Aners Billeder paa Væggen sad;
de hørte; — hviskede de lønligt, — Ord
af sælsom Klang, knap her fra denne Jord;
ja Nogle havde seet, — le, hvo der vil, —
«Noget», der neppe gik saa rigtigt til.
Hvi stirred han paa denne Hjerneskal,
som en vanhellig Haand fra Graven stjal?
hvi skulde ved hans aabne Bog den ligge,
som for at skræmme alle Andres Blikke?
hvi sov han ej, mens Andre Hvilen nød?
hvi mon han aldrig Gjæster til sig bød?
Noget var galt, — men hvad? — hvis Somme vilde,
saa kunde de; — men de tav heller stille
og lod kun med et sagte Vink forstaa,
hvad de i deres kloge Tanker saa;
men hvis, — saaledes lød i Laras Haller
om deres Herre Tjenerskabets Skvalder.

X.

Det var en Nat; — paa Laras klare Flod
en Stjernevrimmels Straalebilled stod;
det var saa tyst, som Bølgen laa i Blund,
og dog den gled i Hast som Lykkens Stund,

og fra det Høje straaled fjernt og nær
de evige Lys med sælsomt Trylleskjær;
Bredden var smykt med mangen Stamme prud
og Blomster, som gav Bien Gjæstebud;
af dem som Barn Diana Krandse bandt,
og Uskyld skjænked dem til Elskovspant,
og mellem Bredderne sig Floden drog
i mange blanke Bugter som en Snog;
paa Jord, i Luft var Alt saa tyst, saa trygt;
en Aand man kunde mødt der uden Frygt;
hvor kunde noget Ondt vel glædes ved
at vandre i en saadan Nattefred?
kun for de Gode var en saadan Stund;
det følte Lara; kort han tøved kun,
men vendte tavs til Borgen sine Fjed;
det Syn ej mer han kunde glædes ved;
det minded ham kun om en anden Tid,
en Nattehimmel mere klar og blid,
en Maane mere ren, om Hjerter, som —
nej! nej! om Stormen i sin Vælde kom,
den kunde trodses; men en Nat saa blid,
saa skjøn, den spotted jo hans Sjælestrid.

XI.

Han vendte om til Hallens Ensomhed;
hans høje Skygge langs ad Væggen gled;
der hang hans Fædres Billeder; ej mer

af Dyd og Brøde efterlod de her;
et flygtigt Sagn, Gravkjældrens skumle Vraa,
hvor deres Støv og Brøst og Mangler laa,
og knapt en Side af det stolte Blad,
der bringer Sagnet gjennem Slægters Rad,
naar med sin Ros og Dadel Sagas Bog
lyver med Sandheds Skin, men lyver dog.
Han gik i dybe Tanker; Maanens Skin
paa Gulvets Sten faldt gjennem Gitret ind,
og over Loftets Snitværk, Vindvets Bue,
hvor Helgener var knælende at skue,
gjød det sit underlige Blændværksskjær
som Liv, men ej som Liv paa Jorden her;
hans mørke Pande, Haaret sort og stridt,
hans Fjer, der nikked sært og flagred vidt, —
det var, som der et natligt Gjenfærd skred,
og hele Dødens Rædsel fulgte med.

XII.

En Midnat; — Alt laa trygt i Søvnens Skjød;
den matte Lampe neppe Mørket brød: —
Hør! hvilken sælsom Larm i Laras Hal! —
en Lyd, — en Røst, et Skrig, — et ængstligt Kald!
et langt, højt Skrig, — saa blev det tyst paany; —
mon de, der sov, har hørt det vilde Gny?
de hørte; de sprang op i Skræk, men brød
dog modigt ind til Hjælp, hvor Raabet lød;

hver bar i Haand en Kjerte, halvt kun tændt,
og Sværdet, som var ej i Beltet spændt.

XIII.

Kold som det Marmorgulv, han hviled paa,
bleg som det Maaneskjær, der paa ham saa,
laa Lara; halvt uddraget laa ham nær,
som tabt i mer end jordisk Frygt, hans Sværd;
ubøjet syntes dog endnu hans Mod;
Trods paa de sammentrukne Bryn der stod;
skjønt rædselsblandet boede paa hans Læbe
end i hans Afmagt Viljen til at dræbe;
en Trusel halv udtalt, i Fødslen død,
et Vredesord udstødt i Trods og Nød;
i Øjet, skjønt i Afmagt næsten lukt,
var end det Gladiatorblik ej slukt,
hvori han vaagen røbed tidt sin Hu,
og som i rædsom Ro var stivnet nu.
De løfted ham; — han aander, taler, — hør! —
i Kinden steg den dunkle Glød som før;
hans Læbe rødmer; vildt hans Øje svæver,
skjønt mat endnu; hvert Lem, der sagte bæver,
faar atter Liv; men Talen klinger dog,
som om det ikke var hans eget Sprog,
vel tydeligt, men fremmed; vel de kan
forstaa, den hører til et fremmed Land;

det gjorde den; — den talte til et Øre,
som ikke hører, — ak! som kan ej høre.

XIV.

Hans Smaadreng kom; han var jo, som det lod,
den eneste, der Laras Ord forstod;
hans Blegnen vidned, at de Ord, der faldt,
var Ord, som Lara ikke skulde talt,
og han ej tyde; ikke lod det dog,
som det, han saa, med uvant Skræk ham slog;
han knæled ned ved Lara; mon det var
hans Modersmaal, hvori han gav ham Svar?
og Lara lytted til den Røst, der blidt
udfried ham af Drømmens Mareridt,
hvis det var Drømme, der saa brat nedbrød
en Sjæl, der trængte ej til jordisk Nød.

XV.

Hvad det end var, han drømte eller saa,
dybt i hans Bryst som Minde gjemt det laa;
Morgenen kom paa vanlig Vis; med den
kom i hans svage Lemmer Kraft igjen,
hos Præst, hos Læge Trøst han søgte ej,
og snart var atter paa den vante Vej
hans Tale og hans Færd; om Læben var

ej mindre Smil; ej mindre højt han bar
sin Pande, og hvis Nattens Komme nu
var mindre kjær end før for Laras Hu,
derom fik Tjenerflokken intet Nys;
men end sin Skræk den mindedes med Gys;
de sneg sig parvis, — Een det voved ikke, —
den skumle Hal forbi med bange Blikke;
et Banners Viften, Dørens hæse Hvin;
Tapetets Raslen, Lyden af et Trin,
en Skygge hist fra Træet mørk og lang,
en Flagermus, Natvindens sagte Sang, —
de gjøs, hvad de saa hørte eller saa,
naar Skumringen faldt paa de Mure graa.

XVI.

Den kom ej mer, den mørke Løndoms Stund; —
mon Laras Aasyn hykled Glemsel kun?
Hans Svende stirred med forundret Hu
paa denne Færd, men ej med mindre Gru. —
Var Mindet slukt, da Sandsen atter kom?
Ej Ord, ej Blik, ej Mine talte om,
at han fornam, hvad de dog husked vel,
den Feberglød, der rased i hans Sjæl.
Var det en Drøm? var det hans Røst, der lød
i vilde Ord? hans Raab, der Søvnen brød?

hans Hjerte, der i Kval holdt op at slaa?
hans Blik, som nylig de med Rædsel saa?
Betød den Tavshed vel, at i hans Sind
for dybt til Ord stod Mindet gravet ind
og pinte Sjælen til at røbe kun
den stærke Virkning, ej dens dybe Grund?
Nej, i hans Bryst det dybt begravet laa,
og intet Hverdagsblik de Tanker saa,
som Læben kunde kun faa halv udtalt,
fordi det svage Ord de havde kvalt.

XVII.

I ham saameget Modsat fulgtes ad,
der kunde vække Kjærlighed og Had;
og Rygtet med hans Navn var tidt ifærd
og med hans løndomsfulde Liv især;
hans Tavshed vakte Andres Snaksomhed;
de gjætted, — stirred, — gad dog vidst Besked.
Hvad var han før? hvad var han nu? blandt dem
kun kjendt af Navn og Byrd han traadte frem.
Mon han til Menneskenes Slægt bar Had?
Han kunde dog blandt Glade synes glad;
skjønt saa man nøjere det Smil, saa visned
dets muntre Glands og blev til Haan, der isned;
det naaede til hans Læbe, længer ej,
og aldrig fandt det til hans Øje Vej;
dog var der tidt en Mildhed i hans Blik,

som om hans Sind ej af Naturen fik
sin Haardhed, men som om forraadt engang
hans stolte Sjæl hver Svaghed nu betvang
og agted i sin Trods kun lidet paa,
om Andre paa hans Færd mistænksomt saa, —
et Hjerte, der i selvvalgt Marter led; —
maaske dets Ømhed røved det sin Fred; —
en evigtvaagen Sorg til Had det tvang,
fordi det elsked altfor højt engang.

XVIII.

Med inderlig Foragt paa Alt han saa,
som om ham intet Værre kunde naa;
en Fremmed han igjennem Verden skred,
en vildsom Aand, stødt fra sin Hjemstavn ned,
en Sværmer, der af Lyst til Dysten bød
de Farer, som han kun betvang med Nød,
og dog forgjæves; thi han kom endnu
halv stolt og halv med Anger dem ihu.
Han havde Rum til Kjærlighed saa stor,
som sjelden skjænkes Støvets Børn paa Jord.
Hans Ungdoms Drømme tog for høj en Flugt,
og Skuffelsen bar Mismods bitre Frugt: —
Aar spildte paa den tomme Skyggejagt,
Kræfter, som bedre Frugter skulde bragt,
og stærke Lidenskabers vilde Glød,
der spredte paa hans Vej Fordærv og Nød,

og alle bedre Følelser i Kiv,
vildt grublende paa hans stormfyldte Liv! —
at se sin Skyld hans Stolthed ham forbød,
og paa Naturen selv han Skylden skjød;
den gav os jo det kjødelige Skrud
til Sjælens Lænke, Ormes Gjæstebud;
tilsidst han blanded sammen Ondt og Godt
og saa i Viljens Værk en Skjæbne blot;
for stolt til Hverdagsegennytte tidt
for Andres Held han kunde ofre sit,
dog ej af Ømhed og af Fromhed ej,
men det var saa hans Tankes sære Vej;
i lønlig Stolthed helst han vilde øve,
hvad Ingen eller Faa kun vilde prøve,
og kom saa Fristelsen, drev dette Sind
ham mangen Gang paa Brødens Vildspor ind;
langt over eller under alle Andre,
med hvem han var fordømt til her at vandre,
i Godt og Ondt han vilde ene staa
blandt dem, der her i Støvets Verden gaa;
hans Sjæl foragted den, og langt derfra
et eget Rige skabte den sig da,
og koldt paa Jordens Færd han skued ned;
det syntes, som hans Blod helt roligt gled.
Held ham, om altid kun det havde kjendt
den kolde Ro, af Brøden aldrig tændt!
Ad Verdens Vej han dog som Andre gik;
i Ord og Færd han fulgte deres Skik;
han veg ej fra Besindighedens Vej;

hans Hjerte sværmed kun, hans Hoved ej,
og sjeldent i sin Tale røbed han
en Tanke, der mod Verden stødte an.

XIX.

Skjønt paa hans Aasyn den Ismaske laa,
som om han helst uændset vilde gaa,
han ejed dog den Kunst at præge ind
Erindringen om sig i Andres Sind;
ej Kjærlighed maaske, ej Had det var,
ej Noget, som i Ord sit Udtryk har;
men hvo der saa ham, slog det ikke hen
halv glemt, men spurgte snart om ham igjen,
og hvem han talte til, erindred Alt
og dvæled ved hans Ord, hvor let det faldt;
hvordan, det vidste Ingen, men med Magt
var som et Baand om deres Sjæl han lagt;
eet Møde kun, saa stod han præget ind
enten i venligt eller fjendtligt Sind;
om end det Møde var i flygtig Hast,
var han dog dybt i Tanken voxet fast.
For Andre aabnede hans Sjæl sig ej;
men sælsomt nok fandt han til Andres Vej;
hans Væsen fængsled, hvor han gik og stod,
med lønlig Magt selv den, der stred imod:
det nytted ej; det var, som spotted han
den fangne Tanke: «Glem mig, om du kan!»

XX.

Der er en Fest, hvorved i samlet Krands
sig flokker Adel, Rigdom, Rang og Glands,
og som højbaaren og velkommen Gjæst
i Othos Borg kom Lara til den Fest.
Blandt Hallens Kjerter runger Glædens Lyd;
med Gildets Jubel blandes Dandsens Fryd,
og Skjønheds glade Trin i Dandsens Flugt,
hvor Ynde følger Toneklangen smukt. —
Held dem, som der med frejdig Ungdomsaand
med ømme Hænder knytte Hjertets Baand;
det Syn kan vejre Pandens Rynker hen,
saa Gubben kan sig drømme ung igjen,
og Ungdom glemmer, at paa Jord den gaar,
mens Hjertet højt i Lyst og Jubel slaar.

XXI.

Lara saa til med glad og rolig Hu;
var han tungsindig, løj hans Ansigt nu;
hans Øje fulgte hver en Dejlighed,
hvis lette Trin ej Ekko vaagned ved;
med Armene korslagte saa han der,
mod Pillen lænet, paa den glade Færd
og mærked ej, der fulgte ham et Blik, —
stolt Lara ynded ikke Lurerskik; —
tilsidst han mødte det; hel ubekjendt

var ham det Aasyn; men mod ham var vendt
dets mørke Spejden; fremmed var han der; —
useet han havde længe staaet nær;
nu mødtes deres Blik; den Enes hvast
og forskende; i Laras Øjekast
stod stum Forundring, og det fløj igjen
mistroisk mod den Ubekjendte hen;
i Gjæstens mørke Blik et Glimt man saa
af Noget, Ingen kunde ret forstaa.

XXII.

«Ham er det!« raabte han, og fjernt og nær
gjenlød det hviskende i Salen der:
«Ham? — Hvem?» — saaledes spørges der trindtom,
indtil det højt til Laras Øre kom;
den Enes Blik, de Manges Undren, — faa
var de, der roligt kunde seet derpaa;
men Lara skjælved ej; han blev ej bleg,
og af hans Blik den første Studsen veg;
med uforandret Ro omkring det gled,
indtil den ubekjendte Spejder skred
ham nær og raabte stolt med Haan: «Se der!
ham er det! — men hvordan? — hvad gjør han her?»

XXIII.

Det Ord, der truende gjentaget lød,
tilsidst dog Laras dybe Tavshed brød;
hans Blik var roligt, Stemmen kold og klar;
ej trodsig frækt, men sindigt fast hans Svar,
mens mod den Stævningsmand han vendte sig:
«Mit Navn er Lara! — naar du nævner dig,
skal du tilvisse faa det Svar paa Stand,
som skyldes slig en høflig Riddersmand.
Lara! — hvis du har mer at spørge, — jeg
er ej formummet; Spørgsmaal skyr jeg ej.» —

««Du skyr ej Spørgsmaal! — Er der intet, som
dit Øre skyr, mens Hjertet fælder Dom?
du tror mig fremmed? se paa mig igjen!
Erindringen har du ej mistet end.
Dens Gjæld du aldrig halvt udslettet faar;
i Evigheden ej dens Krav forgaar!»» —
Forskende Laras Øje dvæled paa
hans Aasyn; men som Intet der han saa, —
hvad eller vilde se, — med Tvivlerblik
og Hovedrysten han tilbage gik,
idet han vendte sig med haanligt Mod;
men barsk den Fremmede i Vejen stod:
««Hør mig og stands! jeg kræver Svar paa Stand;
jeg var din Jævning, var du Adelsmand;
men som du var og er, — stir ej saa vredt, —

ér Ordet falskt, gjendrives det jo let, —
men som du er, ser jeg nu paa dig ned,
mistror dit Smil, er for din Harm ej ræd.
Er du ej den, —» »

«« Hvad end du kalder mig,
paa Galmandssnak, Anklagere som dig
jeg hører ej; lad dem, der give Agt
paa sligt kun høre helt og umodsagt
det skjønne Eventyr, hvis høje Flugt
begynder her saa høvisk og saa smukt.
Jeg under Otho vel hans vakre Gjæst;
ham selv jeg tolke skal min Tak som bedst.» —
Forundret Værten tren imellem her:
«Hvad der end lønligt er imellem Jer,
her er det ej paa rette Sted og Tid
at spilde Glædens Lag ved bitter Strid.
Hvis du, Herr Ezzelin, en Klage har,
der kræver sømmeligt Grev Laras Svar,
imorgen kan I klare denne Sag
her, eller hvor det er Jer til Behag.
Jeg er din Borgen; du er mig bekjendt,
skjønt du er som Grev Lara nylig vendt
tilbage ensom fra et fremmed Land
og næsten bleven en udlændisk Mand;
og hvis fra Laras ædle Byrd og Blod
jeg rigtigt har bedømt hans Værd og Mod,
sin pletfri Stamme han beskjæmmer ej
og viger ej fra Ridderærens Vej.»

«Imorgen», svared Ezzelin, «og her
bevise hver af os, hvad han er værd.
Mit Liv, mit Sværd til Pant paa mine Ord,
saasandt paa Himlens Salighed jeg tror!» —

Hvad svared Lara da? — tilbage brat
trak sig hans Sjæl dybt i hans Indres Nat;
det var jo, som om hvert et Ord, der faldt,
hvert Blik i hele Salen ham kun gjaldt;
hans Blik kun tav; det var, som i en Drøm
det svømmed bort, langt bort paa Glemsels Strøm.
Den Glemsel af Alverden vidned kun,
hvor dybt ham Mindet sad i Sjælens Grund.

XXIV.

«Imorgen! — ja, imorgen!» — disse Ord
og ingen fler fra Laras Læber foer;
ej voldsom Harme rynkede hans Bryn;
hans store Øje skjød ej Vredens Lyn;
men i hans Stemmes sagte Klang der laa
en fast Beslutning, skjønt den Ingen saa.
Han greb sin Kappe; med et flygtigt Nik
forlod han Sværmen, og idet han gik
forbi Herr Ezzelin, han smiled ad
det Blik, der mødte ham med Haan og Had;
det var ej Skjemt; det var ej Stoltheds Magt,

der slet kun dølger Vreden bag Foragt;
han smiled som en Mand, der veed, hvad han
at gjøre eller taale er istand.
Betød det Fred? de Godes klare Sind?
eller forhærdet Brøde, dybt groet ind?
Ak! altfor nær at se er disse to;
paa Mandens Blik og Ord tør du ej tro;
af Gjerning ene du erkjende skal
den Sandhed, som kun læres kan med Kval.

XXV.

Og Lara kaldte paa sin Smaadreng flink;
den Knøs forstod at lyde Ord og Vink;
kun han ham fulgte fra det fjerne Land,
hvor Sjælen gløder under Solens Brand;
for Lara drog han fra sin Fædrebo,
skjønt ung dog sindig og taalmodig tro;
tavs som sin Herre, var i Troskab han
langt forud for sin Alder og sin Stand.
Han kjendte Sproget vel i Laras Hjem;
dog sjeldent kun det lød imellem dem;
men lød hans Modersmaal fra Laras Mund,
hans Fod, hans Røst fik Liv i samme Stund;
som Hjemmets Bjerge var den Klang ham sød;
som deres Ekko i hans Sjæl den lød,
som havde Venner, dyre Frænder kaldt, —
dem ofred han for Een, — hans Ven, hans Alt;

paa Jord han ene som hans Leder stod; —
hvad Under, at han sjeldent ham forlod?

XXVI.

Slank var hans Vext, sortladen fin hans Lød;
dog var hans Kind af Solens stærke Glød
ej skjæmmet, skjønt den brændte paa hans Hjem;
tidt trængte sig paa den en Rødme frem,
dog ej den Rødme, som paa Sundheds Bud,
af Hjertets Glæde farvet, bryder ud;
det var den skjulte Kummers syge Skjær,
der som en flygtig Feber brændte der;
med sælsom Funklen som et Himmelsyn
hans Øje glimted, tændt af Tankens Lyn;
men af de lange Øjenhaar dog fik
et Vemodsskjær det sorte Øjes Blik;
det var dog Stolthed mer end Sorg, man saa.
saadan en Sorg, som Ingen dele maa.
Ham glæded ej hans Alders muntre Leg
og ingen kaad og lystig Pagestreg;
paa Lara dvæled timevis hans Blik,
og i den vaagne Drøm Alting forgik;
skilt fra sin Herre, ensom var hans Vej;
han svarede kun kort og spurgte ej.
I Skoven gik han; med en fremmed Bog
ved Bækkens Bred sit Hvilested han tog;
saa fremmed som sin Herre syntes han

for Alt, hvad Sands og Hjerte fryde kan,
som om han broderløs paa Jorden gik.
og kun den bitre Gave — Livet fik.

XXVII.

Kun Lara elsked han maaske; dog var
hans Troskab kun i Gjerning aabenbar;
tavs gav hans Omhu paa hvert Ønske Agt,
og førend det var nævnt, var det fuldbragt.
Dog var i al hans Færd en Værdighed,
et Ædelsind, som ingen Dadel led;
tjenstivrig mer end Trællen, dog han lød
med Haanden blot, mens stolt hans Øje bød,
som om han lød ej Laras Bud, men sit,
imens paa Løn han agted saare lidt.
Let var den Tjeneste, han øved der,
Stigbøjlen holdt han, bar sin Herres Sværd,
stemte hans Luth, og stundom af en Bog
han læste i et gammelt, fremmed Sprog;
men fjernt fra Tjenerflokken han sig holdt;
ej ydmyg var hans Færd mod dem, ej stolt;
med høflig Kulde viste han dem klart,
at han og de var af forskjellig Art;
for Lara bluedes hans Sjæl ej ved
at bøje sig; til dem steg han ej ned;
han syntes født af bedre Byrd og Kaar;
hans Haand var ej af Trællesyssel haard;

naar denne hvide Haand, den Kind man saa,
et andet Kjøn man kunde gjættet paa;
men mandlig var hans Dragt, og Blikkets Ild
mer end et Kvindeøjes stolt og vild,
en lønlig Glød, der stemmed bedre med
hans hede Hjem end med hans Barnlighed;
vel fandt den aldrig til hans Læber Vej;
men i hans Mine dulgte den sig ej.
Kaled, saa hed han; men et andet Navn,
gik Rygtet, bar han i sin Fødestavn.
Thi stundom uden Svar han gik sin Gang,
skjønt højt og nær det for hans Øre klang,
som om det var ham fremmed; ofte foer
han op, som om han husked nu det Ord;
men var det Laras Røst, — den kjendte han;
da vaagned Øje, Øre, Sind paa Stand.

XXVIII.

Han havde seet i Gildehallen ned;
han saa den Kiv, som Alle studsed ved,
og da nu hele Flokken undred paa,
at Lara der saa rolig kunde staa,
at slig en Herre fandt sig i den Skam
og Tort, en Fremmed turde byde ham, —
da skifted Kaled Farve, bleg og rød,
hans Læber askegraa, hans Kind som Glød;
den syge, kolde Dugg paa Panden stod,

et Vidnesbyrd om Hjertets bange Mod,
naar svare Tanker tynge Brystet ned,
som Sindet gruer for at dvæle ved.
Ja, der er Ting, hvorom vi drømme maa
og øve dem, før Tanken halvt dem saa.
Hvad Kaleds Tanker var, — forseglet var
hans Mund; men Panden Smertens Mærke bar.
Han fæstede paa Ezzelin sit Blik,
til Lara med et Smil forbi ham gik;
da Kaled saa det Smil, da blev han bleg,
som om et Minde frem i Sjælen steg.
Han kom det vel ihu og læste grant
i Laras Mine mer, end Andre fandt.
Frem sprang han, — borte var de begge brat;
da tyktes Salen tom og helt forladt.
Paa Lara havde hvert et Blik jo seet;
hver Sjæl var opfyldt af, hvad der var skeet,
og da hans Skygge svandt i Døren der,
og intet mørkned mer i Faklens Skjær,
slog raskere hver Puls, slog mere frit
hvert Bryst, som vaagnet af et Mareridt, —
en Drøm kun, men man gruer dog, fordi
det Værste er der snarest Sandhed i. —
Nu var de borte; end stod Ezzelin
med stolte Blik og tankefuld i Sind;
men kort kun blev han; før en Time randt,
bød han Farvel til Otho og forsvandt.

XXIX.

Skaren er borte, endt den muntre Fest;
og høflig Vært saavelsom henrykt Gjæst
sneg sig til Puden hen, hvor Glædens Lyst
er stum, og Sorgen søger Søvnens Trøst,
og Mennesket, træt af sit Væsens Splid,
i sød Livsglemsel svøber sig en Tid;
der blunder Elskovs Haab i Feberild
og Snedighedens svigefulde Spil
og Hadet, i sin Hævntørst dysset ind,
og Æresygen med sit Rænkespind;
hvert Øje ruger Glemsels Vinge paa,
og som i Graven Livet slukkes maa.
Paa hvilket bedre Navn har Søvnen Krav?
den store, fælles Hjemstavn, Nattens Grav,
hvor Svaghed, Kraft, Last, Dyd, til Hvile bragt,
har hjælpeløs og nøgen sig henstrakt,
glad ved at aande ubevidst et Blund,
skjønt for at vaagne op til Dødsfrygt kun
og sky, skjønt Dagen kun vil bringe Nød,
den drømmeløse Søvn saa tryg og sød.

ANDEN SANG.

I.

Det gryr; Dunstringene om Bjergets Top
hensmelte; Lyset vækker Verden op;
een Dag endnu fik Mennesket, eet Fjed
frem mod sit lille, — sidste Maal han skred.
Men i Naturen Ungdomskraften bor;
Solen er højt paa Himlen, Liv paa Jord,
i Dalen Blomster og i Straalen Glands,
Friskhed i Blæsten og i Bølgens Dands.
Udødelige Menneske! betragt
dens Glands; kald den med Jubel din; giv Agt,
imens dit Øje end kan fryde sig; —
en Morgenstund er den ej mer for dig;
lad hvem der vil kun sørge ved din Baare;
ej Jord, ej Himmel har for dig en Taare;
ej Skyer samles skal; ej Løv skal falde;
ej Blomsten har et Suk for dig, — for Alle;
men Kryb skal ved det Maaltid fryde sig,
og skaffe Jorden frugtbart Muld af dig.

II.

Og det blev Morgen, — Middag; — atter staar
en talrig Adelsflok i Othos Gaard;

Timen er kommen, da det gjælder om
for Laras Ry Liv eller Dødsens Dom;
her maa jo Ezzelin som Klager staa,
hvad end han har at melde, frem det maa;
hans Ord er Borgen; Lara gav igjen
sit Ord at møde ham for Gud og Mænd.
Hvi tøver han? God Ro han under sig
med samt sin svare Klage, tykkes mig.

III.

Timen er ude; Lara venter; koldt
og roligt er hans Aasyn, trygt og stolt.
Hvi tøver Ezzelin? alt Tiden gik;
man mumler; Otho staar med mørke Blik.
«Jeg kjender ham; jeg stoler paa hans Ord;
jeg venter ham, hvis end han er paa Jord.
Det Tag, der huser ham, i Dalen staar
midtvejs imellem min og Laras Gaard;
min Hal var hædret med en Gjæst som ham,
og Ezzelin sin Vært ej voldte Skam,
hvis ej han nødtes til i denne Sag
at skaffe klare Vidnesbyrd idag.
Mit Ord paany i Borgen for ham gaar,
hvis ej, jeg selv for ham til Ansvar staar.» —

Han tav, — og Lara svared: «Hid jeg kom
for her at høre, som du bad mig om, —

hvad Ondt en Fremmed havde mig paasagt,
hvis Ord mig kunde Nag og Harme bragt,
naar ej ham for en halv vanvittig Gjæk
jeg agted eller for en Niding fræk.
Jeg kjender ikke ham; maaske han der
mig saa, hvor — dog, vi gantes ikke her: —
bring frem den Løgner eller her paa Stand
løs ind dit Ord med Sværdet som en Mand.»

Den stolte Otho rødmed; brat til Jord
hans Handske faldt; hans Sværd af Skeden foer.
«Det sidste Vilkaar huer mig nu bedst;
saaledes vil jeg svare for min Gjæst.» —
Fra Laras Kind veg ej den mørke Glød,
hvor nær end stod hans eller Andres Død:
saa kold, fast sorgløs greb han til sit Sværd
som En, der godt var vant til slig en Færd;
og roligt var, men skaanselsløst hans Blik,
imens hans Værge let af Skeden gik.
Det hjalp ej, Herrerne omkring dem stod;
ej Modstand taalte Othos vilde Mod,
og slige bitre Haansord mælte han,
som kun en dygtig Klinge hævde kan.

IV.

Kun kort var Kampen; i sin blinde Harm
gav Otho blot for Fjendens Stød sin Barm;

han faldt; et vel ført Hug ham havde strakt
til Jord i Blod, dog ikke Døden bragt. —
«Bed om dit Liv!» — Han tav. Da kunde let
han bleven paa den blodbestænkte Plet;
thi over Laras Aasyn kom saa brat
et Mørke som fra Helveds dybe Nat,
og mere vredt nu dirrede hans Sværd,
end da hans Fjendes var hans Aasyn nær;
med rolig Kunst han stod i Kampens Stund;
nu gjæred op hans Had fra Hjertets Bund.
Saalidt han skaaned Fjenden for sin Fod,
at dem, der traadte værgende imod,
dem trued næsten hans blodgridske Sværd,
fordi de standsed ham i Hævnens Færd;
dog snart besindede han sig igjen;
men paa den Faldne ned han stirred end,
som agted han det for en usel Kiv,
der sparede den Overvundnes Liv,
som spejded han, hvor nær det Saar, han gav,
vel havde bragt hans Offer til sin Grav.

V.

De løfted Otho op; for alle Ting
bød Lægen Ro og Stilhed rundt omkring;
i Sidehallen ind de Andre gik;
men Stridens Ophav, han som Sejren fik,
harmfuld, paa hele Skaren agted ej;
men stolt og langsomt gik han tavs sin Vej;

han svang sig paa sin Hingst, lod hjemad staa; —
til Othos Taarne ej hans Øje saa.

VI.

Men hvor var han, det Luftsyn, der ved Nat
kun trued og forsvandt med Lyset brat?
hvor var nu Ezzelin? han kom og svandt,
og af hans Idræt intet Spor man fandt.
Længe før Morgen var var han draget bort, —
i Mørke; men paa Alfarvej, saa kort,
kan Ingen fare vild; hans Hjem var nær;
men Dagen kom, og han var ikke der;
de forsked: men kun det for Dagen kom,
at han var borte, som de søgte om;
hans Kammer tomt; hans Hest i Stalden stod;
hans Vært, hans Svende gik i bange Mod;
de ledte langs med Vejen, fjern og nær,
angst for at træffe Spor af Stimandsfærd;
men der var Intet, ingen Blodplet stænkt
paa Busken, ingen Flig af Kappen flængt;
ej Græsset bar af Fald og Bryden Spor;
sligt Mærke bærer det dog efter Mord;
ej Spor af Fingre, der sig bored ned,
mens hver en Negl krampagtigt Jorden sled,
naar Haanden i sin Dødskval uden Magt
end havde Saar det bløde Grønsvær bragt.
Hvor Liv er ranet, sligt jo vidne vil; —

her Intet; — Tvivl og Haab endnu er til;
paa Lara ruger tungt Mistankens Sky,
og Klaffer sværter hviskende hans Ry,
forstummer brat, naar den hans Aasyn ser;
men naar den Frygtede ej er der mer,
paany den finder denne Sag «hel sær»
og farver mørkere Mistankens Skjær.

VII.

Med Tiden lægtes Othos Vunde snart, —
hans Stolthed ej; hans Had var aabenbart;
han var en mægtig Mand og Lara gram,
en Ven af hver, der tænkte Ondt mod ham;
nu kræved han hos Lovens Myndighed
om Ezzelin af Lara fuld Besked.
Hvem uden Lara havde han vel sat
i Frygt? hvem havde fjernet ham saa brat,
om ej den Mand, mod hvem en Klage svær
han vilde rejst, hvis han endnu var her? —
Rygtet, der mæler højt i Vejr og Vind, —
det Lønlige, der lokker Mængdens Sind, —
han stod saa venneløs! til Ingen bandt
hans Hjerte sig; hans Tillid Ingen vandt; —
sit skarpe Sværd han svang med øvet Haand;
og stormende brød frem en Vildheds Aand; —
hvor havde han dog lært den Kunst saa vel? —
hvor var den Vildhed kommen i hans Sjæl? —

det var ej Ilsinds blinde Harm, der let
er tændt og slukt i samme Aandedræt;
det var et inderligt forhærdet Sind,
der i sit Had ej lukker Medynk ind.
Ham overvættes Held og lang Tids Magt —
til ubarmhjertig Grumhed havde bragt. —
Alt dette, — læg saa Verdens Lyst dertil,
der helst fordømme, nødigt rose vil, —
det blev mod Lara til et Stormens Brag,
der trued ham og fremmed Fjendens Sag ,—
og den Forsvundne kræves af hans Haand;
han er i Liv og Død hans onde Aand.

VIII.

Der gjæred i det Land en Oprørslyst,
og Trællen banded Trældomsaaget tyst;
Voldsherrer var der, som med Lovens Skrud
forstod at dække deres Lunes Bud;
ved lange Krige, indre Tvist, var der
godt banet Vej for Blod og syndig Færd;
der ventedes kun paa et Tegn, saa brød
det ud i Borgerkrigens vilde Nød,
der ej de Fredelige ændse vil,
men Ven kun eller Fjende kjender til;
hver Adelsmand paa Stammeborgen sad,
adlydt i Ord og Daad, men seet med Had;
saa var og Laras Arv; han fik med den

en Flok vrangvillige, udpinte Mænd;
men længe fjernet fra sin Fødestavn
var han ej mærket med Voldsherskernavn,
og nu da mildt han øvede sin Magt,
lidt efter lidt sig Frygten havde lagt;
de æred ham som før med ydmyg Hu;
men mest for hans Skyld frygtede de nu;
de troede, han led Sorg; — før vilde jo
det Allerværste kun de spaa og tro; —
hans tunge Sind, hans Nætter uden Fred
kom vel af Sygdom kun og Ensomhed,
og om hans Hal end mørk og øde stod,
ved Borgeledet var der frejdigt Mod;
derfra gik Armod aldrig uden Trøst;
for den var der dog Medynk i hans Bryst,
og var han end mod de Højbaarne stolt,
ej paa de Ringe saa hans Øje koldt;
faa var hans Ord; men Mange i hans Hjem
et Fristed fandt, hvor Ingen krænked dem;
og Dag for Dag saa, hvem der ret gav Agt,
at ny Vasaller øgede hans Magt;
men mest dog siden Ezzelin forsvandt,
som Herre og som Vært han Hjerter vandt;
maaske hans Strid med Otho havde vakt
hans Frygt, som om der var ham Snarer lagt;
hvad end hans Tanke var, — hos Menigmand
gjaldt han langt mer end Nogen af hans Stand.
Hvis det var Statskløgt, var det snildt og godt;
thi Mængden dømte, som den saa ham blot;

hvo der fra strænge Herrer maatte fly,
begjæred kun af ham og fik et Ly;
ej Bondens Hytte plyndredes hos ham;
selv Trællen knap sit Trællekaar var gram;
den gamle Gnier trygt sin Skat beholdt;
til Haan mod Fattigmand var han for stolt;
Ungdommen fængsled glade Gildelag
og Haab om Fremtids Løn fast til hans Sag;
det bitre Had bød han fuld Hævn engang
med Renter for den Ventetid saa lang,
og Elskov, af ulige Kaar nedtrykt,
bød han et liftigt Haab, paa Sejren bygt.
Alt var nu modent; snart han bryde vil
det Trældomsbaand, som end af Navn var til.
Den Time kom, mens Otho troede vist,
at han var sikker paa sin Hævn tilsidst;
hans Stævning traf midt i sin fulde Magt
den Stævnede, med Tusinder til Vagt;
nu bød de Jorden Trods, da Lænken brast;
paa Himlens Bistand haabede de fast.
Stavnsbaandet løste han den Morgenstund;
nu grave de for Voldsmænd Grave kun!
saa lød det; thi et Løsen maa der til,
naar Uret du til Ret fordreje vil;
Tro, — Frihed, — Hævn, — hvad helst du vil, —
et Ord
kan ægge Mennesket til Vold og Mord;
tidt har et Stikord, kløgtigt kastet ud,
bragt Brøden Sejr og Ulven Gjæstebud.

IX.

Vidt raaded Stormandsvælden dertillands;
et Barn var Konge, mat var Kronens Glands;
god Tid det var for Oprørs Sæd at gro;
med Had saa Trællene dem begge to;
en Fører kun de vented paa og fandt
En, som til deres Sag hans Skjæbne bandt;
Nødværge tvang ham til i Trængslers Tid
at styrte sig paany i Verdens Strid.
En sælsom Løndom havde ham forstødt
fra dem, der ej var til hans Fjender født,
og fra hin skæbnesvangre Nat imod
det Værste han paa Vagt og væbnet stod.
Hvad end hans Grunde var, saa skyede han
hver Forskning om hans Færd i fremmed Land;
nu delte han den fælles Sag; om end
det glipped, drog hans Fald dog længer hen;
det lange, skumle Havblik i hans Barm,
den Storm, der laa i Blund med udtømt Harm,
den var nu vakt, som om den drev afsted
hans mørke Skjæbne mod dens Afgrunds Bred;
nu brød den løs, og atter stod han, som
han fordum var, kun Stedet skiftet om;
kun lidet var hans Liv og Rygte værd;
vel var han skikket til fortvivlet Færd;
han troede, Fjender lured i hans Fjed
og lo kun ad sit Fald, naar de faldt med.
Hvad gjaldt ham Hobens Frihed? for at slaa

de stolte Stormænd, ægged han de Smaa.
Han troede i sit skumle Ly sig dulgt;
men Skjæbnen havde ham i Sporet fulgt;
nu trodsigt vendt mod Jægerne han stod;
og Skaansel gjaldt ej mer; nu gjaldt det Blod.
Mørk, tavs og uden Ærelyst, en Stund
han vilde Livets Spil betragte kun;
men atter slæbt i Kredsen ind han stod
til Dysten væbnet som en Fører god;
hans Røst, hans hele Færd en Vildhed fik,
og som en Gladiators var hans Blik.

X.

Tidtnok har Sagnet meldt om blodig Kiv,
om Gribbes Maaltid og om ødte Liv,
om Lykkens Skiften i saamangt et Slag,
de Stærkes Sejr, de Svages Nederlag,
Brandtomter, Mur og Taarn i Grus skudt ned; —
det førte denne Kamp, som andre med;
kun havde bitre Lidenskaber lagt
i denne Strid en ubarmhjertig Magt;
spildt var hver Bøn om Naade; Ingen bad;
den Fangne dræbtes ved de Faldnes Rad;
paa begge Sider, alt som Sejren faldt;
var det kun Hadets blinde Raad, der gjaldt,
og begge Parter tyktes, at kun Faa
var slagne, naar der end var Fler at slaa.

Det var for sent at slukke denne Brand,
og Nøden hærged det forpinte Land;
Faklen var tændt; vidt bredtes Luen stærk,
og Morderenglen smiled til sit Værk.

XI.

Mens nyfødt Kraft hver Sene havde spændt,
til Laras Hob sig Lykken havde vendt;
men denne falske Sejr blev kun til Fald;
ej mer de fulgte deres Førers Kald;
de styrted vildt og blindt mod Fjenden frem,
som om den visse Sejr tilhørte dem;
Rovlyst og Hævntørst leded Bandens Fjed
og lokked den i Undergangen ned;
forgjæves stræbte han som Høvding god
at tæmme sine Skarers vilde Mod
og dæmpe deres Raseri; den Brand
at tænde, ej at slukke mægted han;
den snilde Fjende lærte dem dog snart
at angre deres blindt forvovne Fart; —
Tilbagetog paa Skrømt, — blind Larm hver Dag, —
Baghold ved Nat og aldrig aabent Slag, —
Tilførslen standset, bittert Savn og Nød, —
Søvn uden Telt paa Jordens kolde Skjød, —
en trodsig Vold, der helt urokket stod
og gjækked kun og lammed deres Mod, —
det havde de ej drømt; — gjaldt det at slaa,

som gamle Krigsmænd kunde de gaa paa;
men Kampens Gru, den bratte Død paa Val
dem tyktes bedre end et Liv i Kval. —
Og Sult og Feber hærged blandt hans Mænd,
og daglig smelted mer hans Skare hen;
og Sejrens Rus svandt nu til Mismod ind;
ubøjet syntes end kun Laras Sind;
men Faa kun samled nu hans Vink og Raab;
hans Tusinder var nu en lille Hob;
de Bedste kun tilsidst tilbage stod
og angre nu det fordums Overmod.
Eet Haab der var; de kunde Grændsen naa
og bort fra Fødelandets Kampe gaa
og bære med sig til et fremmed Land
den Sorg, det Had, der bor hos fredløs Mand;
at fly sit Fædreland, den Lod er haard;
men Trældom eller Død er værre Kaar.

XII.

Det er bestemt; — de gaa; — i Nattens Ly,
kun ledet af dens Stjerners Lys de fly;
Alt kan de skimte Grændsefloden nær;
dens Bølger spejle Stjernens Drømmeskjær;
alt øjne de — er det ej Flodens Bred? —
af Fjendens Rækker tæt besat! — afsted! —
vend om! — men se! hvad glimter nu der bag? —
Dødsfjendens Landser er det! Othos Flag! —

mon det er Hyrders Baal paa Bakkens Skrænt? —
Ak! altfor vidt har deres Kreds sig spændt; —
Nettet var lukket; uden Haab de stod; —
tidt kosted større Bytte mindre Blod.

XIII.

De standse; — drage Aande kun de maa; —
skal de gaa frem? skal her de Slaget slaa?
det gjør kun liden Forskjel; — gaa de frem
mod Fjenden, der ved Floden standser dem;
maaske dog nogle Faa en Vej til Flugt
kan bryde sig, hvor tæt den end er lukt. —
«Lad os gaa frem! stod vi og vented her,
da var vi vel en Krysters Skjæbne værd!» —
Alt blinker Sværdet; Gangren stamper vred;
det næste Ord vil Gjerning følge med;
den Lyd, som Laras Mund skal sende ud,
hvor Mange bliver den ej Dødsens Bud!

XIV.

Hans Sværd er draget; i hans Blik er Ro; —
kan den med Haabløsheden sammen bo? —
en Sorgløshed, selv for den tapre Mand
for stor, hvis Mennesker han ynke kan.
Han saa paa Kaled: tæt ved ham han red,

for Frygt var hos hans Troskab ikke Sted;
maaske var det kun Maanens Dæmreskin,
der farved med et uvant Skjær hans Kind;
men Lara saa det; let han rørte kun
hans Haand; den skjælved ej i denne Stund;
tavs var hans Læbe; Hjertet slog fast ej;
hans Øje talte kun: «Een er vor Vej!
din Hær kan falde, Venner sprede sig: —
fra Livet kan jeg skilles, ej fra dig!»

Udtalt var Ordet, og med samlet Stød,
i Fjendens sprængte Rækker ind de brød;
vel lystred Gangren Sporens skarpe Tvang,
og Klinger lyned, Staal mod Staalet klang;
i Tal kun overvundne, ej i Mod
mod Fjenden med fortvivlet Trods de stod,
og Blod i Strømmens klare Bølge flød,
og indtil Morgenskjæret randt den rød.

XV.

Med Bud, med Hjælp, med Opraab, overalt,
hvor Fjenden trængte paa, hvor Venner faldt,
der vinked Laras Sværd; der gjød hans Røst
det Haab, han savned selv, i Andres Bryst,
der prøved Ingen taabeligt at fly;
men den, der veg, gik frem til Strid paany;
de saa jo, deres Førers Blik og Sværd

selv Fjendens Tapreste kom nødig nær.
Snart stod han ene; snart med Følge nok
han samled Sine, sprængte Fjendens Flok;
han trodsed Faren; — mat blev Fjendens Strid; —
han løfted højt sin Haand: nu er det Tid!
han svang — hvi sank hans Hjelmbusk brat mod Jord?
der fløj en Pil; i Brystet den ham foer; —
det skjæbnesvangre Vink gav blot hans Barm,
og Døden havde ramt den stolte Arm;
paa Læben døde Sejersraabet brat;
den Haand, han løfted op, — hvor sank den mat!
dog klemte den sig om hans Klinge god,
imens den anden Tøjlen falde lod;
men Kaled greb den; i sin Svimmelhed,
mat over Sadelbuen bøjet ned,
ej Lara mærked, at med kjærlig Hu
hans Svend ham førte bort fra Slagets Gru,
imens hans Mænd gaa paa og atter paa; —
den Slagne ændses ej af dem, der slaa!

XVI.

Paa Døende og Døde Dagen saa;
ved brudte Brynjer knuste Hjelme laa;
Stridshesten ligger herreløs paa Jord;
dens sidste Gisp har sprængt den blodige Gjord;
tætved, i Livets sidste Trækning end,
den Hæl, der drev, den Haand, der styred den;

og Nogle laa, hvor Bølgen nær dem flød
og spotted deres Læbers Dødsensnød, —
den brændende, den bitre Tørstens Kval,
der følger Dødens Feberglød paa Val;
forgjæves kræver den forbrændte Mund
een Draabe Lædskedrik i Dødens Stund;
de slæbte mat krampagtigt sig afsted
paa Græsset, som blev rødt af Blod derved;
den svage Rest af Liv var sat derpaa;
til Strømmen kom de; Vandet kan de naa;
de kan alt føle, — o, hvor sval en Drik! —
hvi mon de standse? — deres Tørst forgik;
den blev ej slukt; dog føles ej dens Nød;
det var en Kval; — men den er glemt og død!

XVII.

Fra Valen fjernt, hvor uden ham det Blod
var aldrig flydt, der laa ved Lindens Rod
en Krigsmand, mærket til den visse Død,
og det var Lara; rask hans Liv bortflød.
Ved Siden knæled med bekymret Hu
Kaled, hans Tjener før, hans Leder nu,
og vilde standse med sit Skjærf hans Blod; —
med hver en Trækning mørkned mer dets Flod;
og alt som mer og mer Livsaanden svandt,
i sagte Dryp den dog til Døden randt. —
Han mæled ej, han vinked kun med Haanden,

at det var spildt og kun forøged Vaanden;
han greb den Haand, der vilde Lindring bragt,
og til den mørke Svend han smiled svagt,
der intet Andet tænkte, følte, saa,
mens paa hans Knæ den klamme Pande laa,
det blege Aasyn, af hvis dunkle Blik
sit Lys, sit eneste paa Jord, han fik.

XVIII.

Hans Fjender kom; de havde søgt trindtom;
var Lara borte, var jo Sejren tom;
bringe ham bort, — det nytter ikke mer;
med rolig, kold Foragt han paa dem ser;
den Trøst han i sin Undergang dog vandt:
for Livets Had i Døden Ly han fandt.
Og Otho kom, og blødende han saa
den Fjende, for hvis Fod engang han laa;
han spurgte til ham; intet Svar han fik;
knap saa han paa ham med et fremmed Blik;
til Kaled talte han; de lytted paa
hans Røst, men kunde ej hans Ord forstaa;
hans sidste Ord var i et fremmed Sprog,
hvortil ham stærke Minder sælsomt drog;
hans Tanke fjernt til andre Timer foer;
men Kaled ene fattede hans Ord,
og svarede med sagte Røst derpaa,
mens Skaren tavs med Undren paa dem saa;

som om de To halv glemte denne Stund
og leved i de svundne Tider kun,
som over dem en fælles Skjæbne laa,
hvis dunkle Løndom Ingen Anden saa.

XIX.

De talte sagte: mange Ord dog faldt;
af Tonen kun man gjætted, hvad de gjaldt;
man skulde tro, naar Kaleds Stemme lød,
at nærmere var hans end Laras Død;
saa tung, saa dyb var hver en Lyd, der slap
med Nød fra Læberne, som rørtes knap;
men Laras Røst lød rolig, klar, skjønt svagt,
til Døden hæs og gispende fik Magt;
men paa hans Aasyn Intet var at se,
ej Spor af Anger eller Sjæleve;
kun som det nærmere mod Enden gik,
paa Svenden fæstede han ømt sit Blik,
og da engang forstummet var hans Røst,
da peged Lara med sin Haand mod Øst;
om det var Morgenen, hans Blik faldt paa, —
thi Solen spredte just de Skyer graa, —
om det var Træf, — om fra den svundne Tid
et Minde drev ham til at pege did,
det syntes Kaled knap at fatte; sky
han vendte bort fra dette Morgengry
sit Blik, som var ham Dagens Lys forhadt,

til Laras Aasyn; der blev Alting Nat.
End syntes, — ak! — som før hans Tanke klar;
thi da man Korset, Frelsens Tegn, frembar
og rakte Rosenkrandsen til ham hen, —
hans Sjæl fornam dog vel en Trang til den, —
da saa han med et vantro Blik den blot
og smiled, — Gud, forlad ham! — som med Spot,
og Kaled tav og stirred haabløs ned
paa Laras Aasyn; men han stødte vred
den Haand i Hast tilbage med Foragt,
der vilde Helligdommens Gave bragt,
som om den kun forstyrred Dødens Ro; —
han vidste knap, af Døden først kan gro
det Evighedens Liv, der er forvist
forjættet dem, — kun dem, — der tro paa Krist.

XX.

Tungt stønnende blev Laras Aandedræt;
paa Øjet sank en Taage mørk og tæt;
hans Lemmer skjalv; hans Hoved hængte slapt
over det svage Knæ, der ej gav tabt;
han trykked den trofaste Haand igjen;
hans Hjerte slog ej mer; dog slap ej end
Kaled den kolde Haand; han søger om
det svage Pulsslag; ak! ej mer det kom. —
«Den slaar!» — Tys, Drømmer! han er ikke mer;
paa det, som før var Lara, kun du ser.

XXI.

Han stirred, som om dette Støv end holdt
i sine lave Baand en Aand saa stolt;
de rev ham ud af Drømmen; men endda
de fik ej draget bort hans Blik derfra,
og da de rejste ham, og ikke mer
han holdt i Arm det følesløse Ler,
da Hovedet, han vilde støttet paa,
som Støv til Støv paa Jord han falde saa,
da styrted han sig ikke til det ned,
og ej sit ravnesorte Haar han sled,
men stred og stod og stirred, til han faldt
saa livløs fast som den, hvem over Alt
han elsked, — han? — o, aldrig var en Mand
til slig en trofast Kjærlighed istand;
i Prøvens Stund kom brat den Løndom frem,
der laa saa længe, dog kun halvt i Gjem:
de blotted Brystet; al dets Kval og Harm
nu syntes endt; — det var en Kvindes Barm;
hun vaagned op, men følte ingen Blu;
hvad gjaldt for hende Kvinderygte nu?

XXII.

Lara fik ej i Ættens Grav sit Bo;
men, hvor han faldt, fik han vel samme Ro;
i Dødens Blund laa lige trygt hans Ben,

skjønt uden Præstebøn og Marmorsten;
en Eneste bar Sorg i Stilhed blot,
men længer, end et Folk bær for sin Drot.
Forgjæves fritted de, forgjæves var
selv Trusler; Intet lokked frem et Svar, —
hvorfra hun kom, hvorfor sit Fædreland,
sit Alt hun ofred for saa haard en Mand?
hvi elsked hun ham.? — Daare, mon du tror,
at Hjertets Elskov ud af Viljen gror?
mod hende var han øm og blid maaske;
thi Eders sløve Blik kan ikke se,
hvor dybt den Strænges Lidenskab kan gaa;
den lattermilde Hob kan ej forstaa,
hvordan det slaar i Elskovs Nød og Lyst,
det stærke Hjerte i det tavse Bryst.
Det, som til Lara knytted Kaleds Aand
og Hjerte fast, det var ej Hverdagsbaand;
men intet Ord derom fra hende faldt,
og lukt er nu hver Mund, der kunde talt.

XXIII.

Saa blev da Lara lagt i Jordens Skjød;
og hos det Saar, der havde voldt hans Død,
blev mangt et Ar end fundet paa hans Bryst,
som ej var kommet fra den sidste Dyst;
hvor end hans Livs Skjærsommertid henrandt,
vist var det i et Stridens Land, den svandt;

om Hæder eller Brøde de betød,
var skjult; de talte kun om Blod, der flød, —
og Ezzelin, der Gaadens Løsning vidste,
kom ej igjen; — den Nat blev vel hans sidste.

XXIV.

Den Nat, — en Bonde har fortalt det saa,
en Træl, der vilde gjennem Dalen gaa, —
mens Lunas Glands alt veg for Morgengry
og skjulte fast sit Horn bag Taagers Sky, —
en Træl, der aarle vilde flittig gaa
tilskovs at tjene Brød til sine Smaa,
gik langs den Strøm, der skilte Othos Land
fra Laras store Gods; da hørte han
en Trampen af en Hest; — en Rytter kom
af Skoven frem, — og paa hans Sadelbom
tæt i en Kappe svøbt en Byrde laa;
skjult var hans Aasyn; ned mod Jord han saa.
Ved dette bratte Syn den Bondemand
forbavset stod; en Udaad aned han;
useet han agted paa den sære Gjæst; —
ved Strømmen var han nu, sprang af sin Hest;
af Sadlen løftede han Byrden ned
og styrtede den fra den høje Bred
og stod og saa og vendte sig, og end
et Blik i Hast han kastede derhen
og fulgte Strømmens Løb, som om han saa

endnu formeget svømme ovenpaa;
og pludseligt han bukked sig; — trindtom
var Stene strøet af Vinterstrømmens Flom;
de tungeste han sanked op i Hast
og slyngede dem ud med sikkert Kast.
Imens var Trællen lønligt listet nær
og lured paa den underlige Færd.
Paa Vandet var det, som et Bryst han skimted;
paa Kjortlen Noget som en Stjerne glimted;
men før han ret det Svømmende fik seet,
ramt af en vældig Sten det sank med Et;
det steg igjen; men dunkelt saas det kun,
og Vandet fik et rødligt Skjær en Stund;
saa sank det i den dybe Flod; men end
stod Rytteren og stirrede derhen,
indtil den sidste Kreds paa Vandet svandt:
saa gik han hen, hvor han sin Ganger bandt;
den skrabed med sin Hov; han svang sig op
og spored den til skummende Galop.
Hans Ansigt var formummet; Ligets Træk, —
ifald det var et Lig, — fik i sin Skræk
ej Spejderen at se; men hvis det var
en Stjerne, som han saa, — det Mærke bar
jo Riddersmænd; det Smykke bar forvist
Herr Ezzelin den Nat, man saa ham sidst.
Fik han den Død? — Gud unde Fred hans Sjæl;
mod Havet svømme nu hans Lemmer vel;
vi haabed helst i Kristenkjærlighed,
at ej ved Laras Haand han Døden led.

XXV.

Og Kaled, — Lara, —. Ezzelin er nu
ej mer, og Ingen kommer dem ihu.
Hun kunde ikke holdes fra at gaa
derhen, hvor hun sin Herre bløde saa;
den stolte Aand af Sorg var bleven spag;
kun lidt hun græd, og Klagen lød kun svag;
men maatte hun ej blive der i Ro, —
at han var borte, kunde hun ej tro, —
da rased hun; af Øjet Flammer foer,
som Tigerinden ved sin Unges Mord;
men naar man der lod hende sysle kun,
med Skikkelser af Luft samtalte hun,
som Sorgens travle Hjerne tryller frem
og taler ømme Klageord til dem;
saa sad hun tidt ved Roden af det Træ,
hvor mat hans Hoved laa paa hendes Knæ;
og som hun saa ham i hans sidste Stund,
hans Ord, hans Blik, hans Haandtryk husked hun;
afklippet bar hun ved sit Bryst i Gjem
sit sorte Haar, og tidt tog hun det frem
og trykked sagte det mod Jorden ned,
som standsed hun en Skygges Blod dermed;
saa spurgte hun og svared selv, — og sky
hun brat foer op og vinked ham at fly
som for et Spøgelse, der bag ham stod; —
saa satte hun sig ned paa Lindens Rod, —
gjemte sit Aasyn med sin magre Haand, —

skrev sære Tegn i Sandet med en Vaand. —
Det kunde ikke længe vare ved;
hos den, hun elsked, er hun nu lagt ned;
i Løndoms Slør er hendes Levnet svøbt;
men hendes Trofasthed var dyrekjøbt.

FANGEN PAA CHILLON.

En Fortælling.

SONNET TIL CHILLON.

Du Aandens Liv, som Lænker aldrig bandt,
Frihed! i Fængslet klarest vil du skinne!
thi der din Bolig du i Hjertet fandt,
som Kjærlighed til dig kan ene binde;
og sluttes dine Børn i Lænker inde,
i Fængselsgravens klamme, mørke Skjød,
saa sejrer deres Land ved deres Nød,
og Friheds Ry gaar vidt paa alle Vinde.
Chillon, dit Fængsel er et helligt Sted,
dit skumle Gulv et Alter; thi det viser
end Spor, hvor Bonnivard har sat sit Fjed,
som var af bløden Muld de haarde Fliser.
Lad Ingen slette disse Mærker ud!
mod Voldsmænd vil de søge Ret hos Gud.

I.

Mit Haar er graat, men ej af Aar,
og det hvidned ej brat
i en eneste Nat,
som det vel stundom hænder, naar
en pludselig Rædsel Nogen slaar.
Min Ryg er krum, skjønt ej af Slid;
min Kraft i sløv og daadløs Ro
er rustet i et Fangebo,
og med det Kaar gik hen min Tid,
at Jord og Luft var stængt og lukt
for mig som en forbuden Frugt;
men for min Faders Tro det var,
jeg trodsed Død og Lænker bar;
min Faders Død paa Baal blev voldt,
fordi ved Læren fast han holdt;
hans Æt har for den samme Tro
i Mørket maattet fæste Bo.
Vi var syv; — een er vi nu —
een gammel, sex i Ungdomsaar;
fra først til sidst vort Martyrkaar
vi bar med stolt og frejdig Hu;
Een paa Baal, paa Valen To
med Blod besegled deres Tro,

døde, som deres Fader var død,
for den Gud, deres Fjender forskjød; —
i Fængsel kasted' blev de Tre;
af dem et Vrag I levnet se.

II.

I Chillons dybe Kjelderhal
staa gothiske Piller, syv i Tal,
syv Søjler af Sten saa tunge og graa,
der dæmrer et fængslet Lysskjær paa,
en Solstraale, som foer vild engang —
og gjennem Murens Sprække sig tvang,
og slap ej ud af den Kjelder trang,
og kryber paa Flisen klam og kold
som henad Mosen den Lygtemandstrold, —
og i hver Pille sidder en Ring
og i hver Ring en Lænke svær;
det Jern er dog en gnavende Ting;
end af dets Tand jeg Mærke bær,
et Mærke, som vil ej forgaa,
før denne nye Dag er endt,
hvis Straale har mit Øje brændt;
thi slig en Sol det ikke saa
i Aar, — jeg mindes Tallet ej;
den tunge Regning glemte jeg,
da død min sidste Broder laa,
og levende jeg saa derpaa.

III.

De lænked os til en Pille hver, —
og hver var ene, skjønt vi var tre;
ej et Fjed vi kunde røre os der;
vi fik kun hverandres Aasyn at se
ved det gustne Lys, der faldt derpaa,
som var det Fremmede, vi saa;
skilte vi stod, skjønt paa samme Sted;
Haanden var lænket; men Hjertet led;
en Lindring var det dog i vor Nød,
mens Jorden var for os som død,
at lytte til hverandres Røst
og bringe til hverandre Trøst,
et Haab, — et Sagn fra gammel Tid, —
en dristig Sang om Heltes Id; —
men ogsaa det blev mat engang,
og vore Stemmer fik en Klang,
der lød uhyggelig, som om
fra Fængslets Sten en Gjenlyd kom, —
de skratted, — lød ej fuldt og klart,
som det var fordum deres Art; —
Indbildning var det vel; — men ej
som vore lød de, tænkte jeg.

IV.

Jeg var den ældste, og af mig
de Andre skulde hente Mod;

jeg gjorde Mit med Vilje god;
saa gjorde Alle, hver for sig.
Den Yngste, som var Fader kjær,
fordi vor Moders Træk han bar,
med Øjne blaa som Himlen klar, —
for ham jeg græmmed mig især;
og vel var det en Sjæleve
slig Fugl i slig en Rede at se;
thi han var skjøn som den lyse Dag, —
mens end som Ørnens Unger fri
jeg skued Dagen med Behag, —
som Dagen hist ved Nordens Pol,
der aldrig synke ser sin Sol,
før Sommertiden er forbi,
den Sommer, søvnløs, lang og skjøn,
den snebeklædte Solens Søn; —
saa var hans Sjæl saa klar og pur,
og frisk og glad var hans Natur
med Taarer kun for Andres Nød;
men da som Bjergets Bæk de flød,
hvis ej han lindret fik den Ve,
som det var ham en Gru at se.

V.

Den Andens Sjæl var ren og skjær
som hans, men skabt til Kampens Færd
og stærk og kjæk; han var med Lyst

mod Verden gaaet frem til Dyst,
om end i første Rad han faldt; —
men tæres hen i Lænkers Spe! —
ved deres Klang han sygned alt!
hvordan han sank, jeg kunde se; —
mit Mod sank ligesaa maaske;
dog tvang jeg mig og trøsted som bedst
den dyrebare Hjemstavns Rest.
Han var en Jæger paa Bjerg og i Dal;
der havde han bedet Ulv og Raa;
Helvedes Dyb var ham Fængslets Vraa,
og Lænker om Fod var ham Dødsens Kval

VI.

Ved Lemansøen Chillon staar:
i Dybet ned vel tusind Fod
sig sænker de mægtige Vandes Flod;
saa dybt Lodlinen Bunden fandt
fra Chillons snehvide Mures Kant;
og rundt om Muren Bølgen gaar;
et dobbelt Fængsel Mur og Hav
har dannet der, en levende Grav;
lidt under Søens Spejl er sænket
den skumle Kjælder, hvor vi stod lænket;
igjennem Gitret fornam jeg Stænket
af Vintrens Bølge, naar Vinden steg
og drev i den friske Luft sin Leg;

da rystede Klippen selv; men jeg,
der følte den skjælve, jeg bæved ej,
fordi jeg kunde hilst den Død
med Smil, der mine Lænker brød.

VII.

Min Broder sygned, sagde jeg;
hans stolte Sjæl sank Dag for Dag;
sin Føde vraged han; men ej,
for den var grov og slet af Smag;
til Jægerkost var vi jo vant
og agted lidt paa kræsen Tant,
for Melk af Bjergets Gjeder fik
vi nu kun mudret Vand til Drik;
vort Brød var det, som vaadt af Graad
i tusind Aar vel Fanger aad,
alt siden Mennesker har holdt
Brødre som Dyr i Jern og Bolt; —
men hvad var sligt for ham og os?
sligt bød hans Mod og Kræfter Trods;
saa var hans Sind, at i et Slot
han ikke kunde trives godt,
naar ej han kunde sværme fri
og aande let paa Fjeldets Sti. —
Han døde! og jeg saa derpaa
og kunde ej støtte hans Hoved, ej naa
hans Haand i Døden, hvor vildt jeg stred

og i mine Lænker sled og bed.
Han døde; — saa tog de Lænken af
og grov ham en flad og karrig Grav
af Jorden i vort kolde Hul;
jeg trygled dem som en Naade om
at lægge ned hans Lig i Muld
et Sted, hvor Dagens Straaler kom; —
en tom Indbildning var det vel;
men i mit Hjerte var den Tro,
at aldrig hans fribaarne Sjæl
i Fængslet kunde finde Ro.
Min Bøn var spildt; de lo, og der
i Fængslet blev hans Leje redt;
den flade, nøgne Jord var bredt
paa ham, der var vort Hjerte kjær;
derover hang hans Lænke tom;
det Mord den vidned fyndigt om.

VIII.

Men han, den hulde Blomst, som var
fra Vuggen allermest os kjær,
sin Moders Billed, fin og skjær,
hvem al hans Slægt paa Hænder bar,
sin dræbte Faders bedste Lyst,
han, for hvis Skyld jeg spared paa
mit Liv for ham at bringe Trøst,
til Frihedstimen kunde slaa, —

han sygned med og Dag for Dag
visned paa Stenglen, mat og svag.
O, Gud! det er en Rædsel vel
at se paa Flugten en Menneskesjæl,
hvordan den end fik Dødsens Bud;
i Blod har jeg seet den strømme ud,
og jeg har seet den i Havets Brænding,
kjæmpende vildt i Krampespænding,
og Syndens Sotteseng jeg saa,
hvor i sin Angst den rasende laa; —
men der var Dødens Rædsler, — rĕn
var Smerten her, men sikker og sen; —
han visned hen, saa stille og spag,
saa blidt afmattet, saa yndig svag,
saa taareløs, men saa øm og god;
han sørged kun for dem, han forlod;
men paa hans Kind stod Rosengløden
ret som et Gjøglespil af Døden;
saa sagtelig den blegned der,
som en forsvindende Regnbues Skjær; —
hans Øjne straalede; det var
som Fængslets Nat derved blev klar;
og ikke et Klageord der lød,
ikke et Suk for saa tidlig en Død; —
om bedre Dage talte han lidt,
ytred lidt Haab for at hæve mit;
thi jeg var forstummet; min Sjæl blev svag
ved dette sidste, tungeste Slag; —
de Sukke som af Svagheds Nød

imod hans Vilje tidt frembrød,
nu mer og mere svagt kun lød;
jeg lytted: Intet hørte jeg;
jeg raabte; af Angst jeg sandsed ej;
at det var haabløst vidste jeg jo;
det vilde dog min Frygt ej tro;
jeg raabte: — mig tyktes, et Suk der lød; —
med eet stærkt Sæt jeg Lænken brød.
og foer til ham; — han var der ej;
der rørte sig Intet uden jeg;
kun jeg var ilive; jeg kun drog
den giftige Aande i Fængslets Krog.
Det sidste, — eneste, — dyreste Led
imellem mig og Evigheden,
der bandt mig til min Slægt herneden,
var brudt paa dette Fordærvelsens Sted.
Een paa Jord, Een underneden,
begge Brødre var faret heden.
Jeg greb den Haand, der saa stille laa,
saa kold; — ak! min var ligesaa;
jeg stod som lammet i Sind og Hu;
jeg følte kun, at jeg leved endnu, —
en Gru at føle, naar vi ser,
at det, vi elsked, lever ej mer.
Jeg veed ej, hvordan; —
til at dø var jeg ikke istand;
skjønt uden Haab paa Jord forbød
min Tro mig dog en selvvoldt Død.

IX.

Hvad der saa siden hændte sig,
jeg veed ej ret, — har aldrig vidst;
først Lys og Luft forsvandt for mig,
saa Mørket med tilsidst;
jeg tænkte ej, jeg følte ej;
blandt Stene som en Sten stod jeg;
et Slør var over min Tanke bredt;
som det nøgne Fjeld i Taage klædt,
tomt, blegt og graat var Alting der;
det var ej Dag, — det var ej Nat;
det var ej det gustne Fængselsskjær,
der var mit tunge Blik saa forhadt; —
en Tomhed, hvori Rummet sank ned;
Alt fast, og dog ej et Blivested;
der var ej Stjerner, — ej Jord —, ej Tid
ej Godt, — ej Ondt, — ej Fred, — ej Strid, —
men Tavshed, der drog Aande med Nød;
det var ej Liv, det var ej Død;
det var som en Sø i Havbliks Døs,
blind, stum, ubevægelig, grændseløs!

X.

Et Lysglimt foer over min Hjerne hen; —
det var en Sangfugls Trille, der klang;
den hørte op og kom igjen;

ret aldrig hørtes en sødere Sang,
og mine Øjne løb over derved
af Glæde og Taknemmelighed;
de kunde ikke se den Stund,
at jeg var viet til Ulykken kun;
men saa kom atter lidt efter lidt
min Sands i det vante, dorske Skridt;
jeg saa mit Fængsels Væg og Dør
omslutte døsigt mig som før;
jeg saa det svage Solens Skin,
der, som det plejed, sneg sig ind;
men paa den Revne i Muren sad
den Fugl saa tam og sang sit Kvad,
langt mere tam end paa sin Kvist,
en yndig Fugl med Vinger blaa;
vel tusind Ting fortalte den vist,
og det var for mig, den kvidred saa! —
jeg aldrig Mage saa til den,
og aldrig ser jeg dens Lige igjen;
en Mage savnede den som jeg;
men saa modfalden var den ej;
den havde Kjærlighed mig bragt,
da jeg af Alle var forladt,
og med sin Trøst i Fængslets Nat
min Sands den havde atter vakt.
Kom den fra Frihed eller brød
den ud af sit Bur og fløj til mig? —
du søde Fugl! nej, Fængselsnød
det vilde jeg ej ønske dig! —

var den maaske fra Edens Lund
en vinget Gjæst? — Ak, mangen Stund
den Tanke, — Gud forlade mig! —
med Smil og Taarer meldte sig;
maaske, jeg tænkte, fra sin Fred
min Broders Aand steg til mig ned,
men da tilsidst den fløj sin Vej,
var den fra Jorden, vidste jeg;
han vilde aldrig forladt mig saa
og ladet mig dobbelt ene staa, —
alene, — som Liget i Kistens Ly,
alene, — som en ensom Sky,
en enkelt Sky paa en Solskinsdag,
en Plet paa det lyse Himmeltag,
paa Himlens Aasyn en Skygge graa,
der som et Særsyn ses derpaa,
mens Jorden smiler, og Himlen er blaa.

XI.

En Slags Forandring mærked jeg;
hos Vogterne jeg Medynk fandt;
hvoraf det kom, det veed jeg ej;
til Jammersyn var de jo vant;
dog blev min Lænkes Led, der brast,
ej mer til Ringen smedet fast,
og det var Frihed, naar jeg skred
ad Fængselsgulvet op og ned,

paalangs, paatværs og saa igjen
til hver en Kant ad Væggen hen,
rundt om hver Pille, til min Fod
igjen, hvor den begyndte, stod;
dog frygted jeg at træde paa
den Plet, hvor mine Brødre laa;
thi havde med uagtsomt Fjed
jeg krænket deres Lejested,
da drog jeg Aande trangt og mat,
og om mit Hjerte blev det Nat.

XII.

I Muren gjorde jeg mig Trin; —
at flygte faldt mig ikke ind;
begravet var jo En og hver,
som her paa Jord mig havde kjær,
og nu var jo den vide Jord
mig kun en Fangebolig stor;
jeg havde ej Barn, ej Fader, ej Slægt,
slet Ingen, der letted min Jammers Vægt;
det var mig en Trøst; thi til Vanvid vel
maatte Tanken om dem jo drevet min Sjæl;
men jeg fik en Lyst til at stige derop
og gjennem Gitret engang igjen
et kjærligt Blik at sende hen
i Ro til de høje Bjerges Top.

XIII.

Jeg saa dem, — de samme, jeg før havde seet;
med dem var ingen Forandring skeet;
jeg saa den tusindaars Sne derpaa;
den lange Sø forneden laa,
og Rhone strømmed fuld og blaa;
jeg hørte Bølgerne springe brat
over udhulet Fjeld og splintret Krat;
fjernt saa jeg Byens Mure hvide
og de hvidere Sejl let gyngende glide;
saa var der en lille Ø dertil,
den laa for mit Blik saa smilende mild,
den eneste fjern og nær,
en grøn lille Plet; dens hele Grund
saa stor som Fængslet syntes kun;
dog stod tre ranke Træer paa den,
og Fjeldvinden strøg derover hen,
og rundtom strømmede Bølger blaa,
og unge Blomster groede derpaa
med liflig Duft og Skjær.
Ved Borgemuren svømmed Fisk
og hver og een var glad og frisk;
højt paa Blæsten tog Ørnen Fart;
mig tyktes, den aldrig fløj saa snart,
som nu mod mig den stiled hen, —
og saa kom Taarer i Øjet igjen,
jeg blev beklemt, og jeg fortrød,
at jeg fornylig min Lænke brød,

og da jeg steg ned igjen, da laa
det Mørke i min skumle Vraa
tungt paa mig som en Byrde svar,
som naar i Graven vi nylig har
gjemt En, der var os dyrebar, —
og dog, mit Øje svimled jo;
det trængte fast til slig en Ro.

XIV.

Om Dage, — Maaneder, — Aar der gik, —
jeg skrev det ej paa Regnebræt;
der var intet Haab, der løfted mit Blik
og visked bort dets Taageplet.
Saa kom tilsidst der nogle Mænd
og gav min Frihed mig igjen;
jeg spurgte ej, hvorfor, hvordan;
at bære Lænker eller ej,
derpaa kom det mig lidet an; —
Fortvivlelsen elsked jeg,
og da de kom, og intet Baand
jeg følte mer om Fod og Haand,
saa var de tunge Mure jo
min Ejendom, mit Enebo!
det var fast, som de bød mig fly
bort fra det Hjem, der gav mig Ly;
jeg havde seet fortroligt der
paa Edderkoppens tungsindige Færd

og Musenes Leg i Maaneskin;
hvi skulde med dem ej føle mit Sind?
vi boede Alle paa samme Sted,
og jeg, som alle Skabningers Drot,
jeg kunde dræbe; — men tænk Jer blot!
vi havde lært at leve i Fred. —
Ja, selv min Lænke var min Ven; —
lang Omgang har en egen Magt,
som vi er Alle underlagt; —
med et Suk modtog jeg min Frihed igjen.

Anmærkninger.

S. 344. «Ved Lemansøen Chillon staar.» — Borgen Chillon ligger imellem Clarens og Villeneuve, ved den ene Ende af Genfersøen (Lac Leman). Paa dens venstre Side løber Rhone ind i Søen, og lige overfor ere Højderne ved Meillerie og Alpekjæden ovenfor Boveret og St. Gingo. Nærved den, paa en Høj bagved er der en Strøm, nedenfor den er Søen, der beskyller dens Mure, loddet til en Dybde af 800 Fod fransk Maal; i dens Indre er der en Række af Fangetaarne, i hvilke de første Reformatorer og siden Statsfanger bleve indespærrede. Tværs over en af Hvælvingerne er der en Bjælke, sort af Ælde, paa hvilken man sagde os, at de Dømte fordum bleve henrettede. I Cellerne er der syv Piller, eller rettere otte, idet den ene gaar halvt ind i Muren; i nogle af disse er der Ringe til Lænkerne; paa Gulvet have Bonnivards Skridt efterladt deres Spor. Han var indespærret der i flere Aar. — Borgen er stor og ses langt hen over Søen. Murene ere hvide.

Forf.

Byron skrev dette Digt i et lille Værtshus i den lille Landsby Ouchy, i Nærheden af Lausanne, hvor et voldsomt Uvejr nødte ham til at opholde sig i to Dage. Om Bonnivards Historie, som han ikke kjendte synderligt til, fik han senere af en Genfer nogle Meddelelser, hvoraf Følgende er Hovedindholdet. François de Bonnivard, Herre til Lunes, blev født 1496. Han studerede i Turin; hans Onkel overlod ham Prioriet St. Victor, et betydeligt Præbende, der grændsede til Genfs Mure. Han havde grundigt studeret Theologi, Historie og de latinske Klassikere, og efter en Ytring af ham selv havde han under dette Studium faaet en Forkjærlighed for Republiken, der bragte ham til at slutte sig med varm Hengivenhed til Staden Genf, hvis Frihed han allerede i sin Ungdom dristigt forsvarede mod Hertugen af Savojen og Biskoppen. Da Hertugen af Savojen i Aaret 1519 trængte ind i Genf med femhundrede Mand, vilde Bonnivard søge Tilflugt i Freiburg for at undgaa hans Hævn, men blev forraadt af to Mænd, der ledsagede ham, og paa Hertugens Befaling ført til Grolée, hvor han sad fangen i to Aar; men denne Skjæbne afskrækkede ham ikke fra senere at vise samme Iver for Frihedens Sag, og han vedblev derfor at være mistænkt og forfulgt af Republikens Avindsmænd. Paa en Rejse i Jura blev han overfalden og plyndret af Røvere, der overgave ham til Hertugen af Savoyen, og nu maatte han tilbringe sex Aar i Fængsel paa Chillon, hvorfra han først blev befriet, da Bernerne 1536 erobrede Pays de Vaud.

Ved sin Befrielse fandt han Genf frit og i forbedret Tilstand. Republiken viste sig tak-

nemmelig for hans opofrende Hengivenhed. Den gav ham Borgerret, skjænkede ham et Hus i Staden og tilstod ham en Aarpenge af 200 Guld-daler; næste Aar blev han Medlem af «de To-hundredes Raad». Han vedblev længe at øve virksom Indflydelse paa Republikens indre For-hold; han skjænkede Staden sin værdifulde Bog-samling, der blev Begyndelsen til dens offentlige Bibliothek, og han indsatte Republiken til sin Arving paa det Vilkaar, at hans Formue skulde anvendes til at vedligeholde det Collegium, som det den Gang var besluttet at oprette. Bonni-vard synes at være død 1570.

ØEN eller CHRISTIAN OG HANS STALBRØDRE.

FØRSTE SANG.

I.

Det var i Morgenvagten; Skibet holdt
sin Kurs og gled gjennem Vandet let og stolt;
i blinkende Skum fra Stævnen Bølgen flød,
imens den mægtige Plov sin Fure brød.
Vandenes vide Verden laa foran,
bagved af Sydhavsøerne mangen Strand;
den stille Nat hensmelted i Strimer graa
og skilte Mørket, som over Havet laa;
Delfinerne fik om Dagens Komme Nys
og svømmed opad, gridske efter dens Lys;
Stjernerne mindsked deres Straalers Krands
og løfted fra Dybet deres Øjnes Glands.
Det skyggeslørede Sejl blev atter hvidt,
og Vinden løfted sin Vinge frisk og frit;
det rødmende Hav om Solens Opgang spaar;
men før den kommer, en Gjerning forestaar.

II.

Den brave Chef trygt i Kahytten laa;
dem, Vagten var betroet, han stoled paa;
han drømte om Gammelenglands kjære Kyst,
om svundne Farer og Løn for mandig Dyst;
hans Navn var skrevet iblandt de Kjækkes ind,
der Polens Stormhav trodsed med mandigt Sind.
Det Værste var forbi; Alt syntes trygt;
hvi skulde han ej blunde uden Frygt? —
Ak! fjendske Fødder traadte paa hans Dæk,
og Oprørs Haand greb efter Roret fræk;
der higed unge Hjerter mod Solskinsøer
med sommersmilende Aar og Sommermøer, —
Mænd uden Land, der sværmed paa hver en Kant,
til intet eller et fremmed Hjem de fandt
og, selv halvvilde, fandt langt mer Behag
i Sydhavspigens Hule end Stormens Brag, —
Jorden, der gav upløjet sin rige Høst,
Skoven, hvor Stien gik, som hver havde Lyst,
Marken, hvor Overflod sit Horn udgjød,
Landet, der Alle lige Frihed bød,
det Ønske, som i Menneskenes Bryst
blev aldrig kvalt, — at lyde kun sin Lyst, —
Jorden, af aabne Rigdomsminer fuld,
mens Solen gløded paa dens Frugters Guld,
Frihed, som kalder hver Grotte sit Palads,
den fælles Have, hvor alle Fjed har Plads,
Naturen, der trykker til sit Moderbryst

et Folk og glæder sig ved den Vildes Lyst, —
Frugter og Muslingskaller hans hele Skat,
Kanoen hans uskyldige Fregat;
hans Leg er Jagt og Brændingens Dands mod Strand,
hans største Under en Evropamand; —
saa var det Land, de Fremmedes Hu stod til,
men dyrekjøbt det Syn dem vorde vil.

III.

Op, kjække Bligh! Fjenden er ved din Port!
vaagn op! — men ak! for sent! — det er alt
gjort;
det glubske Oprør staar din Køje nær;
vildt Ustyr raader nu og Rædselsfærd!
bunden, med Bajonetten mod dit Bryst,
fængslet af dem, der skjælved for din Røst,
slæbt henad Dækket, — ikke mer dit Bud
skal dreje Roret, folde Sejlet ud.
Den vilde Aand, som gjerne dysser ned
med lyklet Vrede sin Samvittighed,
den stirrer af Skarens Øjne ud, som end
med vantro Frygt ser paa sit Offer hen;
Vreden er Lidenskabens Vin; den kun
kan lukke helt Samvittighedens Mund.

IV.

Uskræmt af Dødens Blik du kalder paa
de Tro; de kommer ej; de er kun faa,
de lod sig kyse; tavse se de til,
mens haarde Hjerter glædes ved det Spil.
Forgjæves spørger du, hvad Grund de har;
Eder og Trusler kun er deres Svar;
for dine Øjne svinges det blanke Sværd,
mens Bajonnettens Spids er din Strube nær;
imod dit Bryst sig vender Musketters Gab
i Hænder, som er hærdede til Drab;
du trodser dem og raaber: «Skyd!» — dog Mænd,
som ej har Medynk, har dog Beundring end;
en Levning af fordums Frygt holdt deres Haand
tilbage mer end Lovens brudte Baand;
de vilde ej strax med Blod besmitte sig;
til Bølgens Naade overlod de dig.

V.

«Fir Baaden ned!» lød Hovedmandens Raab;
og hvem tør svare Nej til en Oprørshob,
naar Sejrens Rus er i sit Morgengry
og studsende jubler ved en Magt saa ny?
Hadet har Hast; paa Vandet Baaden flød;
dens lette Planke skiller dig fra din Død;
dens knappe Forraad fjerner kun et Fjed

den Død, som deres Hænder nøle med; —
netop saa stort et Maal af Brød og Vand,
som et Par Dage Livet friste kan;
lidt Tovværk, Sejl og Kabelgarn, — en Skat
for den, der driver om paa Hav forladt, —
blev føjet til paa deres Bøn og Raab; —
til Hav og Vind kun stod jo deres Haab, —
tilsidst den skjælvende Nordpolens Træl, —
det følende Kompas, — Skibsfartens Sjæl.

VI.

Nu vilde den selvkaarne Høvding prøve
sin Brødes Røst i Hjertet at bedøve
og ægge sine Fællers vilde Mod,
før atter Lidenskabens høje Flod
blev Ebbe. — «Bollen frem!» — flux blev den bragt. —
«Cognac for Helte!» har jo Burke sagt, —
en let og flydende Vej til Heltery; —
saa tyktes ogsaa disse Helte ny
og drak den jublende med Bifaldsgny.
«Hurra! til Otahejti!» lød et Raab;
hvor sært det klang dog fra en Oprørshob!
den skjønne Ø, saa yppig og saa blid,
venlige Hjerter, Fester uden Slid,
høviske Sæder, af Naturen lærte,
Rigdom og Elskov, som ej Guld begjærte; —

kan Sligt da lokke vilde Sømænds Sind,
vant til at drives om af Vejr og Vind;
som tænkte nu ved Andres Nød at faa
den Fred, som Dyden selv kan neppe naa?
Saa er jo vor Natur! — saa stræbe vi
til samme Maal, skjønt ad forskjellig Sti;
vor Byrd, vort Folkefærd, vort Navn og Kaar,
vort Blod, vort Legems Skikkelse formaar
over vort svage, bløde Støv langt mer,
end Noget, som udenfor vort Døgn vi ser.
Dog hvisker tyst en Stemme i vor Barm,
igjennem Vindings Stilhed, Ærens Larm:
Hvad end du tror, i hvilket Land du bor, —
Samvittigheden er Guds eget Ord.

VII.

I Baaden samles de trofaste Faa,
en Sorgens Flok, som vil med Chefen gaa.
Dog Nogle blev, skjønt med uvillig Hu, —
det stolte Skib var som et Vrag jo nu, —
og saa med ynksomt Blik Kaptainens Nød,
mens haanligt Varselsraab fra Andre lød,
de spotted med hans Fartøjs Dværgeskrog,
saa let og svagt, med slig en Ladning dog.
Den spæde Nautilus, den Havets Mab,
den Søalf, den havfødte Sømand i
sin Baad af Muslingskal, den synes knap

saa skrøbelig, o, men langt mere fri.
Naar en Tornado gaar med Lynfart frem,
den er dog tryg; i Dybet er dens Hjem; —
ad Menneskeflaader kan den smile stolt,
der ryste Verden, selv dog Vindens Bolt.

VIII.

Da Skibet nu var klart og Alt istand
med Oprørsstifteren til Høvedsmand,
viste en Sømand, der var mindre haard,
den tomme Ynk, som ægger kun et Saar;
med agtsomt Blik paa sin Kaptajn han saa
og lod ved Tegn sin Anger ham forstaa;
Citronens Saft han paa hans Læber gjød,
der smægted mat i Tørstens bitre Glød;
men han blev røbet snart, og ingen Sky
af Medynk mørkned Oprørs Morgengry.
Nu kom den frække Svend, der gav til Løn
Kaptainens Godhed nu en Tak saa skjøn;
han peged paa den usle Jolle ned
og skreg: «Hvis Livet er dig kjært, afsted!»
dog ej hver Følelse var slukt endnu,
et Ord end kunde vække ham til Gru
for hans halvgjorte sorte Daad; Een saa,
hvad dybt i Skjul for Manges Øjne laa:
da Bligh ham spurgte strængt, om af hans Hu
hver fordums Godhed var udslettet nu, —

hvert Haab om selv at vinde Hæderskrands
og føje ny til Bretlands gamle Glands, ––
da brød hans Mund Troldseglet, febervild:
«Ja vist! ja vist! jeg er i Helveds Ild.»
Ej mer han talte; brat han bort sig vendte
og til den skrøbelige Ark ham sendte;
ej flere Ord kom fra hans Læber frem;
men hele Bind sig dulgte under dem.

IX.

Sydpolens Sol steg mægtig op af Hav;
snart Vinden hvisked, snart i sit Skjul den tav;
og over Bølgen som Æolsharpens Leg
snart svagt den bæved, snart den svulmende steg,
saa drog med langsomt, haabløst Aareslag
sin tunge Vej det hjælpeløse Vrag
mod Fjeldet hist, som lig en Sky man ser; —
den Baad, — det Skib vil aldrig mødes mer! —
Dog ej om deres Nød jeg melder her,
om stadig Fare, Mangel og Besvær,
om Dagens Trusel og om Nattens Kval,
om mandigt Mod blandt Trængsler uden Tal,
om Sult, der tæred Manden til Benrad hen, —
ej Moderen havde kjendt sin Søn igjen, —
om Tab, hvorved det knappe Forraad svandt,
til Sløvhed selve Sulten overvandt, —
Havet, der snart fast drog dem i Dybet ned,

snart atter lod dem liste sig afsted
med brusten Aare, brudte Kræfter mod
en Strøm, som stridig selv mod den Stærke stod, —
den evige Febertørst, der hilser som
et kjøligt Kildevæld Skybruddets Flom
over de nøgne Ben og kvæges glad
ved Uvejrsnattens kolde Styrtebad
og suger af det vaade Lærred gridsk
ttl Livsens Næring hver en Draabe frisk, —
de vilde Fjender, som de maatte fly
og søge paa Havet mere gjæstfrit Ly, —
de Dødningskikkelser, der fik et Ord
at melde om Fare og om Nød saa stor,
som Havets mørke Krønike har endnu
forkyndt for Kvinder til Graad, for Mænd til Gru.

X.

Saa lad dem fare; glemte er de ej;
Gjengjældelsen vil sagtens finde Vej;
den krænkede Mandstugt raaber højt det ud,
og Orlogsloven kræver Bod for Brud.
Vi følge Oprørsmandens Vandringsfærd,
som end ej frygter Hævnens fjerne Sværd.
Vidt over Hav! afsted, afsted, paa Flugt!
end skal engang han se den kjendte Bugt;
den skjønne Strand, hvor Loven ej naar hen,
skal end engang se de lovløse Mænd.

Naturen og dens Guddom — Kvinden — drager
dem til et Land, hvor Ingen dem anklager
undtagen Hjertets Røst, — hvor den frie Jord
er fælles, hvor Brødet selv paa Træet gror;
hvor Ingen strides om Marker, Skove, Strømme —
den guldfri Alder, uden Guldtørsts Drømme,
har eller havde her sit Bo, til nys
Evropa bragte did sit bedre Lys,
gav dem sin Skik og fremmed deres Tarv
og gav sine Laster deres Børn til Arv.
Dog, som de var, skal de nu for os staa,
i Ondt og Godt Naturens Vej de gaa. —
«Hurra! til Otahejti!» Raabet lød,
mens stolt sin Fart det skjønne Fartøj skjød.
Det lufter op; Sejlet, som flagred svagt,
udspændes bugnende for Vindens Magt;
stærkere lød om Boven Bølgens Plask,
mens Stævnen bort den slængte stolt og rask.
I Pontus' Jomfruskum skar Argos Stavn;
dets Mænd dog skuede mod Hjemmets Havn;
men disse vilde Fædrelandet fly,
som Ravnen rømte bort fra Arkens Ly;
og dog hos Duen vilde de fæste Bo
og dysse den vilde Sjæl i Elskovs Ro.

ANDEN SANG.

I.

Hvor Sangene paa Toobonaj lød smukt,
da Sommersol stod over Korallernes Bugt!
«Kom», sang de Piger, «ind i Lundens Ly,
hvor Fuglesangen klinger højt i Sky;
Skovduen kurrer fra Skovens skjulte Bo;
det lyder som Guders Røst fra Bolotoo.
Pluk Blomster paa de Dødes Hvilested;
de maa jo gro, hvor Helten lægges ned;
paa Maanen vil vi se, naar i Kvelden sen
den titter gjennem Toatræets Gren,
og med vemodig Lyst vi lytte paa
de stærke Suk, der gjennem Løvet gaa; —
til Brinken op! se Havets Brænding hvid
imod Fjeldjetterne i forgjæves Strid,
der slaa tilbage Skumrækkerne igjen. —
Hvor det er skjønt! o, lykkelig er den,
der kan fra Livets Tummel og Strid en Stund
se ned i Ro, hvor Havet kjæmper kun; —
selv det faar stundom den blaa Lagune kjær
og glatter sin stride Man i Maaneskjær.»

II.

«Ja — vi vil plukke paa Graven Blomster smaa,
og som de salige Aander til Fest vi gaa
og styrte os ud, hvor Brændingen gaar med Magt,
og hvile saa paa det bløde Grønsvær strakt
og salve dryppende fra den Dystleg god
med duftende Olje vore Ledemod,
og Blomsterbaand fra Gravene vi sno
og Krandse, som af den Tapres Aske gro.
Men det er Nat, og Mooa vinker afsted;
Sivmaattens Raslen lyder i vore Fjed;
snart Fakkeldandsen skal i vildsomme Sving
hen over Engen slynge sin glimtende Ring; —
og vi vil være med; fra Mindets Gjem
saa mangen straalende Fest vi kalde frem,
før Fidji blæste Muslingskallen til Strid,
da første Gang Kanoen bar Fjender hid.
Ak! de har voldt, at Mændenes Blomst har blødt,
og Ukrudt gror paa Marken, som de har ødt.
Glemt er det nu at vandre med henrykt Sind
i Elskovs Ensomhed ved Maanens Skin. —
Dog, — de har lært os at svinge Køllen let
og sende Pilene som en Haglsky tæt;
saa lad dem høste nu deres egen Sæd!
Inat til Gilde; imorgen maa vi afsted.
Spil op til Dands! skjænk Kava til Skaalens
Rand!
imorgen maaske vi dø; — drik ud paa Stand!

Lad vore Lemmer smykkes med Somrens Dragt,
de hvide Tappas omkring vor Midje lagt;
Kroner som Vaarens snoet af Krandse tykke,
og Hoonisnore være Halsens Smykke;
med deres lyse Glands de hæve frem
den mørke Barm, der banker under dem.»

III.

«Nu holder Dandsen op; — men tøv dog kun!
tøv! skjænk os Eders Smil endnu en Stund.
Imorgen vinker Mooa til Krigens Spil;
men denne Nat end hører Hjertet til.
O, skjænk os atter Eders Krandse, I,
hvem huldt Licoo gav alt sit Trylleri!
I Yndige! dybt bøjer sig hver Sands
for Eders Skjønheds milde, stærke Glands,
som Blomster paa Matalocos Skrænt i Vaar,
hvis søde Duft vidt over Havet gaar! —
Ja, vi vil ogsaa se Licoo; — ak, nej!
imorgen gaar jo langt herfra vor Vej!» —

IV.

Saa sang de, — Toner fra den svundne Tid,
før Vinden havde blæst Evropa did.
De havde Laster; — det er Naturens Art; —

men kun Barbarers; — vi fik dobbelt Part:
Kulturens Smuds, dertil det Vildhedssind,
som Syndefaldet har bragt i Verden ind.
Hvem har vel ej seet Hykleriets Magt,
Kains Daad med Abels Bønner fromt i Pagt?
Kast blot dit Øje over Verden hen;
du ser den gamle mer fornedret end
den ny, — som nu ej mer er ny; — dog jo
Columbia opfostrer Kjæmper to,
som Frihed i dets Jord har ladet gro,
og Chimborazos Jetteøje ser
paa Land og Hav ej nogen Slave mer.

V.

Saaledes fordum Folkevisen klang,
der værner om den Dødes Ry i Sang,
mens Rygtet end ej har fæstet andet Spor,
end det som dybt i Tonens Trolddom bor;
ej Tvivlens Blik kan drage Mindet frem;
i Sangen er den unge Sagas Hjem, —
Achilles, der Centaurens Lyre slaar, —
en Dreng, der snart sin Fader overgaar.
En kjær og velkjendt Vises simple Klang
fra Fjeldet eller blandet med Bølgens Sang,
eller hvor Bækken bobler i Græsset hen,
eller, hvor Bjergets Gjenlyd svarer den, —
griber et ærligt Sind med større Magt

end alle Sejersstøtters tomme Pragt;
den fængsler, — naar den Lærde ser sig blind
paa Hieroglyfers Gaadeskrift, — vort Sind, —
lokker, — naar Krønikens Bind os trætter kun, —
den første, friske Knop af Hjertets Grund.
Saadan var Sangen, uden Kunst og Pryd;
men saadan Sang var jo Normannens Fryd,
der kom og sejred, og i alle Lande,
som ingen Fjender hærge eller danne,
har den sit Hjem; kan den til Hjertet naa, —
hvad mer kan al vor fine Kunst formaa?

VI.

Saa lifligt nu de simple Toner lød
og Himlens vellystfulde Stilhed brød, —
Skjærsommerdagens søde Middagsblund,
det varme Beltes Eftermiddagsstund,
mens Blomsten gløded i Luftens Balsambad,
den første Luftning rørte Palmens Blad,
mens Voven for den første, sagte Vind,
sin Kjøling sendte mildt i Grotten ind,
hvor Sangersken nu ved den Fremmedes Bryst
lærte at kjende Elskovs bitre Lyst,
den Vælde, som hver Sjæl er underlagt,
men mest dog de, der ej har kjendt dens Magt,
der frydes ved den nylig fødte Glød,
ret som Martyren i sin Flammedød,

saa andagtsværmende, som Døden var
den største Lyst og Lykke, Livet har;
ja, Død! thi hvad kan paa Jorden her
blot komme den Naturens Vælde nær?
det bedre Liv, som vi os drømme hist,
er kun en evig Elskovsglød tilsidst.

VII.

Der sad hun, Ørknens ømme, vilde Pige,
Kvinde af Vækst, i Aar dog Barnets Lige, —
som Barndom regnes i vort kolde Hjem,
hvor ikkun Brøden voxer hurtigt frem, —
et Barn, født af en Barneverdens Skjød,
saa ren, saa tidligmoden, varm og sød, —
som Natten mørk, — en Nat med Stjernekrands, —
som Bjergets Skakt — med Glimmerstenens Glands,
i Øjnene et mægtigt Trolddomssprog,
som Venus skabt, da hun paa Havet drog
omflagret af sit Amorinekuld, —
som Søvnens sagte Komme vellystfuld,
dog fuld af Liv; — bag Kindens dunkle Lød
tidt Rødmen næsten talende frembrød;
det varme Blod gjød over Halsen ud
et Sollys gjennem den nøddebrune Hud,
som gjennem Bølgen Korallen glimter rød
og lokker Dykkeren til Dybets Skjød.
Saadan var hun, den vilde Sydhavspige,
og selv var i sin Kraft hun Bølgens Lige,

stærk til at bære Andres Lykkes Baad,
og kun for deres Sorg randt hendes Graad;
saa trofast og saa varmt var hendes Bryst;
den Fryd, hun gav, var hendes bedste Lyst;
sit friske Haab hun prøved aldrig paa
Erfarings Prøvesten, den kolde, raa,
der røver Alt sit lyse Farvespil;
det Onde kjendte hun jo ikke til
og frygted ej, og kjendte hun det end,
snart, — altfor snart — var det forglemt igjen;
Taarer og Smil gik over hendes Sind,
som over Søen gaar den lette Vind,
der kruser kun, men bryder ej dens Glar;
thi fra dens Dyb, som Ingen loddet har,
og Kilden, der fra Højen strømmer ned,
fornyes Fladen til sin vante Fred,
indtil et Jordskjælv sprænger Najadens Tag,
opgraver Kilden, tramper ud med Brag
til et uformeligt Dynd det levende Vand,
en øde Sump, ej Sø, ej heller Land! —
Er det da hendes Lod? Kredsløbets Fart
henhvirvler Mennesket kun mere snart;
han skal forgaa som Verdener forgaa;
den Godes Aand skal over dem opstaa.

VIII.

Hvem er den nordiske Svend med Øjne blaa?
paa ligesaa vilde Øer han Lyset saa;
han var Hebridernes haarfagre Søn;
hvor Pentlands Malstrøm hvirvler med dumpe Drøn,
der gik hans Vugge ved Brølet af Hav og Vind;
en Stormens Søn var han i Krop og Sind.
Hans første Blik paa Bølgeskummet faldt,
og fra den Stund Havet for Hjem ham gjaldt;
det var hans Drømmes Jettebroder tro,
hans Fælle i Fjeldensomhedens Ro,
hans Ungdoms eneste Leder, ihvor han holdt
sin Skudes Stævn, for Vover og Vind en Bolt;
en sorgløs Svend, der slog til Lykken Lid,
fostret ved Hjemmets Sagn fra Barndoms Tid,
dristig til Haab, af Møje dog ej træt;
til modløst Mismod kjendte han kun slet.
Født i Arabiens Ørken vilde han
saa kjæk som Nogen tumlet sin Hest paa Sand
og baaret saa taalmodig Tørsten hed,
som Ismael, naar paa Ørknens Skib han red;
en stolt Kazik var han vorden paa Chilis Kyst,
paa Hellas' Bjerge en Høvding i Oprørsdyst,
født i et Telt maaske en Tamerlan,
født til en Trone maaske en dorsk Tyran;
den Aand, der bryder sig til Magten Vej,
hvis den er født dertil, den finder ej
et højere Maal, som den kan sigte paa;

derfor maa den sin Vej tilbage gaa
og styrte sig i Lyst til Kval og Nød.
Nero, som blev til Romas Skjændsel fød, —
maaske, optugtet vel i ringere Stand,
var bleven sin ædle Navnes Ligemand;
men om hans Laster ham selv end hørte til,
kun paa en Trone fik de saa frit et Spil.

IX.

Du smiler? Disse Lignelser er høje
for den, der maaler Alt med blændet Øje; —
et ukjendt Navn skal vække Tanken om
Araberlandet, Chili, Hellas, Rom? —
Du smiler? — smil; det bedre er for dig,
end om du sukked; dog det tykkes mig,
han kunde bleven sligt; han var en Mand,
en Aand med dristig Flugt, altid foran, —
et Lands Befrier eller en Voldsmand fræk,
sit Folk til Hæder eller til Sorg og Skræk,
født under Stjerners Magt, der gjør os til
mer eller mindre, end vi tænke vil. —
Dog det er Drømme; hvad var han da nu?
en Rømningsmand, en Knøs med frejdig Hu,
Torkild Haarfager, fri som Skum paa Sø,
Husbond til Bruden fra Sydhavets Ø.

X.

Hos Neuha sad han, mens Bølgen steg og sank,
Neuha blandt Øens Piger Solblomsten rank,
højbaaren, — om endog en lærd Herold
smiler ad disse Øers Adelskjold, —
af gammel Æt, hel mange talte den
af vilde Helte, nøgne Riddersmænd,
hvis grønne Høje knejse ved Havets Bred; —
Achilles fik ej bedre Hvilested. —
Dengang de Fremmede kom, som Tordnens Bud
i store Kanoer, der spyede Flammer ud, —
med Træer paa, der højt som Palmen stod;
i Havblik var det, som slog de i Dybet Rod;
men steg da Vinden, spændte de Vinger brede
som Skyer, der ved Himlens Rand sig sprede,
og laa som svømmende Byer paa Vovens Ryg;
selv Voven syntes ej længer fri og tryg, —
da foer hun paa dandsende Stavn ved Aarens Plask
som Renen paa Sne gjennem Bølgeskummet rask
og gled henover Brændingens Kamme hvide
paa Bølgeslæden let som en Nereide
og stirred undrende paa det Jetteskrog,
der tungt sin Vej over svulmende Bølger drog.
Ankeret faldt; der laa det paa Havets Ryg
som Løven, der i Solskin sover tryg,
mens trindt en Skare Kanoer sværmed let,
som Bier omkring dens Manke summe tæt.

XI.

De Hvide landed; — den nye Verden bød
den gamle sin brune Haand; fra begge lød
Forundringsraab; men snart der spired frem
et varmere Vennesind imellem dem.
De solbaarne Fædre gav dem en Velkomst varm;
men varmere slog dog Døtrenes ømme Barm;
Venskabet voxed; snart fandt Stormens Søn,
den mørke-Kvinde kunde være skjøn;
og hun beundred den blege Hud, der gjaldt
for hvid i Lande, hvor aldrig Sneen faldt.
Den raske Jagt, den Sværmen vidt og bredt,
mens i hver Hytte stod et Hjem beredt, —
det muntre Fiskedræt, — Kanoens Flugt,
der trodsed Strømmen kjækt paa Hav og Bugt,
hvor Øerne paa det Blaa som Stjerner steg, —
den sunde Søvn efter en mandig Leg, —
Palmen, det stolteste blandt Skovens Træer,
der i sit Skjød den unge Bacchus bær',
mens Toppen stiger saa højt, som Ørnen bygger
og troligt over sin skjulte Vingaard skygger, —
og Kavadrikken, Yamsen, Kokosstammen,
der bærer Skaal og Melk og Frugt tilsammen, —
Brødtræet, der sin rige Høst udsender
over en Mark, som intet Plovjern kjender,
og bager i sin Lund ublandet Brød
foruden Ovn og jager Hungersnød
bort fra sit rige Bryst og kalder til

sit frie Marked hver, der komme vil, —
Alt det, og Havets og Skovens Yppighed,
de muntre Vennelag i Ørkenens Fred —
det drog de barske Sømænd til de Vilde,
der ejed større Lykke, skjønt mindre Snille;
det drog, — Evropas Tugt det mægted ej —
Kulturens Børn ind paa Kulturens Vej.

XII.

Der mødtes der saamangt et villigt Par;
men Skjønhedspris Neuha og Torkild bar;
begge var Øbørn; under Stjerner, som
for Havet raade, begge til Verden kom,
fostrede i en vild Natur; Enhver
har indtil Døden slig en Hjemstavn kjær;
hvad der end skilte ham, mens Tiden gled,
fra Mindet om hans Barndoms Kjærlighed,
bestandig hviler Tanken atter paa
den Plet, som første Gang hans Øje saa.
Hvo Højlandsfjeldene blaane saa, faar kjær
hver Bjergetop, der har det samme Skjær;
hver Klippetind er ham en gammel Ven,
og i sit Mindes Favntag han slutter den.
I andre Lande længe gik min Vej,
Alper og Appenninen elsked jeg,
æred Parnas; Zevs' Ida stod jeg paa;
Olymp jeg over Havet knejse saa;

men ikke blot den gamle Sagnets Glands,
ej deres Skjønhed blot fortrylled min Sands;
Barndommens Glæde end for Sjælen svæved,
og over Troja Loch-na-gar sig hæved;
Gaeliske Minder blandtes med Phrygiens Fjeld
og Højlandssøerne med Kastales Væld.
Homeros' Verdensskygge! vredes ej!
Phoebus, tilgiv min Tankes vilde Vej; —
at hylde Eders Højhed har jeg lært
af det, som før i Norden var mig kjært.

XIII.

Elskov, der smykker Alt med Skjønheds Krands, —
Ungdom, der farver Himlen med Regnbueglands, —
udstandne Farer, der lokke Manden til
at nyde Hvilen efter det vilde Spil, —
Skjønhed, der til den Stærkes Hjerte naar,
som Lynildsflammen ned i Staalet slaar,
smelted til Eet de tvende Sjæle hen,
den vilde Mø og den halvvilde Svend.
Ej længer Mindet om Kampens Tordenlarm
opfyldte med sin mørke Fryd hans Barm;
ej mer i hvileløs, mismodig Ro
han kjeded sig som Ørnen i sit Bo,
hvis hvasse Næb og skarpe Spejderøje
kun paa et Offer lurer i det Høje.
Hans Sjæl var mildnet til den Fred saa sød,

saa gudesalig, men saa kvindeblød,
der ingen Laurbær Heltens Urne skjænker; —
de visne jo, naar Blod dem ej bestænker;
og dog naar Asken hviler i sin Vraa,
skygger ej Myrten nok saa sødt derpaa?
Hvis Cæsar kyssed kun Cleopatra,
var Roma frit; ej hans var Verden da.
Hvad Frugt har Cæsars Daad da med sit Bram
bragt Jorden? os den efterlod kun Skam;
hans Hæders Blodglands kaster et Gjenskin end
over Tyranners rustne Lænker hen.
Hvad Brutus gjorde ene, burde Ære,
Natur og Frihed Millioner lære: —
at feje bort Despotens Aber smaa
fra Grenen, de saa længe gynged paa; —
dog kyses vi endnu af slige Fugle
og tage for en Falk en usel Ugle,
mens kun eet Friheds Ord adsplitted snart
de Skræmsler; deres Angst se vi jo klart.

XIV.

En Hustru var Sydhavets Pige nu
med selvforglemmende, ømt hengiven Hu;
ej Verden ledte hendes Kjærlighed
paa Vildspor; intet Selskab spotted med
den nye, flygtige Flamme; intet Kor
af Gjække med højrøstede Smigerord,

forgifted der med bolersk Lokkerøst,
hvad der var hendes Ære, Pligt og Lyst;
med Hjertet nøgent, som hendes Legem var,
stod hun ret som i Bygen en Regnbue klar,
der spiller i mangfoldig Farveglands,
men breder over Himlen en liflig Krands,
mens Buen svulmer i skiftende Straalebrud
og spreder Skyer, som Kjærlighedens Bud.

XV.

I Grotten ved den bølgeslagne Strand
de sad i Ly for Sydens Middagsbrand;
Timerne blev ej lange; Tidens Gang
blev ikke brudt af Urets Ligfærdsklang,
mens det tilmaaler os hver karrig Stund
og peger og gjækker med jernhaard Latter kun,
hvad tænkte de paa «før» og «siden» vel?
Nuet holdt fast i Lænke deres Sjæl;
til Timeglas de havde Strandens Sand;
Minuterne randt som det stille Vand.
Solen var Ur i Taarnet med Himmeltag;
de regned ej; een Stund var deres Dag.
I Aftenklokkens Sted sang Nattergalen
Dagens Farvel for Rosen sødt i Dalen;
den store Sol sank, ej med langsomt Fjed
som over Nordens Hav den smelter ned,
men flammende, fuld og stolt, som om den drog

for evigt bort og Lyset med sig tog,
den dykked ned i Havet sin Pande rød,
som Helten brat sig styrter i sin Død.
Da stod de op og søgte paa det Høje
først efter Lys, saa i hinandens Øje,
spurgte, om Sommerdagen var saa kort,
og om den virkelig var svunden bort.

XVI.

Lad det ej undre dig; Troeshelten bor
kun i sit Himmelsyn, ej her paa Jord;
Tider og Verdener svinde for hans Sind;
hans Sjæl gaar før hans Støv i Himlen ind.
Er Kjærlighed da mindre mægtig? — Nej!
ligesaa herlig er dens Himmelvej,
eller den ejer her fra Himlens Kyst
et andet bedre Jeg, hvis Sorg og Lyst
er mer end vor; den er en vældig Flamme,
som af en anden tændt bliver den samme,
eet stort, rent Dødsbaal, som, Braminer lige,
elskende Hjerter med et Smil bestige. —
Hvor tidt har vi ej glemt i Ensomhed
Tiden over Naturens Herlighed,
dens Skove, Ørkner, Vande og den Røst,
der fra dens Aand gjenlyder i vort Bryst?
Har Stjernen, Bjerget, Bølgen ingen Sjæl?
fælder den høje Drypstensgrotte vel

sin tavse Taare følesløs og død?
Nej! de vil drage os til deres Skjød,
opløse forud Støvets tunge Baand
og dykke i den store Strøm vor Aand.
Afklæd dig dette kjælne, falske Jeg! —
Hvem ser til Himlen op og glemmer ej
sig selv? og steg end ej saa højt hans Blik,
hvem tænker nogentid i Ungdoms Aar, —
før han af Tiden bedre Kundskab faar, —
paa Menneskets, paa sin egen Uselhed?
Naturen er hans Rige; paa dens Fred
ser han fra Kjærlighedens Trone ned.

XVII.

Neuha stod op og Torkild; Nattens Sky
kom tyst og mildt til deres Klippely,
og alt som Stjernerne tændtes een for een,
mat lyste de dugsprængte Glimmersten;
midt i Naturens Fred de gik i Mag
ad Hytten til, bygt under Palmens Tag,
snart tavse, snart med Smil; rundt om dem var
Alt yndigt som en Elskov ren og klar.
Saa tyst og sagte svulmed Havets Bryst,
som naar du lytter til Konkyliens Røst,
mens, skilt langt fra sit Hjem dybt under Vove,
Havbarnet græder og vil ikke sove
og hæver længselsfuldt sin spæde Klage

og vil til Bølgens Moderbarm tilbage;
den dunkle Skov til Ro sit Hoved helded;
Sydhavets Fugl til Reden fløj paa Fjeldet,
og som en Fredens Sø laa Himlens Blaa,
hvor Fromheds Tørst kan slukke sin Attraa.

XVIII.

Men hør! blandt Palmer og Pisanger kom
en Røst, — ej den, en Elsker tykkes om
i slig en Stund, en Kveld saa rolig mild, —
ej Aftenvindens døende Harpespil,
der slaar Naturens Strænge, Fjeld og Eg, —
den bedste og den ældste Strængeleg
med Ekko til sit Kor; — ej heller lød
Krigshylet vildt, der Trylleriet brød;
det var ej Uglens Tale med sig selv,
der aander ud i Ensomhed sin Sjæl,
den lyssky Eremit med brede Vinger,
hvis stygge Varselskrig i Natten klinger; —
det var en Sømandsfløjten, høj og lang;
en Søfugls Næb har ej saa skarp en Klang; —
saa tav det lidt; saa kom et hæst: «Halløj!
Torkild! min Gut! op med dig! Høj, Bro'er, Høj!» —
«Hvem prajer?» raabte Torkild, mens hans Blik
fulgte med Lyden. — «Her!» til Svar han fik.

XIX.

Men fra den samme Mund kom nu et Bud,
der aanded over Sydens Vellugt ud
en Sky, ej af Violers Duft i Vaar,
men som hen over Grog og Øl den gaar;
skjønt Piben kun var kort og skjør, dens Duft
dog havde krydret alle Zoners Luft;
saalangt som Bølger rulle, havde den
sendt Røg, fra Portsmouth indtil Polen hen;
dampet, hvor Lyn paa Lyn slog ned med Magt,
og mellem Bølgebjerge uforsagt
til Æolus Røgoffer trolig sendt,
hvordan end Vejr og Vind sig havde vendt. —
Og hvem skal som dens Ejermand vi se?
en Sømand eller Filosof maaske. —
Stolte Tobak! du vederkvæger jo
Matrosens Slid og Turkomannens Ro;
en Moslem paa sin Divan fryder sig
ved Opium og Kvinder og ved dig;
i Stambul herlig; dog ej mindre kjær
«ved Stranden», skjønt saa kostbar ej som der,
guddommelig i Hukah, kostelig
i Pibe med Ambraspids, saa fyldig rig;
som andre Tryllersker, du Hjerter fanger
mest blændende, naar du i Festdragt pranger;
men for din fuldtro Elsker Prisen bar
altid din nøgne Skjønhed, — en Cigar!

XX.

Men gjennem Skyggen, ud fra Skov og Krat
et Menneske kom frem i den stille Nat;
med sælsomt Lune var han udstafferet,
en Sømand paa barbarisk Vis maskeret,
som de, der stige op fra Dybet, naar
de muntre Skibe under Linien gaar,
og naar Matroserne med lystig Larm
paa Dækket flokkes om Neptunus' Karm,
mens Guden glædes ved, han er ej glemt
af sine Sønner, om end kun i Skjemt
de holde Festen paa de fjerne Vande,
som Ingen kjendte paa Kykladers Strande;
den gamle Gud forlystes dog derved
som ved et Glimt af fordums Herlighed.
Vor Sømands Trøje, skjønt i pjaltet Stand
hans Pibe, der var i en evig Brand,
hans Ulkemine og hans Slingrevane,
retsom hans Skudes, lod hans Haandværk ane;
men om hans Hoved var et Klæde løst
ombundet, ikke meget gratiøst;
i Buxers Sted, — ak! altfor tidligt var
de slidte; hver en Skov jo Torne har, —
en løjerlig Stump Maatte, som for Savn
af Permissioner skulde gjøre Gavn;
hans nøgne Ben, hans Ansigt af Solen brændt
for begge Zoner passed ens omtrent;
hans Vaaben stammed fra Evropa alle,

som tvende Verdner deres Lærer kalde;
Musketten dingled paa hans Ryg; lidt krum
var den jo bleven i Skibets trange Rum,
men som Vildbassens stærk; — lidt længer nede
en Huggert hang, der kjendte ej til Skede;
den var ej længer til; i Beltet bar
han to Pistoler som et Ægtepar; —
tænk ej, at jeg til Spot det Navn dem gav;
klikked den ene, gik den anden af;
en Bajonet, ej fuldt saa fri for Rust,
som da den laa i Vaabenkisten just; —
saa var han rustet ud, da Nattens Øje
hans sære Pynt betragted fra det Høje.

XXI.

«Holla! Ben Bunting!» raabte Torkild nu,
da ret han saa ham, «hvad godt Nyt har du?» —
«Naa», sagde Ben, «nyt nok; knap godt jeg tror;
en Sejler i Sigte!» — «Sejler i Sigte! — hvor?
kunde du kjende hende? — du tog fejl;
jeg har jo ikke seet en Klud af Sejl.» —
«Ja vel», sagde Ben, «fra Bugten her kanske;
men hist fra Næsset kunde jeg jo se,
hvordan den snegled sig med Nød afsted;
Vinden var løj og skral.» — «Da Sol gik ned,
hvor laa den da? til Ankers?» — «Nej, den stod,
saalænge der var Vind, her ned imod.» —

«Dens Flag?» — «Jeg savned Kikkert; men, ved
Gud,
den hele Skude saa mig lumsk nok ud.» —
«Armeret?» — «Tror det nok; han er paa Spor;
vi maa vel snart gaa over Stag, min Bror.» —
«Gaa over Stag? Nej, hvem der end gjør Jagt,
vi vil ej løbe nu fejgt og forsagt;
saa lad os falde paa vort Dæk som Mænd!» —
«Naa ja! det kommer ud paa eet for Ben.» —
«Veed Christian det?» — «Ja, han peb alle Mand
paa Dæk; de gjør Musketterne istand;
et Par Kanoner har vi hevet los
og blæst dem af; — du kommer vel til os?» —
«Det maa jeg; jeg var aldrig den, der saa
en Kammerat paa Grund og lod ham staa. —
Min Neuha! ak! saa rammer ikke mig
min Skjæbne blot, men, du Trofaste, dig!
men, hvor det gaar, gjør ikke, Neuha, du
mig blød! — til Taarer er ej Tiden nu.
Lad komme, hvad der vil, din er jeg jo!» —
«Ja vel», sa'e Ben, «det kan en Mariner tro.»

TREDJE SANG.

I.

Kampen var endt; ej mer med Dødsensbud
foer Glimtet af den mørke Røgsky ud;
ej mer Svovldampen over Jorden laa;
den plettede kun Himlens klare Blaa;
ej længer Salvens rullende Torden lød;
tavs Ekko sin tungsindige Slummer nød;
dets Rædselsraab ej mer besvared Skraldet;
Striden var stridt, og Sejrens Lod var faldet.
Oprørerne var knuste, spredte, tagne;
de Levende misundte nu de Slagne;
de Faa, der slap, forfulgtes i det Land,
de elsked mer end deres Fødestrand;
paa Jord var intet Fristed mer for dem,
der havde fornægtet deres Fædrehjem;
som jaget Vildt de søgte Ørknens Ly,
som Barnet til sin Moders Skjød vil ty;
men har knap Ulv og Løve i Hulen Fred,
hvor finder Mand for Mand et Skjulested?

II.

Under et Fjeld, der strækker sin stærke Fod
langt hen i Havet ud med trodsigt Mod,

naar mod dets Vold i Stormløb Bølgerne gaa, —
de forreste Rækker styrtes tilbage paa
den følgende Skare, der med Fraade hvid
gaar under Stormens Banner frem til Strid, —
nu var der Ro, — en lille Flok der stod,
en Levning, blødende, tørstig, træt og mod,
men end med Vaaben hver i Haand, endnu
med Noget af den fordums, stolte Hu,
som Mænd, der plejed at prøve Brydetag
med Skjæbnen heller end studse ved dens Slag.
De havde fra det første forudseet
og dristig budet Trods, hvad nu var skeet;
men dog et lønligt Haab de havde gjemt, —
om Naade ej, — men om at de var glemt,
eller, at deres fjerne Hulers Hjem
i Bølgeverdnen kunde skjule dem,
og neppe mer de havde tænkt derpaa,
at Lovens Hævnerarm dem vilde naa.
I dette Eden, som ved Synd de vandt,
ej længer Ly for Godt og Ondt de fandt;
hvad Godt der var hos dem, i denne Stund
var Alt forspildt, og Brøden levnet kun;
fredløse her i deres andet Hjem, —
forgjæves laa nu Verden foran dem;
hver Port var stængt; vel havde med mandigt Mod
de nye Venner ofret deres Blod;
men selv Herakles' Arm med Kølle og Spær,
hvad mægted den mod Svovlets Hexefærd,
den Tordentrolddom, der slog Helten ned,

før Fjenden havde følt hans Tapperhed?
den fule Pest, der med sin lumske Magt
har Mænd og Mandemod i Graven lagt!
Den lille Skare havde modigt stridt,
som Faa mod Mange vovede jo tidt; —
men skjønt at dø for Frihed synes let,
i Hellas er Thermopylæ kun eet, —
til nu det har sin Lænke brudt og fatter
om Sværdets Greb og dør og lever atter.

III.

Der stod de Faa, hvor Klippen et Ly dem bød,
som Hjorte, der fra Jagten slap med Nød;
med Feberglød i Øjet, med trættet Fod;
men end paa deres Horn sad Jægerens Blod.
En lille Bæk faldt over det bratte Skred
og tumled i vildsomt Løb mod Havet ned.
Krystalklart spilled i Solen det muntre Væld;
den ferske Bølge sprang over Klint og Fjeld;
skjønt tæt ved det vilde Hav den flød dog hen
saa ren som Uskyld, — dog mere tryg end den;
ud over Dybet glimted dens Sølverblink,
som Gemsen sky ser ned fra den høje Brink,
imens som Alpekjædernes fjerne Blaa
det vældigt svulmende Hav forneden laa.
De stormed til det friske Væld; thi først
een Drift kun fyldte Sjæl og Sandser: Tørst;

de drak, som om det var det sidste Drag,
og slængte Værget for at kvæges i Mag;
de svaled den tørre Strube, vasked Saar,
som fik til Bind maaske kun en Lænke haard;
da Tørsten saa var slukt, saa de sig om,
og undredes, at dog saamange kom
tilbage levende og fri; men hver
kun søgte tavs Stalbroderens Blik for der
at hente Ordet, der var paa Læben bundet,
som var med Haabet ogsaa Mælet svundet.

IV.

Lidt fra de Andre skilt, i harmfuldt Mod,
barsk, med korslagte Arme Christian stod.
Hans Kind, saa trodsig kjæk, saa frisk og rød,
var falmet til et blegt, blygustent Lød;
hans brune Lokkers rige, smukke Flod
som skræmte Snoge vildt om Panden stod.
Stiv som en Støtte, Læberne lukte tæt,
i Brystet indestængt hans Aandedræt,
ved Fjeldet truende, men stum han stod,
og havde ej med sagte Tryk hans Fod
sat stundom dybere Spor i bløden Sand,
til haarden Sten forvandlet tyktes han.
Ej langt derfra sad Torkild tavs og blødte,
hans Hoved ved en Tue søgte Støtte;
det værste Saar var dog i Sjæl og Sind;

Panden var bleg, hans Øjne sunkne ind;
Bloddraaberne paa hans Lokker viste grant,
det var ej Modet, men hans Kraft, der svandt.
Hos ham stod En, plump som en Bjørn i Skind,
men som en Broder trofast dog i Sind, —
Ben Bunting; han forsøgte paa at to
hans Saar; saa fik han Piben tændt i Ro,
et Mindetegn fra mangen blodig Dyst,
et Fyr, der havde tusind Nætter lyst. —
Den fjerde Mand gik med uroligt Fjed
omkring, — stod stille, — bukkede sig ned,
tog Smaasten op, kasted dem atter hen, —.
tog Fart paany og standsed brat igjen,
saa til de Andre; af en Melodi
han fløjted lidt og standsed midt deri;
saa fik han atter travlt; hans Sind var stemt
halv sorgløst, lod det til, og halv beklemt. —
Hvad her med mange Ord jeg har fortalt,
i fem Minuter knap det skete Alt; —
Minuter! men der gives jo paa Jord
Minuter, hvori Evigheden boer.

V.

Tilsidst Hans Top, en Svend med Kviksølvsind,
der flagred over Alting som en Vind,
mer kjæk end fast, der heller trodsed Død
og Fare end holdt ud i haabløs Nød,

brød ud: «God damn!» — de tvende Ord, I veed,
er Nøglen til Englands Folks Veltalenhed,
som Tyrkens «Allah!» eller som det hed
fordum i Rom; «proh Jupiter!» hvorved
sig Hjertets første Drift en Udgang brød, —
et Raab, hvori Forbløffelsen gjenlød.
Hans var forbløffet; han var ej istand
til strax at finde Ord, — saa bandte han;
det var ej spildt; den kjendte Melodi
fik Ben vakt af hans Pibegrubleri;
han tog den ud af Munden, mens han saa
hel tænksom ud og føjed til derpaa
to Ord, der gjorde Sætningen fuldstændig; —
Gjentagelsen er her dog unødvendig.

VI.

Men mere aandshøjbaaren Christian
stod grublende som en udslukt Vulkan,
tavs, mørk og barsk; Spor af den indre Glød
omkring hans Pande som en Sky sig gjød;
men da hans mørke Blik fra Jorden steg,
det faldt paa Torkild, der sad mat og bleg. —
«Ulykkelige Knøs! er det da saa?
dig, ogsaa dig mit Vanvid knuse maa!»
saa raabte han og skred til Torkild hen,
der af sit friske Blod var plettet end,

greb tankefuld hans Haand, men slap paany,
som ved sin egen Vennehilsen sky;
han spurgte til hans Saar, og da han fik
til Svar, at det var uden Fare, gik
en Lysning over hans Aasyn et Sekund,
saavidt som muligt var i slig en Stund.
«Ja», raabte han, «vi sidder i et Net,
men intet Hverdagsbytte, fejgt og let.
Dyrt blev det dem; dyrt end det blive kan;
jeg dør; men sig, er du til Flugt istand?
Det var en Trøst, hvis dig jeg reddet saa;
at kjæmpe, dertil er vi nu for faa.
O, var her een Kano! en nok saa ringe,
der kunde til en Haabets Strand dig bringe!
Min Lod er jo den, som jeg selv har søgt:
i Liv og Død fri og foruden Frygt.»

VII.

Knap var det sagt, — om Næssets Pynt, som ned
mod Havet luder høj og graa, der gled
en dunkel Plet paa Vandet; — let og snart
som Skyggen af en Maage i sin Fart
frem foer den, — og se der! — en anden fulgte;
snart saas de, snart en Bølgedal dem dulgte;
de nærmed sig; nu kjendtes godt de Mænd,
de mørkebrune Skikkelser igjen.
Nu deres lette Aarer Brændingen skar,

som flagrende Vinger dem gjennem Skummet bar;
snart paa den høje Bølgekam de vugged;
snart i den tordnende Fraade ned de dukked,
der bred og sydende dynger Lag paa Lag
og slaar dem saa til et Snefog brat i Kvag; —
men over den rullende Brænding Baadene gaa
som gjennem Uvejrsskyen de Fugle smaa;
det var, som om Naturen dem Kunsten gav;
fra Børn de leged jo med det vilde Hav.

VIII.

Hvem var det vel, der hoppede først i Land,
lig Havets Mø fra sin Muslingskal paa Strand? —
Den mørke, blanke Hud, de Øjne dunkle,
hvor Kjærlighed og Haab og Troskab funkle? —
Neuha, den elskede, den tro, den ømme
lod alt sit Hjerte ud mod Torkilds strømme,
smiled og græd og favned ham saa tæt,
som for at være sikker paa ham ret,
gjøs ved at se hans friske Vunde, men
saa, den var let, og lo og græd igjen.
Hun var et Krigerbarn; ved Syn af Blod
hun ynkedes, men tabte ej sit Mod;
han leved; — glemt var Frygt og Fjenders Larm
i Øjeblikkets Lyst saa fuld og varm;
Glæde i Taaren drypped; Glæden rørtes

i hendes Hjertes Slag, som næsten hørtes.
Himlen var i hvert Suk af hendes Bryst,
Naturens Datter i sin jublende Lyst.

IX.

De barske Mænd blev rørte ved det Møde;
hvem gjør ej det, naar Hjerter henrykt gløde?
Selv Christian, skjønt med tørre Øjne, paa
de Tvende med tungsindig Glæde saa, —
med Hjertenag, som naar fra bedre Dage
haabløse Syner frem for Sjælen drage,
naar selv det sidste Regnbuskjær forgik.
«Og dette har jeg gjort!» med bortvendt Blik
han talte, og atter paa de To han saa,
som Løven i Hulen ser paa sine Smaa,
og saa paany han hen i Grublen faldt,
som om hans egen Lod ham Intet gjaldt.

X.

Men kort var nu til Tanker deres Tid;
Pladsket af Fjendens Aarer førtes hid
fra Næsset. — Ak! hvem gjorde til en Gru
den Lyd? — Alt syntes dem at bringe nu
Fordærv undtagen hun, Sydhavets Mø;
saasnart hun øjnede fjernt over Sø

Krigsbaadene, som med pilsnart Aaretag
kom for at slaa det sidste Dødsensslag,
hun vinked til de Vilde; paa hendes Ord
blev deres Gjæster bragt i Hast ombord;
i een Kano selvtredje Christian sad;
men hun og Torkild skiltes ikke ad;
han var hos hende. — Nu afsted gik Flugten
rask gjennem Brændingen og langs ad Bugten;
hen til de Øer smaa, hvor Maager bo,
og Sæler sole sig paa Sand i Ro;
let over Bølgetoppe fløj de frem;
skarp var de bistre Fjenders Jagt paa dem;
nu kom de nær; — nu sakked de igjen; —
nu lød over Havet deres Trusler hen; —
men se, de to Kanoer havde skilt
sig fra hinanden for at skuffe snildt
Forfølgerne. — Afsted! afsted! idag
beror et Liv paa hvert et Aaretag,
og mer end Liv for Neuha; hendes Stavn
skal bære hendes Elskov trygt i Havn;
Fjenden er nær, nær er det sikre Skjul, —
et Øjeblik! — flyv Ark, flyv som en Fugl!

FJERDE SANG.

I.

Hvidt som det hvide Sejl paa Bølgen graa, —
naar Himlen er halv skyfuld og halv blaa, —
mellem det mørke Hav og Himlen blinker,
saa midt i Nødens Stund os Haabet vinker.
Ankeret slap; men midt i Stormens Gru
lokker det hvide Sejl vort Blik endnu;
skjønt mer det fjerner sig med hver en Bølge,
vil Hjertet fra den øde Strand det følge.

II.

Ej langt fra Toobonay et Fjeld der staar,
dets sorte Barm ej Bølgeskummet naar;
for Mennesker en Ørk, Søfugles Bo,
der søger den lodne Sæl for Stormen Ro.
Snart slæber den sig til Søvn i Hulen ind;
snart boltrer den sig plumpt i Solens Skin;
paa Aarens Pladsken svarer fra sit Skjul
højt skingrende den skræmte Havets Fugl,
der hæger sit nøgne Kuld med sit blotte Bryst,
den fjerede Fisker paa den øde Kyst.
Ved Fjeldets ene Side er en Strand,
en snever Strimmel af det gule Sand;

der Skilpaddens Unge-sig af Skallen lister
til Dybet, til sin Slægt, naar Ægget brister
for Solens Magt, — fostret ved Dagens Barm,
men klækket ud for Havet af Straalen varm. —
Resten var kun en Fjeldvæg, mørk og brat,
et Ly for Sømænd, men af Haab forladt,
de Frelste længtes efter den sunkne Skude
og ønsked sig igjen paa Vraget ude;
i dette barske Ly var Neuhas Agt
sin Ven at skjærme mod hans Fjenders Magt;
men al dets Løndom er ej nævnt; hun saa
en Skat deri, som skjult for Andre laa.

III.

Før hver sin Vej de to Kanoer foer,
gik Mændene fra Neuhas Baad ombord
til Hjælp for dem; der førte Christian
og begge hans Fæller til den fjerne Strand; —
han vilde vægre sig; hun smiled kun
og rolig hen til Fjeldet peged hun
og ønsked ham til Farten Hast og Held;
for Torkild kunde selv hun sørge vel;
saa foer de med forøget Kraft afsted;
let som et Stjerneskud Kanoen gled;
de slap fra Fjenden; nu lod han Farten staa
imod det Fjeld, som Neuha vilde naa.
De haled ud; — med kraftigt Aareslag

tog hendes spæde Arm med Bølgen Tag;
med Torkilds Mandskraft kappedes den fast.
Nu laa Kanoen knap et Aarekast
fra Fjeldets Væg, der ubønhørligt stod,
med stumme Vande kun omkring sin Fod. —
Hundred Baadlængder fra dem Fjenden laa; —
har de den Jolle kun at stole paa?
halv bittert spurgte Torkilds Blik: «Var Død
den Tilflugt kun, som Neuha her mig bød?
er det en Frelsens Havn? er det en Grav?
er dette Fjeld en Ligsten her i Hav?»

IV.

Paa Aarerne de hviled; flux igjen
stod Neuha op og peged paa Fjenden hen.
«Kom, Torkild!» raabte hun, «kom dristigt med»,
og brat i Dybet styrted hun sig ned.
Der var ej Tid at tøve; — Trusler naa
hans Øre; Lænker for hans Øjne staa;
de haled ud med Magt; «Læg bi!» de bød;
hans dømte Navn i deres Raab gjenlød. —
Ud sprang han; vel var han en Svømmer god,
og til den Kunst nu alt hans Haab jo stod;
men hvor? — han dukked og kom ej op igjen; —
forbavsede saa omkring sig Baadens Mænd.
Der var ej Landgang ved den Klint saa brat,
ret som et Isbjerg stejl og barsk og glat.

De vented, for at se ham, end en Stund;
men ingen Boble steg fra Havets Bund,
og Fladen krustes ej; men Bølgen gled
i Ro som før, da de var sprungne ned;
en lille Hvirvel og lidt Skum der flød
paa Stedet, hvor de sank i Dybets Skjød,
hvidt som en Grav, — thi intet Marmorminde
en Arving satte dem «med Sorg i Sinde»; —
den lille Proa, der paa Voven drev,
var Alt, hvad om de To til Minde blev;
og uden det, Alt kunde synes kun
et Drømmebilled i en Sømands Blund.
Forgjæves søgte de en Stund endnu;
saa roede de afsted med lønlig Gru;
En sagde, at han sprang ej ud i Hav,
men han forsvandt, som Blaalys paa en Grav;
en Anden, at han blev saa sælsom stor
og fik en Glands som ej fra denne Jord;
men Alle enedes om, at fra hans Blik
et Skjær af Aandeverdenen udgik.
Men som de roede bort fra Fjeldet, tidt
de ved en Tanghob mindsked Farten lidt;
et Spor at finde ventede de end;
men nej! — som Skummet var han smeltet hen.

V.

Hvor var den Dybets Pilgrim, der drog paa Flugt
med Nereiden? var nu for evig slukt
al deres Sorg? mon i Korallernes Hjem
mildt Bølgen Liv og Ly havde skjænket dem?
boede de nu i Havdrotters lønlige Hal
og blæste blandt Havmænd der paa Muslingskal?
og kjæmmed Neuha sit Haar blandt Havfruers
Flok,
mens over Havet bølged den rige Lok?
hvad eller sov de stille den Søvn saa lang
under det Dyb, hvori de dristigt sprang? —

VI.

I Dybet sprang ung Neuha; han fulgte med;
under de hjemlige Vover let hun gled,
retsom om Havets Dyb var hendes Hjem,
saa frit, saa kjækt, saa prægtigt foer hun frem;
bag hendes Hæl en lysnende Stribe stod,
som Blink af Staal igjennem den klare Flod.
Tæt efter, vant til at færdes uforsagt
i Dybet, hvor Dykkeren gjør paa Perlen Jagt,
kom Torkild; — fostret op ved Nordhavets Bred,
han fulgte kjæk og let hendes lyse Fjed.
Dybt, dybt foer Neuha ned en liden Stund;
saa steg hun; Armene udbredte hun,

og rysted Vandet af sit Haar og lo,
og Gjenlyd gav hende Svar fra Fjeldets Bo. —
Et lønligt Dybets Rige for dem laa;
men intet Træ, ej Himmel, ej Mark de saa;
en mægtig Hal rundtom hun peged paa,
hvis Indgang skjult dybt under Bølgen laa, —
kun sjelden Solen saa den hvælvede Dør
igjennem klare Bølgers grønne Slør,
naar Havet har en Festdag klar og stille,
og alle de finnede Skarer paa Fladen spille. —
Hun tørred af hans Øjne det salte Skum
med sine Lokker, og da med Undren stum
han stirred, klapped i Hænder hun af Glæde
og førte paa en Fjeldblok ham til Sæde,
hvor som et Tag sig Klippen helded frem
og hvælved sig som til en Tritons Hjem;
trindt om var mørkt, uden hvor Dagens Skin
faldt gjennem Loftets Revner dæmpet ind;
som i Domkirkens dæmrende Gange staa
Gravmæler skjult i en beskygget Vraa,
saa stod i deres Tilflugtssted i Havet
i Skyggen denne Grotte dybt begravet.

VII.

Den vilde Pige tog en Pinjespaan
af Barmen, vel omsvøbt med Gnatoobaand;
og et Pisangblad uden om det lagt

værned den slumrende Gnist mod Vandets Magt;
det Svøb holdt Træet tørt, og fra en Krog
af samme Blad en Flintesten hun tog
samt nogle tørre Kviste; med Torkilds Kniv
slog hun saa Ild og bragte Lys og Liv
ved Fakkelskin i Hulen. Høj og stor
den hvælved sig som et gothisk Kirkekor.
Buen var af Naturens Kunst frembragt;
et Jordskjælv havde Arkitraven lagt;
Sprængbuen var rullet fra et Bjerg, der faldt,
da Polerne knustes, og Havet dækked Alt,
eller en Verdensbrand havde stivnet den,
mens Røgen steg fra Klodens Dødsbaal end;
Skib, Sidegang og luftigt Spir kom frem,
som om de dukked op fra Mørkets Hjem.
Med lidt Indbildningskraft man kunde se
Vrængbilleder i Loftet glo og le;
og her man som en Bispehue saa,
et Altar hist med Krucifixet paa.
Naturen havde her med Drypsten leget,
og et Kapel var op af Havet steget.

VIII.

Neuha greb Torkilds Haand; med Faklens Skjær
hun lyste rundt omkring i Hallen der
og førte ham i deres nye Hjem
omkring i hver en Krog, hvert lønligt Gjem;

end mer; Alting var forud der beredt
til Hjælp for hendes Ven i Nøden stedt:
Maatten til Hvile, frisk Gnatoo til Klæde,
og Sandelolje til Værn mod Duggens Væde,
til Føde Kokosnød, Brødtræets Frugt,
Yams; Pisangpalmens Blad til Dug var brugt;
Skilpaddeskallen gjemte i sit Skjød
et festligt Maaltid af dens lækre Kjød,
friskt Vand i Græskarskaalen fra Fjeldets Bæk,
modne Bananer fra den rige Hæk;
af Pinjefakler var en Stak opsat
til Lys; selv var hun som en dejlig Nat,
der overskygged Stedet med sin Ro
og gjorde klart det underjordiske Bo.
Hun aned alt, da først de Fremmedes Sejl
kom hid, at Magt og Flugt maaske slog fejl;
saa havde hun en Borg i Hulen bygt
at gjemme Torkild for hans Landsmænd trygt.
Hver Morgen havde hendes Proa bragt
derhen af gyldne Frugter saa rig en Fragt;
hver Aften havde seet hende did at ro
med Alt, hvad der kunde hygge den Klippebo;
nu bredte hun ud sin Skat med liflig Latter,
de Kjærlighedsøers lykkeligste Datter.

IX.

Mens i taknemlig Undren han sank hen,
hun trykked til sit Bryst sin frelste Ven,
og mens hun favned ham af Hjertens Grund,
et gammelt Elskovssagn fortalte hun; --
Elskov er gammel, ja dens Aar maa tælles
fra Evighed, og dog den aldrig ældes;
thi med hver Skabning fødes den igjen. —
En Høvding, — tusind Maaner rulled hen
fra den Tid af, — saa melder Sagnets Ord,
paa Skilpaddefangsten ned i Dybet foer
og kom, mens han sit Byttes Spor forfulgte
i denne Hule op, som nu dem dulgte;
engang, da Krigen rased paa hans Ø,
han gjemte der en elsket, fremmed Mø,
en Fjendes Datter, som hans Folk til Død
agted at dømme eller Trældoms Nød.
Da Krigens Storm var stillet, førte han
sin Stammes Mænd did, hvor i dyben Vand
Fjeldporten under den grønne Skygge laa; —
der dykked han, og Ingen mer ham saa;
hans Fæller studsed: «mon ham Vanvid slog,
hvad eller den rovgridske Haj ham tog?» —
med Sorg de roede rundt om Fjeldet hen;
saa hviled de paa Aarerne igjen; —
da steg der brat fra Dybet — en Gudinde, —
saa tænkte de med lønlig Frygt i Sinde, —
med hende fulgte deres Ven, som holdt

sin Havfrubrud ved Haanden glad og stolt.
Alt blev forklaret, og de førte dem
med Jubelraab og skingrende Koncha hjem:
der leved' de i Fryd og døde i Ro;
hvi skulde det ej times disse To? — —
Jeg taler ikke om den Elskovsrus,
der fulgte i det vilde Klippehus
paa hendes Sagn; Alt var i dette Fjeld
kun Elskov, som i det dybe Gravkapel,
hvor Abelard, som havde hvilet der
i tyve Aar, modtog sin Hjertenskjær
i deres Brudekammer og sine Arme
strakte mod hendes Støv med Elskovsvarme; —
derude Bølgens vilde Melodi
de ændsed saa lidt, som Livet var forbi;
derinde kun deres Hjerters Samklang sød
i afbrudt Hvisken og sagte Sukke lød.

X.

Men de, der havde voldt sig selv og dem
den Nød, der gav dem Hulen nu til Hjem,
hvor var de? Over Sø med Nød de flyede,
mod Mennesker til Himlens Hjælp de tyede.
Hvorhen? den Bølge, som nu bar dem frem,
bar deres Fjender jo saavelsom dem;
den første Jagt var slaaet fejl; nu foer
de med fornyet Kraft paa Christians Spor.

De roede med stærke Tag, som vrede Gribbe,
der maatte deres første Bytte slippe;
de haled ind paa dem; — en Klippe graa, —
en lønlig Bugt var alt det Haab, de saa;
der var ej Valg; det første Fjeld, de fik
i Sigte, did den sidste Fart nu gik;
der skulde de se Land engang igjen —
og fanges som Ofre eller dø som Mænd.
De sendte bort de Vilde med deres Kano;
end vilde de vovet Dysten for dem tro;
men Christian bød dem søge Hjemmets Havn
og ikke ofre mer til liden Gavn;
thi hvad var Buen og den Vildes Spær
imod de Vaaben, der skulde føres her?

XI.

En vild og snever Plet de landed paa,
hvor af Naturen kun man Fodspor saa;
de greb til Vaaben; barskt med skummel Glands
var deres Blik som en fortvivlet Mands,
naar Haabet svandt, og naar selv Æren ej
til Kamp mod Død og Lænker viser Vej. —
Der stod de Tre, som de Trehundred stod,
der farved Thermopylæ med helligt Blod.
Men hvilken Forskjel! Sagen kun kan lægge
Skam eller Hæder paa den faldne Kjække.
Dem vinked intet evigt Hædersry

med Straaleglands igjennem Dødens Sky;
ej Fædrelandets Tak i Taarers Glands
dem loved tusindaarig Hæderskrands;
ej deres Navn vilde bo i Folkemunde,
ej Helte deres Mindesten misunde;
hvor kjækt de deres varme Blod udgjøde,
Skjændsel var deres Liv, Gravskriften Brøde.
Det følte de; det kunde klart han se,
der havde ført dem hid til Dødsens Ve.
En bedre Lod maaske han fødtes til,
men Livet havde han sat paa dette Spil;
nu skulde Tærningen rulle; hvor han saa,
Død og Fordærv hvert Varsel peged paa;
og slig en Død! dog saa han med trodsigt Mod
paa Faren, haard som Fjeldet, hvor han stod
og løfted Bøssen og sit Sigte tog,
mørk som en Sky, der sig for Solen drog.

XII.

Baaden kom nær; dens Mænd var rede til,
hvad helst dem Pligten bød; kun som et Spil
var Faren dem; ej mer de ændsed den,
end Vinden Løvet, som den hvirvler hen;
dog heller vilde maaske de gaa imod
en fremmed Fjende end En af deres Blod.
Den Stakkel, af et trodsigt Sind ledt vild,
havde jo dog engang hørt Bretland til.

De bød ham strække Vaaben; tavs han stod;
de blinkende Bøsser stirred ham imod:
de raabte atter; han tav; endnu engang
og højere end før Advarslen klang;
men kun fra Fjeldet Lyden kom igjen
og døde som en Afskedstone hen.
Da glimted Bøssen, Salven lyned frem;
Røgen stod mellem deres Maal og dem;
Kuglerne raslede mod Fjeldets Plade,
og uden Magt faldt de til Jorden fiade.
Da kom der Svar fra dem, der Intet saa
i Himmel eller paa Jord at haabe paa.
Da først de havde skudt og roede til,
hørte de Christians høje Raab: «Giv Ild!»
og førend Ordets Gjenlyd end var endt,
faldt To; de Andre stormed ad Klippens Skrænt,
og harmoptændte ved den vilde Færd
de stræbte kun at komme Fjenden nær;
men stejl og uden Sti var den Klipperede,
hvert Trin blev til en Vold mod deres Vrede.
Men mellem Kløfter, hvor ingen Fod havde traadt,
hvor Christians Blik havde valgt dem Pladsen godt,
der stred paa Liv og Død de Tre paa Steder,
hvor Ørne kunde bygget deres Reder;
der traf hvert Skud; mangen Stormløbers Ben
som Muslingskaller knustes mod Strandens Sten;
men der var Nok endnu, og Fler og Fler
steg op ad Fjeldet og spredte sig hist og her,
og trindt omringede stod snart de Faa;

ej Fangenskab, men Død snart vilde naa
de tre fortabte Mænd, hvis Liv hang ved
en Traad, som Hajer, der paa Krogen bed.
Dog stred de godt, til de i Døden blegned,
og intet Suk forraadte, hvem der segned.
Christian faldt sidst; af tvende Vunder flød
hans Blod; endnu engang de Fred ham bød;
om Liv var der ej Haab; dog kunde jo
blandt Fjender selv hans Øjne lukkes i Ro.
Ned mellem Fjeldets Sten, med Benet brudt
han sank som Falkeungen vingeskudt.
Men vakt ved Raabet rørte han sig svagt,
som havde det hans Sjæl i Oprør bragt;
han vinked til de Forreste, og da nær
de kom ham, løftede han sit Gevær; —
hans sidste Kugle var skudt bort; han sled
en Knap af Jakken, fik den i Løbet ned,
tog Sigte, skjød og smiled, da han saa,
at Fjenden faldt, og som en Snog derpaa
slæbte sig træt og saaret hen, hvor Fjeldet
haabløst som han sig over Dybet helded,
kasted et Blik tilbage med harmfuldt Mod
og knytted Haanden mod Jorden, som han forlod;
saa styrted han; som Glas mod haarden Sten
saa knustes til en blodig Klump hans Ben.
Knap var der levnet Spor af Menneskeform,
og knap en Bid til Søfugl eller Orm;
en haarfager Hovedskal i Blod og Tang
var Levningen af, hvad han var engang;

Splinterne af hans Vaaben, — han holdt fast
derpaa saalænge, til selv Haanden brast, —
blinked i Afstand, slængte hen paa Strand
for snart at ruste i det salte Vand.
Resten var Intet, — Livet ilde brugt, —
Sjælen, — hvem veed, hvorhen den tog sin Flugt? —
Døm ej de Døde; de som til Helveds Ild
dømme saa rask, er selv paa Vej dertil,
medmindre disse haarde Hjerters Brøde
formildes ved, at Hjernerne var bløde.

XIII.

Det var forbi! borte var eller tagne
de Flygtede, de Fangne og de Slagne.
Paa Dækket, hvor de kunde fordum staa
med Ære, stod i Lænker nu de Faa,
der blev tilovers fra Striden paa Øens Strand;
paa Fjeldet var der ingen levende Mand.
I deres Blodpøl laa de kolde der;
Søfuglen flagrede dem dristigt nær;
paa vaade Vinger fra Søen den sig svang
og skreg sin hæse, sultne Dødningsang;
men roligt svulmende mod Fjeldets Fod
gik Bølgens evige, følesløse Flod;
fjernt boltred sig paa Fladen Delfinens Krop,
og Flyvefisken sprang imod Solen op,
til den med tørret Vinge fra Flugten snart
sank ned for at samle Væde til næste Fart.

XIV.

Morgenen kom; da svømmed fra Hulens Ly
Neuha hel tyst for at se efter Dagens Gry
og spejde, om Noget deres lønlige Vraa
kom nær. — Et Sejl hun over Bølgen saa;
det flagred, fyldtes, spændte sig fuldt og bredt,
som Vinden steg; da blev hendes Aandedræt
saa trangt og bange; højt hendes Hjerte slog,
mens der var Tvivl, hvorhen sin Fart det tog.
Men se! det kom ej! fjernt og langt afsted
formindsket Skyggen hen over Bugten gled.
Hun stirred, rysted Saltvandet af sit Øje
og spejded som efter en Regnbue i det Høje.
Det fjerne Skrog daled bag Bølgen hist,
blev mindre, blev til en lille Plet tilsidst; —
det svandt! — kun Hav, kun Glæde var Alt;
— igjen
hun dukked ind i Hulen til sin Ven;
sit Syn, sit Haab og Alt, hvad Elskov kun
kan ane og mindes, Alt fortalte hun,
foer atter ud, mens Torkild fulgte fri
sin Nereide, der dandsed ad Bølgens Sti;
de svømmed om Fjeldet; bag et Skjær der stod
Kanoen trygt i Skjul, som Neuha lod
for Strømmen uden Aarer drive hen,
da de forfulgtes af de hvide Mænd;
da de var borte, havde hun paany
søgt Baaden op og bragt den hid i Ly,

og aldrig større Elskovslykke foer
paa Havet, end den Ark nu tog ombord.

XV.

Og Hjemmets Kyst steg frem for dem igjen;
og intet Syn af Fjender skjæmmed den;
der raged intet Skib over Bølgen stygt,
et svømmende Fængsel; Alt var hjemligt, trygt:
tusind Kanoer skjød over Bugten frem
med Muslingskallers Klang og hilste dem;
Høvdinger mødte; Folket stimled om
Torkild, som om en Søn tilbage kom;
Kvinderne trængtes; Neuha i Favn de tog;
de fritted om, hvorhen dem Fjenden jog,
og deres Frelse, og da steg paany
ved hendes Ord et Jubelraab i Sky,
og deres Helligdom i Sagnets Mund
blev «Neuhas Hule» kaldt fra denne Stund.
Men højt fra Klinterne som Glædens Bud
vel hundred Blus i Natten straaled ud
og lyste vidt til Ære for den Gjæst,
der kom fra Nød og Fare til Fredens Fest.
Og efter Natteus Fest kom glade Dage,
hvortil en barnlig Verden kun har Mage.

Anmærkninger.

Det historiske Stof til denne Fortælling er taget af Løjtenant Blighs «Narrative of the Mutiny and Seizure of the Bounty in the South Seas in 1789» samt af «Mariners Account of the Tonga Islands».

S. 365. «Cognac for Helte». — Det skal være en spøgende Ytring af Dr. Johnson (Rødvin er en Drik for Børn, Porter for Mænd; men den, der vil blive en Helt, maa drikke Cognac.)

— 370. «I Pontus' Jomfrubarm skar Argos Stavn». — Argo var det Skib, hvorpaa Jason og hans Fæller droge til Kolchis for at hente det gyldne Skind.

— 371. «Toobonaj». — En af de mindre Sydhavsøer.

— — «Bolotoo». — Et Bjerg, der af de Indfødte betragtedes som Gudernes Bolig.

— 372. «Mooa». — Krigsguden.

— — «Kava». — En berusende Drik, der bruges paa Sydhavsøerne.

— 373. «Licoo». — Kjærlighedsgudinden.

— — «Mataloco». — Et Bjerg.

— — Byron bemærker, at disse tre Stykker S. 371—73 ere tagne af en virkelig Sang

fra Tongaøerne, hvoraf en prosaisk Oversættelse er meddelt i «Mariners Account»; han har «tilføjet og forandret, men beholdt saameget som muligt af Originalen».

S. 374. «Columbia» o. s. v. — «Chimborazo». — Hentydning til den Opstand, hvorved Spaniens sydamerikanske Provindser gjorde sig uafhængige.

— 378. «Ørkenens Skib». — En almindelig østerlandsk Betegnelse for Kamelen.

— 379. «Sin ædle Navnes». — Her menes M. Claudius Nero, der ved sin snilde og kjække Marsch slog Hasdrubal, der skulde bringe sin Broder Hannibal Forstærkning.

— 383. «Loch-na-gar». — Et Bjerg i Højskotland.

— — «Kastale». — Musernes Kilde.

— 389. «Ved Stranden». — The Strand er Navnet paa en Gade i London, i hvis Omegn endel Søfolk bo.

— 392. «Det kan en Mariner tro». — Matroserne vare tilbøjelige til at drive Spot med Marinerne og betragte dem som Enfoldige, hvem man kunde bilde ind, hvad man lystede.

— 395. «Mænd og Mandemod i Graven lagt». — Den spartanske Konge Archidamus sagde, da han saa en Kastemaskine, der kunde slynge store Stene langt bort: «Det er Tapperhedens Grav».

— 399. «To Ord» o. s. v. — «God damn his eyes!» er den fuldstændige Ed.

— 409. «Hvis Indgang skjult dybt under Bølgen laa». — I «Mariners Account» omtales en Drypstenshule paa Tonga Øerne, hvis Indgang er under Vandet.

S. 410. «Proa». — En lang Baad.

— 412. «Abelard, som havde hvilet der i tyve Aar». — Sagnet fortæller, at da Heloises Lig blev sænket ned i den Gravhvælving, hvor Abelard tyve Aar iforvejen var bleven begravet, udbredte den Døde sine Arme imod hende.

Til Subskribenterne.

At dette sidste Hefte af Byrons «Udvalgte dramatiske Digte og Fortællinger» udkommer saa lang Tid efter, at det burde være kommet, kan kun finde en Undskyldning i Forhold, som jeg ikke var i Stand til at forudse eller ændre, og som i mere end et halvt Aar fuldstændigt havde standset og siden i endnu længere Tid i høj Grad forsinket mit Arbejde. Idet jeg meget beklager denne ufrivillige Forsinkelse, er det min Pligt imod min ærede Forlægger at udtale, at det ikke paa nogen Maade er ham, men mig alene, der er ansvarlig derfor.

I Oktober 1876.

Edv. Lembcke.

1

Erik Olsens Bogbinderi